

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2008 жылғы қаңтар-шілде
январь-июль 2008 года

Астана 2008

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ**

**Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы
журнал**

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігі

Бас редактор – А. Мешімбаева

**СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Ежемесячный информационно-аналитический
журнал**

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по
статистике

Главный редактор – А. Мешимбаева

**«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-
экономикалық дамуында»** 2008 жылғы қаңтар-
шілдедегі ел экономикасының дамуы туралы жедел
статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің
әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық
көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер
бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің
«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-
экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы
журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі
бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000
Астана қаласы, Сол жағалау, Министрліктер Үйі,
35 көше, 2 үй
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электрондық мекен-жай: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Шартты белгілер:

-- құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
... – деректер жоқ

Таралымы: 250 дана
Көлемі = 13,99 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет,
ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002
жылғы 14 тамызда тіркелген №3156-Ж

**«Социально-экономическое развитие
Республики Казахстан»** содержит оперативные
статистические данные о развитии экономики
страны в январе-июле 2008г.

В приложении «Статистические показатели
социально-экономического развития Республики
Казахстан и ее регионов» приведен табличный
материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике
имеет возможность предоставлять ежемесячный
журнал «Социально-экономическое развитие
Республики Казахстан (оперативные данные)»
также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 010000
г. Астана, Левый берег, Дом Министерств,
35 улица, д. 2
Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электронный адрес: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Условные обозначения:

-- явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
... – данные отсутствуют

Тираж: 250 экз.
Объем = 13,99 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры,
информации и общественного согласия Республики
Казахстан 14 августа 2002г. №3156-Ж

Мазмұны

1.	Қазақстан Республикасының 2008 жылғы қаңтар-шілдедегі әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары	5
2.	Тауарлар мен қызметтер өндірісі	7
2.1	Жалпы ішкі өнім	7
2.2	Еңбек өнімділігі	9
2.3	Өнеркәсіп өндірісі	10
2.4	Ауыл шаруашылығы	15
2.5	Құрылыс.....	17
2.6	Көлік	20
2.7	Байланыс.....	21
2.8	Сауда және өзге де қызметтер	23
3.	Шағын кәсіпкерлік субъектілері мониторингі	25
4.	Сыртқы сауда	28
4.1	Сыртқы сауда айналымы	28
4.2	ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда	29
4.3	Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда	29
5.	Тауар нарығы	30
6.	Инвестициялар	33
7.	Бағалар	35
7.1	Тұтыну бағалары.....	35
7.2	Экономиканың нақты секторындағы баға	37
8.	Қаржы жүйесі	40
8.1	Мемлекеттік қаржы	40
8.2	Ақша-кредит жүйесі	42
9.	Еңбек рыногы және еңбекақы төлеу	44
9.1	Жалданып жұмыспен қамтылу	44
9.2	Жұмыссыздық және жұмыспен қамту	45
9.3	Еңбекақы төлеу.....	46
10.	Халық табысы	47
11.	Демографиялық процестер және әлеуметтік сала	48
11.1	Демографиялық ахуал	48
11.2	Халықтың ауру-сырқаулығы	50
11.3	Қылмыстылық	51
12.	Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау	52
13.	Конъюнктуралық зерттеулер	55
13.1	Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	55
13.2	Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	55
13.3	Тұтынушыларды зерттеу.....	56
14.	ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	58

Содержание

1.	Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-июле 2008 года	62
2.	Производство товаров и услуг	64
2.1	Валовой внутренний продукт.....	64
2.2	Производительность труда.....	66
2.3	Промышленное производство.....	67
2.4	Сельское хозяйство.....	72
2.5	Строительство.....	74
2.6	Транспорт.....	77
2.7	Связь.....	78
2.8	Торговля и прочие услуги.....	80
3.	Мониторинг субъектов малого предпринимательства	82
4.	Внешняя торговля	85
4.1	Внешнеторговый оборот.....	85
4.2	Внешняя торговля с государствами СНГ.....	86
4.3	Внешняя торговля с другими странами мира.....	86
5.	Товарные рынки	87
6.	Инвестиции	90
7.	Цены	92
7.1	Потребительские цены.....	92
7.2	Цены в реальном секторе экономики.....	94
8.	Финансовая система	97
8.1	Государственные финансы.....	97
8.2	Денежно-кредитная система.....	99
9.	Рынок труда и оплата труда	101
9.1	Занятость по найму.....	101
9.2	Безработица и обеспечение занятости.....	102
9.3	Оплата труда.....	103
10.	Доходы населения	104
11.	Демографические процессы и социальная сфера	105
11.1	Демографическая ситуация.....	105
11.2	Заболеваемость населения.....	107
11.3	Преступность.....	108
12.	Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ	109
13.	Конъюнктурные обследования	112
13.1	Обследование деловой активности промышленных предприятий.....	112
13.2	Обследование деловой активности предприятий торговли.....	112
13.3	Обследование потребителей.....	113
14.	Социально-экономическое положение стран СНГ	115

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2008 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-ШІЛДЕДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Макроэкономикалық үрдістер. Жалпы ішкі өнімнің көлемі, жедел деректер бойынша, 2008 жылғы қаңтар-маусымда ағымдағы бағаларда 6949,2 млрд. теңгені құрады. Нақты ЖІӨ-нің өсуі 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 105,4% құрады. ЖІӨ-нің құрылымында тауарлар өндірісінің үлесі ЖІӨ-ден 44,2%, қызмет көрсету – 55,2% болды.

Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы шілдеде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 106,6% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 8,8%-ға, азық-түлік емес тауарлар – 5%, ақылы қызметтер – 5,2% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағалары 2008 жылғы шілдеде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 38,9% өсті.

2008 жылғы шілдеде жұмыссыздар саны, сараптамалық бағалау бойынша, 531,2 мың адамды, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы жұмыссыздық деңгейі 6,3%, оның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдар саны ағымдағы жылғы шілденің соңында 65,1 мың адамды құрады, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы олардың үлесі – 0,8%.

Экономиканың нақты секторы. 2008 жылғы қаңтар-шілдедегі өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 6294,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-шілдеден 3,3% көп. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде өндіріс көлемі 5,8%-ға, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 9,4%-ға өсті, өңдеу өнеркәсібінде 0,9%-ға азайды.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 363,5 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 0,9% өсті.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде жүк тасымалдаудың жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 1147,4 млн. тоннаны құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 2,9% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 1298,6 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 2,6% артты.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 1831,8 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-шілдеге қарағанда 10,9% артық.

2008 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша республикада 277795 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер - 262609. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар – 189492. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 175261 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 128699.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-маусымда Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 52140,2 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 42,5% өсті, оның ішінде экспорт – 35047 млн. АҚШ доллары (60,7% өсті), импорт – 17093,2 млн. АҚШ доллары (15,5% өсті) болды.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2008 жылғы 1 шілдеге 1599 млрд. теңгені, ал шығын – 1547,2 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 21,7% артты, шығындар 27,2% өсті.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша, екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2008 жылғы маусымның соңына 7248,2 млрд. теңгені құрады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 80,5%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 42,7% құрады. 2008 жылғы маусымның соңына банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 4425,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңге қарағанда 19,7% көп, халық депозиттері 1452,3 млрд. теңге, және тиісінше, 7,2%.

Халықтың табысы. 2008 жылғы маусымда, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 31092 теңгені құрап, 2007 жылғы маусыммен салыстырғанда – 25,4%, нақты ақшалай табысы – 4,5% өсті.

2008 жылғы маусымда қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 62998 теңгені құрап, 2007 жылғы маусыммен салыстырғанда 21,6% өсті. Нақты жалақы 1,3% өсті.

Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар

А	Өлшем бірлігі	2008 жылғы қаңтар-шілде	2008 жылғы шілде	Өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен		2008 жылғы шілде 2008 жылғы маусымға %-бен
				2008 жылғы қаңтар-шілде	2008 жылғы шілде	
Экономикалық көрсеткіштер						
Қысқа мерзімді экономикалық индикатор ¹⁾	%-бен			104,3	102,2	
Жалпы ішкі өнім ²⁾	млрд. теңге	6 949,2		105,4		
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	6 294,2	1 014,4	103,3	100,0	100,1
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	363,5	73,6	100,9	89,4	96,4
Құрылыс жұмыстарының көлемі	млрд. теңге	874,3	216,9	107,0	96,9	102,7
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	1 831,8	321,7	110,9	104,0	90,6
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонна	1 147,4	193,0	102,9	101,7	109,4
Байланыс қызметтерінің көлемі	млрд. теңге	232,4	33,9	120,6	103,6	97,9
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	1 298,6	215,4	102,6	104,8	105,0
Сыртқы сауда айналымы ²⁾³⁾	млн. АҚШ доллары	52 140,2	10 544,0	142,5	145,2	105,4
соның ішінде:						
экспорт		35 047,0	7 034,9	160,7	163,5	108,3
импорт		17 093,2	3 509,1	115,5	118,5	100,1
Тұтыну бағаларының индексі				119,3	106,6 ⁴⁾	100,9
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі				149,7	138,9 ⁴⁾	107,2
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		531,2		93,1	95,9
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	теңге	173 736	31 092	123,6 ⁵⁾	125,4 ⁵⁾	105,1
Нақты ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	%-бен			103,8	104,5	103,9
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы ²⁾ :						
атаулы	теңге	57 719	62 998	118,1	121,6	106,2
нақты	%-бен			99,2	101,3	105,0
Қаржы көрсеткіштері⁶⁾						
М3 ақша жиыны	млрд. теңге	5 195,2		115,7		101,7
Айналымдағы қолма-қол ақша	млрд. теңге	769,6		97,0		103,8
Банк жүйесіндегі депозиттер	млрд. теңге	4 425,5		119,7		101,3
соның ішінде халық депозиттері	млрд. теңге	1 452,3		107,2		98,7
ЕДБ-ның экономика салалары мен халыққа кредит беруі	млрд. теңге	7 248,2		110,3		99,9
соның ішінде ұзақ мерзімді кредиттік салымдар	млрд. теңге	5 837,1		113,9		99,6

¹⁾ Алты сала (ауыл шаруашылығы, өнеркәсіп, құрылыс, сауда, көлік, байланыс) өсуінің нақты қарқыны бойынша есептеледі.

²⁾ 1-баған – 2008 жылғы қаңтар-маусым; 2-баған – 2008 жылғы маусым; 3-баған – 2008 жылғы қаңтар-маусым 2007 жылғы қаңтар-маусымға %-бен; 4-баған - 2008 жылғы маусым 2007 жылғы маусымға %-бен; 5-баған – 2008 жылғы маусым 2008 жылғы мамырға %-бен.

³⁾ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінің.

⁴⁾ 2007 жылғы желтоқсанға.

⁵⁾ 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы және маусымдағы нақтыланған деректерге %-бен.

⁶⁾ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша, 2008 жылғы маусымның соңына.

Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген. Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

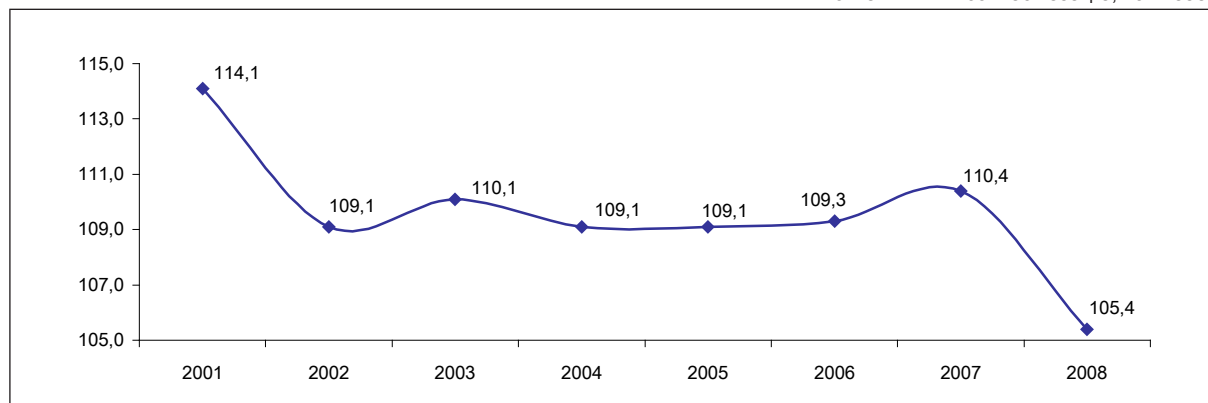
2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ЖАЛПЫ ІШКІ ӨНІМ

2008 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда Жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) нақты көлемінің индексі 105,4%, дефлятор – 117,8% құрады.

2001–2008жж. қаңтар-маусымдағы Жалпы ішкі өнімнің нақты көлемінің индексі

өткен жылғы сәйкес кезеңге, пайызбен

2007-2008жж. қаңтар-маусымдағы Жалпы ішкі өнім

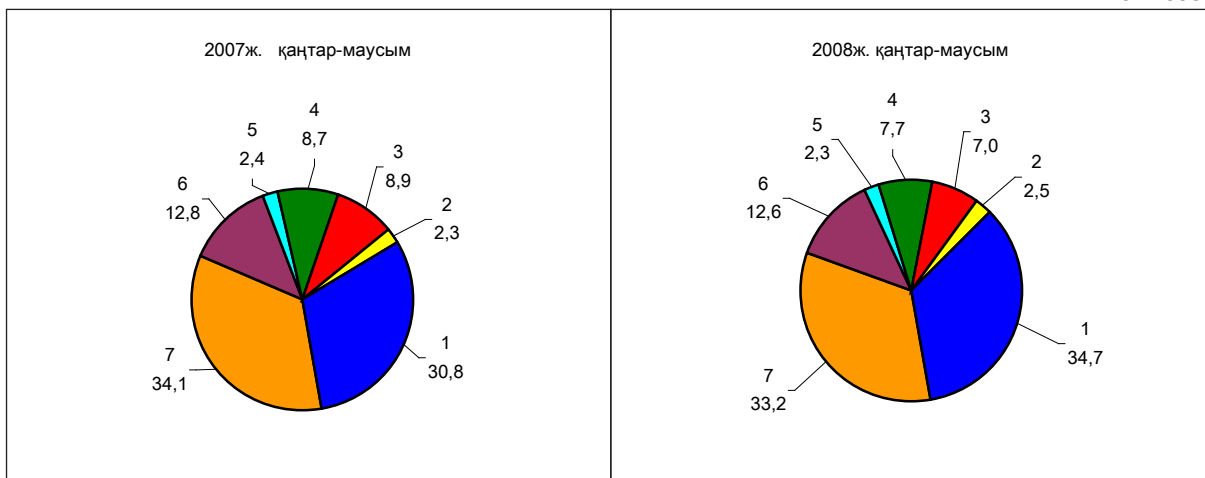
өткен жылғы тиісті кезеңге, пайызбен

	Қаңтар-маусым				
	2008, млн. теңге	нақты көлем индексі		дефлятор, %	
		2007	2008	2007	2008
Тауарлар өндірісі	3 071 647,3	111,4	105,7	114,5	123,8
Ауыл шаруашылығы, аң аулау және орман шаруашылығы, балық аулау, балық өсіру	169 935,2	103,8	104,2	126,6	126,1
Өнеркісіп	2 412 295,1	106,8	103,8	111,0	134,9
Құрылыс	489 417,0	136,8	112,5	125,2	87,6
Қызметтер өндірісі	3 835 030,3	112,9	105,6	115,8	116,2
Сауда; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдалану заттарын жөндеу	877 859,3	109,9	102,0	117,0	119,7
Көлік	537 121,7	107,1	104,1	112,2	105,6
Байланыс	157 429,2	131,5	123,4	104,9	96,9
Қаржы қызметі	447 676,0	168,2	111,7	119,3	122,9
Жылжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызметтер көрсету	1 150 120,9	109,5	105,1	115,1	123,0
Мемлекеттік басқару	140 488,9	102,8	104,1	121,8	105,1
Білім беру	218 247,5	102,7	102,5	124,1	111,4
Денсаулық сақтау	122 152,2	102,3	102,6	119,1	110,6
Өзге де қызметтер	183 934,6	106,6	109,6	111,9	117,2
Қаржы делдалдығының жанама-өлшемді қызметтері	-367 931,8	180,3	111,7	118,9	126,1
Жалпы қосылған құн	6 538 745,8	110,2	105,3	115,1	119,1
Өнімдерге салынған таза салықтар	410 486,0	113,2	106,6	114,5	100,5
Жалпы ішкі өнім	6 949 231,8	110,4	105,4	115,0	117,8

2008 жылғы қаңтар-маусымда ЖІӨ-нің құрылымындағы тауарлар өндірісінің үлесі – 44,2%, өнеркәсіп – 34,7% алады, оның ішінде кен өндіру өнеркәсібі – 20,1%, өңдеу өнеркәсібі – 12,6%, электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу – 2%.

2007-2008жж. Жалпы ішкі өнімнің салалық құрылымы

пайызбен

1- өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – байланыс; 6 – сауда; 7 – өзге де салалар

ЖІӨ-нің құрылымындағы қызмет көрсетулер өндірісінің үлесі 55,2% құрады. Жылжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызметтер көрсету – 16,6%, қаржы қызметі – 6,4%, білім беру – 3,1%, мемлекеттік басқару – 2%, денсаулық сақтау – 1,8%, басқа қызметтерді көрсету – 1,8%, қонақ үйлер мен мейрамханалар – 0,9% алады.

2.2 ЕҢБЕК ӨНІМДІЛІГІ

Жалпы экономика бойынша 2007 жылы өткен жылмен салыстырғанда еңбек өнімділігінің индексі 107,5% құрады.

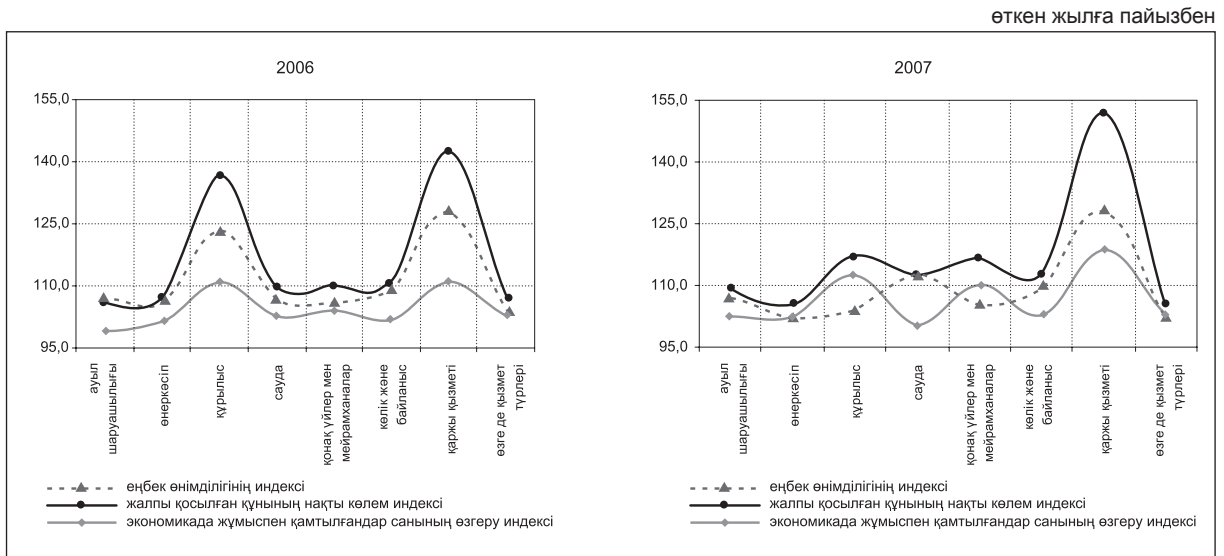
2006-2007 жылдардың еңбек өнімділігі

өткен жылға пайызбен

	Индекстері					
	еңбек өнімділігінің ¹⁾		жалпы қосылған құнның нақты көлемі		экономикада жұмыспен қамтылғандар санының өзгеруі	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Жалпы экономика бойынша	109,4	107,5	111,6	110,8	102,0	103,1
Ауыл шаруашылығы, аң аулау орман өсіру және балық аулау, балық өсіру	106,9	106,7	106,0	108,9	99,2	102,1
Ауыл шаруашылығы, аң аулау және орман өсіру	106,7	106,6	106,0	108,8	99,3	102,1
Ауыл шаруашылығы, аң аулау және осы салаларда қызмет көрсету	107,1	106,8	106,2	108,9	99,2	102,0
Орман өсіру және осы салада қызмет көрсету	71,0	78,5	94,3	97,6	132,8	124,3
Балық аулау, балық өсіру	112,7	112,9	106,7	115,4	94,7	102,2
Өнеркәсіп	105,8	102,5	107,3	105,0	101,4	102,4
Кен өндіру өнеркәсібі	106,0	99,1	107,5	102,7	101,4	103,6
Отын-энергетикалық пайдалы қазбаларды өндіру	107,0	98,8	106,4	103,2	99,4	104,5
Кен өндіру өнеркәсібі, отын-энергетикалық пайдалы қазбаларды өндіруден басқа	111,4	96,4	115,2	98,9	103,4	102,6
Өңдеу өнеркәсібі	105,2	104,8	107,9	107,6	102,6	102,7
Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу	105,3	109,3	102,7	109,2	97,5	99,9
Құрылыс	123,0	104,0	136,4	116,9	110,9	112,4
Сауда; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу	106,9	112,4	109,8	112,8	102,7	100,4
Қонақ үйлер мен мейрамханалар	105,9	105,6	110,1	116,4	104,0	110,2
Көлік және байланыс	109,0	109,9	111,0	112,9	101,8	102,7
Көлік	100,8	105,7	107,0	107,7	106,2	101,9
Байланыс	163,0	124,9	130,4	134,5	80,0	107,7
Қаржы қызметі	128,0	127,9	142,1	152,1	111,0	118,9
Жылжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызмет көрсету	99,5	95,3	108,7	105,9	109,3	111,1
Мемлекеттік басқару	103,1	101,3	104,6	103,8	101,5	102,5
Білім беру	100,0	101,7	104,5	103,4	104,5	101,7
Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсету	102,6	101,4	103,6	102,7	101,0	101,3
Коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсетулер	110,8	113,1	108,3	112,6	97,7	99,6

¹⁾ Индекс қаржы делдалдығының жанама-өлшенетін қызметтерінсіз есептелген.

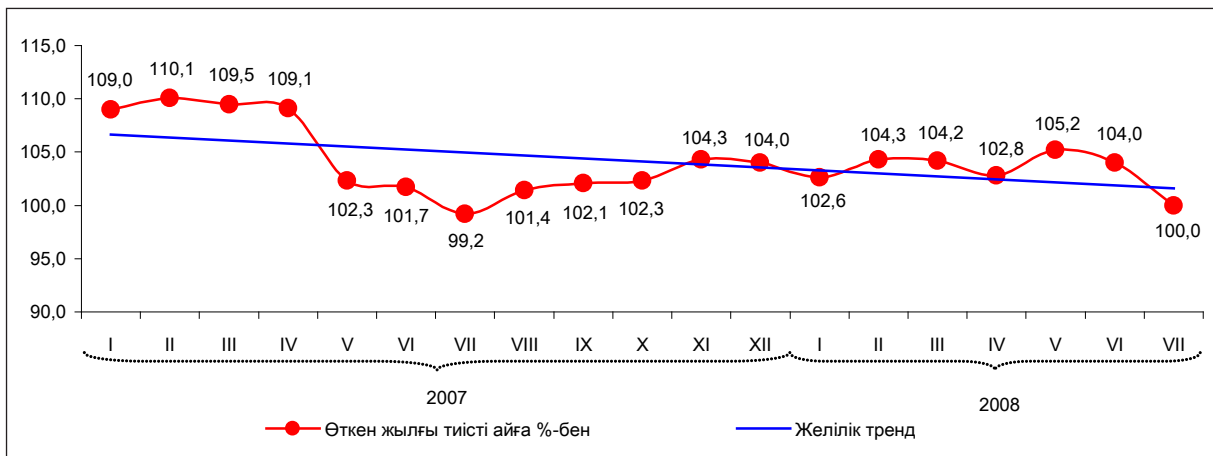
2006-2007 жылдардағы экономикалық қызметтің жекелеген түрлері бойынша еңбек өнімділігінің индекстері

2.3 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

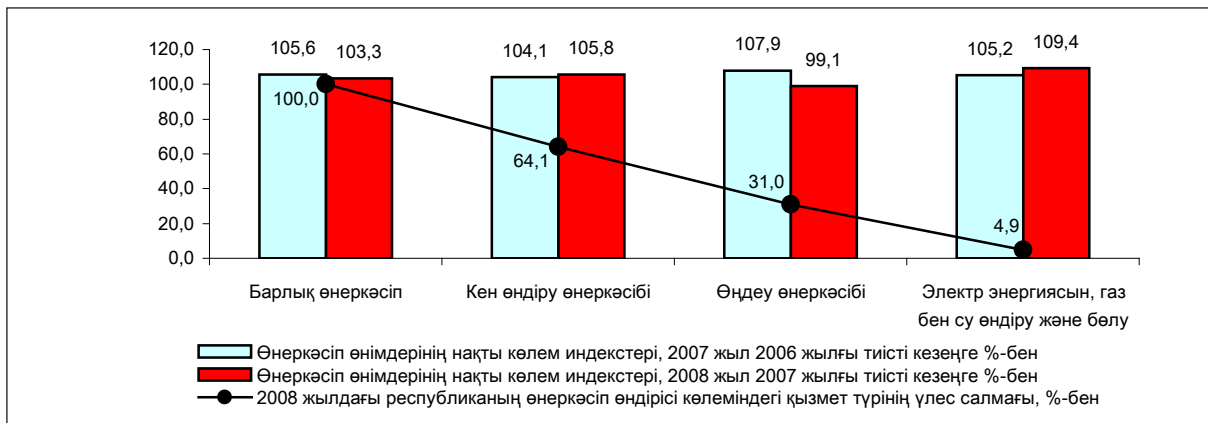
2008 жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейге өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индексі 103,3% (2005ж. – 105,7%, 2006ж. – 106,3%, 2007ж. – 105,6%) құрады. Есепті кезеңде 6294,2 млрд. теңгенің өнеркәсіп өнімі өндірілді. Өндіріс көлемінің өсуі, Ақмола, Қарағанды, Қызылорда облыстары және Астана, Алматы қалаларынан басқа, республиканың барлық өңірлерінде байқалды.

Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

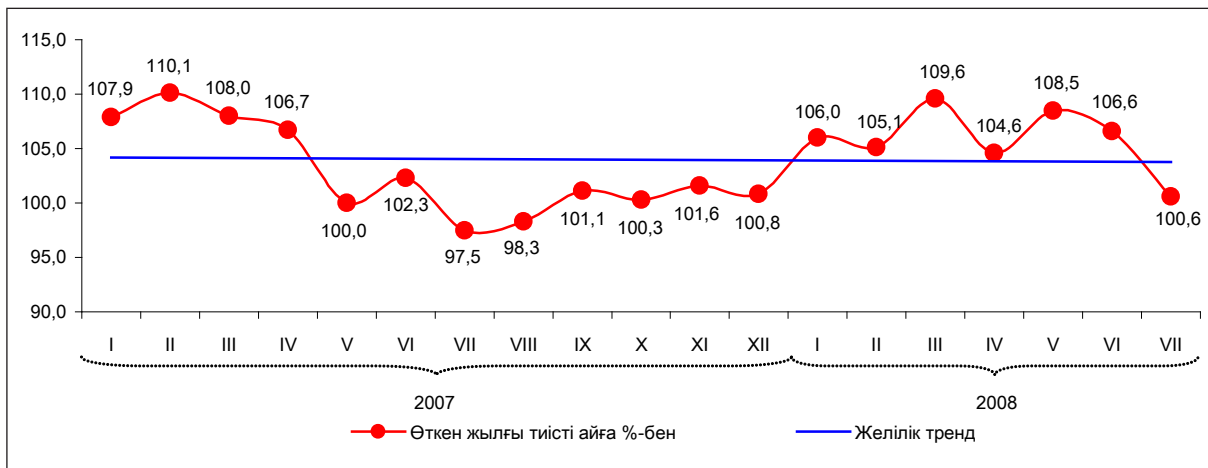
Тұтастай өнеркәсіп бойынша нәтижелердің қалыптасуына кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етті. Есепті кезеңде оның үлесі республикалық өндіру көлемінде 64,1% (2006-2007 жылдары ол 58-57%) құрады. Өңдеу өнеркәсібіне өнеркәсіп өнімінің барлық көлемінің 31%-ы (37-38%) келді.

2007-2008 жылдардағы қаңтар-шілдеде өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

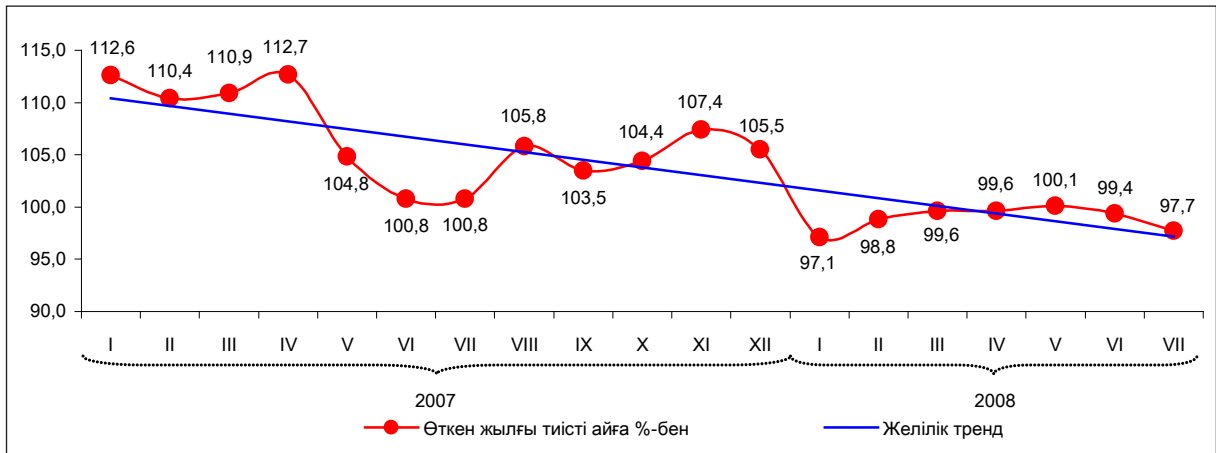
Кен өндіру өнеркәсібінде өткен кезеңде 4033,9 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 5,8%-ға жоғары. Мұнай өндіру негізі Атырау облысының кәсіпорындарында артты. Сондай-ақ, табиғи газ, газ конденсаты, көмір өндірісі өсті. Қарағанды облысында мыс кені және мыс қойыртпасындағы мыс, Қостанай облысында темір-кенді шекемтастар шығару қысқарды.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

Өңдеу өнеркәсібінде ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде өндіріс 0,9%-ға төмендеп, 1953,9 млрд. теңгені құрады. Құрылыс материалдарын, қара және түсті металдар, ағаш, қағаз, электр жабдықтары, көлік құралдары мен жабдықтарын шығару қысқарды.

Өңдеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

Сусындарды қоса, тамақ өнімдерінің өндірісі 388,2 млрд. теңгені құрады. Нақты көлем индексі 2007 жылғы қаңтар-шілдеге 102,7% құрады. Ет, шұжық өнімдері, ұн, жарма, нан, қант, макарон өнімдерін шығару өсті. Жеміс шырындары, күнбағыс майы, сүт, сары май, ірімшік және сүзбе, кондитерлік өнімдерін шығару қысқарды.

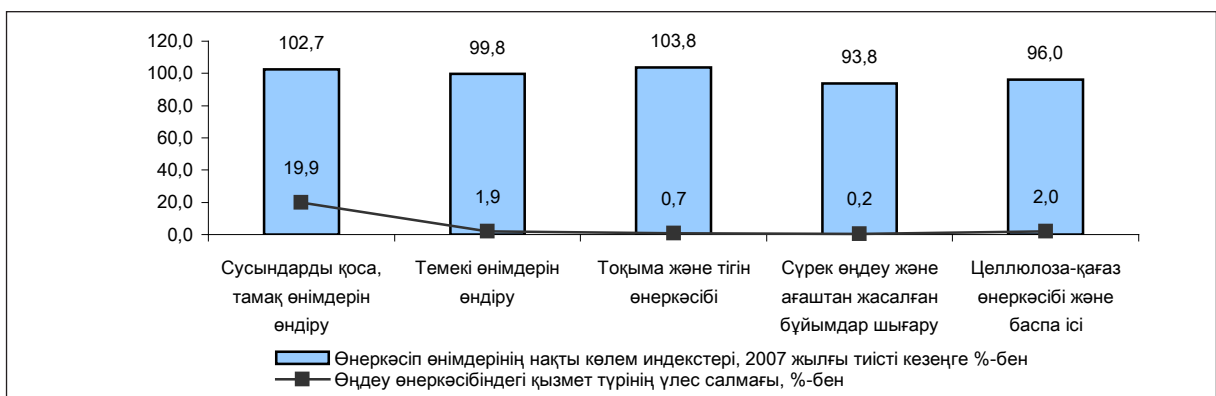
Есепті кезеңде **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** өндіріс 3,8%-ға өсті. Мақта талшығының, мата, свитерлер, жемпірлер және пуловерлер өндіру артты. Кілем, кілем бұйымдарын және қалпақтар, бас киімдер (Алматы қаласы) шығару төмендеді.

Аяқ киімдер және қойдың, ешкінің, шошқаның, ірі қара малдың терісінен жасалған былғарының өсуі есебінен **былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар мен аяқ киімдерін** өндіріс көлемі 2 есе өсті.

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейге 93,8% құрады. Ағаш материалдары, ағаш талшығынан жасалған тақталар, терезелер және есіктер, рейкалар және штапиктер шығару қысқарды. Теміржол немесе трамвай шпалдарын, ағаш жәшіктерінің өндірісі өсті.

Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде **целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде** нақты көлем индексі 96% деңгейде қалыптасты. Кітаптар және кітапшалар, заттаңбалар мен құлақша қағаздар, тұсқағаз өндірісі төмендеді. Кеңірдектелген қағаз және қатырма қағаз шығару артты.

2008 жылғы қаңтар-шілдедегі өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

Ағымдағы жылғы қаңтардан бастап шілдеге дейінгі кезеңде **кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдар** 138,8 млрд. теңгеге өндірілді, бұл өткен жылғы деңгейден 6,2%-ға асып түсті. Кокс, газойльдер, мазут, пропан және бутан өндіру артты. Жөндеу жұмысты өткізуге байланысты Павлодар облысында бензин мен керосин шығару төмендеді. Атырау облысында керосин шығару қысқарды.

Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде күкірт және фосфор қышқылын, натрий трифосфатын және бихроматын, хром триоксидінің, хром тотығын шығаруының арту есебінен, **химия өнеркәсібінде** (107,4%) өндірісі артты. Фосфор, фосфорлы тыңайтқыштар (Жамбыл облысы), азотты тыңайтқыштар (Маңғыстау облысы), хром илегіш (Ақтөбе облысы) өндірісі қысқарды.

Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде нақты көлем индексі 108,1% құрады. Резеңкеден және пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер және шлангілер, резеңке ленталар шығару өсті. Пластмассадан жасалған тақталар, табақтар мен жолақтар, есіктер және терезелер өндіру төмендеді.

2008 жылғы басынан бастап бергі кезеңде дейін **өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінің** едәуір төмендеуі (қаңтардағы 10,4%-дан қаңтар-шілдедегі 26,4%-ға дейін) байқалды. Есепті кезеңде көлем 110,7 млрд. теңгені құрады. Өнімге сұраныстың азаюына байланысты құрылыс материалдары: цемент, әк, тақталар, тақтайшалар, силикат және қож кірпіштер, бетон, құрылыс конструкцияларын шығару (Шығыс Қазақстан облысы, Астана, Алматы қалалары) қысқарды.

Металлургия өнеркәсібі үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 45%-на жуығы келеді. Өткен кезеңде 414,9 млрд. теңгенің қара металлургия, 406,5 млрд. теңгенің түсті металлургия өнімі өндірілді. **Қара металлургияда** Қарағанды облысында шойын, болат және жалпақ илек шығаруының төмендеуі есебінен нақты көлем индексі 97,4% құрады. **Түсті металдар** өндірісі 0,4%-ға төмендеді. Тазартылған мыс, тазартылған күміс, мырыш (Қарағанды облысы), қорғасын (Оңтүстік Қазақстан облысы) өндіру қысқарды. Тазартылған алтын, алюминий тотығы, мыс сымдарын шығару артты.

**2008 жылғы қаңтар-шілдедегі өңдеу өнеркәсібі қызметінің
жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы**

Машина жасау саласында 160,9 млрд. теңгеге өнім өндірілді немесе өткен жылғы тиісті деңгейге 96,6%.

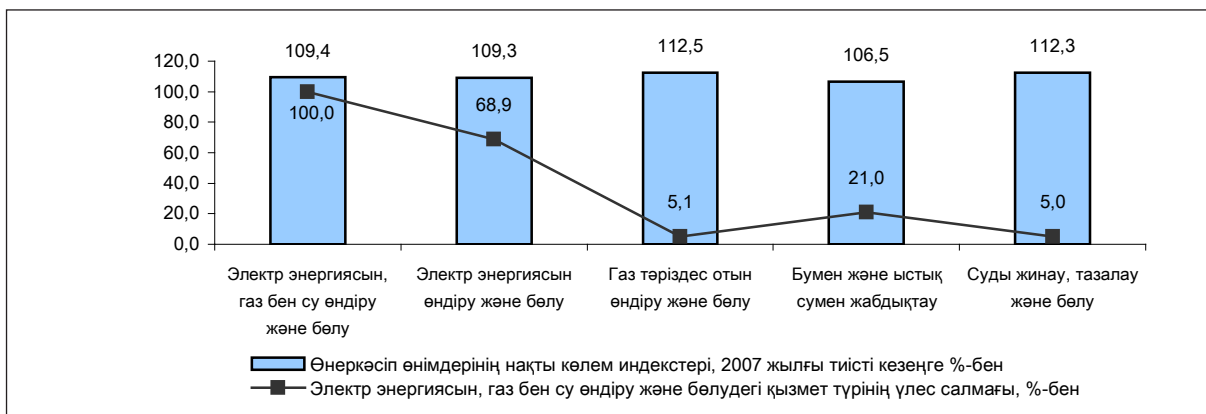
Машиналар мен жабдықтар өндірісі 9,4%-ға өсті. Мойынтіректер, қатарлап дестегіштер, орталықтан тепкіш сорғылар, тракторлар, өрт сөндіргіштер, мұнай-газды қайта өңдейтін жабдықтар шығару артты. Сонымен қатар, автоматтық кір жуғыш машиналар, кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар (Алматы қаласы), мұнай кәсібіне арналған жабдықтар (Солтүстік Қазақстан облысы) шығару қысқарған.

Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтардың (97,8%): Алматы қаласында цифрлық есептеу машиналары, теледидарлар, сұйықтықтың және электр энергиясын санауыштары, Алматы облысында аккумуляторлар, Шығыс Қазақстан облысында конденсаторлар шығаруы төмендеді. Магнитофондар шығару тоқтатылды (Алматы қаласы). Трансформаторлар, оқшауландырылған сымдар мен кабельдер өндірісі артты.

Көлік құралдары мен жабдықтар 57 млрд. теңгеге шығарылды, бұл өткен жылғы деңгейден 15,5%-ға төмен. Ақмола облысында жүк тасымалдайтын және Шығыс Қазақстан облысында жеңіл автомобильдер 2007 жылғы қаңтар-шілдедегіден аз шығарылған.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде өндіріс (76,2%) негізінен қаңқасы ағаштан жасалған отыруға арналған, ағаштан жасалған кеңсе және ас үйге арналған жиһаз, ағаш төсектер, зергерлік бұйымдар, спорт тауарларды шығару есебінен төмендеді.

2008 жылғы қаңтар-шілдедегі электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

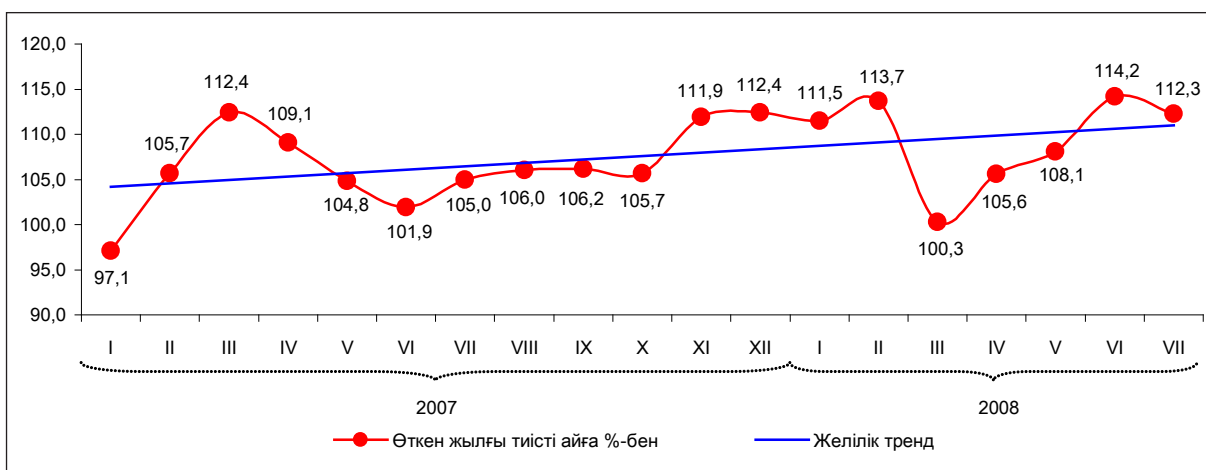

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде 2008 жылғы қаңтар-шілдеде өткен жылмен салыстырғанда нақты көлем индексі 109,4% құрады.

Есепті кезеңде 47,4 млрд. кВт. сағ. электр энергиясы өндірілді, бұл 2007 жылғы тиісті деңгейден 7,3%-ға жоғары. Ақмола, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарынан басқа барлық өңірлердегі кәсіпорындарында өндіріс өсті.

Жылу энергиясын өндіру 55,5 млн. Гкал құрады немесе 2007 жылғы қаңтар-шілдеге қарағанда 2,4%-ға көп. Ақмола, Атырау, Батыс Қазақстан және Маңғыстау облыстарынан басқа барлық өңірлерінде өндіріс артты.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері

2.4 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі 2008 жылғы қаңтар-шілдеде тұтастай республика бойынша, бағалаумен, ағымдағы бағаларда 363,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңнен 0,9%-ға көп.

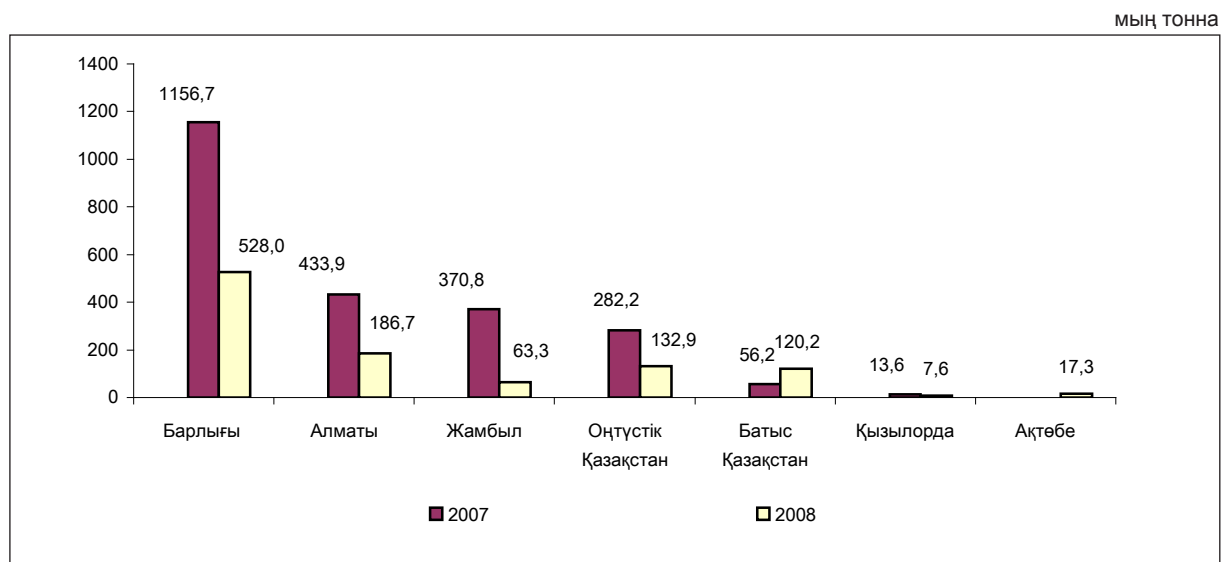
Өсімдік шаруашылығы

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі ұсынған деректер бойынша 2008 жылғы 1 тамызға дәнді дақылдардың жиналуын 6 облыста: Ақтөбе, Алматы, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қызылорда және Оңтүстік Қазақстан облыстарында жүргізді. Аталған өңірлер бойынша тұтастай алғанда 567,0 мың га немесе жинауға жататын алқаптың 24,8%-ы жиналды, оның ішінде Ақтөбе облысында – 3%, Қызылорда облысында – 11,1%, Батыс Қазақстан облысында – 16,3%, Алматы облысында – 34,5%, Жамбыл облысында – 49,3%, Оңтүстік Қазақстан облысында – 75,6%. Өткен жылғы осы күнге алқаптың үштен біріне жуығы жиналды.

Жиналған алқаптан 528,0 мың тонна астық (бастапқы кіріске алынған салмағында) бастырылды, бұл 2007 жылғы тиісті деңгейден 2,2 есе аз. Өнім жинаудың төмен қарқыны негізінен дәнді дақылдар шығымдылығының өткен жылғы 1 гектардан 16,1 центнерден аталған күнге 1 гектардан 9,3 центнерге дейін төмендеуімен түсіндіріледі. Ең аз астық Жамбыл облысында бастырылды (өткен жылғы деңгейден 17,1%), мұнда шығымдылық өткен жылғы 1 гектардан 12,9 центнерден ағымдағы жылы 1 гектардан 4,2 центнерге дейін төмендеді.

Алматы облысында өнім жинау өткен жылғы деңгейге 43%, Оңтүстік Қазақстан – 47,1%, Қызылорда облыстарында – 55,9% құрады.

1 тамыздағы жағдай бойынша бастырылған астық

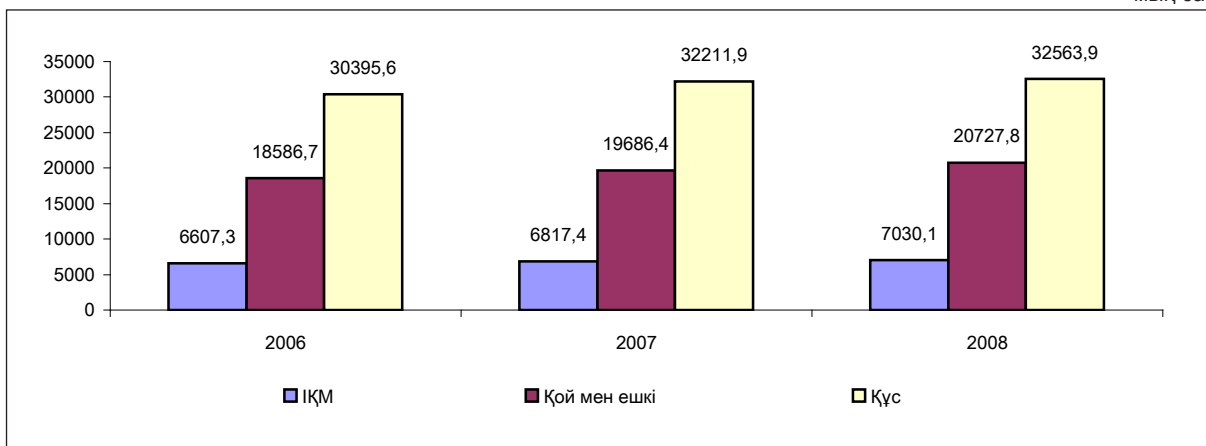
Күрделі азық дайындау. Ағымдағы жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша тұтастай республика бойынша 7767,5 мың тонна шөп және 120,0 мың тонна пішендеме қоры жиналды, бұл тиісінше, қажеттіліктің 61,1%-ы мен 11,3%-ын құрайды. Мұның өзінде, Батыс Қазақстан облысында талап етілетін көлемінің 29,9%-ы, Шығыс Қазақстан облысында – 36,2%, Павлодар облысында – 44%, Қызылорда облысында – 44,6%, Қарағанды облысында – 53,6%, Ақмола облысында – 64%, Солтүстік Қазақстан облысында – 68,4%, Ақтөбе мен Алматы облыстарында – 68,5%, Жамбыл облысында – 70,7%, Қостанай облысында – 81,4% және Оңтүстік Қазақстан облысында – 88,3% шөп дайындалды. Ағымдағы жылы тұтастай республика бойынша шөп пен пішендеме өткен жылғы осы күнге қарағанда 11,8%-ға аз дайындалды. Сүрлем және сабанды дайындау, тиісінше, қажеттіліктің 0,2% және 1,7% құрады.

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында мал төлдеу және оны сатып алудың өсуі есебінен ірі қара мал басы (3,1%), қой мен ешкі (5,3%), шошқа (3,3%), жылқы (5,5%), түйе (5%) және құстың (1,1%-ға) өсуі байқалған.

1 тамызға ауыл шаруашылығы малдары мен құс саны

мың бас

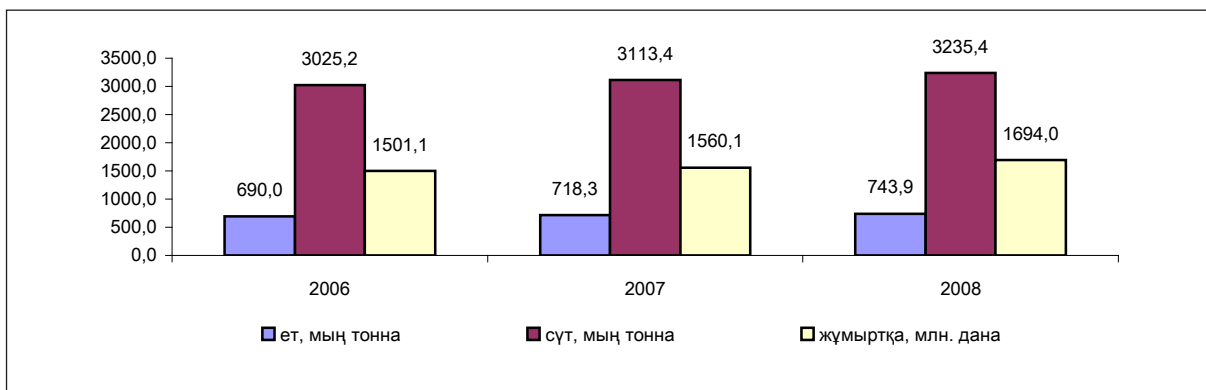

2008 жылғы қаңтар-шілдеде өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда түйе мен құстардан басқа (тиісінше 93% және 92,7%), малдың барлық түрлерін өткізудің (103,3%-дан 107,1%-ға дейін), өсуі есебінен ет өндірісінің өсуі 103,5% құрады. Бір ірі қара мал басының орташа тірідей салмағы 299 кг, қой мен ешкі – 38 кг, жылқы – 310 кг құрады.

Сүт бағытындағы бір сиырға сүттің орташа сауылуының 4,6%-ға өсуі есебінен сиыр сүтінің өндірісі 3,9%-ға артты.

Мекиен тауықтың орташа басының 4,6%-ға және 1 мекиен тауықтың орташа жұмыртқалауының 7,4%-ға өсуі есебінен жұмыртқа өндірісі 8,6%-ға артты.

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

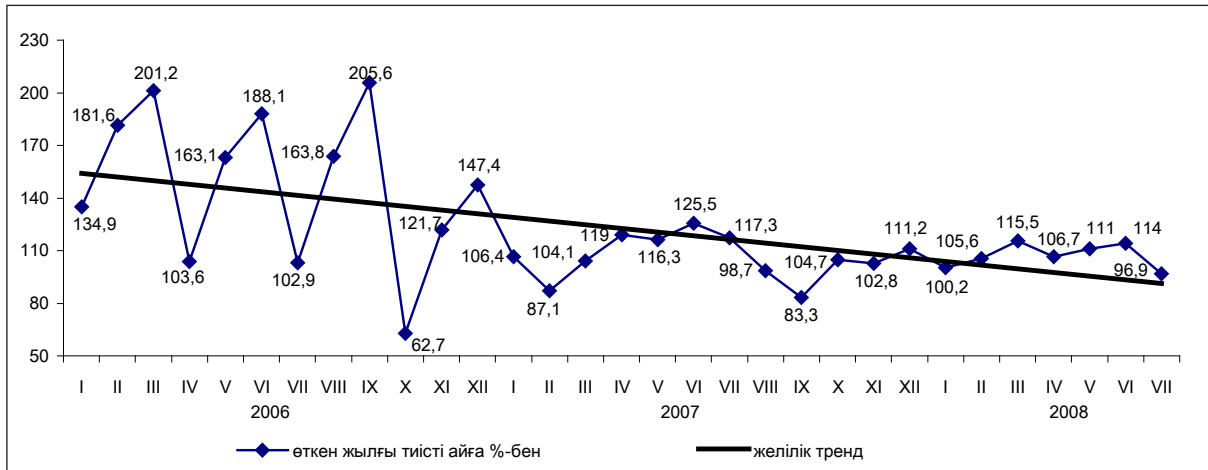
2.5 ҚҰРЫЛЫС

Құрылыс қызметі

2008 жылғы қаңтар-шілдеде құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, бағалауды есептегенде, 874,3 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылғы сәйкес кезеңдегі деңгейден 7%-ға көп.

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы елеулі – 71,6% болды. Шетелдік мердігерлер – 27,8%, мемлекеттік ұйымдар – 0,6%-ын орындады.

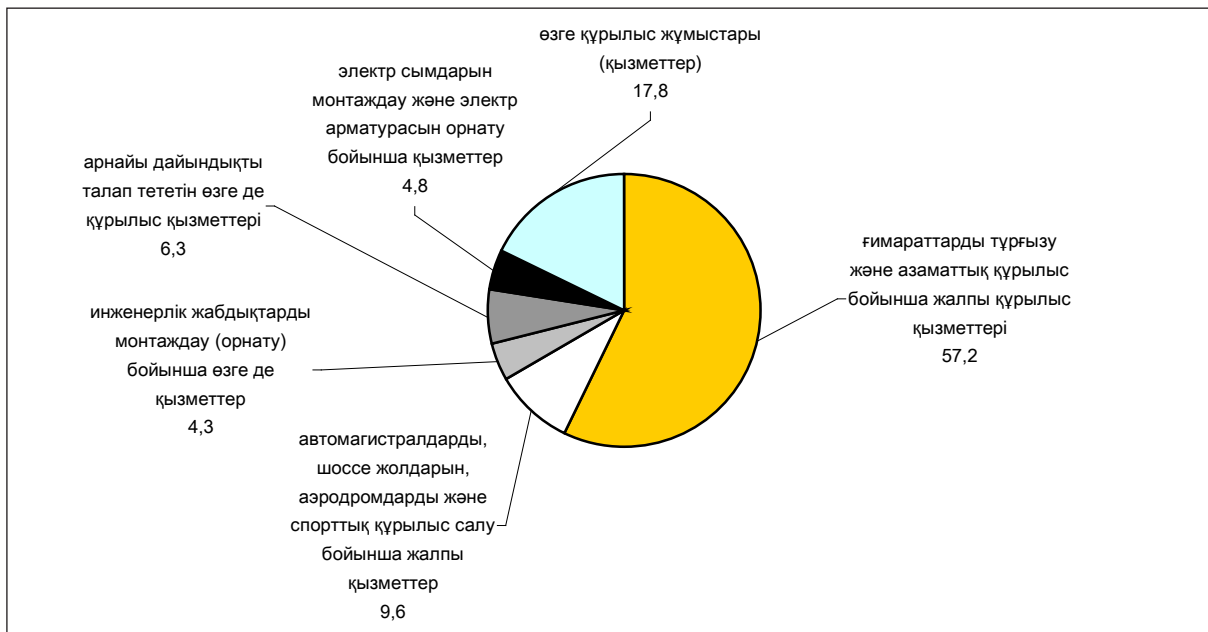
Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

Орындалған жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыстың үлесі (жалпы көлемнің 57,2%-ы) басым құраған (2007 жылғы қаңтар-шілдеде – 39,2%).

Орындалған құрылыс жұмыстарының түрлері бойынша құрылымы

пайызбен

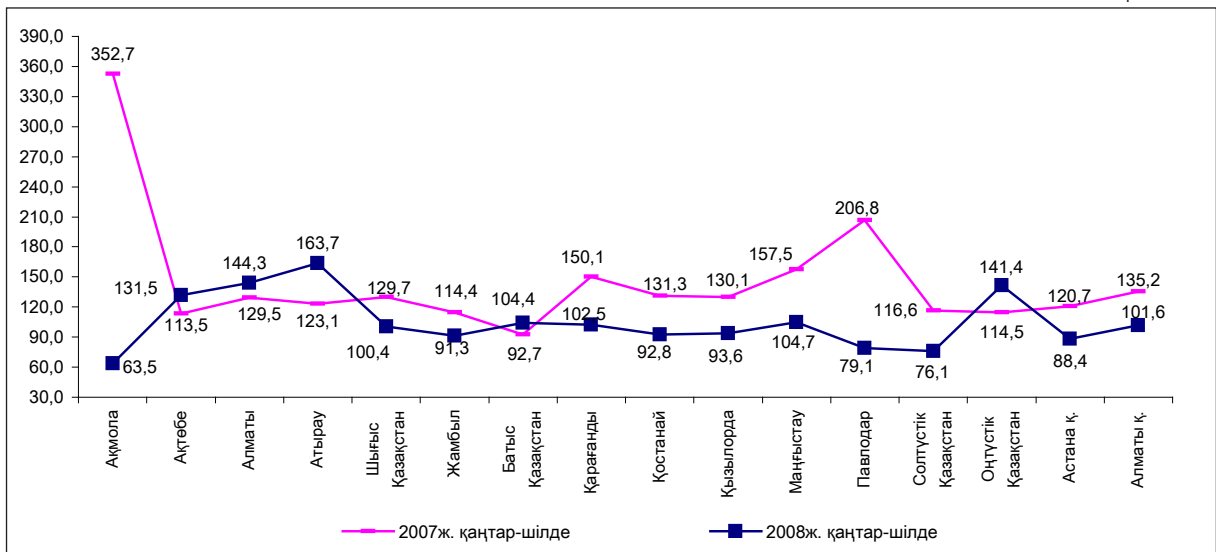

Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда республиканың 9 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының елеулі өсуі Атырау (1,6 есеге), Алматы және Оңтүстік Қазақстан (1,4 еседен) облыстарында байқалды.

Жалпыреспубликалық көлемінде құрылыс жұмыстарының 60%-нан астамын Астана, Алматы қалалары және Атырау облысы алады.

Өңірлер бойынша құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

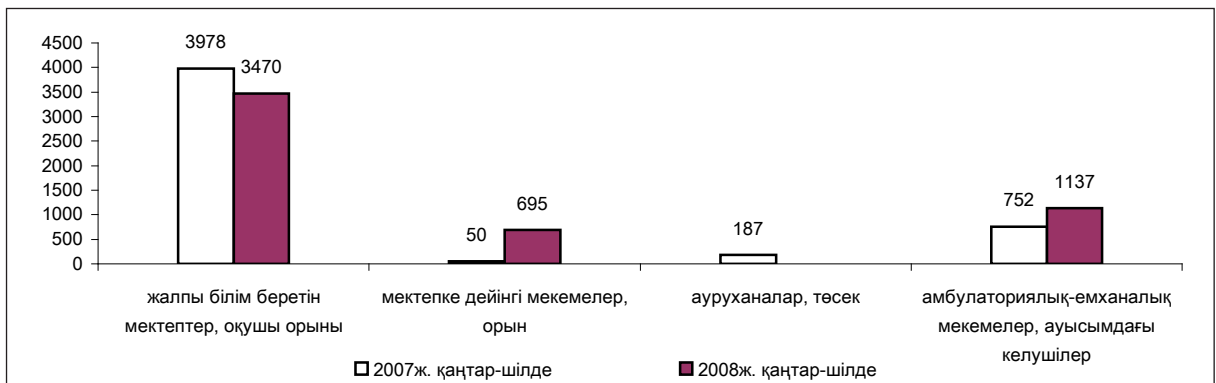
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

2008 жылғы қаңтар-шілдеде 16946 ғимараттар салынды, оның ішінде 14915 тұрғын және 2031 тұрғын емес мақсаттағы. Пайдалануға берілген тұрғын емес мақсаттағы ғимараттардың елеулі санын сауда (806), сондай-ақ көлік пен байланыс (673) саласының объектілері құрайды.

Денсаулық сақтау және білім беру саласында 43 объект пайдалануға берілді, оның ішінде 6 - жалпы білім беретін мектеп, 5 - мектепке дейінгі білім беру мекеме, 32 - амбулаторлық-емханалық мекеме.

Білім беру және денсаулық сақтау объектілерін пайдалануға беру

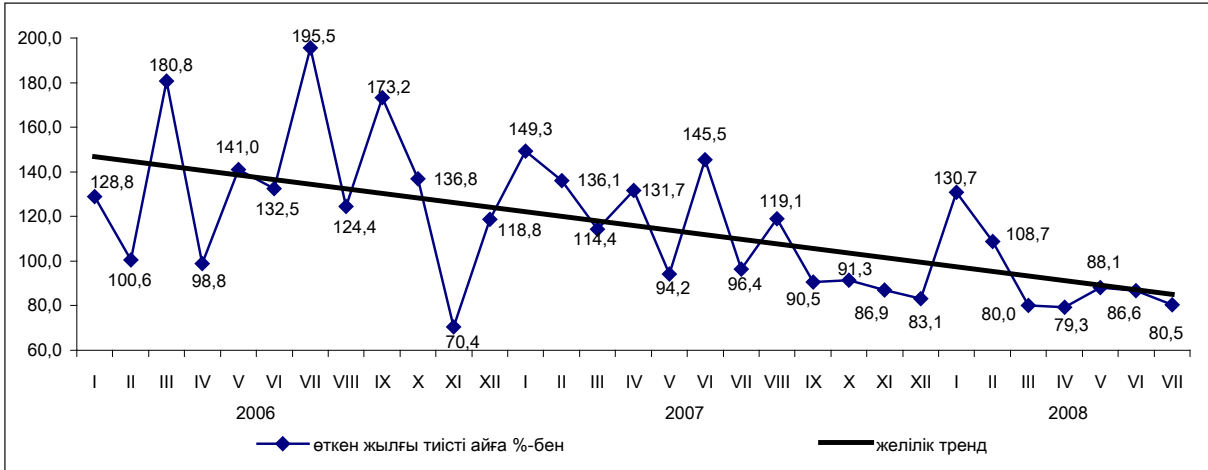

Тұрғын үй құрылысы

2008 жылғы қаңтар-шілдеде тұрғын үй құрылысына 269,7 млрд. теңге инвестициялар салынды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 2,3%-ға аз. Негізгі капиталға салынған инвестицияның жалпы көлемінде тұрғын үй құрылысында игерілген қаражаттың үлесі 14,7% құрады.

Барлық меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және халықпен жалпы алаңы 3289 мың шаршы метр тұрғын үйлер пайдалануға берілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейден 7,7%-ға төмен. Жеке кәсіпорындармен, ұйымдармен және жеке тұрғындармен тұрғын үйлерді пайдалануға беру басым болып қалып отыр (пайдалануға берілген жалпы тұрғын үй көлемінің 89%-ы). Жеке құрылысшылар үлесіне 59,7% келеді. Мемлекеттік ұйымдармен тұрғын үйдің жалпы көлемінің 6,5%-ы пайдалануға берілді. Шетел кәсіпорындарымен тұрғын үйдің жалпы алаңының 4,5%-ы пайдалануға берілді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға берудің нақты көлем индексі

Пайдалануға берілген тұрғын үйлер көлемінің көбеюі республиканың 12 өңірінде байқалады. Едәуір өсуі Шығыс Қазақстан (1,5 есеге), Ақмола және Солтүстік Қазақстан (1,3 еседен) облыстарында байқалды.

Тұрғын үйлер құрылысының құны. Тұрғын үйдің жалпы алаңының 1 шаршы метр құрылысының орташа нақты құны 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 54,2 мың теңге, соның ішінде жеке тұрғындармен салынғаны – 37,7 мың теңгені құрады.

2.6 КӨЛІК

2008 жылғы қаңтар-шілдеде республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 207544,0 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі жүк айналымынан 7,6%-ға көп.

Темір жол көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 123345,2 млн. ткм құрады, бұл республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен 2007 жылғы қаңтар-шілдедегіден 11,8%-ға жоғары болды.

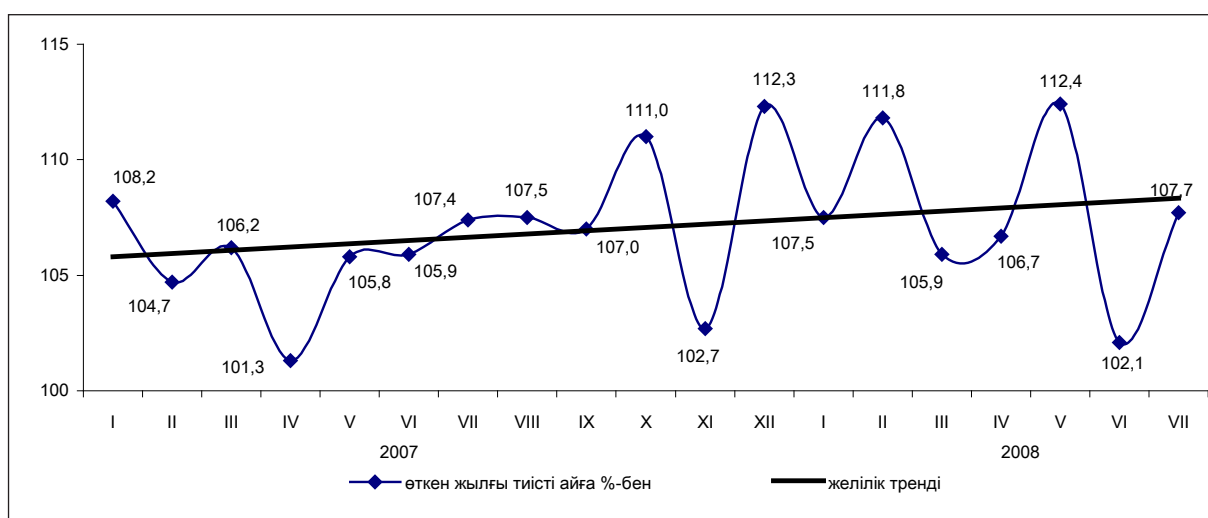
2008 жылғы қаңтар-шілдеде **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 31509,2 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-шілдедегіден 0,4%-ға аз.

Магистралдық құбырдың жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 52395,6 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-шілдедегіден 3,4%-ға көп. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнайды тасымалдау 25845,9 млн. ткм (Каспий құбыры желісі консорциумы бойынша және Қытайға жеткізілімнің өсуі есебінен 2007 жылғы қаңтар-шілдедегіден 6,9%-ға артты), газ – 26549,7 млн. ткм (0,2%-ға артты) құрады.

Су жолының ашылуынан бастап **өзен көлігінің** жүк айналымы 29850,5 мың ткм құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 1,4%-ға артық.

Әуе көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 35777,5 мың ткм құрап, 2007 жылғы қаңтар-шілдеде 11,2%-ға төмендеді.

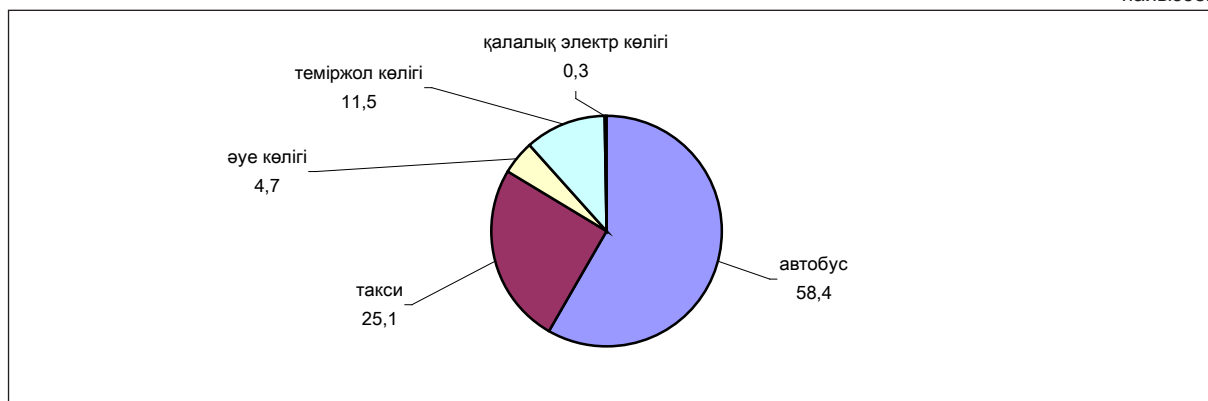
Жүк айналымының серпіні

Жолаушылар айналымы 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 1,4%-ға артып, 67625,9 млн. жкм құрады, соның ішінде автобустарда – 3,2%, таксиде – 1,7%, әуе көлігінде – 12,8%, бұл халықтың экономикалық тұрғыдан белсенділігінің өсуіне байланысты болды. Сонымен қатар темір жол көлігіндегі жолаушылар айналымының – 10,2%, троллейбустағы – 31,7%, трамвайда – 18,3%-ға төмендеуі байқалды.

Жолаушылар айналымының құрылымы

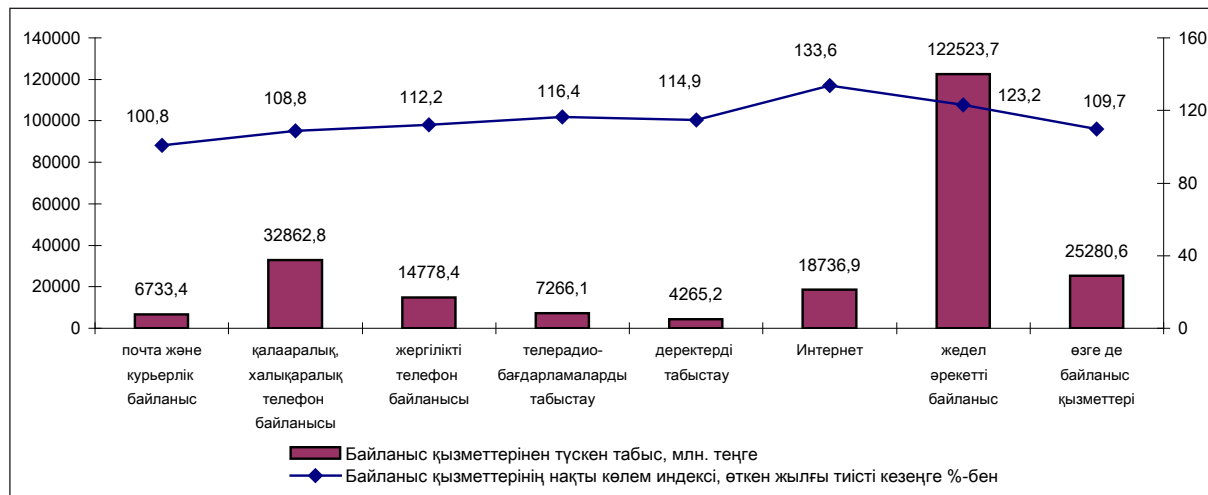
пайызбен

2.7 БАЙЛАНЫС

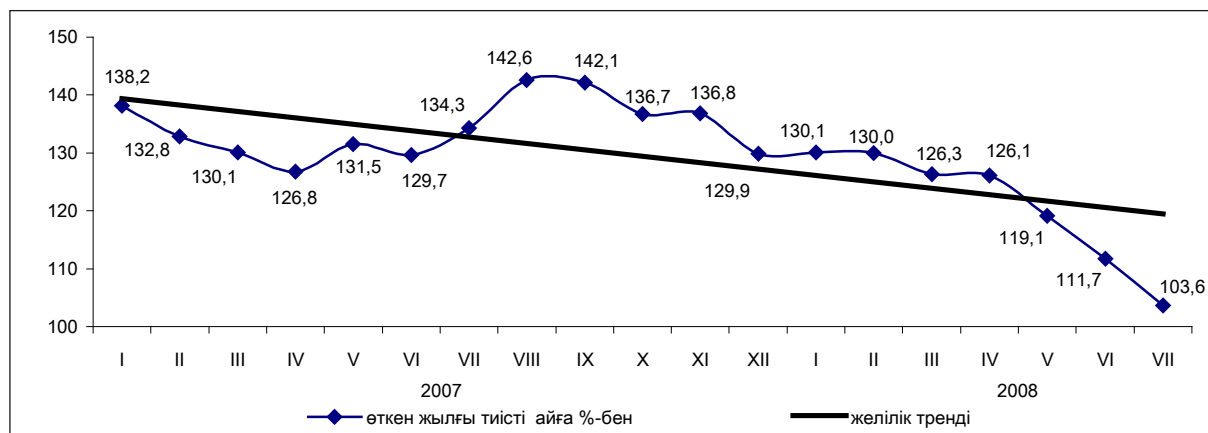
2008 жылғы қаңтар-шілдеде жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 232,4 млрд. теңге сомада қызмет көрсетті, соның ішінде халыққа көрсетілгені – 94,9 млрд. теңге, бұл 2007 жылғы қаңтар-шілдеге қарағанда салыстырмалы бағада, тиісінше – 20,6% және 16,2%-ға көп.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде байланыс қызметтерінен түскен табыстар

Телекоммуникациялық рыноктың белсенді дамуына абоненттік базалардың ұлғаю факторы, жаңа өнімдерді ұсыну және электр байланысы қызмет көрсетулеріне тарифтік жоспарлардың төмендеуі ықпал етеді.

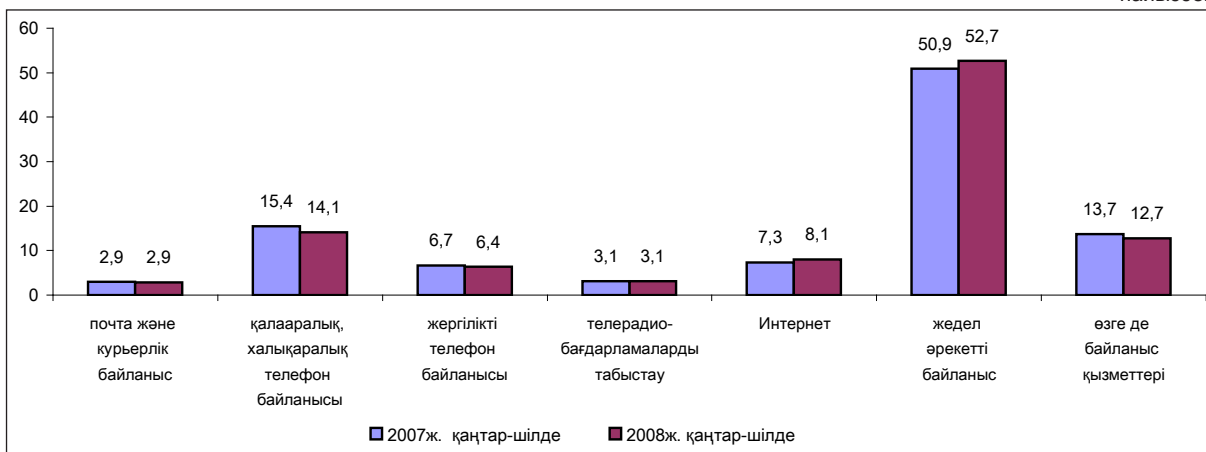
Байланыс қызметтерінің серпіні

2008 жылғы қаңтар-шілдеде байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс – 52,7% құрайды. 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 23,2%-ға өсті.

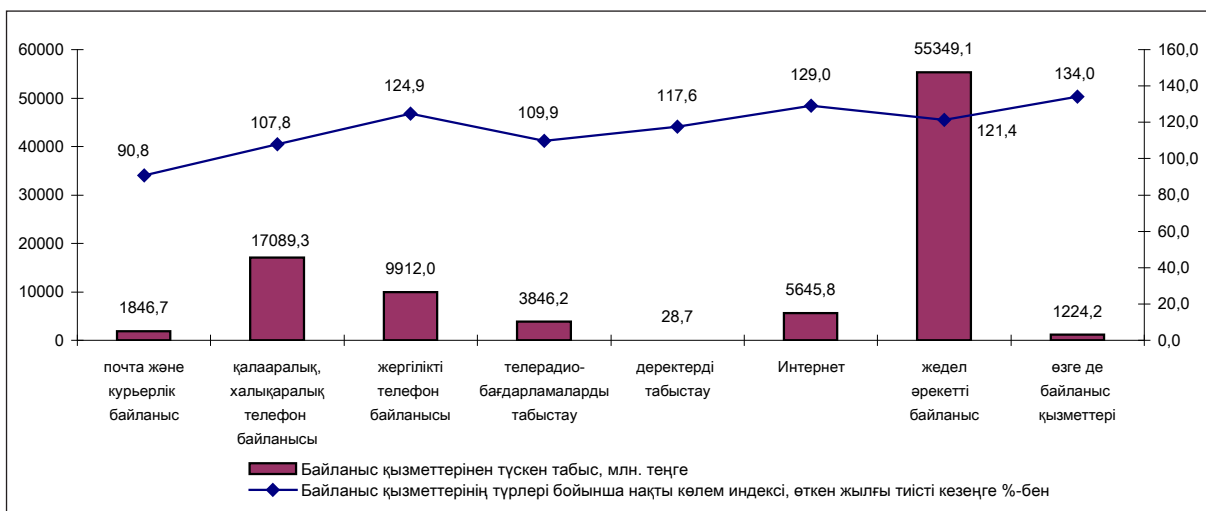
Байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

пайызбен

Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыс – 40,8% құрады. 2008 жылғы қаңтар-шілдеде халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 58,3% - жедел әрекетті байланыс қызметтері, 18,0% - қалааралық, халықаралық байланыс қызметтері, 10,4% - жергілікті телефон байланысы қызметтері, 13,3% - байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрайды.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

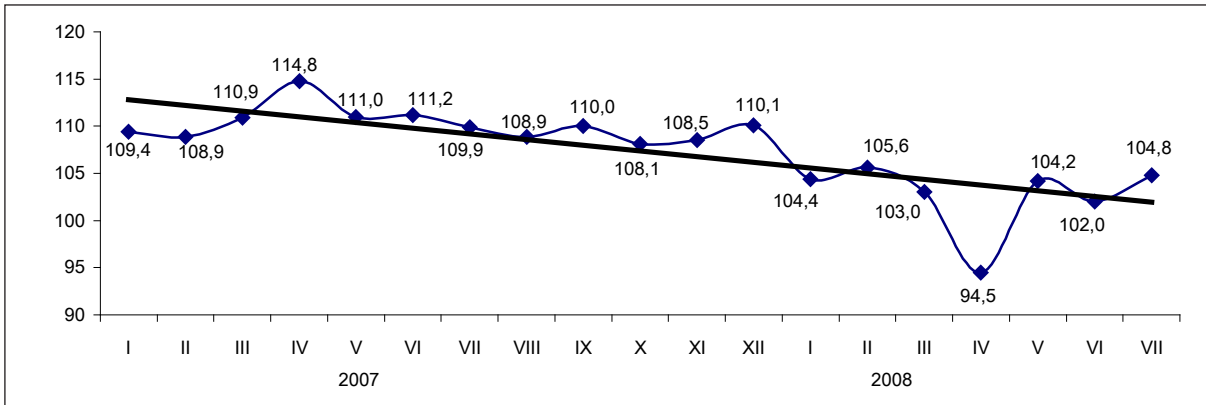

2.8 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2008 жылғы қаңтар-шілдеде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 1298,6 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 2,6%-ға артты. 2008 жылғы шілдеде тауар өткізу 215,4 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы шілдедегі деңгейден тұрақты бағаларда 4,8%-ға жоғары, 2008 жылғы маусыммен салыстырғанда өсу 5% құрады.

2007-2008жж. айлар бойынша бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

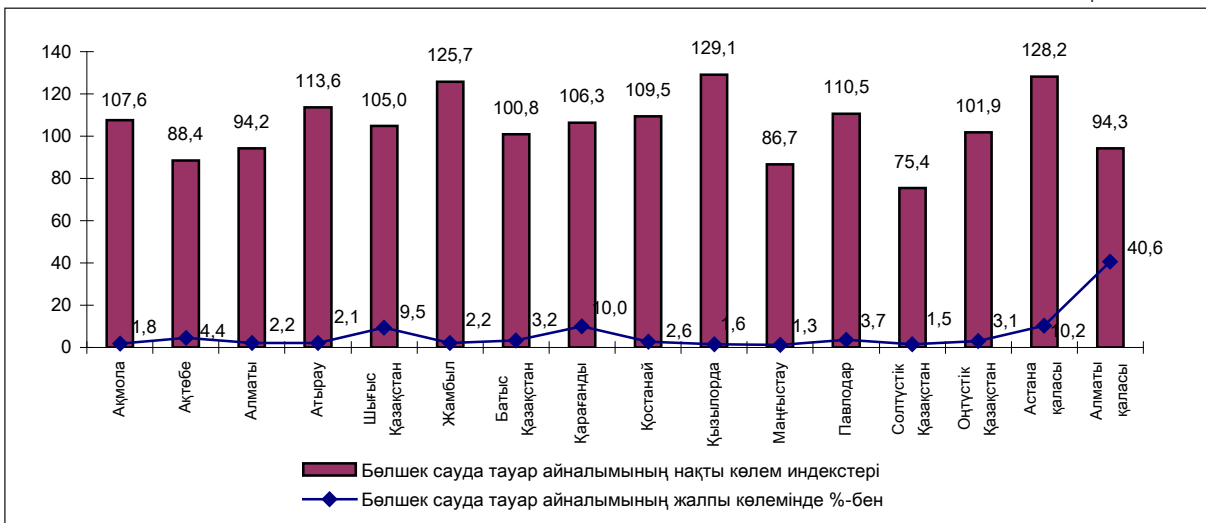
өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Қаңтар-шілдеде тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 83,1 мың теңгені құрады, бұл 2007 жылғы осы кезеңге қарағанда 12,3 мың теңгеге жоғары.

2008 жылғы қаңтар-шілдедегі өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

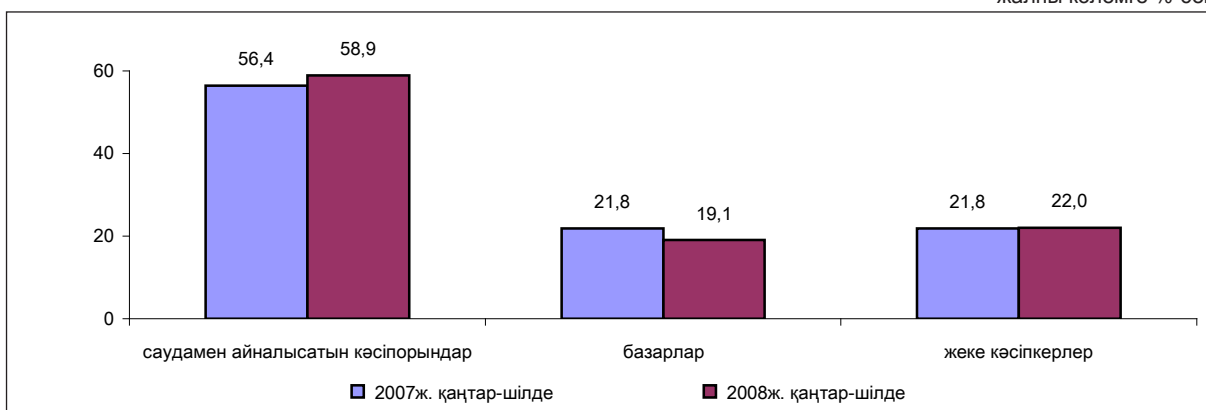
өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

Бөлшек сауда тауар айналымының көлемін қалыптастыруда едәуір үлесі мемлекеттік емес секторға келеді. Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар және жеке кәсіпкерлермен, сондай-ақ базарларда тауарды өткізу бойынша айналым 1255 млрд. теңге (96,6%), басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының айналымы – 43,3 млрд. теңге (3,3%) сомасында алынды.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

жалпы көлемге %-бен

Негізінен тұрақты сауда желісінде қызметті жүзеге асыратын сауда ұйымдары мен жеке кәсіпкерлермен тауарларды сату есебінен бөлшек сауда айналымын қалыптастыру үрдісі сақталып келетінін айта кету керек. Олардың үлесі бөлшек сауда айналымын құрастырудағы құрылымында 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 80,9% құрады. Сонымен қатар, базарларда сауда жасау үлесі 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі 21,8%-дан 2008 жылғы тиісті кезеңде 19,1%-ға дейін төмендеп келеді.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде 3179,2 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 0,9%-ға көп болды. Мұның өзінде, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 56,2 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 7,9%-ға көп болды. Мұның өзінде қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 15,2%-ын жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 11,3 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің едәуір бөлігін (58,8%) шағын кәсіпкерлік саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТИЛЕРІ МОНИТОРИНГІ

Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 2008 жылғы қаңтар-шілдеде өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 3,7%-ға өсіп, 1217,5 млрд. теңгені құрады.

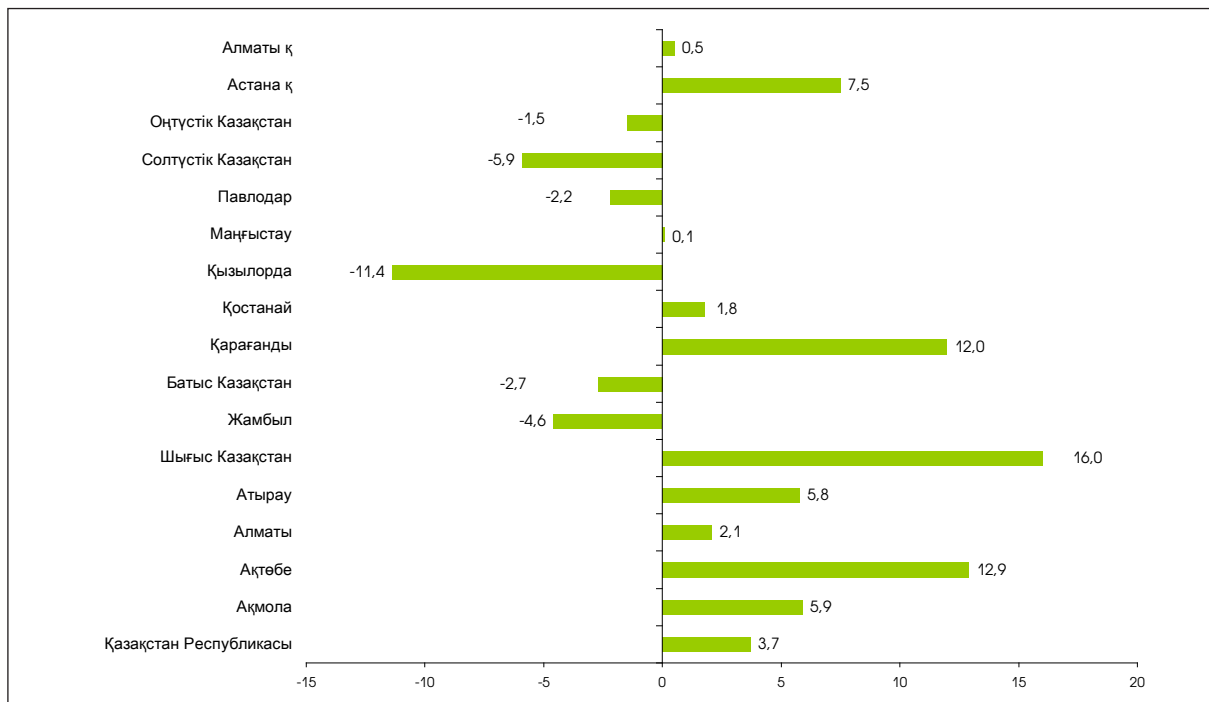
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

	Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны	Жұмыспен қамтылғандар саны	Өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымы
Қазақстан Республикасы	107,4	107,6	103,7
Ақмола	111,5	105,5	105,9
Ақтөбе	106,3	103,4	112,9
Алматы	110,7	102,8	102,1
Атырау	106,5	123,1	105,8
Шығыс Қазақстан	113,5	113,8	116,0
Жамбыл	110,4	105,1	95,4
Батыс Қазақстан	115,9	108,4	97,3
Қарағанды	110,7	107,9	112,0
Қостанай	103,5	101,7	101,8
Қызылорда	118,5	115,5	88,6
Маңғыстау	93,6	94,3	100,1
Павлодар	108,5	104,2	97,8
Солтүстік Қазақстан	91,8	90,1	94,1
Оңтүстік Қазақстан	98,2	104,4	98,5
Астана қаласы	116,5	116,7	107,5
Алматы қаласы	112,2	115,3	100,5

Өнім шығаруының өсуі Астана қаласында, Шығыс Қазақстан, Ақтөбе және Қарағанды облыстарында белгіленді. Өнім шығарылымының төмендеуі Қызылорда, Солтүстік Қазақстан, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Павлодар және Оңтүстік Қазақстан облыстарында байқалды.

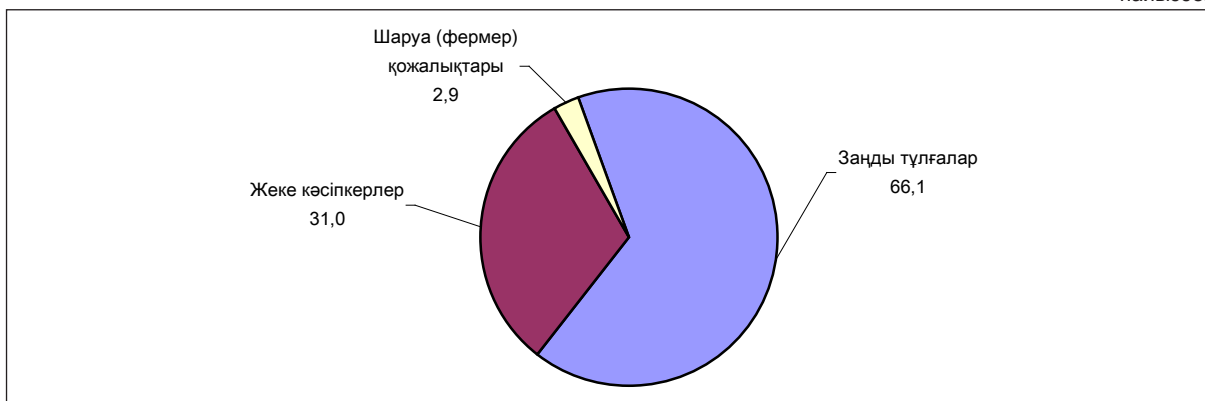
Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім шығаруының төмендеуі (өсуі)

пайызбен

Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымының құрылымы

пайызбен

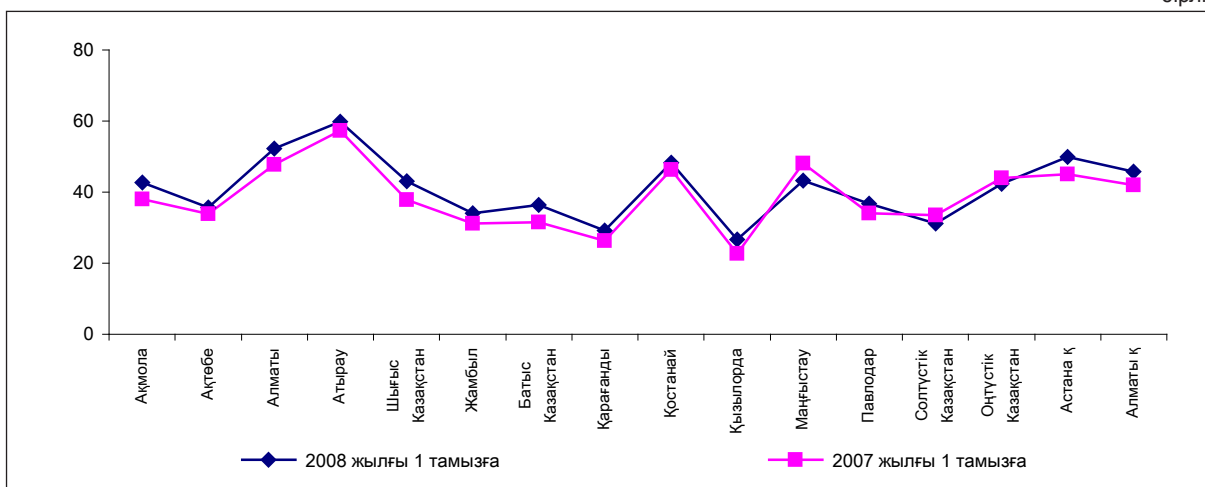

Рыноқта белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны 2008 жылғы 1 тамызға өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 7,4%-ға артып, 648598 бірлікті құрады, оның ішінде 61862 заңды тұлғалар, 416800 – жеке кәсіпкерлер және 169936 шаруа қожалықтары.

Республиканың он үш өңірінде белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы санының артуы тіркелді. Олардың саны Шығыс Қазақстан (5,2 бірлік), Батыс Қазақстан (4,8 бірлік), Ақмола (4,6 бірлік), Алматы (4,5 бірлік) облыстары және Астана қаласында (4,9 бірлік) артты. Төмендеу Маңғыстау (4,8 бірлік), Солтүстік Қазақстан (2,5 бірлік) және Оңтүстік Қазақстан (1,6 бірлік) облыстарында болды.

Белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы саны бойынша өңірлердің бөлінуі

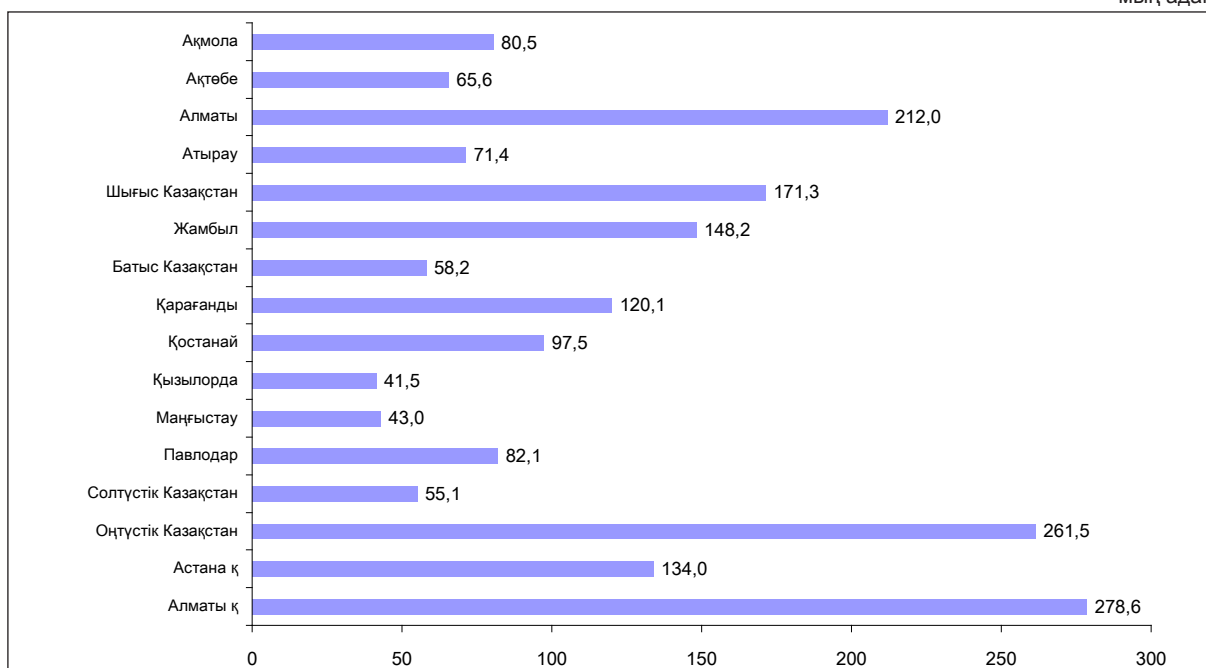
бірлік

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны 7,6%-ға артып, 1920,7 мың адамды құрады.

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны

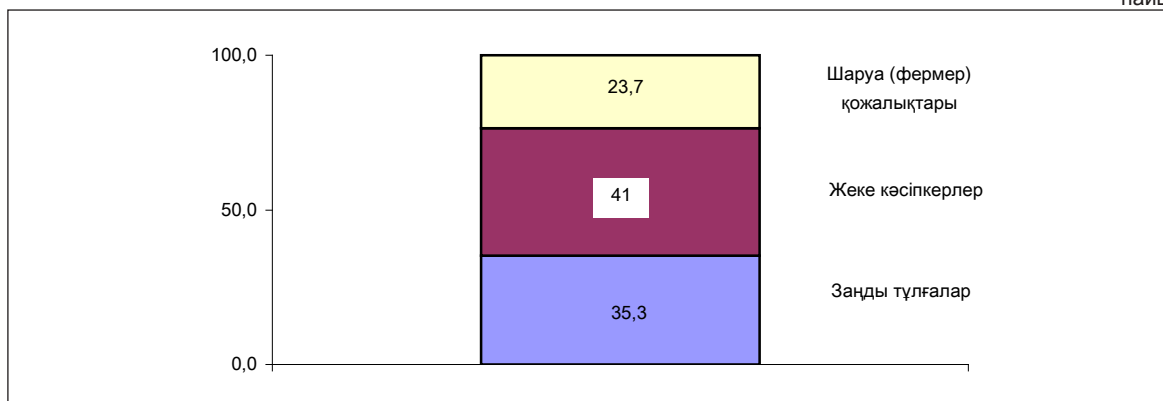
мың адам

2008 жылғы 1 тамызға шағын кәсіпкерлік субъектілерінің жұмыспен қамтылғандар санының ең көп артуы өткен жылғы тиісті көрсеткішпен салыстырғанда Атырау (23,1%), Қызылорда (15,5%) мен Шығыс Қазақстан (13,8%-ға) облыстарында, Астана (16,7%) мен Алматы (15,3%) қалаларында белгіленді. Жұмыспен қамтылғандар саны Солтүстік Қазақстан (9,9%) және Маңғыстау (5,7%) облыстарында төмендеді.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар санының құрылымы

пайызбен

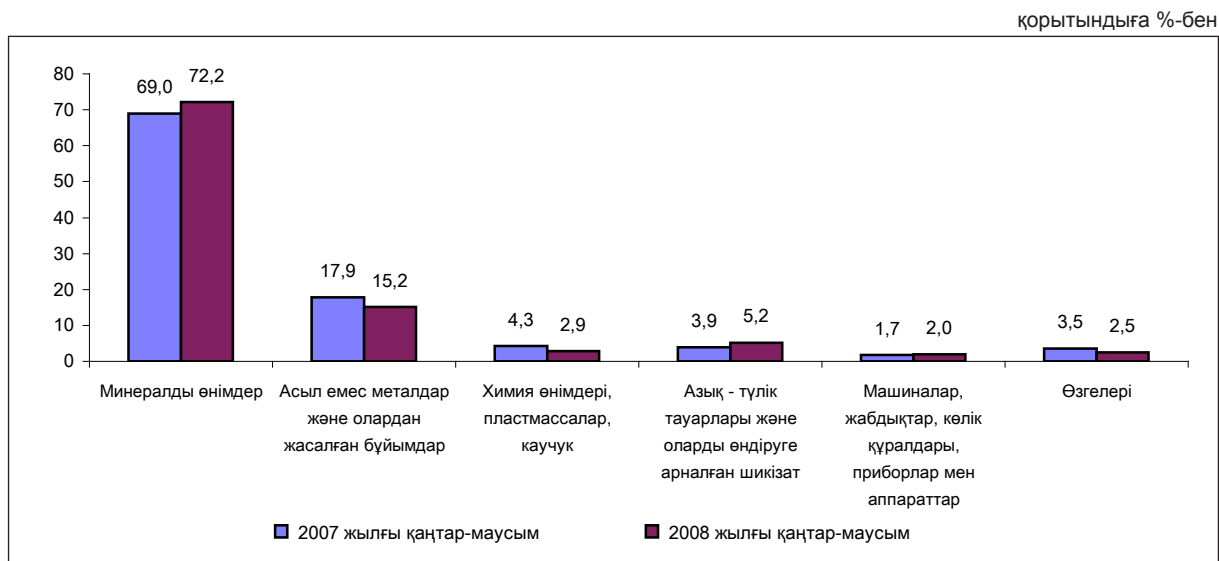
4. СЫРТҚЫ САУДА

(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы, кеден статистикасының деректері бойынша, ұйымдаспаған сауда есебінсіз, 2008 жылғы қаңтар-маусымда 52140,2 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 42,5%-ға артты, оның ішінде экспорт – 35047,0 млн. АҚШ доллары болып, 60,7%-ға артты, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға кеткен шығыстарды есепке алғанда) – 17093,2 млн. АҚШ долларын құрап, 15,5%-ға артты.

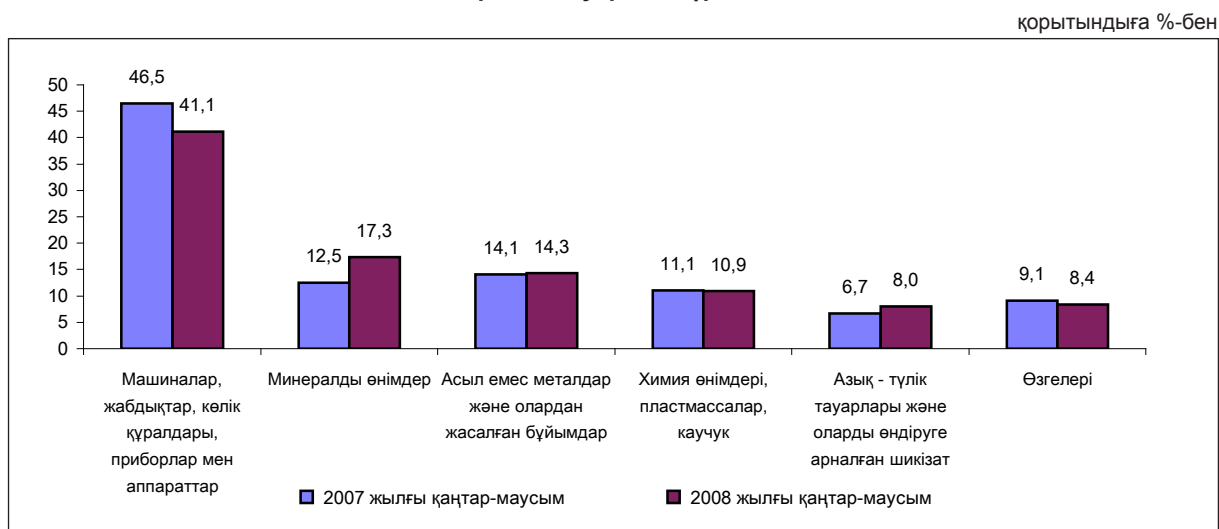
Экспорттың тауарлық құрылымы

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары: Италия (18,3%), Швейцария (15,3%), Қытай (9,5%), Ресей Федерациясы (8,8%), Франция (7,5%), Нидерланды (5,5%), Израиль (3,5%), Иран (3,4%), Украина (3%), Түркия (2,8%).

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 15,8% (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 16,5%) құрады.

Импорттың тауарлық құрылымы

2008 жылғы қаңтар-маусымда инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 7727,5 млн. АҚШ долларын немесе 45,2% (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 6761,2 млн. АҚШ доллары немесе 45,7%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-маусымда барлық импорттық жеткізілімдердің 47,5%-ы ТМД елдеріне (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 43,9%) келеді. Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері: Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің – 38,3%-ы), Қытай (10,2%), Германия (6,8%), АҚШ пен Украина (5,2%-дан), Жапония (3%), Италия (2,7%), Түркия (2,6%), Франция (2,4%), Ұлыбритания (1,7%).

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-маусымда ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 13642,3 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 35,3%-ға артты, оның ішінде экспорт – 5521,3 млн. АҚШ доллары болып, 53,6%, импорт – 8121 млн. АҚШ долларын құрап, 25,1%-ға артты.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 26,2% (2007 жылғы қаңтар - маусымда – 27,6%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-маусымда ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 52% (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 49%), азық-түлік тауарлары – 12% (12%), химиялық өнімдер – 10% (16%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-маусымда ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 23% (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 25%), минералды өнімдер – 35% (27%), металлургия өнімдері – 16% (18%), химия тауарлары – 8% (10%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химия және металлургия өнімдерінің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2008 жылғы қаңтар-маусымда осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстар импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 95% (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 94%), металлургия өнімдері – 53% (56%), азық-түлік тауарлары – 61% (61%), химия тауарлары – 35% (38%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-маусымда әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 38497,9 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 45,2%-ға артты, оның ішінде экспорт – 29525,7 млн. АҚШ доллары болып, 62,1%, импорт – 8972,2 млн. АҚШ долларын құрап, 8%-ға артты.

2008 жылғы қаңтар-маусымда әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы – 76% (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 73%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 14% (18%) құрады.

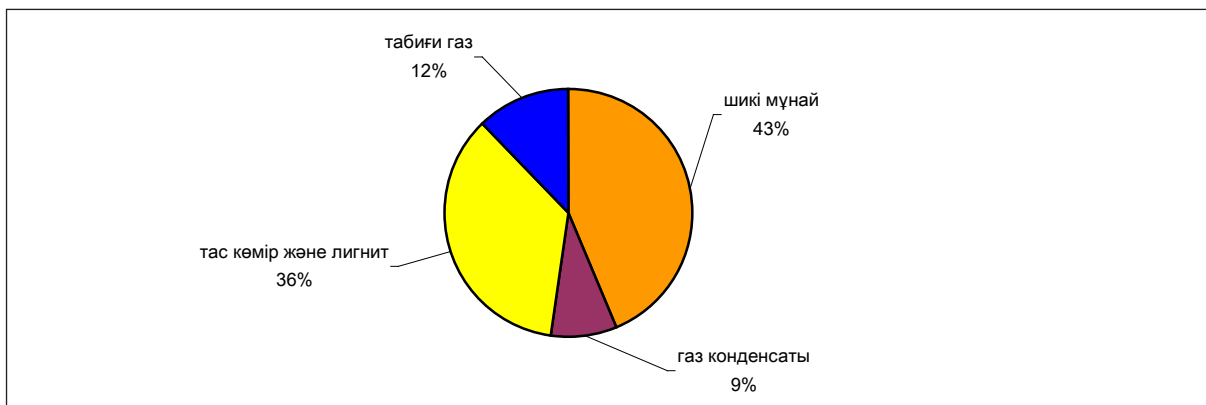
2008 жылғы қаңтар-маусымда әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 57% (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 63%), азық-түлік тауарлары – 6% (5%), химия өнімдері – 14% (12%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 13% (11%) құрады.

Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: 2008 жылғы қаңтар-маусымда осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдері импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі – 73% (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 76%), фармацевтикалық тауарлардың – 89% (89%), киімдердің – 86% (82%), азық-түлік тауарларының үлесі – 39% (39%) құрады.

5. ТАУАР НАРЫҒЫ

2008 жылғы қаңтар-маусымда республиканың экономикалық айналымындағы табиғи отын-энергетикалық ресурстар шартты түрдегі отынға есептегенде 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 12,2%-ға өсіп, 93,6 млн.тоннаны құрады. Олардың құрылымындағы негізгі үлесті, әдеттегідей, шикі мұнай және көмір алады.

2008 жылғы қаңтар-маусымдағы табиғи отын ресурстарының құрылымы

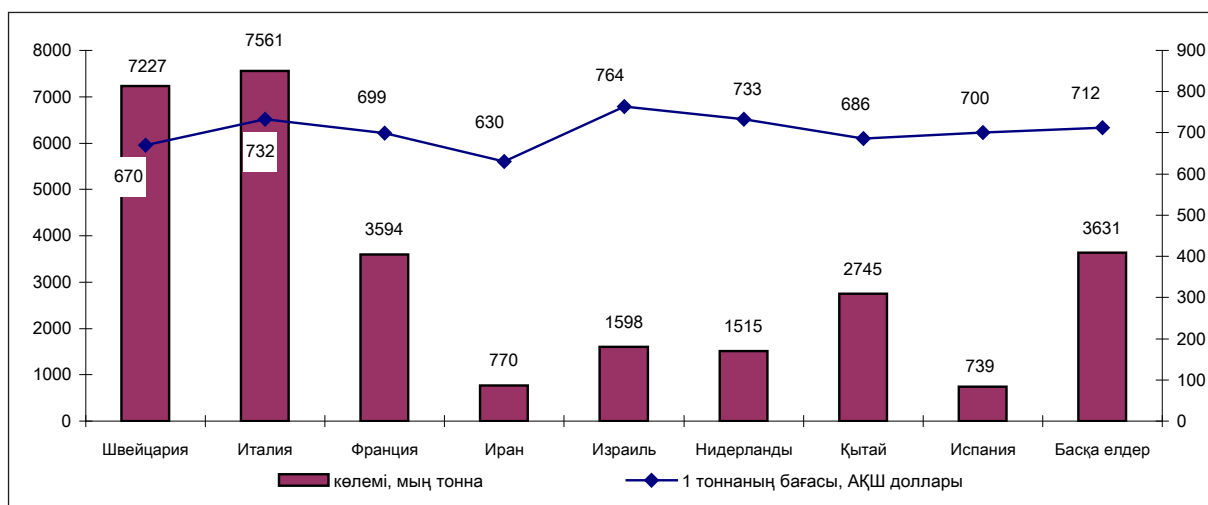
2008 жылғы қаңтар-маусымда отын-энергетикалық ресурстар 42,8 млрд. кВт.с. электр энергиясын (2007 жылғы қаңтар-маусымдағыдан 5,9% көп), 54,1 млн. тонна тас көмір мен лигнитті (19,5% көп), 6,4 млн. тонна газ конденсатын (4% көп), 9,7 млрд. текше метр табиғи газды (13,5% көп), 33,1 млн. тонна шикі мұнайды (8,2%-ға көп) құрады.

2008 жылғы қаңтар-маусымда табиғи газ ресурстарының 61,2%-ы өз өндірісінен және 38,8%-ы ТМД елдерінен әкелінген импорттан қамтамасыз етілді. Табиғи газдың импорты Өзбекстаннан (табиғи газ импортының жалпы көлемінің 47,9%-ы немесе 1801,5 млн. текше м) Ресейден (29% немесе 1092 млн. текше м) және Түркіменстаннан (23,1% немесе 866,9 млн. текше м) жүзеге асырылды.

Мұнай мен көмір ресурстары дерлік республикадағы өндіріс есебінен (ресурстардың жалпы көлемінен, тиісінше, 88,1% және 99,8%) қалыптасты.

Республиканың мұнай рыногы, әзірше, шикізатты экспорттау бағытында болып отыр. Сонымен, оның ресурстарының (88,7%) көп бөлігі экспортқа шығарылады, республиканың ішкі рыногында шикі мұнайдың 11,3%-ы қайта өңделген. 2008 жылғы қаңтар-маусымда шикі мұнайдың 29,4 млн. тоннасы экспортқа жіберілді, соның ішінде ТМД-дан тыс елдерге – 29,1 млн. тонна (экспорттың жалпы көлемінің 99,2%-ы). 2008 жылғы қаңтар-маусымда қайта өңдеуге келіп түскен шикі мұнай көлемі 3,7 млн. тоннаны құрады.

2008 жылғы қаңтар-маусымдағы шикі мұнай экспортының көлемі мен бағасы

Мұнай өнімдерінің ресурстары негізінен өз өндірісінен (ресурстардың жалпы көлемінің 71,8% - 99,7%-ы) қалыптасады. Мұнай өнімдеріне деген сұраныс жартылай олардың импортымен толықтырылған.

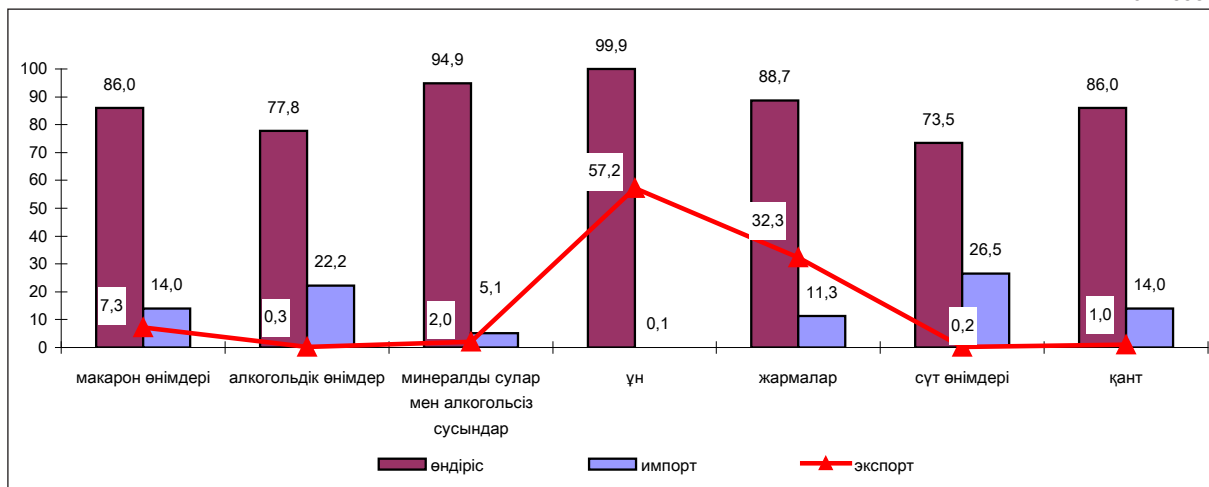
2008 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда автомобиль бензинінің ресурстар құрылымында импорт үлесінің: 20,1%-дан 28,2%-ға дейін өсуі, газойль, керосин, мазутта, тиісінше – 13,4%-дан 8,1%-ға дейін, 31,4%-дан 23,8%-ға, 9,1% -дан 0,3%-ға төмендеуі байқалады.

Азық-түлік тауарлары бойынша республикадағы өндіріс олардағы импортынан асып түсті: ұн ресурстары (ресурстар көлемінің 99,9%-ы), минералды сулар мен алкогольсіз сусындар (94,9%) және жармалар (88,7%) ресурстары іс жүзінде толық отандық өндіріспен қамтамасыз етіледі. Өндірілген ұнның жартысынан астамы экспортқа жіберіледі (57,2%), оның көлемі 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда өткен жылғы деңгейде (100,6%) сақталды. Сүт өнімдерінің, макарон өнімдері, арақ, ликер-арақ және темекі өнімдерінің, сыра, қант, өсімдік майы ресурстарындағы отандық өндіріс үлесіне 62%-дан 86%-ға дейін келеді.

Кейбір азық-түлік тауарлары бойынша импорт өндірістен асып түседі. Импорт қайта өңделген жемістер мен жаңғақтар ресурстарында ол 93,8%, консервіленген көкөніс мен саңырауқұлақта – 89,3%, құс етінде – 68,1%, кофе және шайда – 64,1%, консервіленген балықта – 62,2% құрайды.

2008 жылғы қаңтар-маусымдағы жекелеген азық-түлік тауарларының ресурстары мен экспорттың қалыптасу құрылымы

пайызбен

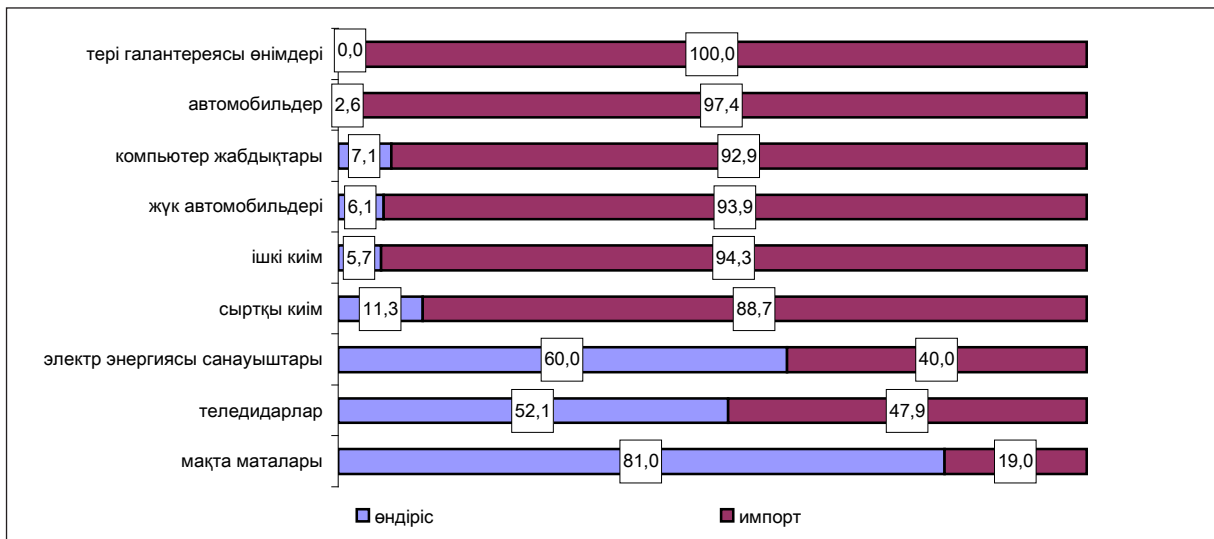

Азық-түлік емес тауарлар рыногы республикадағы олардың өндірісімен қатар, басқа елдерден әкелінген тауарлармен қамтамасыз етіледі. 2008 жылғы қаңтар-маусымдағы өндірістің едәуір қысқаруынан тұрмысқа қажетті, асханалық, ас бөлмеге, дәретханаға арналған бұйымдар импорты ресурстардың жалпы көлемінің 83,2%-ын, сабынсулар және шашқа арналған құралдар – 96,9% құрады. Жуғыш құралдардың импорттық жеткізілім үлесі - 96,4% және фармацевтикалық препараттардың – 89,3% елеулі болды. Тұтыну рыногында ауыз қуысы және тіс гигиенасы құралдары, тері галантереясы бұйымдары тек импорт өндірісінде ұсынылған.

Электр тұрмыстық тауарлары ішінде кір жуғыш машиналар - ресурстардың жалпы көлемінің 73,9%-ы, миксерлер және шырын сыққыштардың – 97,9%-ы, электр қозғалтқышы кіріктіре салынған өзге де тұрмыстық приборлардың – 98,8%-ы импортталды. Компьютерлік жабдық нарығында отандық өндіріс көлемінің өсуі байқалады, бұл ресурстардағы өндірістің 7,1% үлесін қамтамасыз етті. Теледидарлар рыногында олардың ресурстары көлеміндегі импорт үлесі 47,9% құрады.

2008 жылғы қаңтар-маусымдағы азық-түлік емес тауарлар ресурстарының құрылымы

пайызбен

Құрылыс материалдарының көп түрлері үшін ресурстардың толығы импорттық жеткізілімдер есебінен болды. Ағаш-жаңқалы тақталар, линолеумдар және еден жабындылары толық, шыны талшықтарының – 97,8%-ы, қыш тақталары мен тақтайшаларының – 97,3%-ы импортталады. Бояулар және лактар импорты ресурстар көлемінің 66,6%-ын, қыш кірпіштері – 82,4%-ын құрайды. Отандық өндіріс табиғи шикізат болып табылатын – әк (ресурстардың жалпы көлемінің 92,5%-ы), табиғи құмдар (98,2%), ғаныш (98,4%), бор және доломит (99,5%), саз балшық және каолин, асбест (99,6%-дан) құрылыс материалдарында басым.

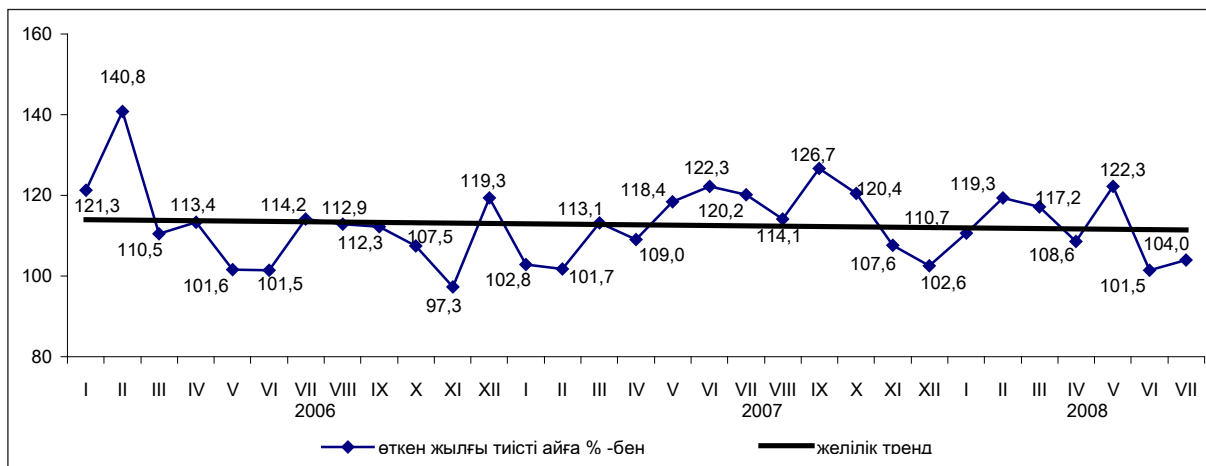
2008 жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда цемент ресурстары отандық өндірістің – 10,2%, импорттың – 16,9% есебінен 12,3%-ға төмендеді. Отандық өндіріс үлесі олардың ресурстарының жалпы көлемінде 70,9% құрады. Цемент дерлік толық (97,9%) ішкі нарықта тұтынылады.

6. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

НЕГІЗГІ КАПИТАЛҒА САЛЫНҒАН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2008 жылғы қаңтар-шілдеде негізгі капиталға салынған инвестициялардың көлемі бағалау есебімен 1831,8 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 10,9%-ға көп.

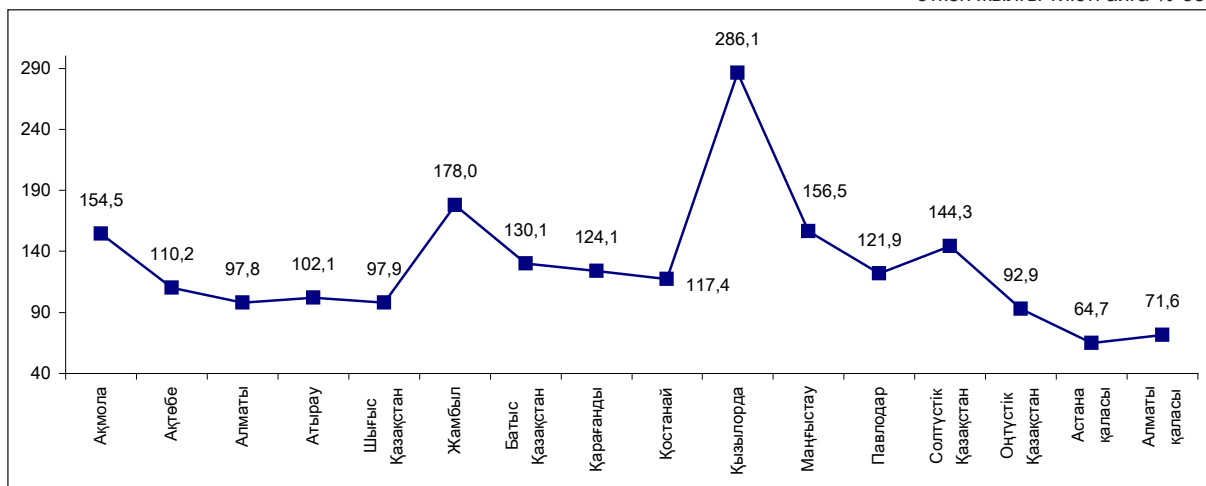
Негізгі капиталға салынған инвестициялардың нақты көлем индекстері

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың артуы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде белгіленді. Мұның өзінде, цемент шығаратын зауыт құрылысының басталуына байланысты Жамбыл облысында (2,3 есеге) елеулі өсу байқалды. Мұнай кен орындарын жайластыру мен мұнай құбырын салуға салынған салымдардың өсуіне байланысты Қызылорда облысында инвестициялар көлемі (1,9 есеге) өсті. Ақмола облысында түсті металдар кенін байыту цехы және кірпіш зауытының құрылысына белсенді қарқынмен инвестициялар салынуына байланысты өсу 148,6% құрады.

Өңірлер бойынша негізгі капиталға салынған инвестицияларды игеру қарқыны

өткен жылғы тиісті айға %-бен

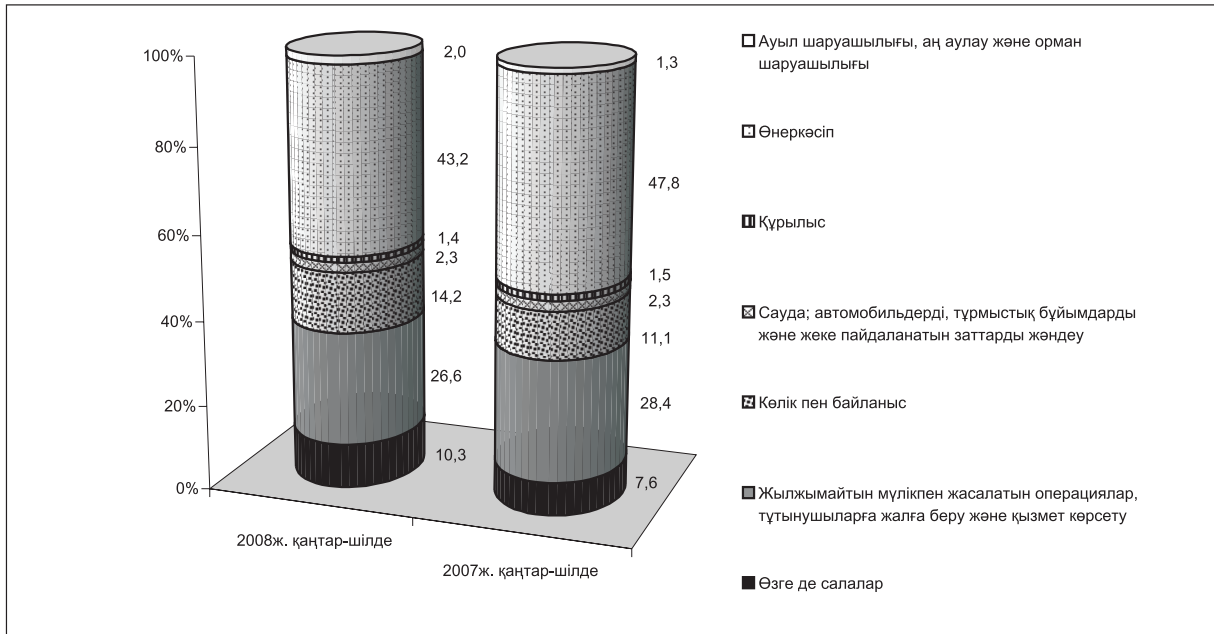

Ең белсенді инвесторлар жеке меншік нысандардың шаруашылық жүргізуші субъектілері болды. Олармен негізгі капиталға салынған инвестициялардың 55,5%-ы игерілді. Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын басқа мемлекеттер кәсіпорындары мен ұйымдарының үлес салмағы 26,8% құрады. Мемлекеттік сектордың үлесіне салымдардың 17,7%-ы келеді.

Инвестицияның технологиялық құрылымында 54,3%-ды ғимараттар мен үйлердің құрылысы мен күрделі жөндеу жұмыстары, 28,2% - машиналар, жабдықтар, құрал-саймандар, мұқаммал, 17,3% - өзге де күрделі жұмыстар мен шығындар құрады.

Пайдалану бағыттары бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

пайызбен

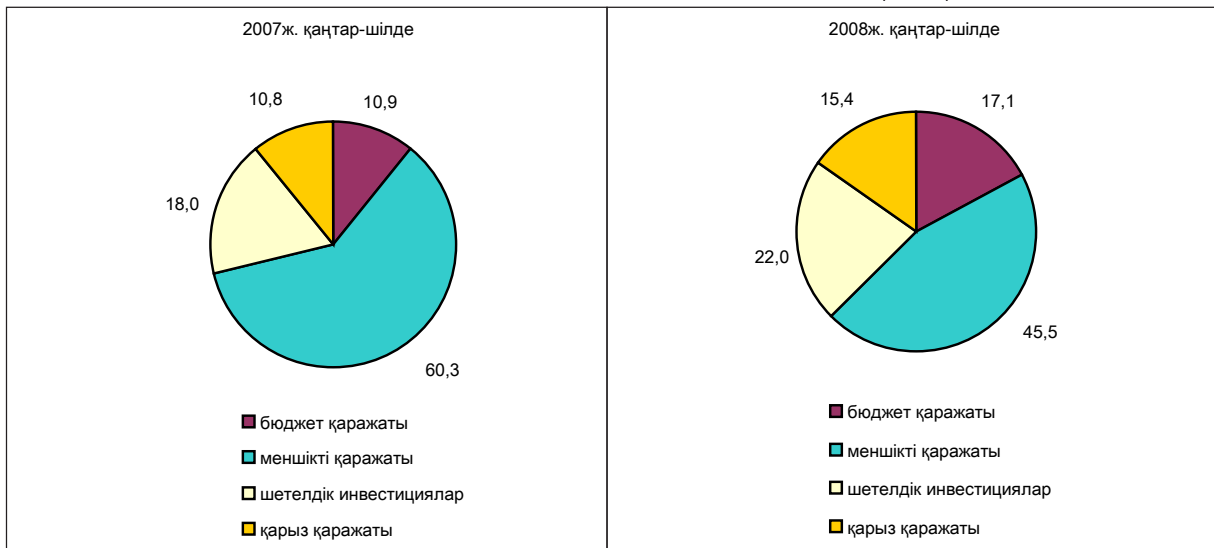

Өнеркәсіп салалары ішінде мұнай және табиғи газ өндіру, осы салаларда қызмет көрсету инвестициялар салу үшін ең тартымды сала болып табылды, ол негізгі капиталға салынған инвестициялардың жалпы көлемінің 24,4%-ын алады.

2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда білім беру (2 есе), электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлуге (76,4%), ауыл шаруашылығы, аң аулау және орман шаруашылығы саласына (64,1%) инвестициялық салымдар едәуір өсті.

Қаржыландыру көздері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

инвестицияның жалпы көлеміне пайызбен

Инвесторлардың жеке меншік қаражаттары негізінен кен өндіру өнеркәсібінде (көрсетілген қаражат көздерінен 37,0% инвестиция) игерілген. Бюджеттік қаражаттың 64,6%-ы «Көлік пен байланыс», «Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу» және «Білім беру» салаларының дамуына бағытталды. 58,3% қарыз қаражаты кәсіпорындардың «Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету» қызметінің түрінде игерілді.

Шетел инвестицияларының жартысынан көбі (50,7%) кен өндіру өнеркәсібін дамытуға бағытталды. Шетел инвесторлары үшін ең тартымды Атырау облысы болды, мұнда есепті кезеңде барлық шетелдік инвестицияның 61,2 %-ы игерілді.

7. БАҒАЛАР

7.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

Ағымдағы жылғы шілдеде **инфляция** 0,9% құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,3 пайыздық тармаққа аз. Бағалардың ең жоғарғы өсімі азық-түлік емес тауарларға – 1,2%-ға тіркелді. Халыққа ақылы қызмет көрсетулер бағасы – 1%, азық-түлік тауарлары – 0,6%-ға өсті. Аталған құрамдас бөліктерінің инфляцияға «салымы» 0,3%-дан құрады.

Азық-түлік тауарлары рыногында баға өсімі қарқынының төмендеуі нан мен жарма өнімдеріне ағымдағы жылғы маусымда 4,8%-дан шілдеде 1,8%-ға дейін байқалды. Күріш – 8,2%, жармалар – 1,9%, ұн – 1,6%, мақорон өнімдері – 1,3%, нан – 0,3%-ға қымбаттады.

Ағымдағы жылғы шілдеде ет және ет өнімдері бағасының өсімі 1,1% (маусымда – 1,2%) құрады. Бағалардың өсуі шошқа етіне – 1,5%, шұжық өнімдеріне және құс еті – 1,4%-дан, қой еті – 1,1%, сиыр еті – 0,9%, жылқы еті – 0,6% тіркелді.

Май және тоқ майларының баға деңгейі өткен айда 1,2%-ға өсті, бұл өткен айға қарағанда 0,6 пайыздық тармаққа аз. Маргарин – 2,1%, күнбағыс майы – 1,5%, мал майы – 0,5%-ға қымбаттады.

Ағымдағы жылғы шілдеде қант бағасы маусымдағы көрсеткішінен 0,7 пайыздық тармаққа асып түсіп, 2,7% өсті, бұл оның жазғы кезеңіндегі дәстүрлі сұраныстың артуына байланысты.

Сүт өнімдеріне – 0,1%, жұмыртқаға – 6,8%, жеміс-көкөністерге – 1,4%-ға бағаның маусымдық төмендеуі бағалардың жалпы өсіміне теріс «салым» қосты.

Ағымдағы жылғы шілдеде азық-түлік емес тауарлар тобында бағалардың едәуір өсуі жанар-жағар май материалдарына байқалды. Дизель отыны – 11,6% (ағымдағы жылғы маусымда – 6,8%), бензин – 7,3% (2%-ға) қымбаттады.

Жуғыш және тазалағыш құралдарға бағалар 1,6%, баспа өнімдеріне – 0,8%, үйге қажетті заттарға – 0,7%-ға, дәрі-дәрмектерге, жеке бас гигиенасы тауарларына – 0,6%-дан, құрылыс материалдарына, киім және аяқ киімге – 0,3%-дан өсті.

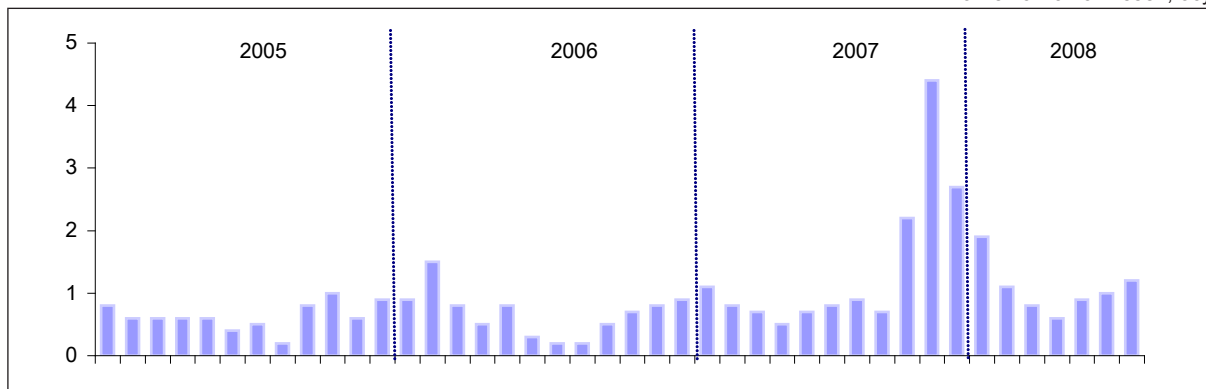
Ағымдағы жылғы шілдеде ақылы қызмет көрсетулер саласында жолаушылардың көлігімен жол жүру үшін төлем 2,6% (маусымда – 2,9%-ға) көтерілді. Автомобиль көлігімен жол жүру қызметтері 2,8%-ға, темір жол мен әуе көлігімен – 2%-дан қымбаттады.

Өткен айда бағалардың көтерілуі тұрғын үй-коммуналдық қызмет көрсетулеріне – 0,8%-ға байқалды, ағымдағы жылғы маусымда 0,1% болған. Электр энергиясы тарифтері – 2,7%, газға – 1,7%, суық сумен жабдықтауға – 0,4%, кәрізге – 0,2%, тұрғын үйді ұстауға – 0,1%-ға өсті.

Мейрамханалар мен қонақ үйлердің қызметтеріне баға деңгейі ай ішінде 1,3%, медициналық мекемелердің қызметтері – 1%, шаштараз қызметтері – 0,7%, мәдениет пен демалыс қызметтері – 0,4%, білім беруде – 0,3%-ға көтерілді.

2005-2008 жылдардағы инфляция

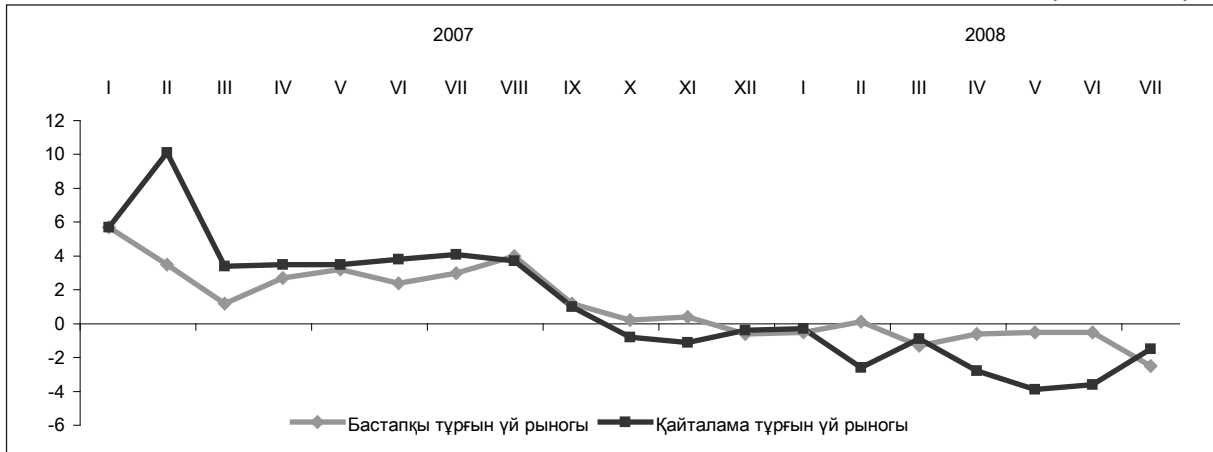
өткен айға пайызбен, өсуі

2008 жылғы шілдеде жаңа үйдің бір шаршы метрін сату бағасы республика бойынша орта есеппен 152,3 мың теңгені құрап, өткен аймен салыстырғанда 2,5%-ға азайды, көркейтілген тұрғын үйді қайта сату бағасы, тиісінше, 116,2 мың теңге және 1,5%-ға.

2007-2008 жылдардағы тұрғын үй рыногындағы бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі –

Жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге баға өсуінің әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылғы шілдеде 0,8%, маусымда 1,1% құрады.

2008 жылғы Қазақстан Республикасындағы инфляция

пайызбен, өсуі

	2008ж. шілде				2008ж. қаңтар-шілде 2007ж. қаңтар-шілдеге
	2008ж. маусымға	2005ж. желтоқсанға	2007ж. желтоқсанға	2007ж. шілдеге	
Инфляция	0,9	37,2	6,6	20,0	19,3
Базалық инфляция	0,8	34,8	5,9	19,7	18,8
Ақшалай табысы ең төмен халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	1,0	45,3	8,5	26,2	24,2
Ақшалай табысы ең жоғары халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,7	33,8	6,0	17,6	17,4

2008 жылғы шілдеде 2007 жылғы желтоқсанға қарағанда негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларынан есептелген орташа халықтың жан басына шаққандағы күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасы 17,8% өсті, өткен айға қарағанда – 1,5%-ға азайып, 12682 теңге (тағам өнімдері – 7609 теңге, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 5073 теңге) құрады. 2008 жылғы шілдеде оның құрылымында ет пен балықты сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 18,2%, сүт, май-тоң май өнімдері мен жұмыртқаны – 15,2%, жемістер мен көкөністерді – 15,2%, нан өнімдерін – 9,4%, қант, шай және дәмдеуіштерді сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі – 2% құрады.

7.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒА

Өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағалары, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса ағымдағы жылғы шілдеде маусым айымен салыстырғанда 7,2%, 2007ж. желтоқсанмен – 38,9%-ға өсті. Өндірілген өнім бір ай ішінде 7,4%, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер – 1,1%-ға қымбаттады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобынан өндіріс құралдарының бағасы 0,7%, тұтыну тауарлары – 0,8%, аралық тұтыну өнімдері – 8%-ға көтерілді.

2008 жылы Қазақстан Республикасында өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағаларының индексі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

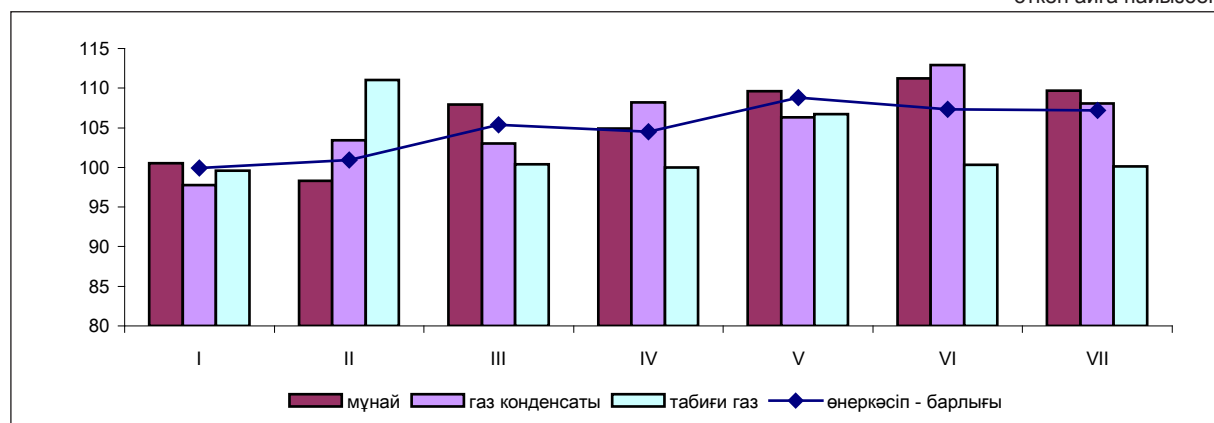
	2008ж. шілде				2008ж. қаңтар-шілде 2007ж. қаңтар-шілдеге
	2008ж. маусымға	2007ж. шілдеге	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Өнеркәсіп өнімдері, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса	7,2	66,1	38,9	109,9	49,7
Өндірілген өнім	7,4	69,7	40,8	116,2	52,5
Өндіріс құрал-жабдықтары	0,7	37,4	17,8	54,1	34,6
Аралық тұтыну тауарлары	8,0	74,6	43,6	125,9	56,1
Тұтыну тауарлары	0,8	21,1	10,0	34,8	18,1
Өндірістік сипаттағы қызметтер көрсету	1,1	8,0	3,8	22,0	7,9

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының базалық индексі (мұнай мен металл бағаларының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылғы шілдеде маусым айына қарағанда 105,8%, 2007 жылғы желтоқсанға – 129,4% құрады.

Өткен айда өнеркәсіптегі баға серпінін, бұрынғысынша, энергия ресурстарына олардың 8,8%-ға өсуі анықтады, бұл дайын өнеркәсіп өнімінің жалпы баға өсіміне 5,3% қосты. Бағаның көтерілуі негізінде әлемдік рыноктардағы қымбаттауынан болған мұнай бағасының өсуі жатыр. Өткен айда оның республикада өндіру бағасы 9,7%-ға өсті. Олар алыс шетелге жеткізілетін мұнайға едәуір – 9,8%, ал республика ішінде өткізілетін мұнай – 2,9%-ға көтерілді. Өткен айда ішкі рыноктағы мұнай бағасының көтерілуі өндірушілерде олардың мазутқа 13,3%, дизель отынына – 6,1%, бензинге – 3,2% және керосинге – 0,4%-ға өсуіне әкеп соқты. Осы уақытта республикада металл кенін өндіру бағасы 18,2%, газ конденсаты – 8,1%, тас көмір және табиғи газ – 0,1%-дан жоғарылады.

2008 жылғы энергия ресурстарына өндіруші кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

Өңдеу өнеркәсібіндегі баға өсімінің ағымдағы жылғы маусымдағы 1,5%-дан шілдедегі 2,5%-ға дейін үдеуіне металлургия өнеркәсібіндегі – тиісінше 1,7%-дан 2,8% дейін олардың ұқсас өзгерісі ықпал етті. Осы сала өнімдерінен ай ішінде қара металдар илегі 12,2%, ферроқорытпалар – 3,3%-ға қымбаттады. Түсті металдар бағасының қолайсыз сыртқы сауда конъюнктурасы олардың республикада 1,3%, қорғасынның – 7%, мырыштың – 2,3% және мыстың – 1,8%-ға арзандауына әсер етті. Осы уақытта бағалы металдарға өндірушілер бағасы 1,7%, өңделмеген алюминий – 1,6%-ға өсті. Өткен айда фармацевтикалық дәрі-дәрмектерге, сырлар мен лактарға бағаның деңгейінің өзгеруінсіз негізгі химия өнімдерінің 9,9% қымбаттауының есебінен химия тауарларына олардың қайтадан 8%-ға (маусымда – 6,6%) өсуі тіркелді. Импортталынатын аналогтар бәсекелестігі сақталуының әсерінен тоқыма және тігін өнімдері тек 0,4%-ға қымбаттады, ал былғары және одан жасалған өнімдер – 0,1%-ға арзандады.

Республикада өндірілген азық-түлік тауарларының бағасы ағымдағы жылғы шілдеде 1,1%-ға өсті. Олардың серпіні көбінесе ауыл шаруашылығы шикізаты бағасының өзгеруіне байланысты болды. Аграрийлердің мал етінің өткізу бағасын көтеруі олардың өнеркәсіп өндірісінде осы өнімге 3,3%, сонан соң оның қайта өңделген өнімдеріне – 1,5%-ға өсуіне ықпал етті. Өткен айда өндіру маусымдылығына болған жылдың осы уақытына дәстүрлі сүт өнімдері бағасының 0,8%-ға төмендеуі байқалды. Сонымен бірге, ауыл шаруашылығы тауарларын өндірушілердегі астықтың қымбаттауы оның қайта өңделген өнімдері бағасының 1,6%-ға өсуіне әсер етті.

Байқауға алынған өндірістік сипаттағы қызметтерден өткен айда тарифтердің едәуір өсуі газ тәрізді отынды құбырлармен бөлуде 19,8%, газет басып шығаруда - 10,1%-ға белгіленді. Мұнай және газ өндіру бойынша қызметтер көрсету тарифтері 0,3%, машиналар мен жабдықтарды жөндеуде - 0,2%-ға өсті.

Өнеркәсіп кәсіпорындары технологиялық үдеріс үшін сатып алған өндіріс ресурстарына бағалар индексі ағымдағы жылғы шілдеде маусым айына қарағанда 102,5% құрады. Республикада сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы 2,1%, Достастық елдерінен – 2,4%, алыс шетелден – 16,1%-ға өсті.

Шетелге шығарылған тауарлардың бағасы ағымдағы жылғы маусымда мамыр айымен салыстырғанда 10%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 31,9%-ға өсті. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған, экспорттық өнім топтарындағы жартылай дайын фабрикаттар ағымдағы жылғы маусымда мамырға қарағанда 14,8%, шикізаттар – 8,7%, дайын тауарлар – 1,2%-ға қымбаттады.

Экспорттық жеткізілімдер бағасының бағалы металдарға 4,9% төмендеуімен қатар, олардың түсті металдарға 29,3%, ферроқорытпаларға – 16,8%, химиялық тауарларға – 8,9% едәуір өсуі тіркелді. Осы уақытта республикадан шығарылған минералды өнімдер бағасы 9,1%, газ конденсаты – 13,4%, мұнай – 10,2%, оның қайта өңделген өнімдері – 9,9%, көмір – 7,4%-ға өсті, ал табиғи газ – 7,4%-ға төмендеді. Ауыл шаруашылығы өнімдерінен көкөністер 13,6%, астық – 2,7%, жүн – 2,6%-ға қымбаттады, ал темекі – 11,2%, жемістер – 7,9% және мақта – 2,3%-ға арзандады.

Қазақстанға әкелінген өнімдер бағасының индексі 2008 жылғы маусымда мамырға қарағанда 102,9%, 2007ж. желтоқсанға – 115,4%, жақын шетелден – тиісінше 103,3% және 118,9%, алыс шетелден – 102,4% және 111,3% құрады. Импортталынатын өнімдерден ай ішінде елеулі баға өсімі фармацевтика өнімдеріне – 9,9%, балыққа – 8,8%, алкогольді ішімдіктер және алкогольсіз сусындарға – 8,3%, кофе - 7%, қағаз және қатырма қағазға – 6,1%-ға қалыптасты. Аяқ киім бағасы, керісінше, 14,8%, сырлар мен лактар - 9%, құс еті – 4,9%, сүрек – 3,2%-ға төмендеді.

Ағымдағы жылғы шілдеде өткен аймен салыстырғанда **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасы** 0,6%-ға өсті (2007 жылғы тиісті кезеңде - 0,1% төмендеген). Ағымдағы жылғы өткен айда өсімдік шаруашылығы өнімдерінің бағасы 1,5% өсті, бұл өткен жылғы осы кезеңде 0,5% болған, мал шаруашылығы өнімдерінің бағасы, тиісінше, 0,8% және 1%-ға төмендеді.

Ауыл шаруашылығы өнімдері бағаларының өзгеруі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2008ж. шілде				2008ж. қаңтар-шілде 2007ж. қаңтар-шілдеге
	2008ж. маусымға	2007ж. шілдеге	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	0,6	51,4	13,4	72,7	45,3
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	1,5	71,5	19,5	103,1	62,7
Мал шаруашылығы өнімдері	-0,8	25,6	5,3	36,1	22,8

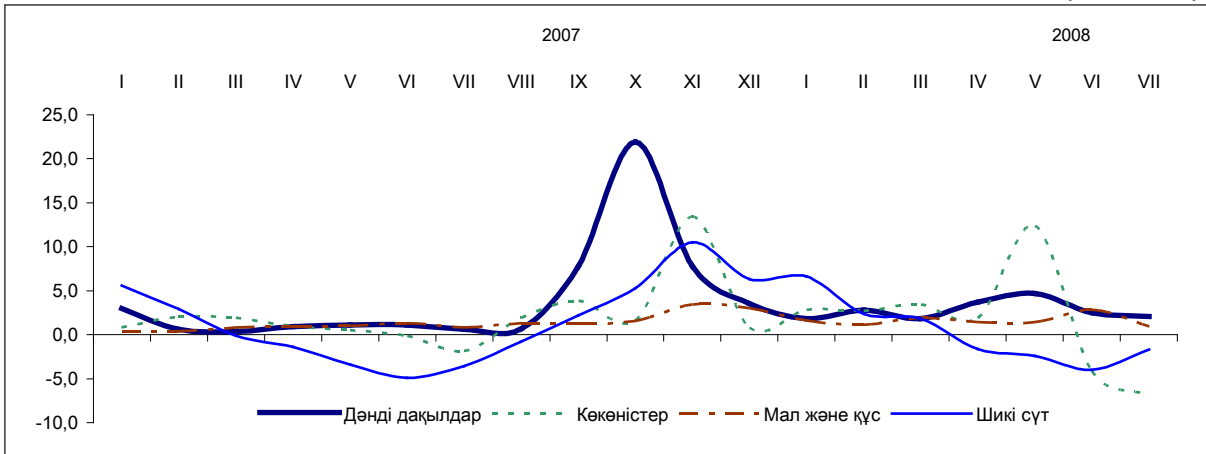
Ағымдағы жылғы шілдеде маусымға қарағанда дәнді дақылдар бағасы 2,1%, күріш – 5,4%, бидай – 2%, арпа - 1%, жүгері – 0,4%, сұлы – 0,1%-ға өсті.

Өткен айда көкөніс өнімдері 6,9%, қияр – 17,8%, қырыққабат – 13,2%, қызанақ – 3,8%-ға арзандады, сәбіз – 0,4%-ға қымбаттады, ал бас пияз және қызылшаның бағасы өзгеріссіз қалды. Күнбағыс тұқымының бағасы – 1,6%, бұршақ – 0,8%, картоп – 0,1%-ға қымбаттады. Жеміс және бақша дақылдарына мерзімдік баға өсімі, тиісінше, 5% және 2,6%-ға белгіленді.

Ағымдағы жылғы шілдеде шошқа еті – 2,9%, ірі қара мал еті – 0,9%, қой еті – 0,7%, жылқы еті – 0,6%, құс еті – 0,5%-ға қымбаттады. Жұмыртқа – 9,5%, сиырдың шикі сүтін өткізу бағалары – 1,7%-ға төмендеді, ал бие сүті, керісінше, 10,5%-ға өсті.

2007-2008жж. ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлеріне бағалардың өзгеруі

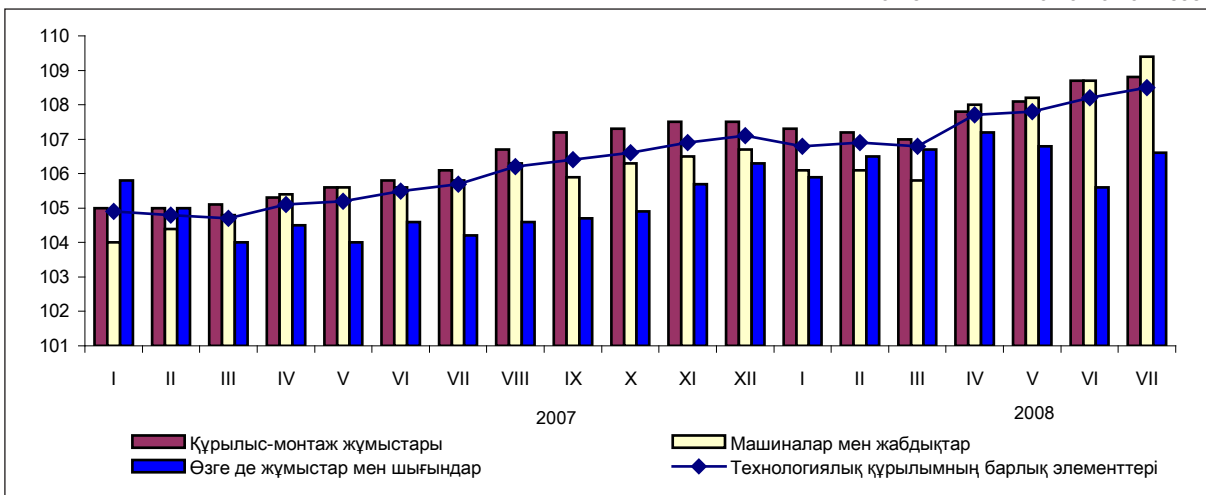
өткен айға пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

Ағымдағы жылғы шілдеде маусыммен салыстырғанда **құрылыстағы баға индексі** 100,9%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 105,2%, құрылыс-монтаж жұмыстарына, тиісінше, 100,8% және 105,4%, технологиялық жабдықтарға – 101% және 106,3% құрады.

2007-2008жж. құрылыстағы баға индексі

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Ағымдағы жылғы шілдеде маусыммен салыстырғанда құрылыс ұйымдары сатып алған материалдар, бөлшектер және конструкцияларға баға 0,5%-ға өсті. Болаттан жасалған бұрыштықтар мен пішіндер – 3,3%, табақты әйнек – 3,1%, керамзитті малтатас және қара металдар – 1,9%, шатырлық бұйымдар –1,5%, металл конструкциялары – 1,3%, болаттан жасалған жайпақ илек – 1,2%-ға қымбаттады, ал бояу және лак – 1,6%, металл емес құбырлар – 1,1%, кірпіш – 0,7%, портландцемент және линолеум 0,2%-дан арзандады.

Ағымдағы жылғы шілдеде маусыммен салыстырғанда **көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі** – 100%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 110,4% құрады.

Өткен айда автомобильмен жүк жеткізу 0,9%-ға қымбаттады. Тарифтердің елеулі өсімі жүктерді қала бойынша тасымалдауға – 2,2%, ал қала маңына және республика ішінде – 0,4%-дан тіркелді. Өуе көлігі қызметінің тарифі 0,1%-ға өсті, ал құбыр желісі көлігі қызметінің тарифі – 0,1%-ға төмендеді. Теміржол көлігімен жүк тасымалдау тарифтері өзгеріссіз қалды.

8. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

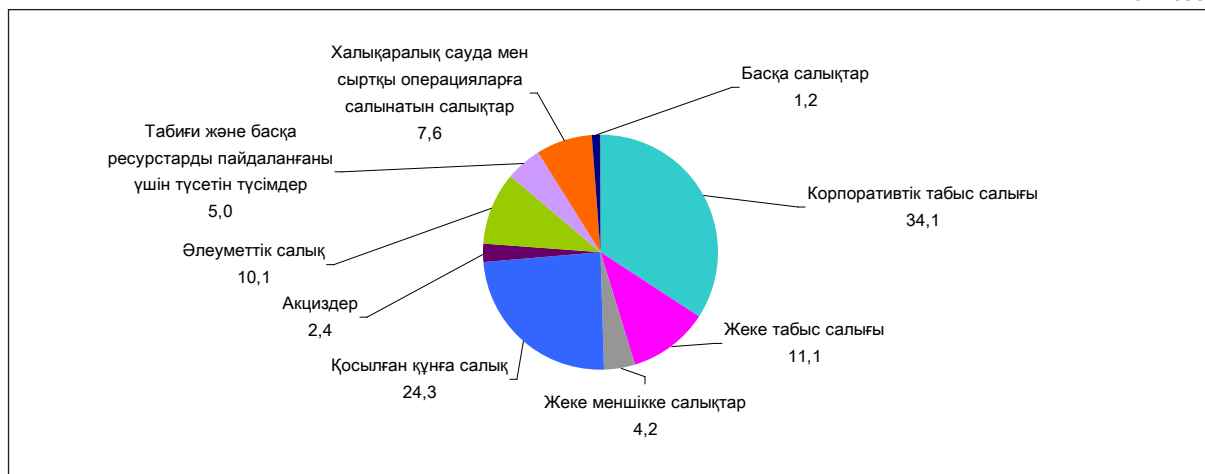
8.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. ҚР Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2008 жылғы 1 шілдеге мемлекеттік бюджет табыстары 1599 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 46,6% құрады. Шығындар бойынша бюджеттің орындалуы 1547,2 млрд. теңгені құрады немесе есепті кезеңдегі жиынтық жоспарға – 44,7%-ды құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 21,7%-ға, ал шығындар 27,2%-ға өсті. Бюджет дефициті (таза бюджеттік кредит беруді және қаржылық активтермен болатын операциялар бойынша сальдоны есепке алғанда) 112,2 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында негізгі үлесті салықтық түсімдер (74,6%) алады. Бюджеттің негізгі қайнар көзі корпоративтік табыс салығы, қосылған құнға салық және әлеуметтік салық болып табылады.

Мемлекеттік бюджеттің салықтық түсімдерінің құрылымы
(2008ж. 1 шілдедегі жағдай бойынша)

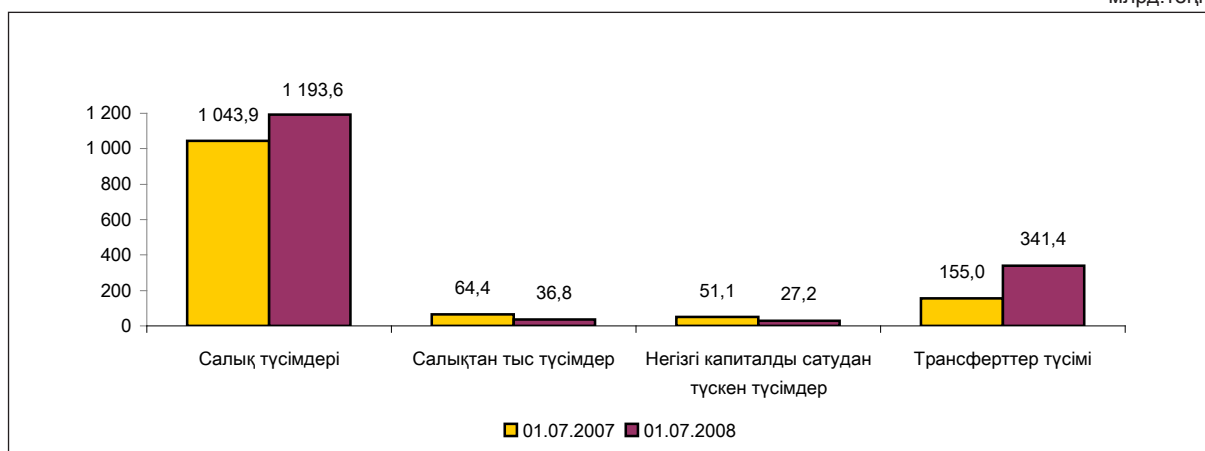
пайызбен

2008 жылғы қаңтар-маусымда мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында салықтық емес түсімдер – 2,3%, негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер – 1,7%, трансферттердің түсімі – 21,4%-ды құрады.

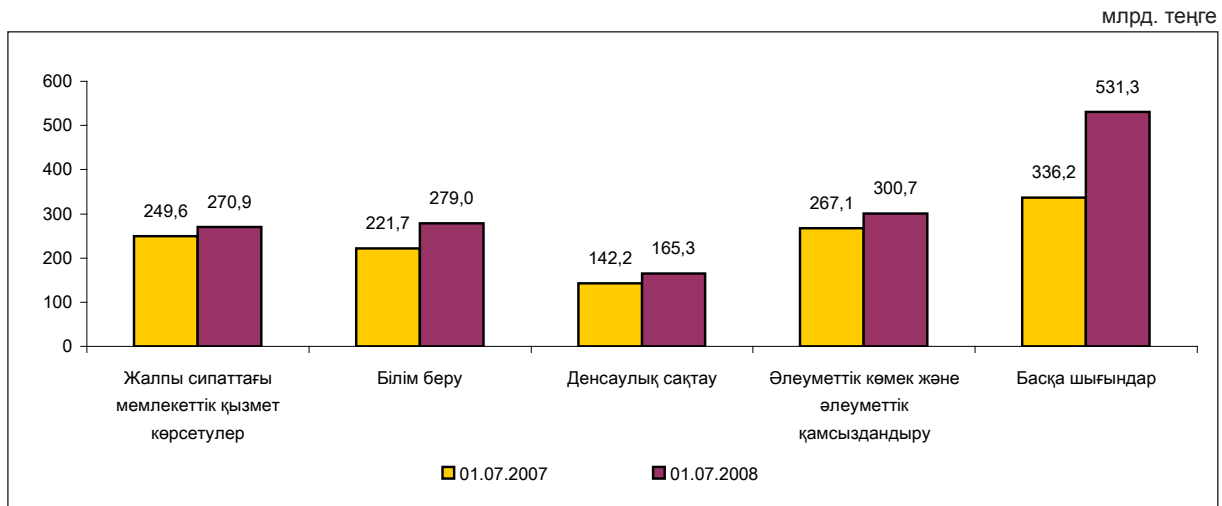
Мемлекеттік бюджет табыстары
(2007-2008жж. 1 шілдедегі жағдай бойынша)

млрд.теңге

Әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға жұмсалған шығындар 2008 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 12,6%-ға, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге жұмсалған шығындар 8,5%-ға, білім беруге – 25,9%-ға және денсаулық сақтауға – 16,3%-ға артты.

Мемлекеттік бюджет шығындары
(2007-2008жж. 1 шілдедегі жағдай бойынша)

2008 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша Республикалық бюджетке түскен табыстар 1261,4 млрд. теңгені құрады. Шығындар 1253,3 млрд. теңге сомада өндірілді. Бюджет дефициті 133,2 млрд. теңге деңгейінде белгіленді. Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 23,7%, ал шығындар 28,6%-ға артты.

Республикалық бюджет табыстарының 66,3% – салықтар, 2,5% – салықтан тыс түсімдер, 0,2% – негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер және 31%-ын трансферттер түсімдері құрады.

Республикалық бюджет шығындарында әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 21,9%, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 17,1%, көлік және коммуникацияға – 9,4%, білім беруге – 6,3%, денсаулық сақтауға – 3,9% және мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікке – 3,4% келеді.

Жергілікті бюджетке түскен табыстар 877,9 млрд. теңгені, шығындар 834,3 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда табыстар 26,6%, шығындар – 30,2%-ға өсті. Бюджет профициті 22,8 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

8.2 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

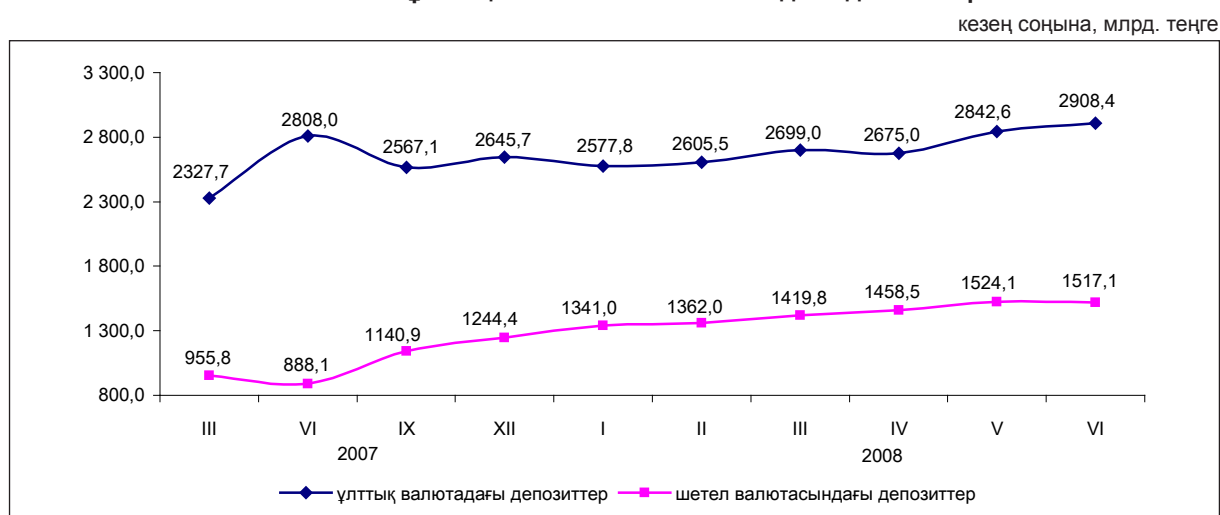
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2008 жылғы маусымның соңына ақша базасы (резервтік ақшалар) 1753 млрд. теңге (2007 жылғы маусымның соңына – 1666,7 млрд. теңге) сомасында анықталды және ағымдағы жылғы мамырмен салыстырғанда 3,4%-ға өсті. Ақша базасының құрамында Қазақстанның Ұлттық Банкінен (ҚҰБ) тыс қолма-қол ақшалар және екінші деңгейдегі банктердің және Қазақстан Ұлттық Банкіндегі басқа ұйымдардың депозиттері тиісінше 883,1 млрд. теңге мен 869,9 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде, тиісінше – 891,3 млрд. теңге және 775,4 млрд. теңге) құрады.

Айналымдағы қолма-қол ақша (M0) 2008 жылғы маусымның соңына 2008 жылғы мамырмен салыстырғанда 3,8%-ға өсті және 769,6 млрд. теңгені құрады.

Ақша базасы (M3) ағымдағы жылғы маусымның соңына өткен аймен салыстырғанда 1,7%-ға өсті және 5195,2 млрд. теңгені (2007 жылғы маусымның соңына – 4489,2 млрд. теңге) құрады.

Екінші деңгейдегі банктердегі резиденттер депозиттерінің жалпы көлемі 2008 жылғы маусымның соңына 4425,5 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы маусымның соңына – 3696,1 млрд. теңге) белгіленді. Ұлттық валютадағы депозиттер өткен аймен салыстырғанда 2,3%-ға 2908,4 млрд. теңгеге дейін өсті, ал шетел валютасындағы депозиттер 0,5%-ға 1517,1 млрд. теңгеге дейін азайды. 2008 жылғы маусымда жеке тұлғалар депозиттері 1452,3 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы тиісті кезеңде – 1354,7 млрд. теңге) анықталды, бұл депозиттердің жалпы сомасының 32,8%-ын құрады.

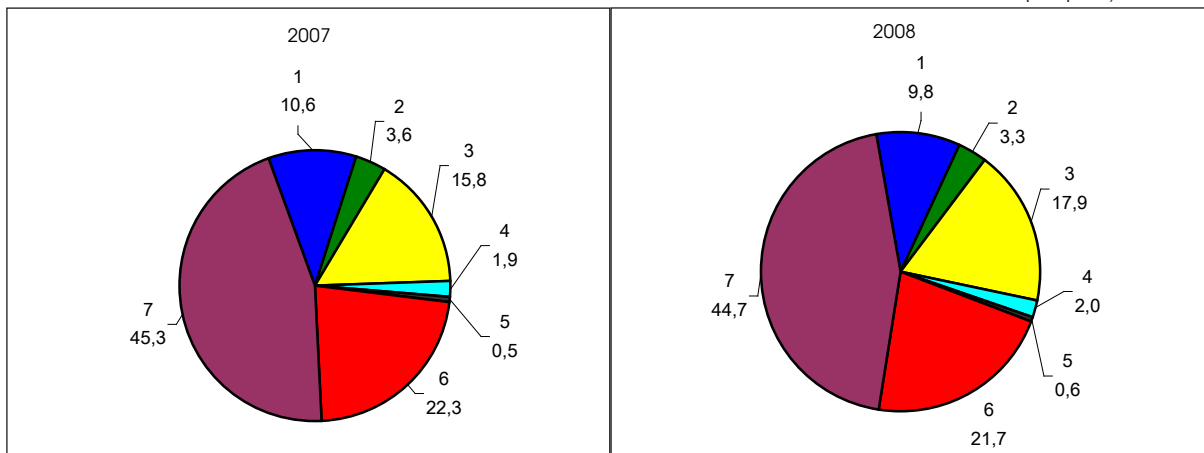
2007-2008жж. ұлттық және шетел валютасындағы депозиттер

Ағымдағы жылғы маусымның соңына екінші деңгейдегі банктер кредиттері 7248,2 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде – 6568,6 млрд. теңге) құрады. Аталған кезеңде 2008 жылғы мамырмен салыстырғанда банктік емес заңды тұлғаларға берілген кредиттер сомасы 0,4%-ға өсіп, 4776,5 млрд. теңге, жеке тұлғаларға тиісінше – 1,1%-ға дейін азайып, 2471,7 млрд. теңгені құрады.

2007 және 2008жж. маусымдағы екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің салалық құрылымы

кезең соңына, пайызбен

1 – өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – байланыс; 6 – сауда; 7 – өзгелер

2008 жылғы маусымның соңына ұзақ мерзімді кредиттер сомасы (бір жылдан астам) 5837,1 млрд. теңгені (2007 жылғы маусымның соңына – 5122,7 млрд. теңге) құрады және өткен аймен салыстырғанда 0,4%-ға азайды. Кредиттер құрылымында олар ең үлкен үлесті – 80,5% (2007 жылғы тиісті кезеңде – 78%) құрады.

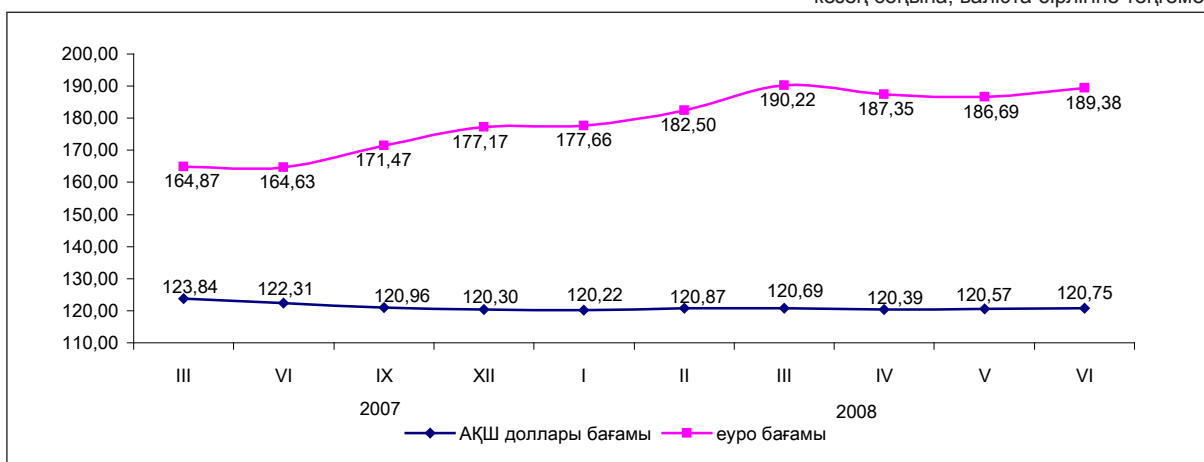
Кредиттеу объектілері бойынша ең үлкен үлесті айналым қаражаттарын сатып алуға берілген кредиттер – 24,9% (1807,5 млрд. теңге), ең аз үлесті құнды қағаздарды сатып алуға берілген кредиттер – 1,6% (112,5 млрд. теңге) алады. Азаматтардың тұтынушылық мақсаттарына берілген кредиттер – 16,5% (1192,5 млрд. теңге), жаңа құрылыс және қайта құруға – 13% (941,3 млрд. теңге), негізгі қорларды сатып алуға – 11,5% (830,6 млрд. теңге), азаматтарға тұрғын үйлерді салу және сатып алуға – 11,1% (807,9 млрд. теңге), басқа мақсаттарға – 21,4% (1555,9 млрд. теңге) құрады.

2008 жылғы маусымның соңына екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттері 1478,3 млрд. теңгені құрады, бұл өткен айға қарағанда 1,1%-ға аз. Бұл жалпы берілген кредиттердің 20,4%-ын (2007 жылғы тиісті кезеңде – 20%) құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша ағымдағы жылғы маусымда шетел валютасын айырбастау пункттерімен сату көлемі оны сатып алу көлемінен: еуро бойынша – 2,1 есеге, АҚШ доллары бойынша – 2,8 есеге, ресей рублі бойынша – 1,5 есеге асып түсті. Шетел валютасын сату көлемі өткен аймен салыстырғанда АҚШ доллары бойынша – 5,5%-ға, еуро бойынша – 21%-ға, ресей рублі бойынша – 17,4%-ға өсті.

2007-2008жж. АҚШ доллары және еуроның ресми айырбастау бағамдары

кезең соңына, валюта бірлігіне теңгемен

9. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

9.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2008 жылғы шілдеде (бағалау бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 5,1 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті айдағыдан 203,5 мың адамға (4,2%-ға) көп.

2007-2008жж. Қазақстан Республикасындағы жалдамалы қызметкерлер

	2007ж.				2008ж.	
	I тоқсан	II тоқсан	III тоқсан	IV тоқсан	I тоқсан	II тоқсан
Жалдамалы қызметкерлер саны, мың адам	4896,2	4953,4	5009,7	5035,8	5138,3	5186,0
Жұмыспен қамтылғандар санындағы үлесі, %	65,4	64,8	64,9	65,6	66,2	65,9

2008 жылғы II тоқсанда мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 4,2 млн. адам (барлық жалданып жұмыс істейтіндердің 80,6%-ы), жеке тұлғаларда – 0,6 млн. (12%-ы), шаруа (фермер) қожалықтарында – 0,4 млн. адам (7,4%-ы) жұмыс істеді.

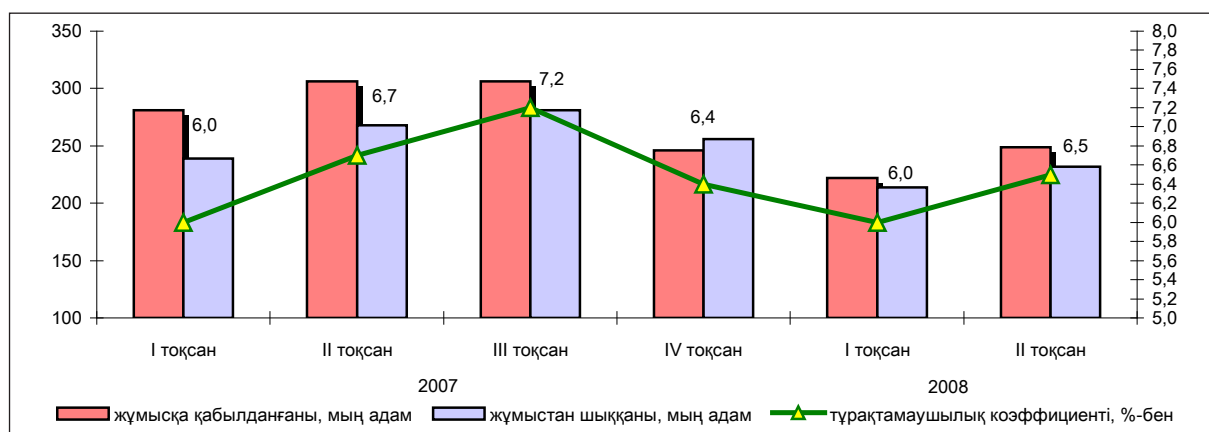
Ірі және орта кәсіпорындарда ағымдағы жылғы екінші тоқсанда 3 млн. адам жұмыс істеді, немесе жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 56,9%-ы. Ол өткен жылғы тиісті тоқсанға қарағанда 107,8 мың адамға (3,8%-ға) көп. Көрсетілген кезеңде жалдамалы қызметкерлер саны білім беруде – 21,4 мың адамға (3,9%-ға), саудада – 20,8 мың адамға (21,6%-ға), денсаулық сақтау саласында – 13,2 мың адамға (5,1%-ға), көлік және байланысқа – 12,9 мың адамға (4,9%-ға), өнеркәсіпте – 11,9 мың адамға (1,7%-ға), қаржы саласында – 7,9 мың адамға (12,6%-ға) өсті.

2008 жылғы шілденің соңына ірі және орта кәсіпорындарда 26,8 мың бос жұмыс орны болды (тізімдік санға 0,9%), бұл өткен айға қарағанда 2,3 мың бірлікке (7,8%-ға) аз. Ең көп бос жұмыс орнының саны өнеркәсіп кәсіпорындарында – 6487 бірлік (олардың жалпы санының 24,2%-ы), мемлекеттік басқару ұйымдарында – 6521 бірлік (24,4%-ы), сондай-ақ денсаулық сақтау саласында – 3224 бірлік (12%-ы), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларды жүзеге асыру саласында – 2944 бірлік (11%-ы), көлік және байланыста – 1722 бірлік (6,4%-ы) құрады.

Ағымдағы жылғы II тоқсанда ірі және орта кәсіпорындарда 249 мың адам жұмысқа қабылданды, бұл қызметкерлердің жалпы санына 8,4%, олардан 14,1 мың адам немесе 5,6%-ы - жаңадан құрылған жұмыс орындарына алынды. Өнеркәсіп кәсіпорындарына 64,1 мың адам жұмысқа орналасты, олардан жаңадан құрылған жұмыс орындарына – 3,6 мың адам (жұмысқа қабылданғандар санының 5,6%-ы), құрылысқа – тиісінше, 45,6 мың және 3,7 мың адам (8,1), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласына – 24,5 мың және 2,5 мың адам (10%), көлік және байланысқа – 20,5 мың және 0,6 мың адам (3,1%), денсаулық сақтау саласына – 12 мың және 0,3 мың адам (2,2%), білім беру саласына – 11 мың және 0,2 мың адам (1,6%).

Түрлі себептерге байланысты 2008 жылғы II тоқсанда 232 мың адам жұмыстан шықты, оның ішінде тұрақтамаушылық себептері бойынша – 190,8 мың адам (82,3%). Тұрақтамаушылық коэффициенті - 6,5% құрады. Жұмыстан шыққан қызметкерлердің үлесі өнеркәсіпте олардың жалпы санының 27,4%-ын, құрылыста – 18,1%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласында – 9,5%, саудада – 9,2%, көлік және байланыста - 8,0% құрады.

2007-2008жж. ірі және орта кәсіпорындардағы қызметкерлер санының қозғалысы

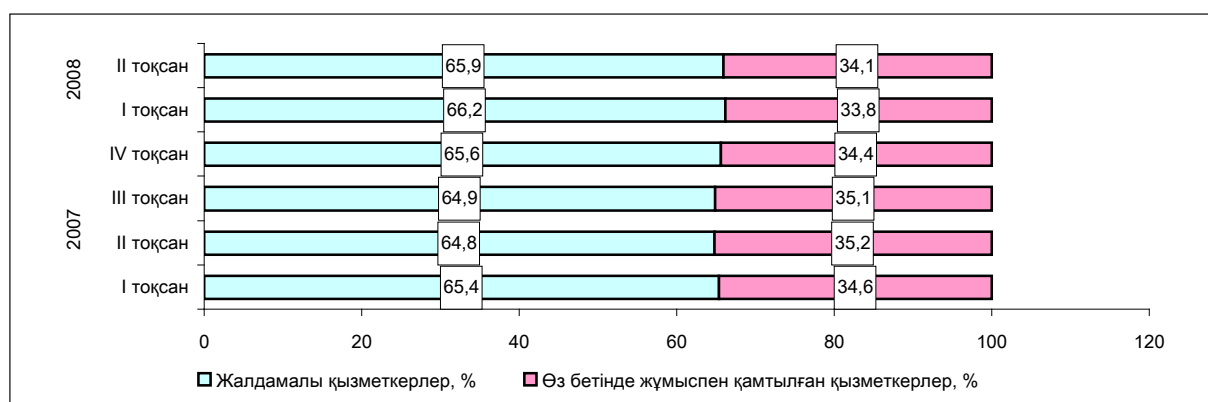
9.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

2008 жылғы шілдеде (бағалау бойынша) 15 және одан асқан жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны 8,4 млн. адам, экономикада жұмыс істейтіндер саны – 7,9 млн. адам, жұмыссыздар (табысты жұмысы болмаған, оны белсенді іздеген және оған кірісуге дайын болған адамдар) – 531,2 мың адам құрады. Жұмыссыздық деңгейі - 6,3% болып қалыптасты.

2008 жылғы II тоқсанда республика экономикасында 7,9 млн. адам жұмыспен қамтылды, бұл 15 және одан асқан жастағы адамдар санының 66,5%-ы. Бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 226,3 мың адамға немесе 3%-ға көп. Жұмыспен қамтылған халық ішінде қалалық жерде 4,1 млн. адам еңбек етті немесе 51,6%, ауылдық жерде, тиісінше - 3,8 млн. адам немесе 48,4%. Жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 51,1%-ын ерлер, 48,9%-ын - әйелдер құрайды.

Ағымдағы жылғы II тоқсанда жалдамалы қызметкерлердің саны 5,2 млн. адамды құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 232,6 мың адамға (4,7%-ға) көп. Өз бетінше жұмыспен қамтылғандар саны – тиісінше, 2,7 млн. адам немесе 6,2 мың адамға (0,2%-ға) аз. Жалдамалы қызметкерлердің көп бөлігі қалалық жерде – олардың жалпы санының 63,6%-ы (3,3 млн. адам) жұмыспен қамтылды. Ауылда жұмыспен қамтылғандар ішінен жартысынан астамын өз бетінше жұмыспен қамтылған қызметкерлер – 50,5% (1,9 млн. адам) құрайды.

2007-2008жж. жұмыспен қамтылу статусы бойынша жұмыспен қамтылған халықтың құрылымы

Ағымдағы жылғы II тоқсанда жұмыссыздар саны 557,2 мың адамды құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 44,6 мың адамға немесе 7,4%-ға азайды. Жұмыссыздық деңгейі 6,6% (2007ж. екінші тоқсанда – 7,3%) болды. Жұмыссыздардың жалпы санынан қалалық жерде – 317,5 мың адам (жұмыссыздық деңгейі - 7,2%), ауылдық жерде – тиісінше, 239,7 мың адам (5,9%) тіркелді.

Жұмыссыздардың жалпы санында жұмыссыз әйелдердің саны басым болып сақталуда – 328,5 мың адам (59%), бұл еркектер санынан 99,8 мың адамға көп. Жас құрылымы бойынша жұмыссыздар арасында ең көп үлесті 25-39 жастағылар – 46,6% (259,8 мың адам), ал 40-54 жастағылар – 26,6% (148,1 мың адам), 15-24 жастағы жастар – 17,5% (97,5 мың адам) алды. Жастар жұмыссыздығының деңгейі – 7,4% (2007 жылғы II тоқсанда – 9,6%) болып қалыптасты. Жұмыссыздар ішінен жоғары білімі барлары – олардың жалпы санының 22,2%-ын, орта кәсіптік (арнайы) білімі барлар – 23,2%, бастауыш кәсіптік білімі барлар – 9,9%, жалпы орта білімі барлар – 38,1%-ын құрады.

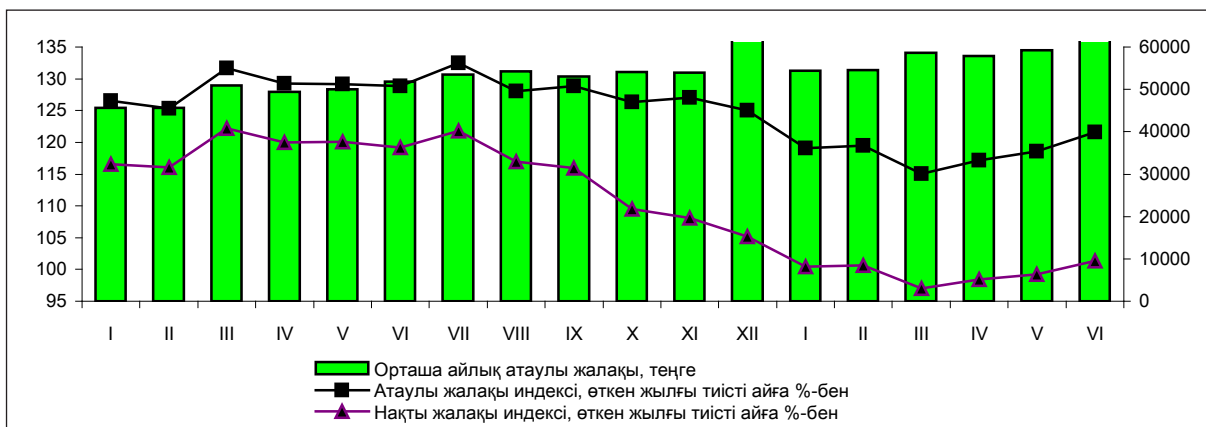
Бір жылдан астам уақыт бойы жұмыс іздеген адамдар санының азаюы байқалды: ағымдағы жылғы екінші тоқсанда олар 145,4 мың адамды құрады, бұл жалпы санының 26%-ы (2007 жылғы екінші тоқсанда – тиісінше, 185,2 мың және 30,8%). Ұзақ мерзімді жұмыссыздық деңгейі 2,7% болды, бұл өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 0,6 пайыздық тармаққа төмен.

2008 жылғы шілденің соңында жұмыссыздар ретінде тіркелген адамдар саны (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықтың әлеуметтік қорғау деректері бойынша) 65,1 мың адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 9,8 мың адамға немесе 13,1%-ға аз. Тіркелген жұмыссыздар санында айтарлықтай бөлігін – 68,2% (44,4 мың адам) - әйелдер, 50%-ын – ауыл тұрғындары (32,5 мың адам) құрайды. Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы тіркелген жұмыссыздардың үлесі 0,8% (2007 жылғы шілдеде – 0,9%) болды.

9.3 ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

2008 жылғы маусымда бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 62998 теңгені құрап, 2007 жылғы маусыммен салыстырғанда 21,6%-ға, нақты көріністе – 1,3%-ға өсті. 2008 жылғы қаңтар-маусымда бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 57719 теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 18,1%-ға өсті, нақты көріністе төмендеу 0,8% құрады.

2007-2008жж. Қазақстан Республикасындағы еңбекақы

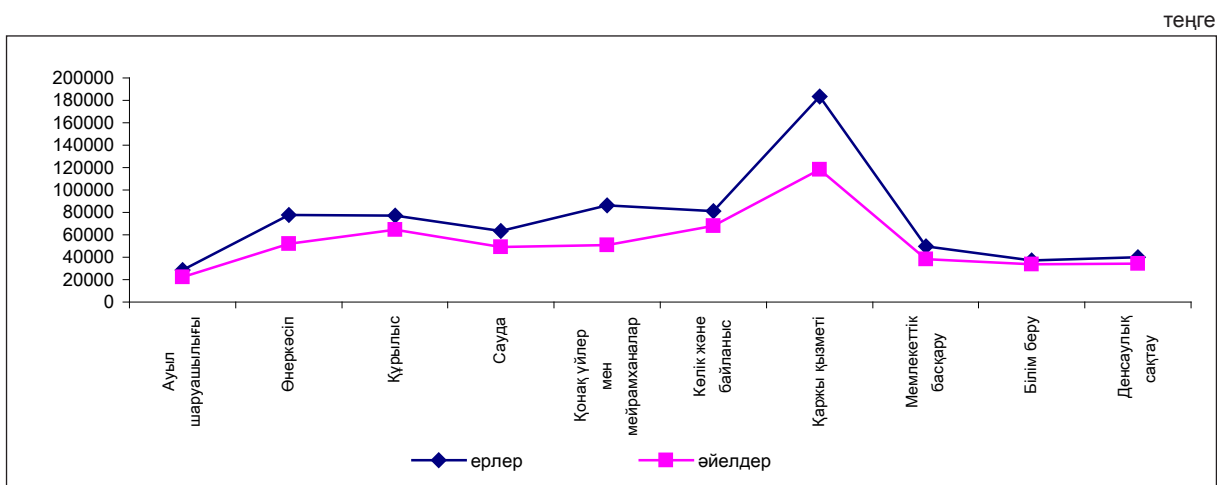
Жалдамалы қызметкерлердің еңбекақысының көбеюі экономикалық қызметтің барлық түрлерінде байқалды. 2008 жылғы маусымда 2007 жылғы тиісті айға қарағанда қаржы қызметі қызметкерлерінің жалақысы – 35,1%-ға, өнеркәсіпте – 31,5% және ауыл шаруашылығында – 30,6%-ға өсті.

2008 жылғы маусымда қаржы саласындағы қызметкерлердің жалақысы 144,2 мың теңгені құрады, бұл ел бойынша орташа жалақыдан 2,3 есе жоғары, жылжымайтын мүлікпен операцияларды жүзеге асыру саласында, кен өндіру өнеркәсібінде – 96 мың теңгеден 116 мың теңгеге дейін (1,5-1,8 есе), көлік және байланыста – 80,3 мың теңге (1,3 есе). Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде - 31121 теңге (бұл республика бойынша орташа жалақыдан 50,6%-ға төмен), денсаулық сақтауда және әлеуметтік қызмет көрсетуде – 38354 теңге (39,1%), білім беруде – 40459 теңге (35,7%) болып қалыптасты.

Өнеркәсіптегі еңбекақы 2008 жылғы қаңтар-маусымда 69902 теңгені құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 25,3%-ға өсті. Өнеркәсіп салалары ішінде ең жоғары жалақы алатын шикі мұнай және табиғи газ өндірумен айналысатын қызметкерлер, мұндағы жалақы 157,9 мың теңге және темекі өндірісінде – 180,5 мың теңге құрады, бұл сала бойынша орташа жалақыдан 2,3 – 2,6 есе көп.

2008 жылғы қаңтар-маусымда ерлердің орташа жалақысы 69296 теңгені құрады немесе әйелдердің жалақысынан (45100 теңге) 1,5 есе жоғары. Мейрамхана-қонақ үй бизнесіндегі бұл алшақтық 1,7 есені, қаржы қызметінде және өнеркәсіпте – 1,6 есені, саудада және мемлекеттік басқаруда – 1,3 есені құрады.

2008 жылғы қаңтар-маусымда ерлер мен әйелдердің экономикалық қызметтің жекелеген түрлері бойынша жалақысы

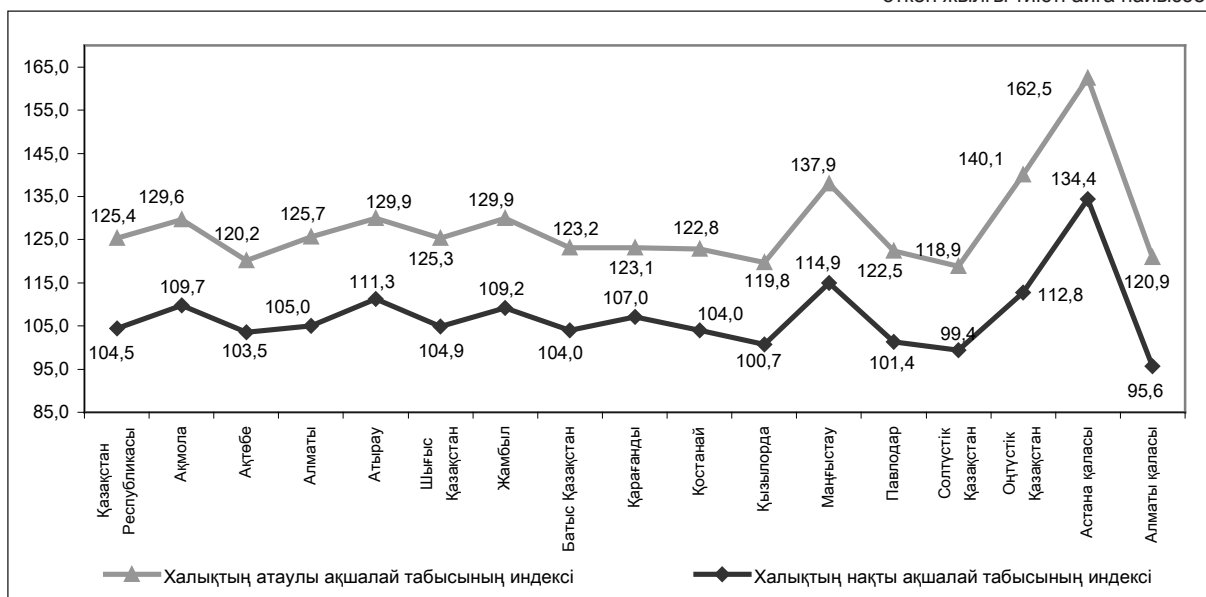
10. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

АҚШАЛАЙ ТАБЫС

2008 жылғы маусымда халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 31092 теңгені құрады, бұл 2007 жылдың маусымымен салыстырғанда 25,4%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 4,5%-ға артты.

2008 жылғы мамырдағы халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

11. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

11.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылғы 1 шілдеде еліміздегі халық саны ағымдағы деректер бойынша 15676,9 мың адамды құрады, оның ішінде қалалық - 8344,5 мың (53,2%) және ауылдық - 7332,4 мың (46,8%) адам. Жыл басымен салыстырғанда 105,4 мың адамға немесе 0,7%-ға өсті. Осы кезең ішінде халық санының өсуі Ақмола, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстарынан басқа барлық өңірлерде байқалды.

Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда республика халқының табиғи өсімі 95410 адамды құрады (76530 адам - осы жерде және бұдан әрі жақшаларда 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы көрсеткіштер келтірілген). Ағымдағы жылғы 1 шілдеде 1000 тұрғынға шаққандағы табиғи өсім 11,3 (10,1) адамды құрады.

Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда АХАЖ органдары 176702 (159110) тууды тіркеді, бұл 2007 жылғы қаңтар-маусымға қарағанда 17592 туғандарға артық. Қалалық жерлерде туылғандар саны өткен жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 12,1%-ға өсті және 96628 тууды құрады, ауылдық жерлерде тиісінше - 9,8% және 80074 туу. Осы кезең ішінде 90870 ұл және 85832 қыз туылған немесе 100 қызға 106 ұл. 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда ұлдар 11,1%, қыздар 11,0%-ға артық туған. Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 21,4 (20,5) туғандарды құрады. Еліміздің өңірлері бойынша туудың деңгейі 1000 тұрғынға шаққанда 12,9-дан 31,0-ға дейін туғандар аралығында.

Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда еліміз бойынша тіркелген өлім саны 81292 (82580) адамды құрады, соның ішінде қалалық елді мекендерде - 47311 (48254) және ауылдық жерлерде - 33981 (34326) адам. Осы кезең ішінде 45513 еркек және 35779 әйел өлген, немесе 1000 әйелге 1272 еркек. Жалпы өлгендер санының 39,4%-ы еңбекке қабілетті жастағы адамдар. Еркектер арасындағы өлімнің жартысынан астамы (52,8%) еңбекке қабілетті жасқа келеді. Еңбекке қабілетті жастағы еркектер өлімі осы жас санатындағы әйелдер өлімінен 3 есе артық. Өлімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 10,1 (10,4) өлгендерді құрады. Ол еліміздің өңірлері бойынша 1000 адамға шаққанда 5,8-ден 13,8-ға дейін өлгендер аралығында.

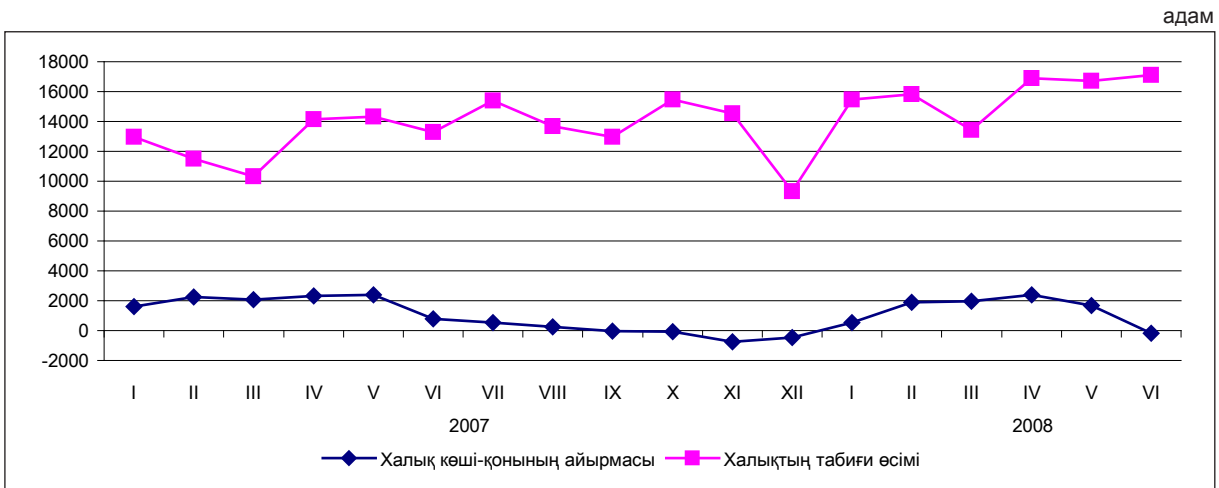
Халық өлімі себептерінің негізгі топтарының арасында ең көп үлес салмағын қан айналымы жүйесі аурулары алады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 51,3%-ы (53,2%) тиесілі, жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттану - 12,7% (13,2%), жаңа өскіндер - 11,3% (11,2%) құрады. Қан айналымы жүйесі ауруларынан өлгендердің жалпы санында жүректің ишемиялық ауруларынан өлгендер саны - 46,4% (45,2%), ми қан тамырларының зақымдануынан өлгендер саны - 24,3% (23,9%). 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда кісі өлтіруден 12,3%, өзін-өзі өлтіргендер 0,8%, жол-көлік оқиғаларынан өлгендер саны - 8,3%-ға азайды.

Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда елімізде 1 жасқа дейінгі 3704 (2307) бала өлімі тіркелді. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға шаққанда 18,0 (14,3) өлгендерді құрады. Еліміздің өңірлері бойынша 1000 туғандарға шаққандағы 1 жасқа дейінгі өлген нәрестелер өлімінің деңгейі 11,9-23,1 аралығында болды. Нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар, одан ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда 2240 (1148) бала өлген немесе бір жасқа дейінгі өлгендердің жалпы санының 60,5%-ы (49,8%), туа біткен ауытқулардан - 611 (434) нәресте немесе 16,5% (18,8%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда некелер мен ажырасулар саны азайды және тиісінше 56575 (59505) және 17007 (18231) құрады. 1000 тұрғынға шаққандағы некелесудің жалпы коэффициенті өткен жылғы сәйкесті кезеңдегі деңгейде қалып, 9,2 некені құрады, ажырасудың жалпы коэффициенті 2,2 (2,4) ажырасуды құрады.

Халықтың жалпы санының өсуіне табиғи өсіммен қатар, көші-қон өсімінің де әсері тиді. Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда еліміздегі халық көші-қонының өсімі 9940 (11454) адамды құрады, оның ішінде ТМД елдерімен - 2428 (7413) адам. Осы кезең ішінде республикаға 24626 (28111) адам келді, ал одан тысқары - 14686 (16657) адам кетті.

2007-2008жж. айлары бойынша халықтың табиғи және көші-қон өсімінің өзгеруі

Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда Қазақстанға келгендер саны тиісінше 3485 адам немесе 12,4%, Қазақстаннан кеткендер саны тиісінше 1971 адамға немесе 11,8%-ға азайды. Еліміздің негізгі көші-қон алмасуы Достастық мемлекеттерімен болуда. Республикаға келгендердің жалпы санында 66,0%-ы (80,9%) ТМД елдерінің тұрғындары. Республикадан ТМД елдеріне - жалпы кеткендер санының 94,1%-ы (92,1%) кетеді.

Көбінесе Өзбекстан, Ресей және Қытайдан келеді, олардың үлесі республикаға келгендердің жалпы санының, тиісінше, 35,1%, 20,6% және 20,4%-ы, ал негізінен Ресей Федерациясына кетеді - республикадан кеткендердің жалпы санының 89,6%.

Келгендер санындағы еңбекке қабілетті жастағылардың үлесі 69,9%, кеткендерде - 74,5% құрады. Тұтастай ел бойынша еңбекке қабілетті жастағы кеткен 1000 көшіп-қонушыларға осы жас санатындағы 1573 келген көшіп-қонушылар келеді.

Қазақстанға шетелден келетін көшіп-қонушылардың негізгі бөлігі Шығыс Қазақстан, Маңғыстау, Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарына қоныстанады, ал Қазақстаннан тысқары негізінен Солтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Қарағанды және Қостанай облыстарынан қоныс аударады.

Республикаға келгендердің көші-қон ағымы құрылымындағы этностық сипаты бойынша айтарлықтай бөлікті қазақтар алады - 76,0% (78,7%), орыстар - 13,1% (11,9%), украиндар - 1,4% (1,2%), немістер 1,1% (0,9%) құрады. Республикадан тыс кеткен көшіп-қонушылардың жалпы санының үлесінде 69,7% (67,6%) орыстарға, 6,0% (6,3%) - қазақтарға, 8,1% (7,6%) - украиндарға, 6,0% (7,6%) - немістерге келеді.

Ел ішіндегі қоныс аударатын көшіп-қонушылар саны 157037 адамды құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-маусымға қарағанда 13511 адамға немесе 9,4% көп. Халықтың өңіраралық көші-қонына 68918 (62788) адам қатысты немесе республикалық көші-қонға қатысушылардың жалпы санының 43,9%-ы (43,7%).

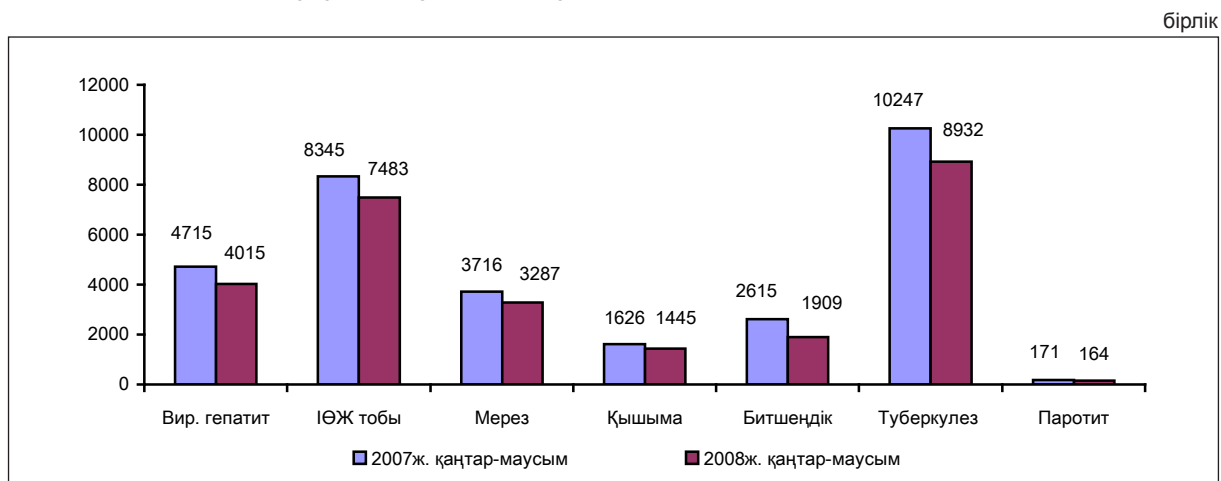
Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырмасы елдің 5 өңірінде байқалды, оның ішінде шамасы бойынша ең көбі Астана және Алматы қалаларында - тиісінше 10763 (8507) және 8346 (8800) адам. Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда ең көп келгендер Алматы қаласында (18,1 мың адам), Астана қаласында (14,4 мың) және Алматы облысында (8,8 мың адам) тіркелген.

11.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2008 жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда қызамықпен (39%), ротавирус энтеритімен (48,5%), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (15,4%-ға) ауырғандар санының өскені белгіленді. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 74 оқиғаны құрады; 1218 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар (өткен жылғы тиісті кезеңде – 984) анықталды.

Ағымдағы жылдың қарастырылып отырған кезеңінде тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 9678,6 оқиға), ішектің өткір жұқпасы (96,4), тыныс органдарының туберкулезі (115,0), вирустық гепатит (51,7), мерез (42,3), битшеңдік (24,6) және қышыма (18,6) болды.

2007-2008жж. қаңтар-маусымдағы ең көп таралған ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

14 жасқа дейінгі балалар арасында 2008 жылғы қаңтар-маусымда нақтыланбаған бактериялық ішек жұқпасымен (17%), қызамықпен (30,2%), ротавирус энтеритімен (43,6%-ға) ауырғандар саны көбейген. 28 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушы (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 42) анықталды.

2008 жылғы маусымда 2007 жылғы маусыммен салыстырғанда ротавирус энтеритімен (55%), анықталмаған бактериялық ішек жұқпасымен (14%), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (13%), эхинококкозбен (9%) ауырғандар саны өскен. АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар саны 222 оқиғаны (2007 жылғы маусымда – 170) құрады.

Ауылды жерлерде осы ай ішінде алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (13%), перинаталды кезеңде пайда болатын жұқпалы аурулар (25%-ға) оқиғаларының саны өсті. Анықталған АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылардың саны 66 (2007 жылғы маусымда – 39) оқиғаны құрады.

11.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2008 жылғы қаңтар-маусымда тіркелген қылмыстардың саны 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 2,5%-ға көбейіп, 66,6 мыңды құрады, соның ішінде 27,1%-ы әйелдерге (2007 жылдың 6 айында – 26,9% осы және одан әрі өткен жылғы тиісті кезеңдегі деректер келтірілген), 4,7%-ы - кәмелетке толмағандарға (5%) келеді. Тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққанда тіркелген қылмыстардың саны 85 оқиғаны (85) құрады.

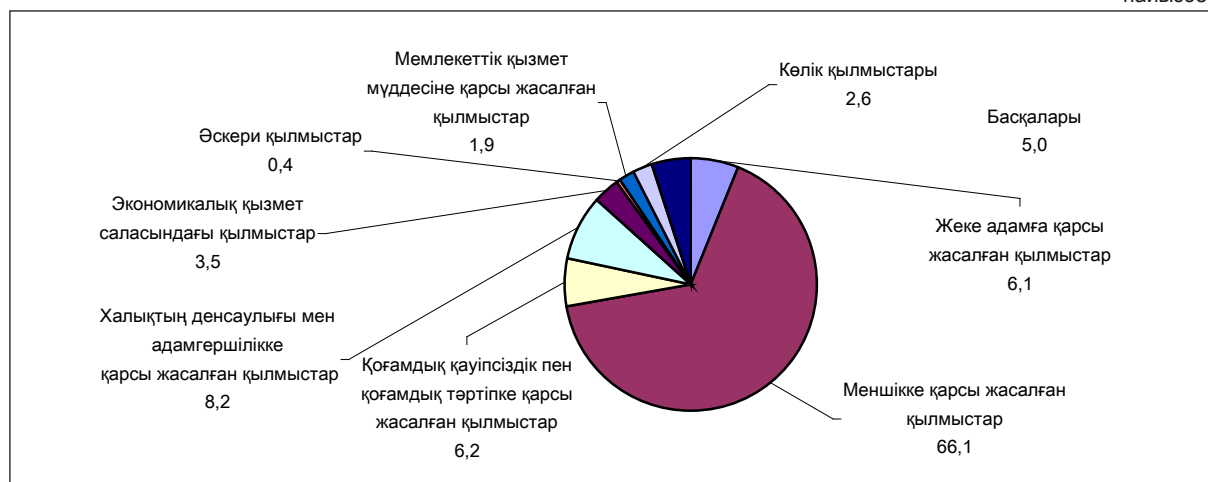
Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы (65,4%) меншікке қарсы қылмыстарға (62,8%) келеді. Едәуір бөлігін бөтен адамның мүлкін ұрлауға (41,4%), тиесілі болып отыр, ол 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 6,7%-ға көбейген.

Халықтың денсаулығы мен адамгершілікке қарсы жасалған қылмыстар шамалы (2,2%) азайып, оның үлесі 8,2% құрады. Бұл топта ең жоғары үлес (7,9%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 2,4%-ға азайған. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар 0,5% азайып, 2372 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 89,5% (88,9%) құрады.

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстардың үлесі 6,3% (7,7%), жеке адамға қарсы қылмыстардың үлесі 6,3% (7%) құрады. Жеке адамға қарсы қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталулар саны 1,1% көбейіп, сонымен бірге денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру, денсаулыққа қасақана орташа зиян келтіру оқиғаларының саны 13,6% және 5,6% тиісінше азайған.

2008 жылғы қаңтар-мамырдағы қылмыстылық құрылымы

пайызбен

Мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстар саны 1,8%-ға азайып, 1279 оқиғаны құрады, көлік қылмыстарының саны 1856 оқиғаны құрап, өткен жылғы тиісті кезеңдегі деңгейде.

Өскери қылмыстар саны 13,6%-ға өсті. Осы санаттағы тіркелген қылмыстардың өскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың 35% - билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздікке (35,4%), 27,4%-ы - өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзуға (19,8%), 21,2% - бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кетуге (24,9%) келеді.

Есепті кезеңде тергелген қылмыстар бойынша республикада тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 63185,5 млн. теңге болды (28573 млн. теңге), оның 37,9%-ы - экономикалық қызмет саласындағы қылмыстарға (63,2%), 19,7%-ы - меншікке қарсы қылмыстарға (25,6%) келеді.

Республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 39809 адамды анықтады (2007 жылғы қаңтар-маусымдағыдан 2,9%-ға аз), қылмыстық жауапқа 29782 адам тартылған, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 2,5%-ға көп. Қылмысы өшкереленген адамдардың 11,5%-ы - әйелдер, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегі деңгейде сәйкес 9,9%-ы - кәмелетке толмағандар (10,7%), ал мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 2,9% (3,5%) келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 7% (7,7%) құрады.

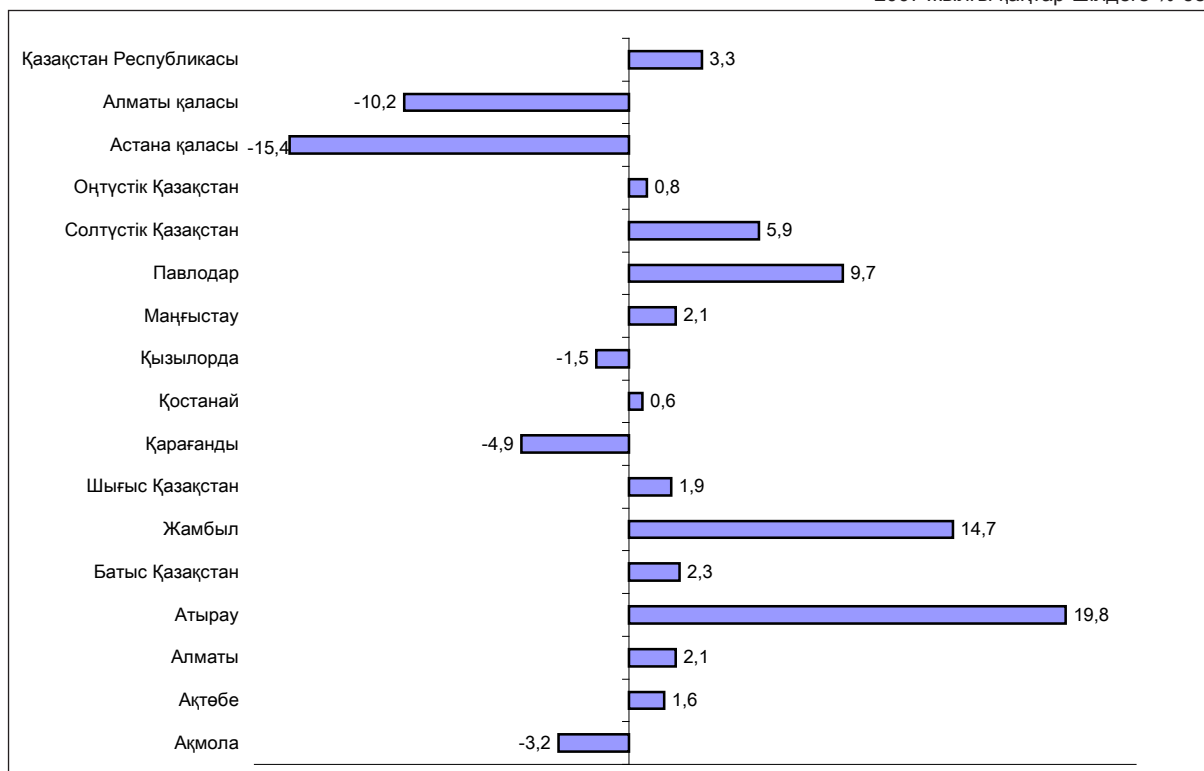
Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір он бірінші қылмыскер қылмысты - мас күйінде, әрбір үшіншісі - топ құрамында жасаған. Қылмыс жасап, анықталған адамдардың ең көп бөлігін жұмыссыздар (73,7%) құрады (2007 жылғы 6 айда – 72,1%).

12. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2008 жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі республиканың 11 өңірінде байқалды. Ең көп өсімге Атырау (19,8%), Жамбыл (14,7%) және Павлодар (9,7%) облыстары қол жеткізді. Мұның өзінде 4 өңір өнеркәсіп өндірісінің республикалық деңгейінен асып түсті. Өнеркәсіп өнімі өндірісінің төмендеуі Ақмола (3,2%), Қарағанды (4,9%), Қызылорда (1,5%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында тиісінше, 15,4% және 10,2% байқалды.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (төмендеуі)

2007 жылғы қаңтар-шілдеге %-бен

Шикі мұнай өндіру Атырау (22,9%), Жамбыл (5,9%) және Батыс Қазақстан (2,0%-ға) облыстарында өсті. Ақтөбе мен Қызылорда облысында ол, тиісінше, 2,4% және 3,5%-ға төмендеді.

Газ конденсатын өндіру Маңғыстау (91,1%), Жамбыл (5,9%) және Батыс Қазақстан (2,0%-ға) облыстарында өсті.

Қостанай облысында темір-кенті шекемтастар өндірісі 9,9%-ға төмендеді.

Мыс кенін өндіру Павлодар (2,5 есе) және Шығыс Қазақстан облыстарында (47,2%) өсті, ал Қарағанды облысында оны өндіру 6,0%-ға төмендеді.

Болат қорыту Павлодар (40,5%), Қостанай (36,8%) облыстарында өсті, ал Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында оның өндірісі, тиісінше, 6,1% мен 7,5%-ға төмендеді.

Өңделмеген мырыш өндіру Шығыс Қазақстан облысында - 1,0%-ға өсті, ал Қарағанды облысында оны өндіру - 2,1%-ға төмендеді.

Тазартылған мысты қорыту Алматы қаласында (15,2%) және Қарағанды облысында 8,7%-ға төмендеді.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару 15,7%-ға төмендеді.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Жамбыл (57,8%), Ақтөбе (22,7%), Солтүстік Қазақстан (22,0%), Алматы (16,2%), Батыс Қазақстан (14,1%) және Оңтүстік Қазақстан (10,9%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше 7,7% және 0,3%-ға байқалды, елеулі төмендеуі Ақмола (18,3%-ға) облысында тіркелді.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Батыс Қазақстан (2,9 есе), Қызылорда (33,3%) және Ақмола (18,6%) облыстарында байқалды. Осы уақытта сары май өндіру көлемінің айтарлықтай кемуі Оңтүстік Қазақстан (70,6%), Алматы (67,4%) және Қарағанды (46,3%) облыстарында тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің өсуі Шығыс Қазақстан (76,2%-ға) облысында байқалды. Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің елеулі төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (75,9%) облысында және Алматы қаласында (43,1%-ға) белгіленді.

Жеміс және көкөніс шырындарының өндірісі Оңтүстік Қазақстан (39,9%) және Қостанай (35,7%) облыстарында өсті. Оның өндірісінің елеулі төмендеуі Жамбыл (74,2%) облысында және Астана қаласында (71,2%-ға) тіркелді.

Ауыл шаруашылығы. 2008 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал (3,1%), қой мен ешкі (5,3%), жылқы (5,5%) және түйелер (5,0%-ға) саны өсті.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Ет өндіру көлемінің ең жоғарғы өсіміне Солтүстік Қазақстан (8,3%), Шығыс Қазақстан (6,8%), Ақтөбе (6,0%) және Оңтүстік Қазақстан (5,0%-ға) облыстары қол жеткізді. Оның өндірісінің төмендеуі Астана мен Алматы қалаларында тиісінше, 66,7% және 25,0%-ға байқалды. Қызылорда облысында ет өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейде сақталды.

2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда сүт өндірісінің өсуі Павлодар облысынан, Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Сүт өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Маңғыстау (10,5%), Қарағанды (9,0%), Оңтүстік Қазақстан (8,9%) және Қызылорда (6,1%)-ға облыстарында тіркелді. Оның өндірісінің төмендеуі Павлодар облысында 0,6%, Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше 7,7% және 25,6%-ға байқалды.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 10 өңірінде байқалды. Өсімнің жоғарғы қарқыны Маңғыстау (33,3%) және Алматы (30,1%-ға) облыстарында болды. Оның елеулі төмендеуі Қызылорда (56,7%) облысында байқалды. Астана мен Алматы қалаларында жұмыртқа өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейде сақталды.

Инвестициялар. 2008 жылғы қаңтар-шілдеде негізгі капиталға салынған инвестициялар (жете бағалау есебімен) 1831,8 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 10,9%-ға көп.

Инвестицияның өсуі Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық өңірінде байқалды. Айтарлықтай өсім Жамбыл (2,3 есе), Қызылорда (1,9 есе), Ақмола (1,5 есе) және Батыс Қазақстан (1,4 есе) облыстарында тіркелді. Жоғарғы өсім қарқыны Маңғыстау, Ақтөбе, Солтүстік Қазақстан, Павлодар және Шығыс Қазақстан облыстарында байқалды. Инвестициялар көлемінің төмендеуі Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше, 2,6% және 5,0%-ға тіркелді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2008 жылғы қаңтар-шілдеде тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылғы сәйкес кезеңдегі деңгейден республиканың 12 өңірінде асып түсті.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Шығыс Қазақстан (45%), Ақмола (28,5%), Солтүстік Қазақстан (26,2%) облыстарында және Астана қаласында (11,8%-ға) жүргізіліп жатыр.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемінің төмендеуі Атырау (12,8%), Қызылорда (11,3%), Оңтүстік Қазақстан (40,0%) облыстарында және Алматы қаласында (37,2%-ға) байқалды.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2008 жылғы қаңтар-шілдеде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 1298,6 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 2,6%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде өңірлер бөлінісіндегі бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың 11 өңірінде байқалды. Сонымен, өсу Астана қаласында (28,2%), Қызылорда (29,1%), Жамбыл (25,7%), Атырау (13,6%) және Павлодар (10,5%-ға) облыстарында байқалды. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің төмендеуі Солтүстік Қазақстан (24,6%), Маңғыстау (13,3%), Ақтөбе (11,6%) және Алматы (5,8%-ға) облыстарында, сондай-ақ Алматы қаласында (5,7%) белгіленді.

Тұтыну бағасының индексі. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы шілдеде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 106,6% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 8,8%, азық-түлік емес тауарлар - 5,0% және ақылы қызметтер – 5,2%-ға өсті.

2008 жылғы шілдеде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда бағаның ең жоғарғы өсімі Павлодар (7,9%), Шығыс Қазақстан (7,7%), Батыс Қазақстан (7,5%), Ақмола (7,3%) және Солтүстік Қазақстан (7,0%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 7,4% және 7,2%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде тұтыну тауарлары мен қызмет көрсетулер бағасы 2007 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 19,3%-ға өсті. Бағаның ең жоғарғы өсімі Оңтүстік Қазақстан (23,3%), Маңғыстау (20,2%), Жамбыл (19,4%), Павлодар (19,3%) және Алматы (19,2%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше, 19,9% және 26,3%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-шілдеде өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда азық-түлік тауарларына бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның айтарлықтай өсуі Маңғыстау (33,6%), Жамбыл (29,4%), Солтүстік Қазақстан (29,3%), Оңтүстік Қазақстан (27,7%), Қостанай (27,5%) және Шығыс

Қазақстан (27,2%-ға) облыстарында, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында – тиісінше, 29,7% және 38,3%-ға тіркелді.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның айтарлықтай өсуі Алматы (12,7%), Атырау және Маңғыстау (әрқайсысында 12,2%-дан), Павлодар (11,7%) және Қызылорда (11,5%-ға) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше, 12,6% және 14,2%-ға) байқалды.

Республиканың барлық өңірлерінде халыққа көрсетілетін ақылы қызметтер бағалары мен тарифтерінің көтерілуі байқалды. Ең жоғарғы өсім Оңтүстік Қазақстан (29,2%), Павлодар (16,8%), Ақмола (16,5%), Алматы (15,2%), Батыс Қазақстан (14,0%) және Жамбыл (13,4%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында – тиісінше, 12,4% және 20,8%-ға тіркелді.

Халықтың ақшалай табысы. 2008 жылғы маусымда Қазақстанда халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 31092 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, олардың табысы орташа республикалық деңгейден, тиісінше, 2,1 есе мен 1,8 есеге асып түсті. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден (тиісінше, 2,5 және 1,9 есеге) асып түсті. Халықтың жан басына шаққандағы ең төменгі ақшалай табысы Оңтүстік Қазақстан, Алматы және Жамбыл облыстарында байқалды.

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2008 жылғы шілденің соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 65,1 мың адамды құрады. Тіркелген жұмыссыздардың үлесі экономикалық тұрғыдан белсенді халық санына – 0,8% құрады. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 6 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың ең жоғары үлесі Батыс Қазақстан (1,2%) және Шығыс Қазақстан (1,1%) облыстарына келеді. Астана мен Алматы қалаларында бұл көрсеткіш, тиісінше, 0,7% пен 0,5% құрады.

13. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

13.1 ӨНЕРКӘСІП КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

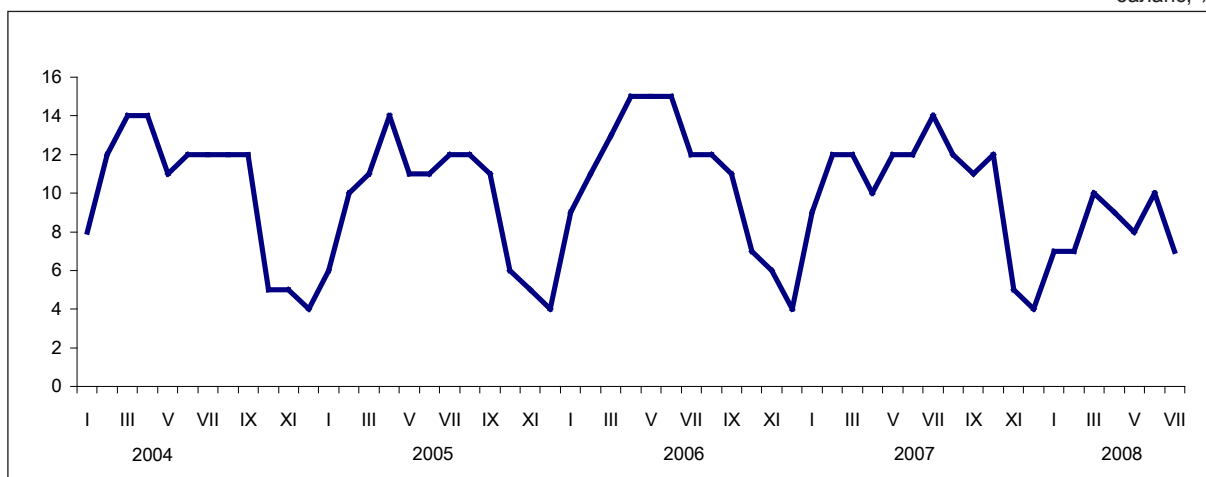
2008 жылғы шілдеде 842 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелді, оның ішінде 106 - кен өндіру өнеркәсібі (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 569 (68%) - өңдеу өнеркәсібі және 167 (20%) - электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу кәсіпорындары.

2008 жылғы шілдеде сұралған кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 3 пайыздық тармаққа азайып, (+7)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы тамыз–қазан) зерттелген өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігіне қатысты елеулі өзгерістер күтілмейді. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы шілдемен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа азайып, (+6)% құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

баланс, %

Кен өндіру өнеркәсібі және өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 4 пайыздық тармаққа азайып, тиісінше (+13)% және (+8)% құрады.

Зерттелген электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы маусыммен салыстырғанда 7 пайыздық тармаққа өсіп, (+2)% құрады, бұл маусымдылық факторына байланысты.

13.2 САУДА КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы шілденің соңында 1444 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, оның ішінде 529 – бөлшек сауда (сұралғандардың жалпы санының 36%-ы), 886 – көтерме сауда (62%) және 29 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%).

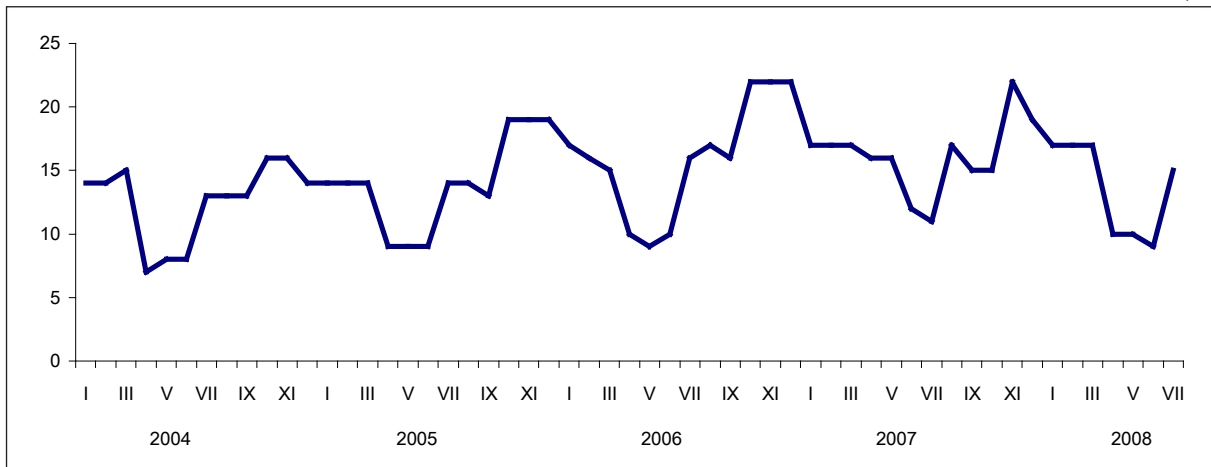
2008 жылғы шілдеде сұралған кәсіпорындардың басшылары экономикалық жағдайы «жақсы» және «қанағаттанарлық» деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда өзгерген жоқ, 95% құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы шілдеде ағымдағы жылғы маусыммен салыстырғанда 6 пайыздық тармаққа өсіп, (+15)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы тамыз–қазан) олардың кәсіпорындарындағы іскерлік белсенділігінің жоғарылауы күтіледі, кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы шілдемен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа өсіп, (+17)% құрайды.

Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

баланс, %

2008 жылғы шілдеде көтерме және бөлшек сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі маусыммен салыстырғанда, өзгерген жоқ және тиісінше (+14)% және (+13)% құрады.

Сауда делдалдығы саласында аталған индекс (+2)%-ға тең болды, бұл ағымдағы жылғы маусымда алынған көрсеткіштен 3 пайыздық тармаққа жоғары.

13.3 ТҰТЫНУШЫЛАРДЫ ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы шілдеде өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқаларын) – 1600 респонденттерді кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан басқа, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

«Тұтынушылардың сезіну индексі» 2008 жылғы шілдеде өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа өсіп, (+8)% құрады.

«Экономикалық ахуал индексі» 1 пайыздық тармаққа өсіп, (+8)% құрады.

«Сатып алу тілегінің индексі» өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа өсіп, (+9)% құрады (диаграмманы қараңыз).

Ағымдағы жылғы шілдеде респонденттердің тек 28%-ы соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын атап өтті, сол мезгілде тұтынушылардың 20%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

Респонденттердің үштен бірінен азы (28%) алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 19%-ы жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

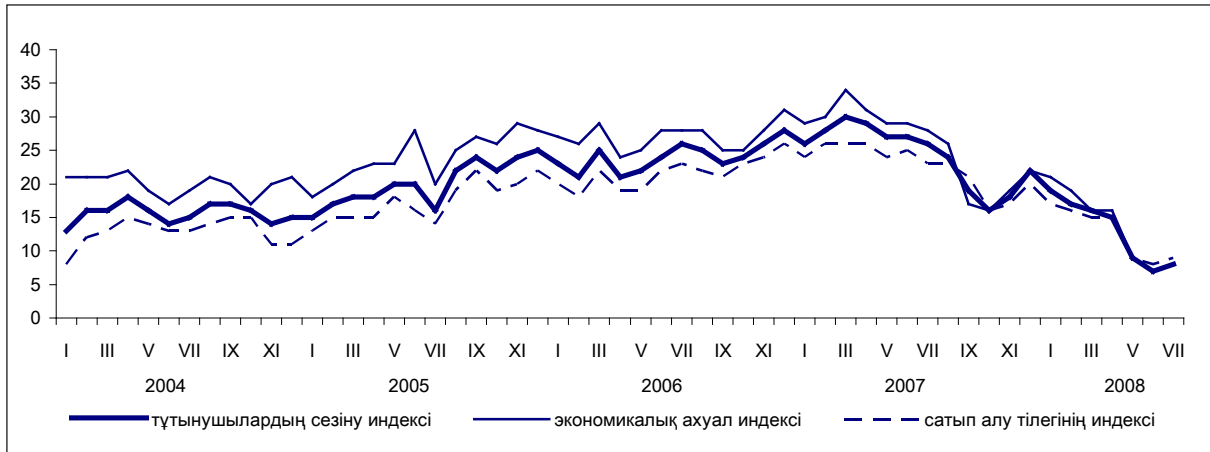
Респонденттердің 29%-ынан астамы ағымдағы жылғы шілдеде жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың жалпы санының 21%-ы өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 10%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 6%-ы оған қарама-қарсы пікірде болып отыр.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 15%-ы атап өтсе, ал 18%-ы оның кемітінін айтты.

Тұтынушылар бағасы

баланс, %

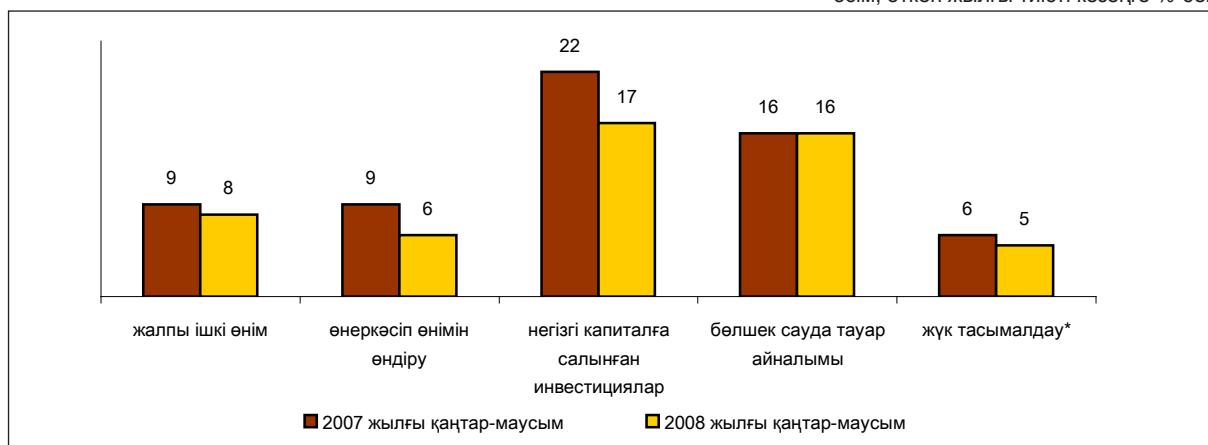
14. ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2008 жылғы қаңтар-маусымда, бағалау бойынша, жалпы ішкі өнім өткен жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 8%-ға (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 8%-ға) өсті.

Достастық елдері бойынша орта есеппен алғандағы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер

өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

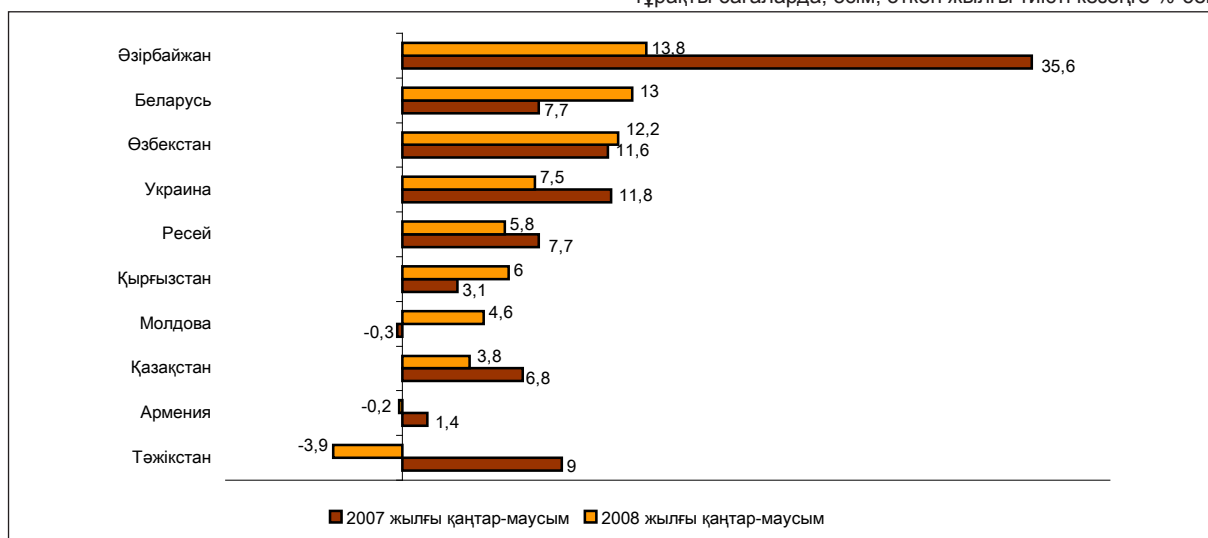

* Құбырларсыз.

2008 жылғы қаңтар-маусымда **өнеркәсіп өндірісінің** өсімі өткен жылғы сәйкес кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 6% (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 9%) құрады. Өнеркәсіп өндірісінің төмендеуі Армения мен Тәжікстанда байқалды.

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

тұрақты бағаларда; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі 2008 жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы қаңтар-маусымға қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 128% (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 110%) құрады. 2008 жылғы маусымда мамыр айымен салыстырғанда баға Достастық елдері бойынша орта есеппен 5%-ға (2007 жылғы маусымда – 2%-ға) өсті.

Ауыл шаруашылығы. Өсімдік шаруашылығы. Достастық елдерінің оңтүстік аумақтары егін жинауға кірісті. Әзірбайжанда 2008 жылғы шілденің басында 496 мың гектар алқаптан (жиналуға тиісті алқаптың 57%-ы) дәнді және дәнді-бұршақ дақылдар (жүгерісіз) жиналды. 1,3 миллион тонна астық астырылды

(бастапқы кіріске алынған салмағында), бұл 2007 жылғы 1 шілденің басына қарағанда 42%-ға көп; 1 гектардан жиналған алқаптың шығымдылығы 26,4 центнерді құрады, өткен жылы 25,9 центнер болған.

Қырғызстанда жиналуға жататын дәнді дақылдар алқабының 2%-ы бастырылды, 44 мың тонна астық жиналды, бұл өткен жылғы осы күнге қарағанда 31%-ға көп.

Молдовада 10 мың гектар алқабынан (жиналуға тиісті алқаптың 3%-ы) дәнді дақылдар жиналып, 31 мың тонна астық алынды.

Ресейде 2008 жылғы 1 шілдеге 286 мың гектар алқабының дәнді дақылдары (жиналуға тиісті алқаптың 0,8%-ы) бастырылды, бұл өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда 3 есе аз. 1,2 миллион тонна астық бастырылды, ол өткен жылғы осы уақытқа қарағанда 61%-ға аз. Шығымдылық 1 гектардан 42,7 центнерді құрады, бұл 2007 жылғы деңгейден 24%-ға көп.

2008 жылғы шілденің басына Тәжікстанда жиналуға жататын дәнді және дәнді бұршақты дақылдар алқабының 24%-ы орылып (71 мың гектар), 145 мың тонна астық бастырылды (өткен жылғы осы күнге қарағанда 13%-ға көп), шығымдылық 1 гектардан 20,4 центнерді (1%-ға аз) құрады.

Украинада 2008 жылғы шілденің басында дәнді дақылдардың бастырылған алқабы 442 мың гектарды құрады (жиналуға тиісті алқаптың 3%-ы), одан 1,4 миллион тонна астық жиналды, бір гектардан 30,7 центнерден алынды.

Мал шаруашылығы. 2008 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен союға арналған мал мен құс өндіру (тірі салмағында) - 6%-ға, сүт пен жұмыртқа - 1%-ға өсті.

Инвестиция мен құрылыс. Достастық елдеріндегі негізгі капиталға (тұрақты бағаларда) салынған инвестициялар көлемі 2008 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 17%-ға (2007 жылғы қаңтар-маусымда - 22%-ға) өсті.

2008 жылғы қаңтар-маусымда Достастық елдеріндегі пайдалануға берілген тұрғын үйлердің жалпы алаңы өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 3%-ға (2007 жылғы қаңтар-маусымда - 34%-ға) көп болды.

Көлік. 2008 жылғы қаңтар-маусымда көлік кәсіпорындарының жүктерді тасымалдау көлемі (күбырларсыз) өткен жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 5%-ға (2007 жылғы қаңтар-маусымда - 6%), жүк айналымы - 7%-ға (8%-ға) өсті.

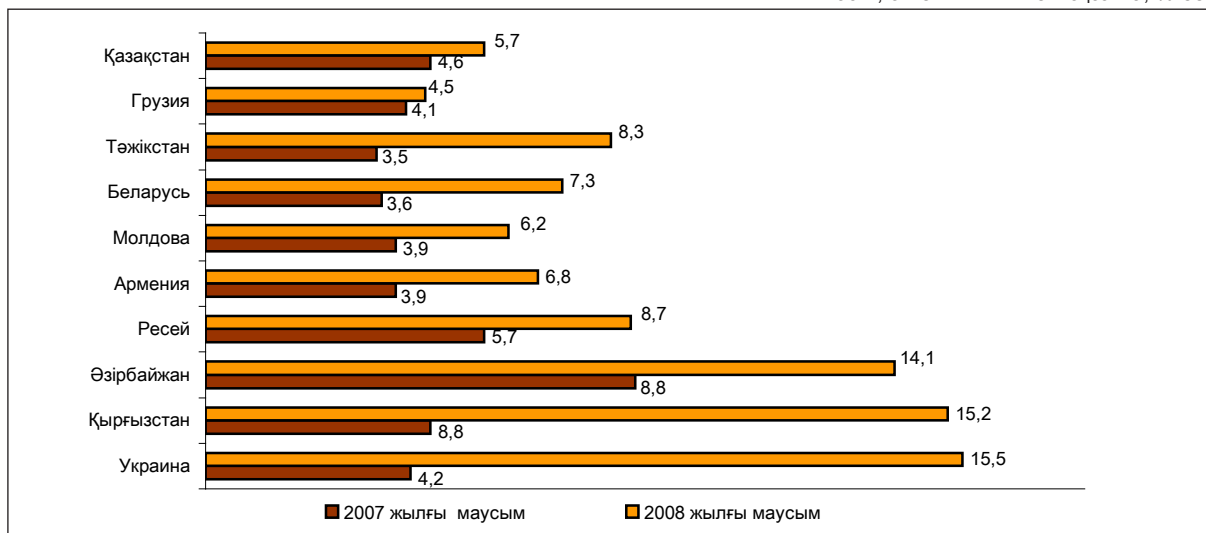
Көлік кәсіпорындарында жолаушылар айналымы (қалалық электр көлігі және жеңіл таксомоторлықтан басқа) 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 2% өсті (2007 жылғы қаңтар-маусымда - 2%-ға төмендеген), жолаушылар 6%-ға (2007 жылғы қаңтар-маусымда - 3%-ға) көп тасымалданған.

Тұтыну рыногы. 2008 жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі Достастық елдерінде орта есеппен 16%-ға өсті.

Тұтыну рыногындағы баға. 2008 жылғы қаңтар-маусымда Достастықтың елдерінің барлығында тұтыну бағаларының өсуі өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда жоғары болды.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағаларының деңгейі

өсім; өткен жылғы желтоқсанға, %-бен

2008 жылғы маусымда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағаларының ең жоғары өсу қарқыны Украинада (15,5%), Қырғызстанда (15,2%) және Әзірбайжанда (14,1%-ға) байқалды. Қазақстанда тұтыну бағаларының өсімі 5,7% құрады.

2008 жылғы маусымда азық-түлік тауарлары бағасының ең жоғарғы өсімі 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Әзірбайжанда (20,1%), Қырғызстанда (18,5%) және Ресейде (11,4%-ға) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік тауарлары бағаларының өсімі 8,1% құрады.

2008 жылғы маусымда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының ең жоғарғы өсімі Қырғызстанда және Әзірбайжанда (әрқайсысында 6,8%-дан) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының өсімі 3,8% құрады.

2008 жылғы маусымда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда ақылы қызмет бағаларының ең жоғарғы өсуі Тәжікстанда (18,2%), Қырғызстанда (17,9%), Беларусьте (13,5%) және Ресейде (10,8%-ға) белгіленді. Қазақстанда ақылы қызмет бағаларына өсім 4,2% құрады.

Қаржы. 2008 жылғы маусымда Достастық елдеріндегі валюта рыноктарындағы ұлттық валютаға қарағанда еуро бағамының өсуі және АҚШ доллары бағамының төмендеуі байқалды.

Маусым айының соңына ағымдағы жылғы мамырдың соңымен салыстырғанда АҚШ долларының бағамы Әзірбайжанда 1,6%-ға, Арменияда – 0,9%, Беларусьте – 0,4%, Грузияда – 1,8%, Қырғызстанда – 1,0%, Молдовада – 3,2%, Ресейде – 1,2%, Украинада – 4,0%-ға төмендеді. Қазақстан мен Өзбекстанда оның бағамы 0,2%-ға өсті; Тәжікстан және Түркіменстанда өткен айдағы деңгейде қалды.

Маусымда Достастық елдерінің көпшілігінде ұлттық валютаға қарағанда еуро бағамының өсуі белгіленді. Маусым айының соңына ағымдағы жылғы мамырдың соңымен салыстырғанда еуро бағамы: Әзірбайжанда – 0,1%, Армения және Қырғызстанда – 0,7%, Беларусьте – 1,3%, Қазақстанда – 1,0%, Ресей және Тәжікстанда – 0,3%, Түркіменстанда – 0,6%, Украинада – 1,1%-ға өсті; Грузия, Молдова және Өзбекстанда еуро бағамының төмендеуі, тиісінше, 0,1%, 2,1% және 0,8%-ға белгіленді.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-мамырда тауарлармен сыртқы сауда операцияларының жалпы көлемі 2007 жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 52% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 24%), оның ішінде экспорт – 56% (13%), импорт – 46%-ға (45%) өсті.

2008 жылғы қаңтар-мамырда Достастық елдерінің арасындағы тауарлармен өзара саудасының құндық көлемі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 44%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-мамырда ТМД елдерінің арасындағы тауарлардың өзара саудасының үлесіне Достастық елдері тауарларының сыртқы сауда айналымының жалпы көлімінің 22%-ы келеді, оның ішінде тауарлар экспортының жалпы көлемі – 18,4%, тауарлар импортының жалпы көлемі – 28,8% құрады.

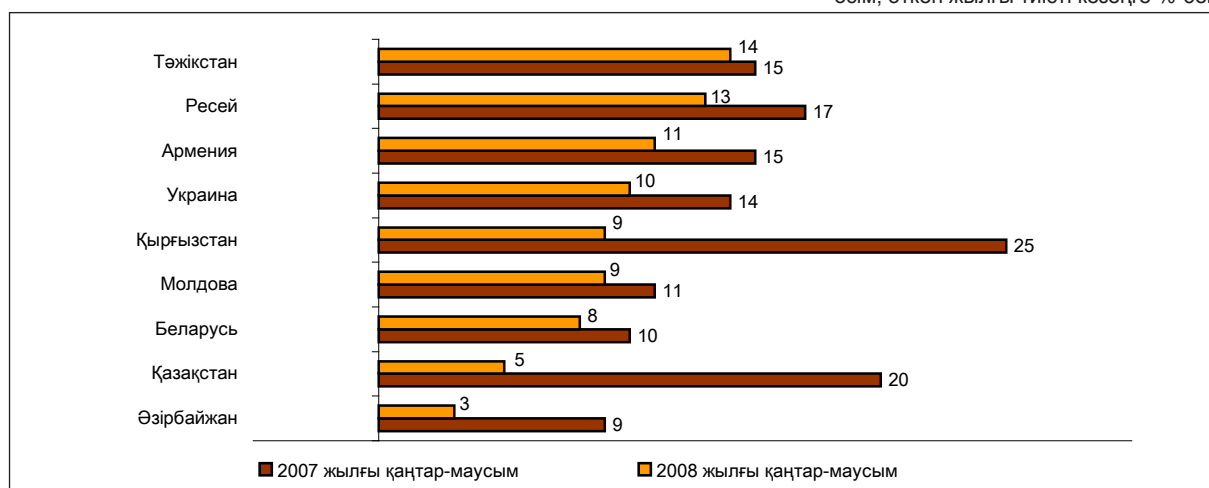
2008 жылғы қаңтар-мамырда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері тауарларының әлемнің басқа елдеріне экспортының жалпы көлемі орта есеппен 58%, тауарлар импорты – 49%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-мамырда әлемнің басқа елдерімен жасалған сауда балансының оң мәнді айырмасы Әзірбайжанда, Беларусьте, Қазақстан және Ресейде өсті.

Жалақы. 2008 жылғы қаңтар-маусымда есептелген орташа айлық атаулы жалақы Әзірбайжанда орта есеппен 250 манатты, өткен жылғы тиісті кезеңде – 171 манатты, Арменияда – тиісінше, 86,6 және 71,3 мың драмды, Беларусьте – 817,3 және 660 мың беларусь рублін, Қазақстанда – 57,5 және 48,9 мың теңгені, Қырғызстанда – 5029 және 3640 сомды, Молдовада – 2429 және 1926 лейді, Ресейде – 16202 және 12457 рубльді, Тәжікстанда – 217 және 159 сомониді, Украинада – 1707 және 1225 гривнаны құрады.

Достастық елдеріндегі нақты жалақының деңгейі

өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Достастық елдерінің ұлттық (орталық) банктері белгілеген валюталардың ресми бағамдарынан алатын болсақ, орташа жалақы Әзірбайжанда 2008 жылғы маусымда, бағалау бойынша – 311 АҚШ долларына, 2007 жылғы маусымда – 212 долларға, Арменияда – тиісінше, 294 және 220, Беларусьте – 419 және 331,

Қазақстанда – 511 және 425, Қырғызстанда – 165 және 112, Молдовада - 273 және 181, Ресейде – 755 және 529, Тәжікстанда – 76 және 53, Украинада - 388 және 271 АҚШ долларына сәйкес болды.

Еңбек нарығы. Достастық елдерінің жұмыспен қамтылған халық саны 2008 жылдың ортасына 125,5 миллион адамға жуық құрады, бұл жалпы халық санының 45%-ы. Салыстыру үшін: 2006 жылғы бұл көрсеткіш Германияда - 45%, Италия мен Мексикада – 40%-ға жуық, Румынияда – 43%, Финляндияда – 47%, Жапонияда - 50% құрады (Халықаралық еңбек ұйымы, «Еңбек статистикасы» жылнамалығы деректері, 2007).

2008 жылғы қаңтар-маусымның ішінде (өткен кезеңде жұмыспен қамту қызметтеріне жұмыс іздеу мәселелері бойынша келген адамдар санынан жұмысқа орналасқандарды қоса) Өзірбайжанда – жұмыс іздеп келген жұмыссыз азаматтардың 62,1%-ы, Арменияда – 19,7%, Беларусьте – 64,3%, Қазақстанда – 85,1%, Қырғызстанда – 50,0%, Молдовада – 45,8%, Ресейде – 94,0%, Тәжікстанда (қаңтар-мамырда) – 21,8% және Украинада – 77,0% жұмысқа орналасты.

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-ИЮЛЕ 2008 ГОДА

Макроэкономические тенденции. Объем валового внутреннего продукта, по оперативным данным, в январе-июне 2008г. составил в текущих ценах 6949,2 млрд. тенге. Рост реального ВВП по сравнению с аналогичным периодом 2007г. составил 105,4%. В структуре ВВП доля производства товаров составила 44,2% от ВВП, услуг – 55,2%.

Индекс потребительских цен в июле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 106,6%. Цены на продовольственные товары возросли на 8,8%, непродовольственные товары – на 5%, платные услуги – на 5,2%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в июле 2008г. повысились по сравнению с декабрем 2007г. на 38,9%.

Численность безработных в июле 2008г., по экспертной оценке, составила 531,2 тыс. человек, уровень безработицы 6,3% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец июля т.г. составила 65,1 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения 0,8%.

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-июле 2008г. составил в действующих ценах 6294,2 млрд. тенге, что на 3,3% больше, чем в январе-июле 2007г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возрос на 5,8%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды - на 9,4%, в обрабатывающей промышленности уменьшился на 0,9%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-июле 2008г. составил в текущих ценах 363,5 млрд. тенге и по сравнению с январем-июлем 2007г. увеличился на 0,9%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-июле 2008г. составил 1147,4 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2007г. возрос на 2,9%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 1298,6 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-июлем 2007г. на 2,6%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-июле 2008г. составил 1831,8 млрд. тенге, что на 10,9% больше, чем в январе-июле 2007г.

По состоянию на 1 августа 2008г. в республике зарегистрировано 277795 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек – 262609. Действующих юридических лиц – 189492. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют – 175261, из них субъектов малого бизнеса – 128699.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-июне 2008г. составил 52140,2 млн. долларов США и по сравнению с январем-июнем 2007г. увеличился на 42,5%, в том числе экспорт – 35047 млн. долларов США (увеличился на 60,7%), импорт – 17093,2 млн. долларов США (увеличился на 15,5%).

Финансы. Доходы в Государственный бюджет Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов Республики Казахстан, на 1 июля 2008г. составили 1599 млрд. тенге, затраты – 1547,2 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 21,7%, затраты на 27,2%.

По данным Национального Банка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на конец июня 2008г. составили 7248,2 млрд. тенге. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 80,5%, доля кредитов в иностранной валюте – 42,7%. Объем депозитов в банковской системе на конец июня 2008г. составил 4425,5 млрд. тенге, что на 19,7% больше, чем в соответствующем периоде 2007г., депозиты населения – 1452,3 млрд. тенге, и на 7,2% соответственно.

Доходы населения. В июне 2008г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 31092 тенге и увеличились по сравнению с июнем 2007г. на 25,4%, реальные денежные доходы - на 4,5%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в июне 2008г., составила 62998 тенге и возросла по сравнению с июнем 2007г. на 21,6%. Реальная заработная плата увеличилась на 1,3%.

Основные социально-экономические индикаторы

А	Единица измерения	Январь-июль 2008г.	Июль 2008г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		Июль 2008г. в % к июню 2008г.
				январь-июль 2008г.	июль 2008г.	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономические показатели						
Краткосрочный экономический индикатор ¹⁾	в %			104,3	102,2	
Валовой внутренний продукт ²⁾	млрд. тенге	6 949,2		105,4		
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	6 294,2	1 014,4	103,3	100,0	100,1
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	363,5	73,6	100,9	89,4	96,4
Объем строительных работ	млрд. тенге	874,3	216,9	107,0	96,9	102,7
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	1 831,8	321,7	110,9	104,0	90,6
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	1 147,4	193,0	102,9	101,7	109,4
Объем услуг связи	млрд. тенге	232,4	33,9	120,6	103,6	97,9
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	1 298,6	215,4	102,6	104,8	105,0
Внешнеторговый оборот ²⁾³⁾	млн. долл. США	52 140,2	10 544,0	142,5	145,2	105,4
в том числе:						
экспорт		35 047,0	7 034,9	160,7	163,5	108,3
импорт		17 093,2	3 509,1	115,5	118,5	100,1
Индекс потребительских цен				119,3	106,6 ⁴⁾	100,9
Индекс цен производителей промышленной продукции				149,7	138,9 ⁴⁾	107,2
Численность безработных (оценка)	тыс. человек	-	531,2	-	93,1	95,9
Среднедушевой денежный доход (оценка) ²⁾	тенге	173 736	31 092	123,6 ⁵⁾	125,4 ⁵⁾	105,1
Реальный денежный доход (оценка) ²⁾	в %			103,8	104,5	103,9
Среднемесячная заработная плата одного работника ²⁾ :						
номинальная	тенге	57 719	62 998	118,1	121,6	106,2
реальная	в %			99,2	101,3	105,0
Финансовые показатели⁶⁾						
Денежная масса М3	млрд. тенге	5 195,2		115,7		101,7
Наличные деньги в обращении	млрд. тенге	769,6		97,0		103,8
Депозиты в банковской системе	млрд. тенге	4 425,5		119,7		101,3
в т.ч. депозиты населения	млрд. тенге	1 452,3		107,2		98,7
Кредитование БВУ отраслей экономики и населения	млрд. тенге	7 248,2		110,3		99,9
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд. тенге	5 837,1		113,9		99,6

¹⁾ Рассчитывается по реальному темпу роста шести отраслей (сельское хозяйство, промышленность, строительство, торговля, транспорт, связь).

²⁾ Графа 1 – январь-июль 2008г.; графа 2 июль 2008г.; графа 3 – январь-июль 2008г. в % к январю-июню 2007г.; графа 4 – июль 2008г. к июню 2007г.; графа 5 – июль 2008г. в % маю 2008г.

³⁾ Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.

⁴⁾ К декабрю 2007г.

⁵⁾ В % к уточненным данным за январь-июль и июль 2007г.

⁶⁾ По данным Национального банка Республики Казахстан, на конец июня 2008г.

Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет. Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

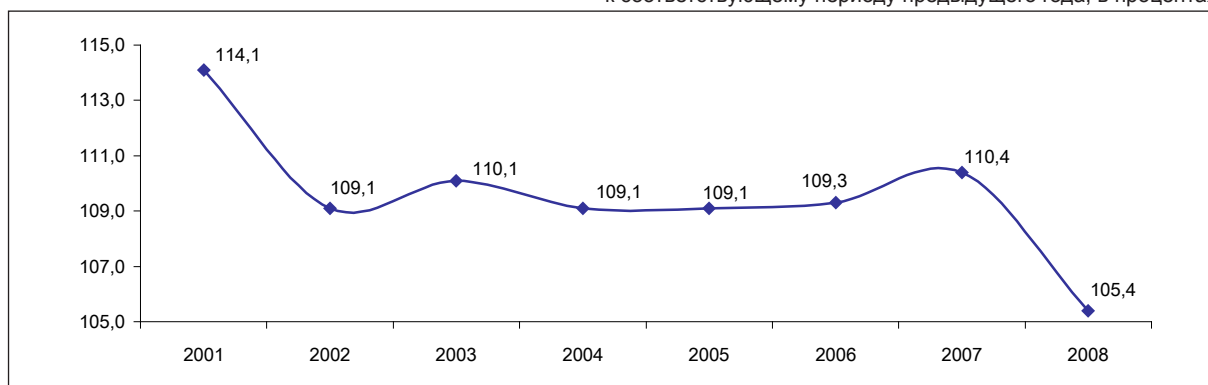
2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ВАЛОВОЙ ВНУТРЕННИЙ ПРОДУКТ

Индекс физического объема Валового внутреннего продукта (ВВП) за январь-июнь 2008 года по отношению к соответствующему периоду предыдущего года составил 105,4%, дефлятор – 117,8%.

Индекс физического объема Валового внутреннего продукта за январь-июнь 2001-2008гг.

к соответствующему периоду предыдущего года, в процентах

Валовой внутренний продукт за январь-июнь 2007-2008гг.

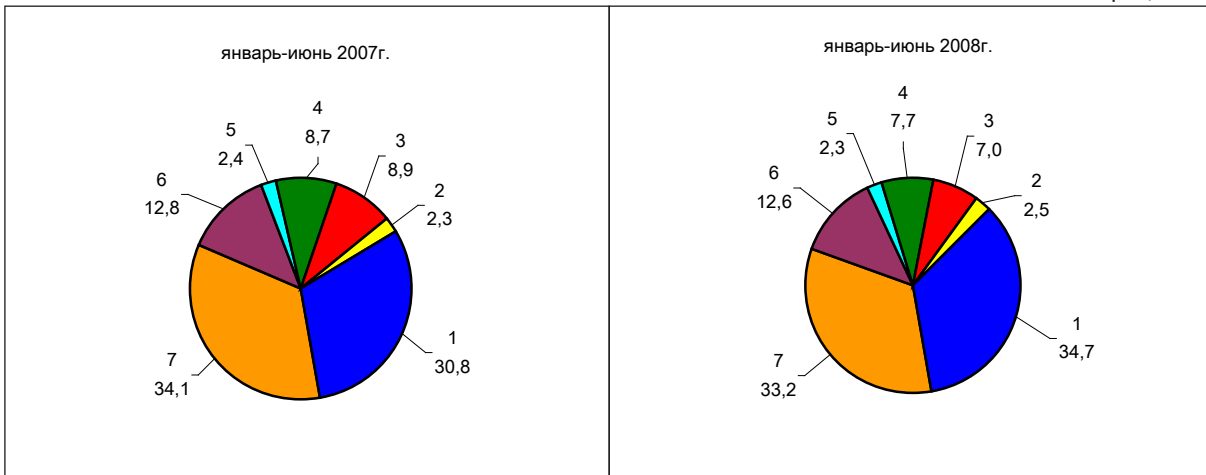
к соответствующему периоду предыдущего года, в процентах

	Январь-июнь				
	2008, млн. тенге	индекс физического объема		дефлятор	
		2007	2008	2007	2008
Производство товаров	3 071 647,3	111,4	105,7	114,5	123,8
Сельское хозяйство, охота и лесное хозяйство, рыболовство, рыбоводство	169 935,2	103,8	104,2	126,6	126,1
Промышленность	2 412 295,1	106,8	103,8	111,0	134,9
Строительство	489 417,0	136,8	112,5	125,2	87,6
Производство услуг	3 835 030,3	112,9	105,6	115,8	116,2
Торговля; ремонт автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования	877 859,3	109,9	102,0	117,0	119,7
Транспорт	537 121,7	107,1	104,1	112,2	105,6
Связь	157 429,2	131,5	123,4	104,9	96,9
Финансовая деятельность	447 676,0	168,2	111,7	119,3	122,9
Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям	1 150 120,9	109,5	105,1	115,1	123,0
Государственное управление	140 488,9	102,8	104,1	121,8	105,1
Образование	218 247,5	102,7	102,5	124,1	111,4
Здравоохранение	122 152,2	102,3	102,6	119,1	110,6
Прочие услуги	183 934,6	106,6	109,6	111,9	117,2
Косвенно-измеряемые услуги финансового посредничества	-367 931,8	180,3	111,7	118,9	126,1
Валовая добавленная стоимость	6 538 745,8	110,2	105,3	115,1	119,1
Чистые налоги на продукты	410 486,0	113,2	106,6	114,5	100,5
Валовой внутренний продукт	6 949 231,8	110,4	105,4	115,0	117,8

В структуре ВВП за январь-июнь 2008 года доля производства товаров занимает 44,2%, промышленность – 34,7%, в том числе горнодобывающая промышленность – 20,1%, обрабатывающая – 12,6%, производство и распределение электроэнергии, газа и воды – 2%.

Отраслевая структура Валового внутреннего продукта в 2007-2008гг.

в процентах

1- промышленность; 2 – сельское хозяйство; 3 – строительство; 4 – транспорт; 5 – связь; 6 – торговля;
7 – прочие отрасли

Доля производства услуг в структуре ВВП составила 55,2%. Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям занимают 16,6%, финансовая деятельность – 6,4%, образование – 3,1%, государственное управление – 2%, здравоохранение – 1,8%, предоставление прочих услуг – 1,8%, гостиницы и рестораны – 0,9%.

2.2 ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТЬ ТРУДА

В целом по экономике индекс производительности труда в 2007 году по сравнению с предыдущим годом составил 107,5%.

Производительность труда в 2006-2007гг.

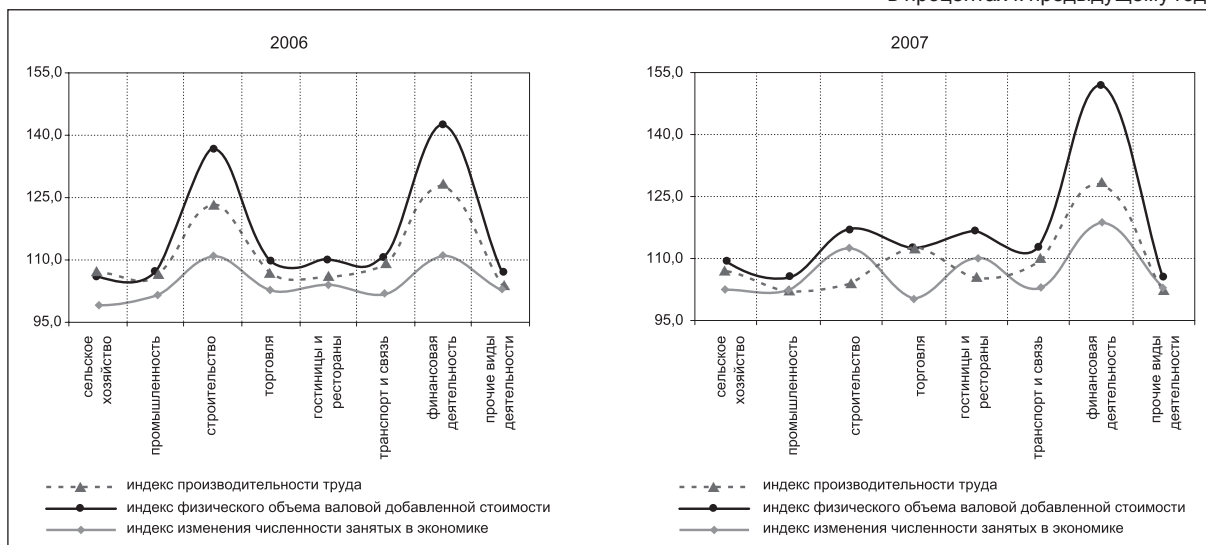
в процентах

	Индексы					
	производительности труда ¹		физического объема валовой добавленной стоимости		изменения численности занятых в экономике	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
В целом по экономике	109,4	107,5	111,6	110,8	102,0	103,1
Сельское хозяйство, охота и лесное хозяйство; рыболовство, рыбоводство	106,9	106,7	106,0	108,9	99,2	102,1
Сельское хозяйство, охота и лесное хозяйство	106,7	106,6	106,0	108,8	99,3	102,1
Сельское хозяйство, охота и предоставление услуг в этих областях	107,1	106,8	106,2	108,9	99,2	102,0
Лесное хозяйство и предоставление услуг в этой области	71,0	78,5	94,3	97,6	132,8	124,3
Рыболовство, рыбоводство	112,7	112,9	106,7	115,4	94,7	102,2
Промышленность	105,8	102,5	107,3	105,0	101,4	102,4
Горнодобывающая промышленность	106,0	99,1	107,5	102,7	101,4	103,6
Добыча топливно-энергетических полезных ископаемых	107,0	98,8	106,4	103,2	99,4	104,5
Горнодобывающая промышленность, кроме добычи топливно-энергетических полезных ископаемых	111,4	96,4	115,2	98,9	103,4	102,6
Обрабатывающая промышленность	105,2	104,8	107,9	107,6	102,6	102,7
Производство и распределение электроэнергии, газа и воды	105,3	109,3	102,7	109,2	97,5	99,9
Строительство	123,0	104,0	136,4	116,9	110,9	112,4
Торговля; ремонт автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования	106,9	112,4	109,8	112,8	102,7	100,4
Гостиницы и рестораны	105,9	105,6	110,1	116,4	104,0	110,2
Транспорт и связь	109,0	109,9	111,0	112,9	101,8	102,7
Транспорт	100,8	105,7	107,0	107,7	106,2	101,9
Связь	163,0	124,9	130,4	134,5	80,0	107,7
Финансовая деятельность	128,0	127,9	142,1	152,1	111,0	118,9
Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям	99,5	95,3	108,7	105,9	109,3	111,1
Государственное управление	103,1	101,3	104,6	103,8	101,5	102,5
Образование	100,0	101,7	104,5	103,4	104,5	101,7
Здравоохранение и предоставление социальных услуг	102,6	101,4	103,6	102,7	101,0	101,3
Предоставление коммунальных, социальных и персональных услуг	110,8	113,1	108,3	112,6	97,7	99,6

¹⁾ Индекс рассчитан без учета косвенно-измеряемых услуг финансового посредничества.

Индексы производительности труда по отдельным видам экономической деятельности за 2006-2007гг.

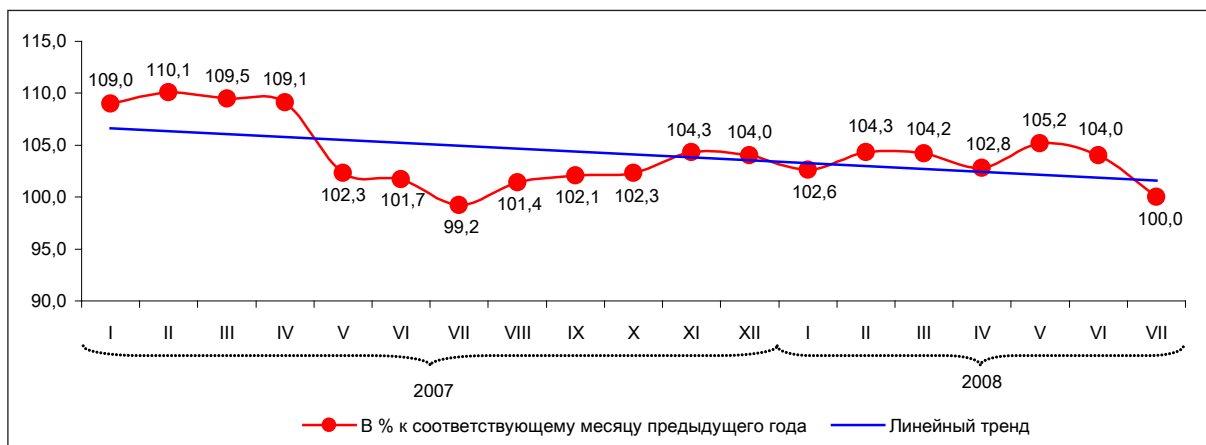
в процентах к предыдущему году

2.3 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

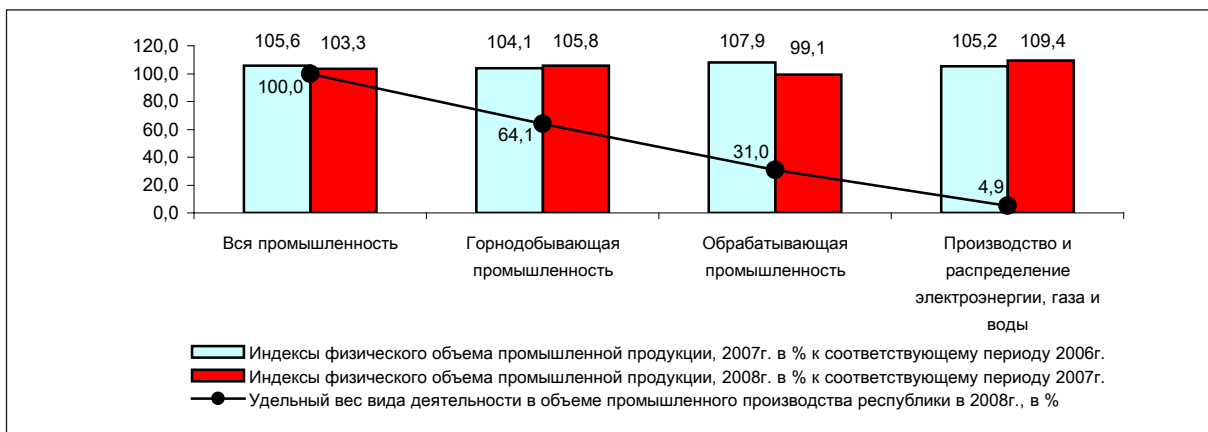
В январе-июле 2008г. к уровню января-июля 2007г. индекс физического объема промышленного производства составил 103,3% (в 2005г. – 105,7%, 2006г. – 106,3%, 2007г. – 105,6%). За отчетный период было произведено промышленной продукции на 6294,2 млрд. тенге. Рост объемов производства наблюдался во всех регионах республики, кроме Акмолинской, Карагандинской, Кызылординской областей, г.Астаны и Алматы.

Индексы физического объема промышленной продукции

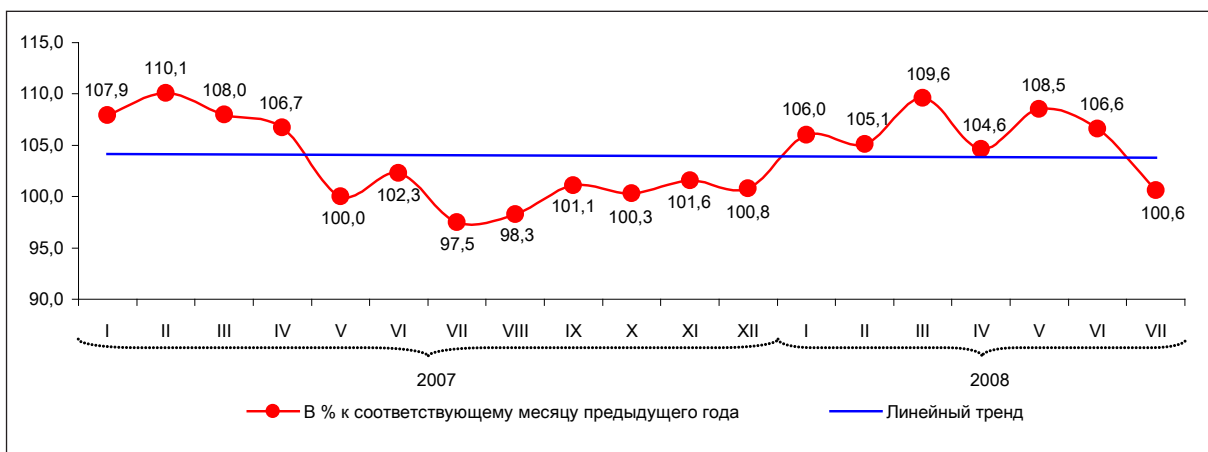
Наибольшее влияние на формирование результатов в целом по промышленности оказала горнодобывающая промышленность. Ее доля в республиканском объеме производства в отчетном периоде составила 64,1% (в 2006-2007гг. – 58-57%). На обрабатывающую промышленность пришлось 31% объема всей промышленной продукции (37-38%).

Индексы физического объема промышленной продукции в январе-июле 2007, 2008гг. и отраслевая структура промышленности

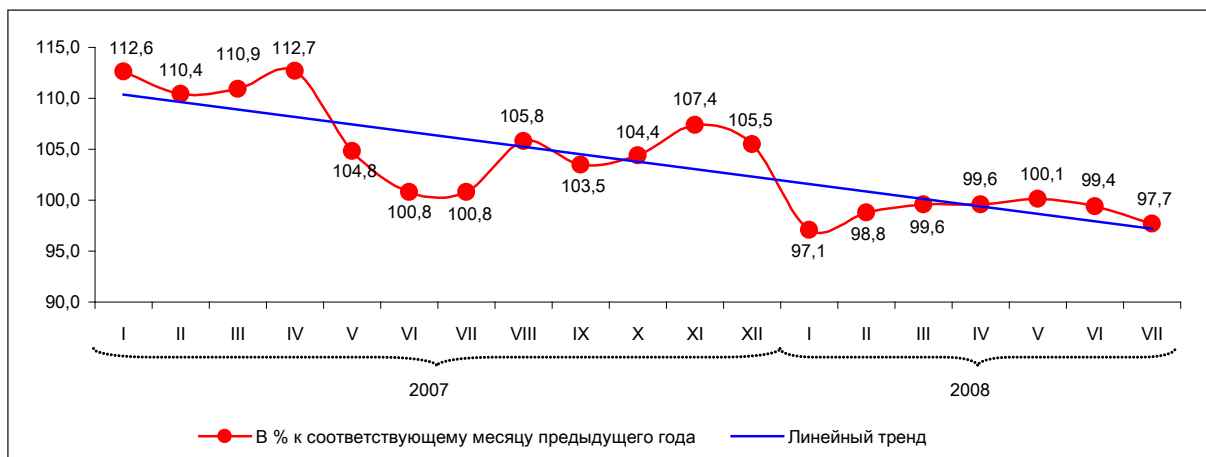
В **горнодобывающей промышленности** в прошедшем периоде произвели продукции на 4033,9 млрд. тенге, что на 5,8% выше аналогичного периода прошлого года. Возросла добыча нефти в основном за счет предприятий Атырауской области. Также увеличилось производство газа природного, конденсата газового и угля. Сократился выпуск руды медной и меди в медном концентрате в Карагандинской области, окатышей железорудных в Костанайской области.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

В **обрабатывающей промышленности** в январе-июле т.г. производство уменьшилось на 0,9% и составило 1953,9 млрд. тенге. Снижился выпуск строительных материалов, черных и цветных металлов, древесины, бумаги, электрооборудования, транспортных средств и оборудования.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

Производство **пищевых продуктов, включая напитки**, составило 388,2 млрд. тенге. Индекс физического объема к январю-июлю 2007г. составил 102,7%. Возросло производство мяса, изделий колбасных, муки, крупы, хлеба, сахара, макаронных изделий. Сократился выпуск соков фруктовых, масла подсолнечного, молока, масла сливочного, сыра и творога, кондитерских изделий.

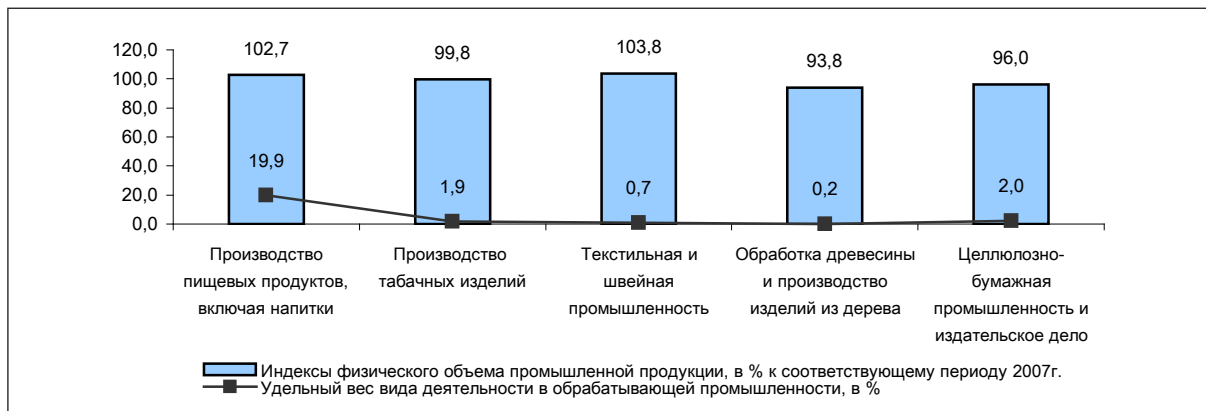
В **текстильной и швейной промышленности** в отчетном периоде производство возросло на 3,8%. Увеличился выпуск волокна хлопкового, тканей, свитеров, джемперов и пуловеров. Снизилось производство ковров, ковровых изделий, шляп, уборов головных (г.Алматы).

Увеличились объемы производства **кожи, изделий из кожи и обуви** в 2 раза за счет роста выпуска обуви и кожи из шкур овечьих, козьих, свиных и крупного рогатого скота.

Объем **обработки древесины и производства изделий из дерева** составил 93,8% к уровню января-июля 2007г. Сократился выпуск лесоматериалов, плит древесноволокнистых, окон и дверей, реек и штапиков. Возросло производство шпал железнодорожных или трамвайных, тары деревянной.

В **целлюлозно-бумажной промышленности и издательском деле** в январе-июле т.г. индекс физического объема сложился на уровне 96%. Снизилось производство книг и брошюр, этикеток и ярлыков, обоев. Увеличился выпуск бумаги и картона гофрированных.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-июле 2008г.

В период с января по июль т.г. **кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** произведено на 138,8 млрд. тенге, что превысило уровень прошлого года на 6,2%. Увеличился выпуск кокса, газойлей, мазута, пропана и бутана. В Павлодарской области в связи с проведением ремонтных работ снизилось производство бензина и керосина. В Атырауской области сократился выпуск керосина.

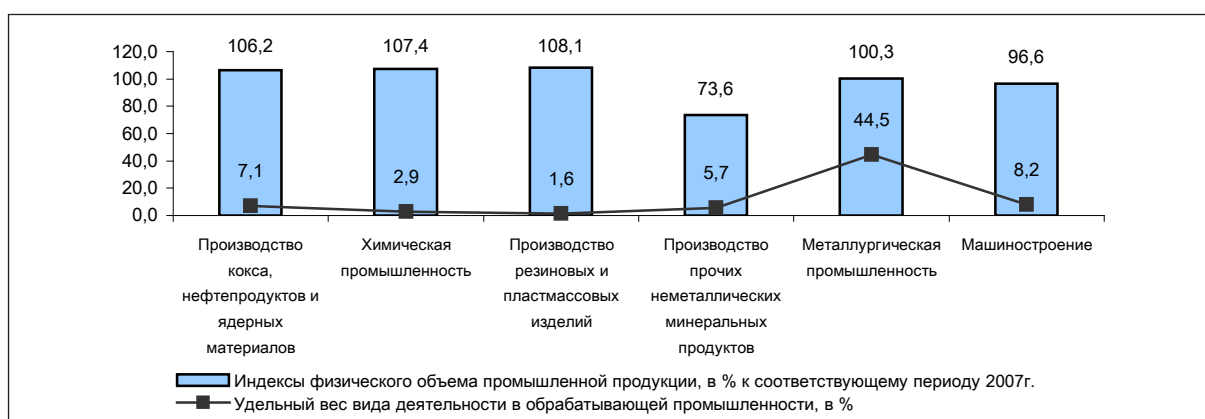
В январе-июле т.г. возросло производство в **химической промышленности** (107,4%) за счет увеличения выпуска кислоты серной и фосфорной, трифосфата и бихромата натрия, триоксида хрома, окиси хрома. Сократилось производство фосфора и удобрений фосфорных (Жамбылская область), удобрений азотных (Мангистауская область), дубителя хромового (Актюбинская область).

В производстве **резиновых и пластмассовых изделий** индекс физического объема составил 108,1%. Увеличился выпуск труб, трубок, шлангов из резины и из пластмасс, ленты резиновой. Снизилось производство пластмассовых плит, листов и полос, дверей и окон из пластмасс.

С начала 2008г. наблюдалось заметное снижение производства **прочих неметаллических минеральных продуктов** (с 10,4% в январе до 26,4% в январе-июле). В отчетном периоде объемы составили 110,7 млрд. тенге. В связи с уменьшением спроса снизился выпуск строительных материалов: цемента, извести, плит, плиток, кирпичей силикатных и шлаковых, бетона, конструкций строительных (Восточно-Казахстанская область, г.Астана и Алматы).

На долю **металлургической промышленности** приходится около 45% объема обрабатывающей промышленности. В истекшем периоде произведено продукции черной металлургии на 414,9 млрд. тенге, цветной – на 406,5 млрд. тенге. В **черной металлургии** индекс физического объема составил 97,4% из-за снижения выпуска чугуна, стали и плоского проката в Карагандинской области. Производство **цветных металлов** уменьшилось на 0,4%. Сократился выпуск меди рафинированной, серебра аффинированного, цинка (Карагандинская область), свинца (Южно-Казахстанская область). Увеличилось производство золота аффинированного, глинозема, проволоки медной.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-июле 2008г.

В **машиностроении** произведено продукции на 160,9 млрд. тенге или 96,6% к соответствующему уровню прошлого года.

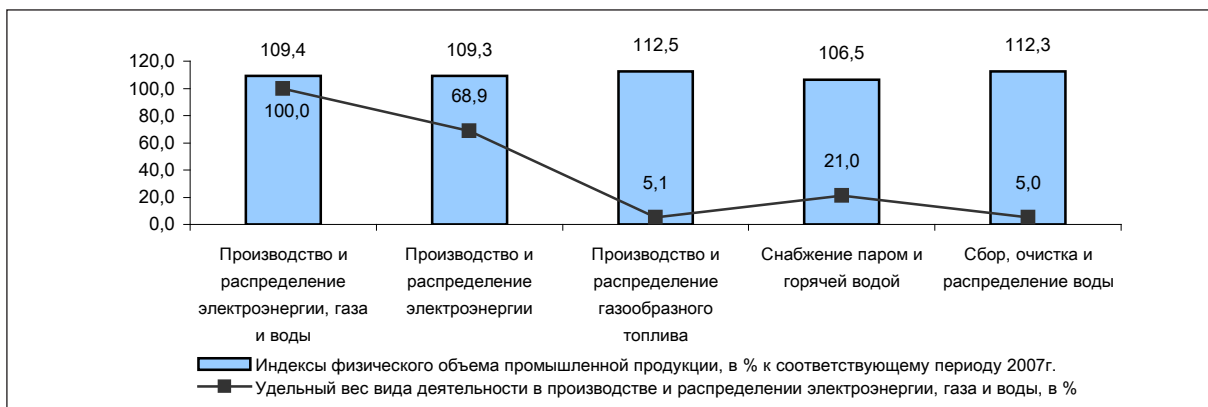
Производство **машин и оборудования** выросло на 9,4%. Увеличился выпуск подшипников, жаток рядковых, насосов центробежных, тракторов, огнетушителей, оборудования нефтегазоперерабатывающего. Вместе с тем, сократилось производство машин стиральных автоматических, машин для горнодобывающей промышленности (г.Алматы), оборудования нефтепромыслового (Северо-Казахстанская область).

Снизился выпуск **электрооборудования, электронного и оптического оборудования** (97,8%): машин вычислительных цифровых, телевизоров, счетчиков жидкости и электроэнергии в г.Алматы, аккумуляторов в Алматинской области, конденсаторов в Восточно-Казахстанской области. Приостановился выпуск магнитофонов в г.Алматы. Увеличилось производство трансформаторов, проводов и кабелей изолированных.

Транспортных средств и оборудования произведено на 57 млрд. тенге, что ниже уровня прошлого года на 15,5%. Меньше, чем в январе-июле 2007г., произвели автомобилей грузовых в Акмолинской области, легковых – в Восточно-Казахстанской области.

В **прочих отраслях промышленности** в январе-июле т.г. снизилось производство (76,2%) в основном за счет мебели для сидения с деревянным каркасом, офисной деревянной и кухонной, кровати деревянных, ювелирных изделий, спортивных товаров.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-июле 2008г.

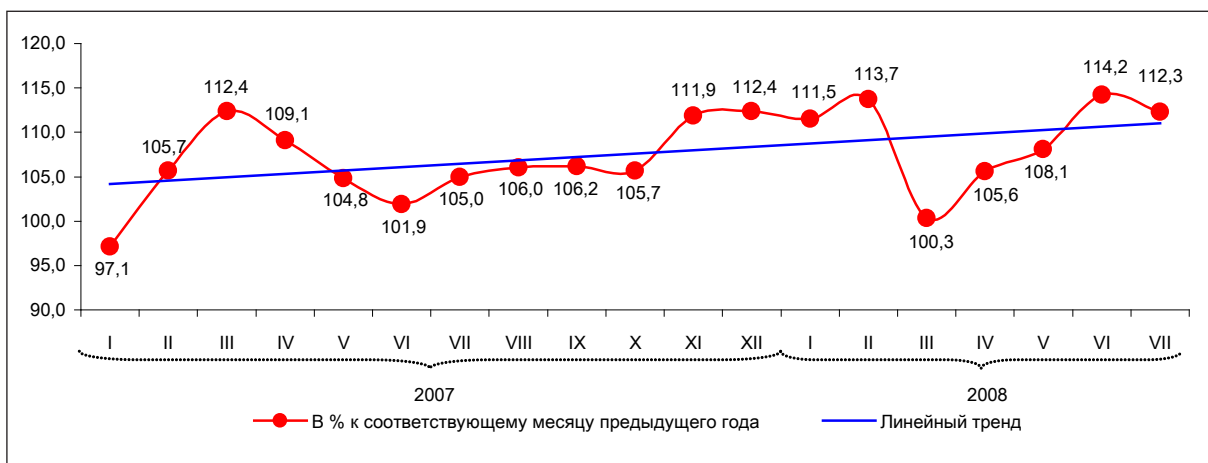

В производстве и распределении электроэнергии, газа и воды в январе-июле 2008г. по сравнению с предыдущим годом индекс физического объема составил 109,4%.

В отчетном периоде электроэнергии произведено 47,4 млрд. кВт.ч, что выше аналогичного уровня 2007г. на 7,3%. Возросло производство на предприятиях всех регионов, кроме Акмолинской, Восточно-Казахстанской и Карагандинской областей.

Выработка теплоэнергии составила 55,5 млн. Гкал или на 2,4% больше января-июля прошлого года. Во всех регионах, кроме Акмолинской, Атырауской, Западно-Казахстанской и Мангистауской областей, увеличено производство.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

2.4 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-июль 2008 года в целом по республике, по оценке, составил 363,5 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2007 года на 0,9%.

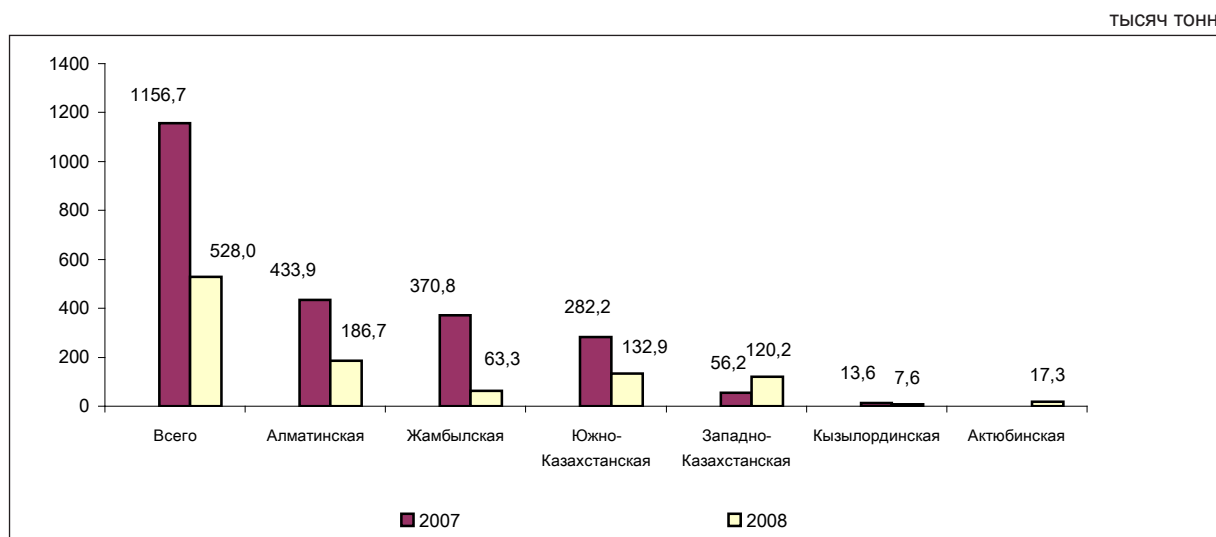
Растениеводство

По данным, представленным Министерством сельского хозяйства Республики Казахстан, по состоянию на 1 августа 2008 года уборку зерновых культур вели 6 областей: Актюбинская, Алматинская, Жамбылская, Западно-Казахстанская, Кызылординская и Южно-Казахстанская. В целом по указанным регионам убрано 567,0 тыс. га или 24,8% подлежащих уборке площадей, в том числе в Актюбинской области – 3%, Кызылординской – 11,1%, Западно-Казахстанской – 16,3%, Алматинской – 34,5%, Жамбылской – 49,3%, Южно-Казахстанской области – 75,6%. В прошлом году на эту же дату была убрана почти треть площадей.

С убранной площади намолочено 528,0 тыс. тонн зерна (в первоначально оприходованном весе), что ниже соответствующего уровня 2007 года в 2,2 раза. Низкие темпы сбора урожая объясняются в основном снижением урожайности зерновых культур с 16,1 ц/га в прошлом году до 9,3 ц/га на указанную дату. Меньше всего намолочено зерна в Жамбылской области (17,1% к уровню прошлого года), где урожайность снизилась с 12,9 ц/га в прошлом году до 4,2 ц/га в текущем.

В Алматинской области сбор урожая составил 43% к уровню прошлого года, Южно-Казахстанской – 47,1%, Кызылординской – 55,9%.

Намолочено зерна по состоянию на 1 августа

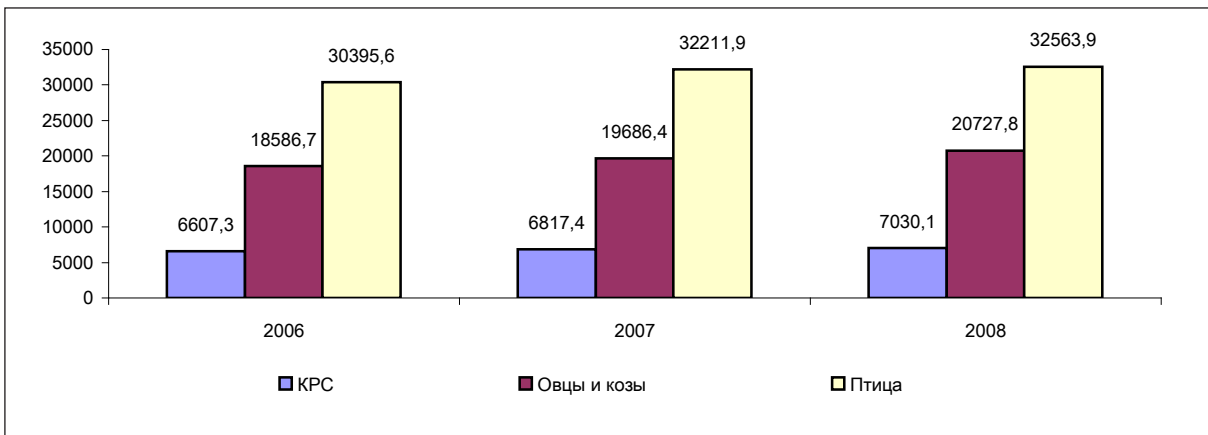
Заготовка грубых кормов. По состоянию на 1 августа т.г. в целом по республике припасено 7767,5 тыс. тонн сена и 120,0 тыс. тонн сенажа, что составляет соответственно 61,1% и 11,3% от потребности. При этом в Западно-Казахстанской области сена заготовлено 29,9% от требуемого объема, Восточно-Казахстанской – 36,2%, Павлодарской – 44,0%, Кызылординской – 44,6%, Карагандинской – 53,6%, Акмолинской – 64,0%, Северо-Казахстанской – 68,4%, Актюбинской и Алматинской – 68,5%, Жамбылской – 70,7%, Костанайской – 81,4% и Южно-Казахстанской – 88,3%. В текущем году в целом по республике сена и сенажа было заготовлено на 11,8% меньше, чем на аналогичную дату прошлого года. Заготовка силоса и соломы составила 0,2% и 1,7% от потребности.

Животноводство

По состоянию на 1 августа т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств за счет увеличения приплода скота и его покупки наблюдается рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,1%), овец и коз (на 5,3%), свиней (на 3,3%), лошадей (на 5,5%), верблюдов (на 5%) и птицы (на 1,1%).

Численность сельскохозяйственных животных и птицы на 1 августа

тысяч голов

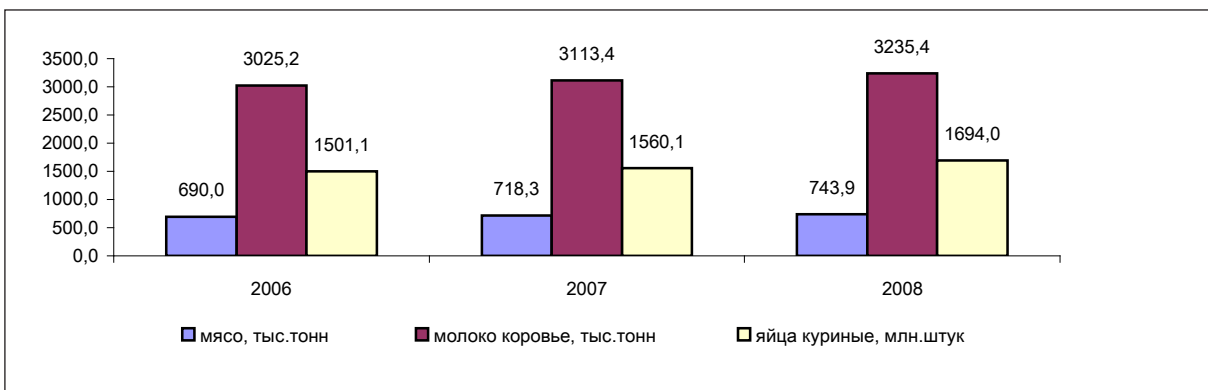

За январь-июль 2008 года по сравнению с этим же периодом прошлого года рост производства мяса составил 103,5% за счет увеличения реализации всех видов скота (от 103,3% до 107,1%), кроме верблюдов и птиц (93% и 92,7% соответственно). Средний живой вес одной головы крупного рогатого скота составил 299 кг, овец и коз - 38 кг, лошадей - 310 кг.

Производство коровьего молока увеличилось на 3,9% за счет увеличения среднего удоя молока на одну корову дойного стада на 4,6%.

За счет роста среднего поголовья кур-несушек на 4,6% и увеличения среднего выхода яиц на 1 курицу-несушку на 7,4%, производство яиц увеличилось на 8,6%.

Производство основных видов продукции животноводства

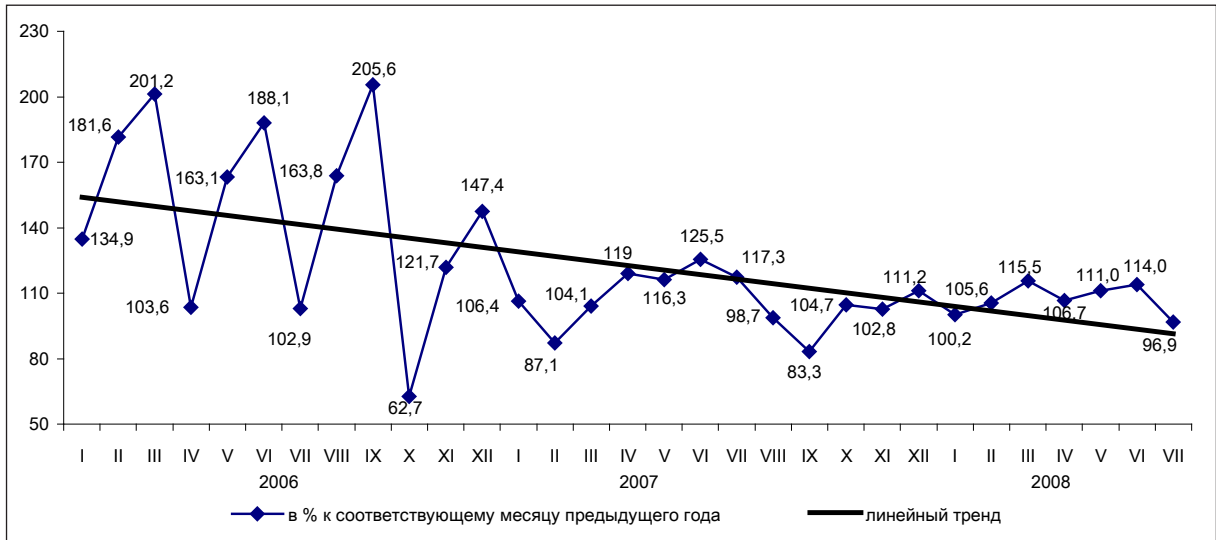
2.5 СТРОИТЕЛЬСТВО

Строительная деятельность

В январе-июле 2008г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 874,3 млрд. тенге, что на 7% выше уровня аналогичного периода предыдущего года.

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимали строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 71,6%. Иностранными подрядчиками выполнено 27,8%, государственными – 0,6%.

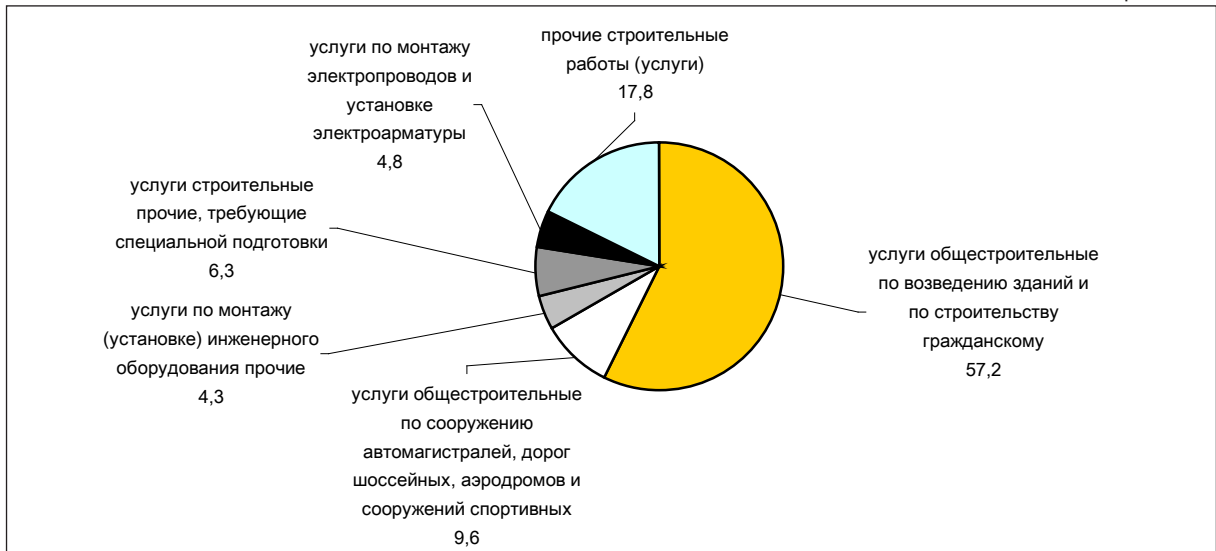
Индексы физического объема строительных работ

В структуре выполненных работ наибольшую долю (57,2% от общего объема) составляли работы по возведению зданий и гражданскому строительству (в январе-июле 2007г. – 39,2%).

Структура выполненных строительных работ по видам

в процентах

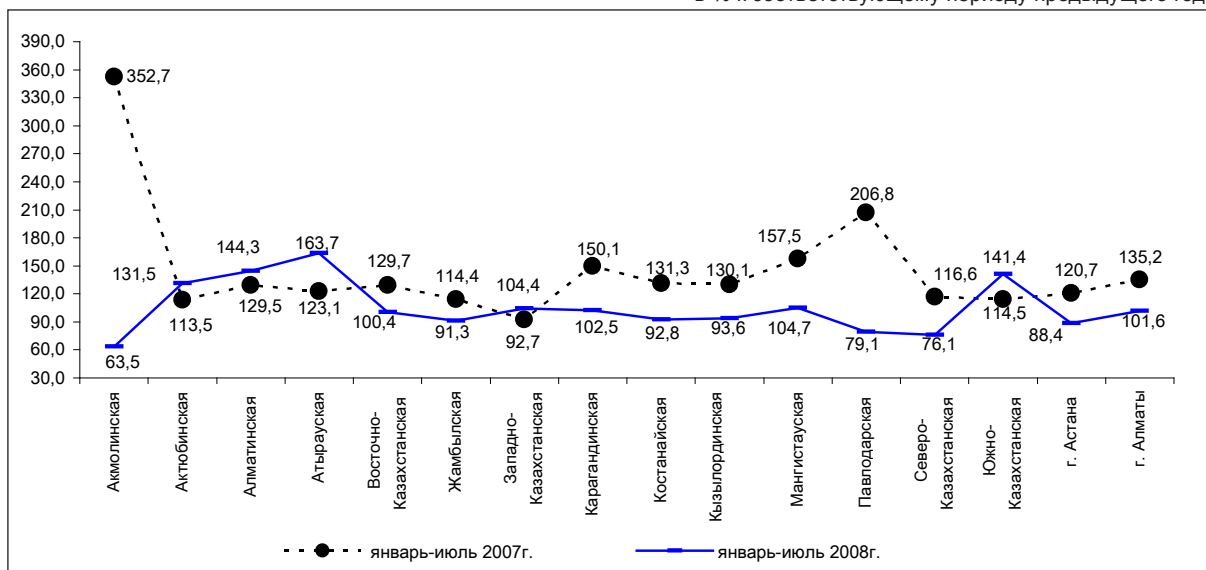

Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-июлем 2007г. наблюдалось в 9 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Атырауской (в 1,6 раза), Алматинской и Южно-Казахстанской (по 1,4 раза) областях.

Более 60% строительных работ в общереспубликанском объеме занимали гг.Астана, Ал-маты и Атырауская область.

Индексы физического объема строительных работ по регионам

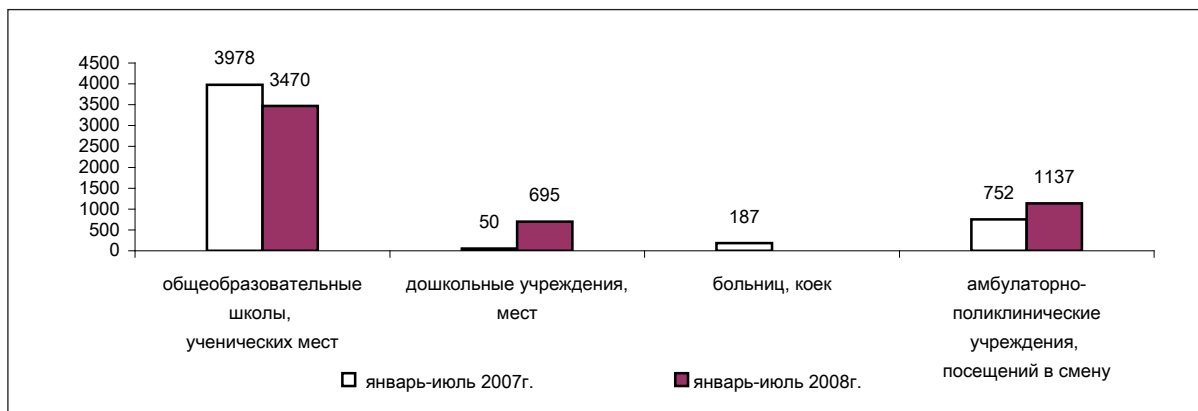
в % к соответствующему периоду предыдущего года

В январе-июле 2008г. было построено 16946 зданий, из которых 14915 жилого и 2031 нежилого назначения. По количеству введенных зданий нежилого назначения наибольшее число составляли объекты торговли (806), а также транспорта и связи (673).

В сфере образования и здравоохранения введено 43 объекта, в том числе 6 - общеобразовательных школ, 5 – дошкольных учреждений, 32 – амбулаторно-поликлинических учреждения.

Ввод в эксплуатацию объектов образования и здравоохранения

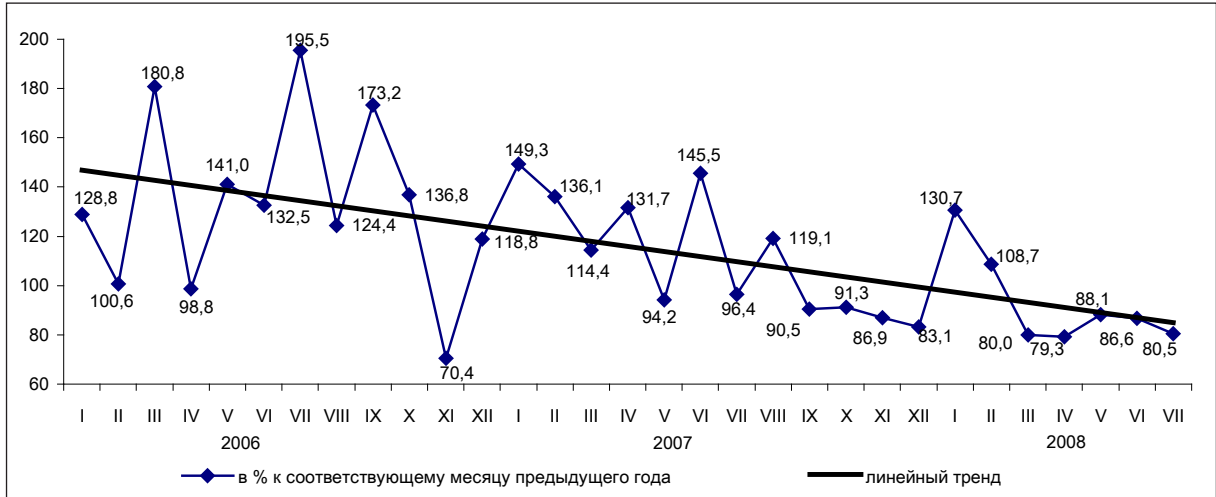

Жилищное строительство

В январе-июле 2008г. на жилищное строительство было направлено 269,7 млрд. тенге инвестиций, что на 2,3% меньше, чем в соответствующем периоде 2007г. В общем объеме инвестиций в основной капитал доля средств освоенных в жилищном строительстве составила 14,7%.

Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 3289 тыс. кв. метров общей площади жилых зданий, что на 7,7% ниже уровня января-июля 2007 года. Преобладающим остается ввод в эксплуатацию жилых зданий частными предприятиями, организациями и населением (89% от общего объема введенного жилья). На долю индивидуальных застройщиков приходилось 59,7%. Государственными организациями введено в эксплуатацию 6,5% от общего объема жилья. Иностранцами предприятиями введено в эксплуатацию 4,5% общей площади жилых зданий.

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых зданий

Увеличение объемов введенных жилых зданий наблюдалось в 12 регионах республики. Значительный рост был отмечен в Восточно-Казахстанской (в 1,5 раза), Акмолинской и Северо-Казахстанской (по 1,3 раза) областях.

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-июле 2008г. составила 54,2 тыс. тенге, в том числе построенных населением – 37,7 тыс. тенге.

2.6 ТРАНСПОРТ

За январь-июль 2008г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 207544,0 млн. ткм, что на 7,6% больше грузооборота января-июля 2007г.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-июль 2008г. составил 123345,2 млн. ткм, что на 11,8% выше января-июля 2007г. за счет увеличения перевозок внутри республики на дальние расстояния.

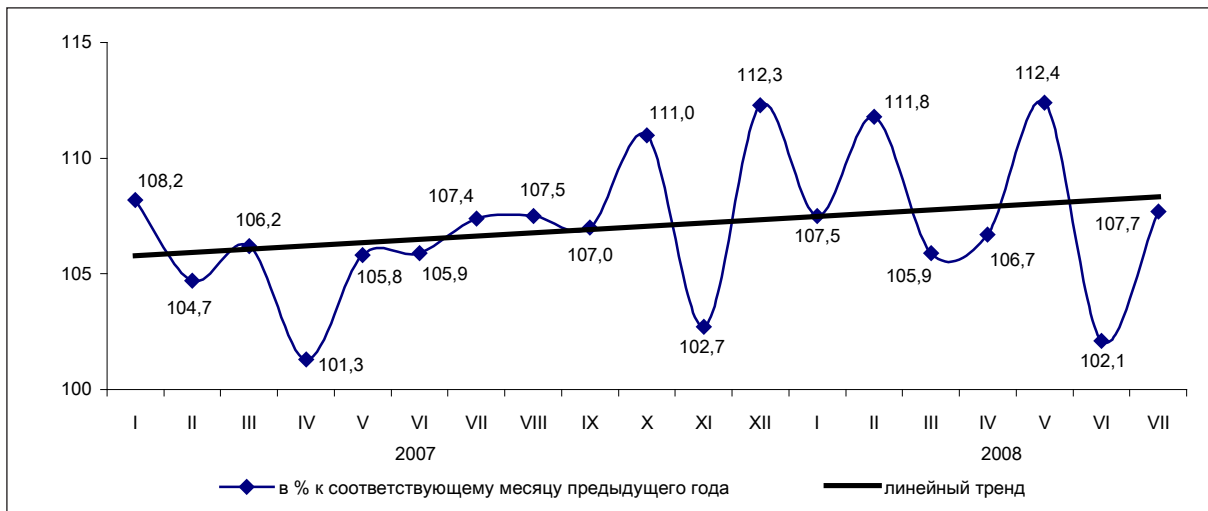
Грузооборот **автотранспорта** за январь-июль 2008г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 31509,2 млн. ткм, что на 0,4% меньше января-июля 2007г.

Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-июле 2008г. составил 52395,6 млн. ткм, что на 3,4% выше января-июля 2007г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 25845,9 млн. ткм (увеличение на 6,9% к январю-июлю 2007г. за счет увеличения поставок в Китай и по Каспийскому трубопроводному консорциуму), газа – 26549,7 млн. ткм (увеличение на 0,2%).

С начала навигации грузооборот **речного транспорта** составил 29850,5 тыс. ткм, что на 1,4% больше, чем за соответствующий период прошлого года.

Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-июль 2008г. составил 35777,5 тыс. ткм или снизился на 11,2% к январю-июлю 2007г.

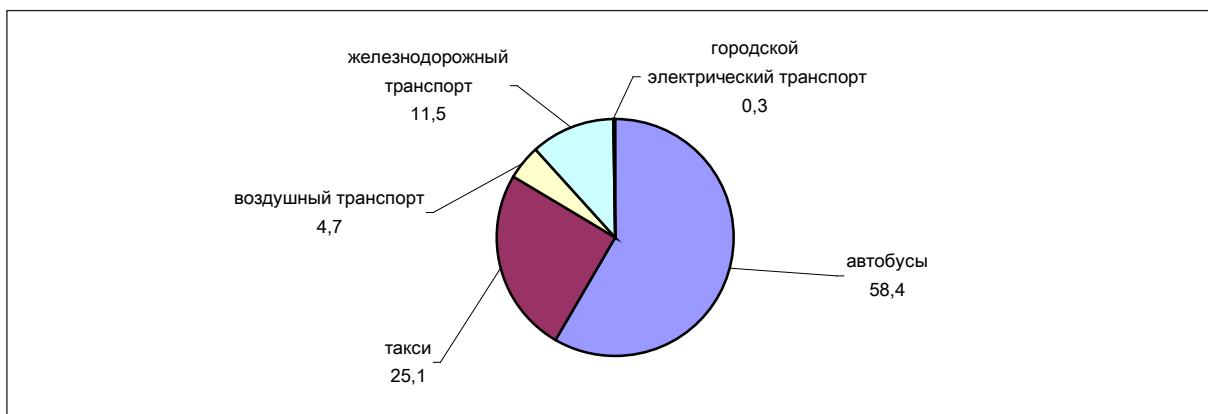
Динамика грузооборота

Пассажиروоборот в январе-июле 2008г. по сравнению с январем-июлем 2007г. увеличился на 1,4% и составил 67625,9 млн. пкм, в том числе автобусов - на 3,2%, такси - на 1,7%, воздушного транспорта - на 12,8%, что связано с увеличением экономической активности населения. Одновременно отмечается снижение пассажируоборота железнодорожного транспорта - на 10,2%, троллейбусов - на 31,7%, трамваев - на 18,3%.

Структура пассажируоборота

в процентах

2.7 СВЯЗЬ

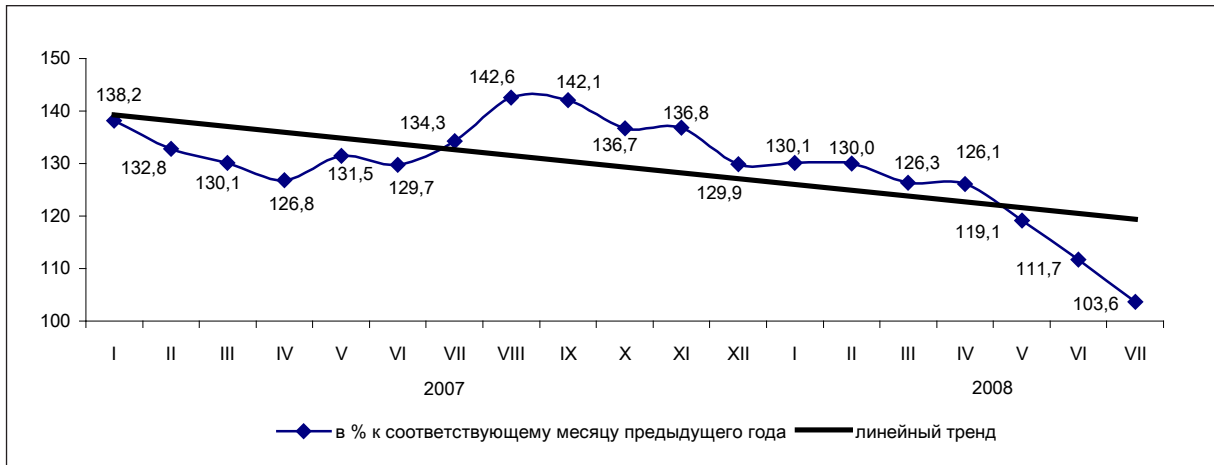
Предприятиями связи республики за январь-июль 2008г. по оперативным данным, оказано услуг на сумму 232,4 млрд. тенге, из них населению – на 94,9 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 20,6% и 16,2% больше, чем в январе-июле 2007г.

Доходы от услуг связи в январе-июле 2008г.

Активному развитию рынка телекоммуникаций способствуют факторы увеличения абонентской базы, предоставления новых продуктов и снижения тарифных планов на услуги электросвязи.

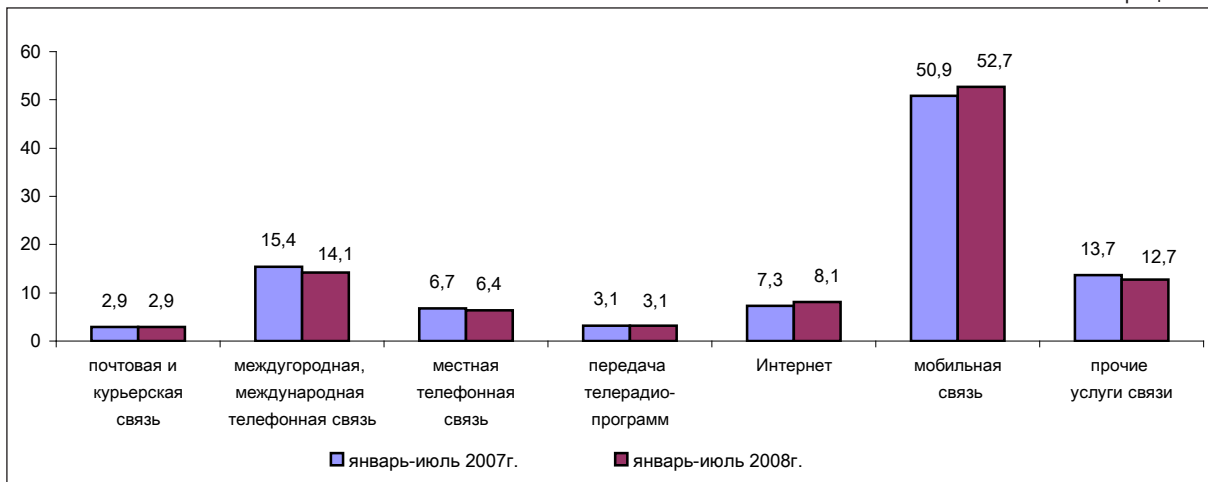
Динамика услуг связи

В структуре доходов от услуг связи за январь-июль 2008г. наибольшую долю занимает мобильная связь – 52,7%. В сравнении с январем-июлем 2007г. объем услуг мобильной связи увеличился на 23,2%.

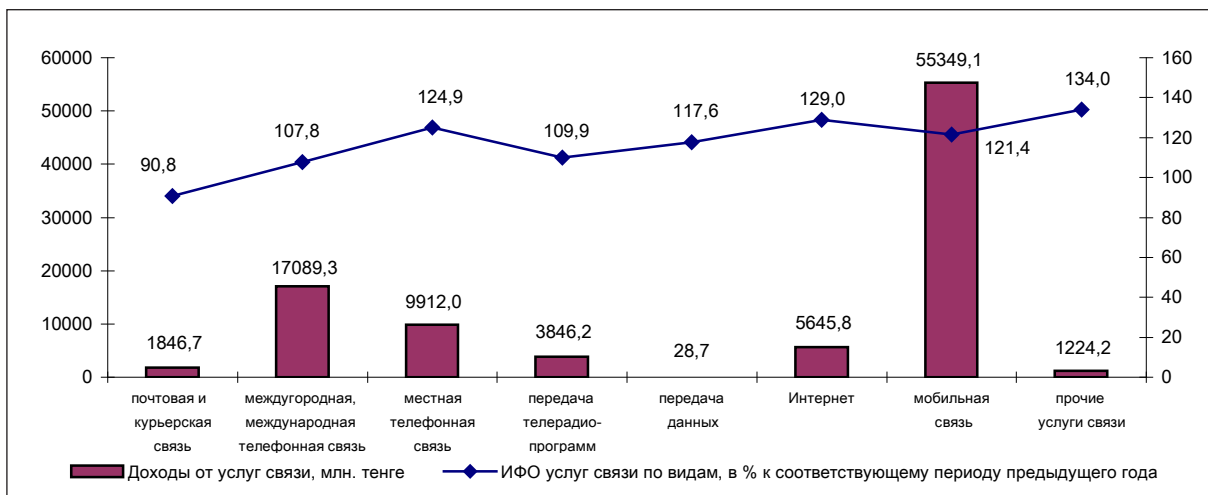
Структура доходов от услуг связи

в процентах

В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 40,8%. В объеме доходов от услуг связи населению за январь-июль 2008г. 58,3% составили доходы от услуг мобильной связи, 18,0% - от услуг междугородной, международной связи, 10,4% - от услуг местной телефонной связи, 13,3% - от услуг прочих видов связи.

Доходы от услуг связи населению в январе-июле 2008г.

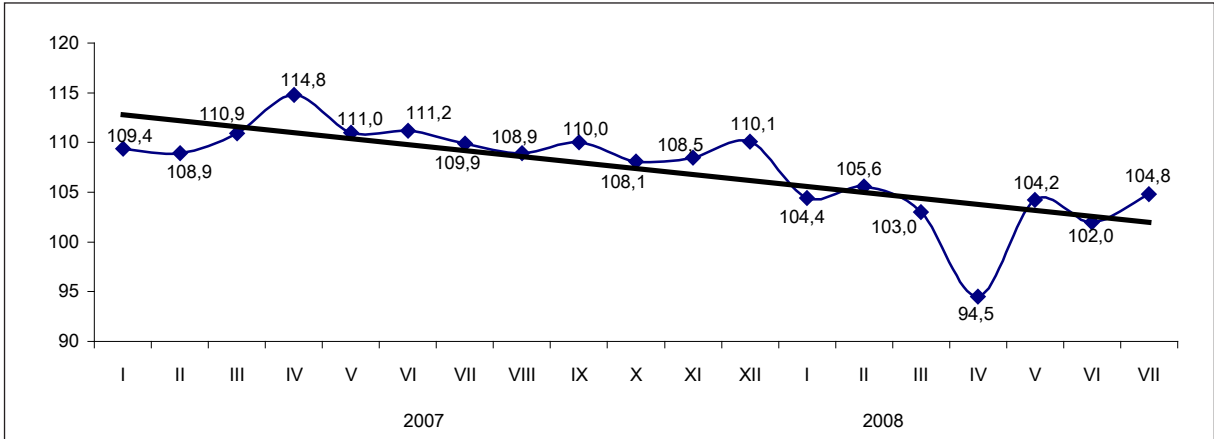

2.8 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-июле 2008г. объем розничного товарооборота составил 1298,6 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 2,6%. В июле 2008г. реализация товаров составила 215,4 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня июля 2007г. на 4,8%, по сравнению с июнем 2008г. увеличение составило 5%.

Динамика розничного товарооборота по месяцам в 2007-2008гг.

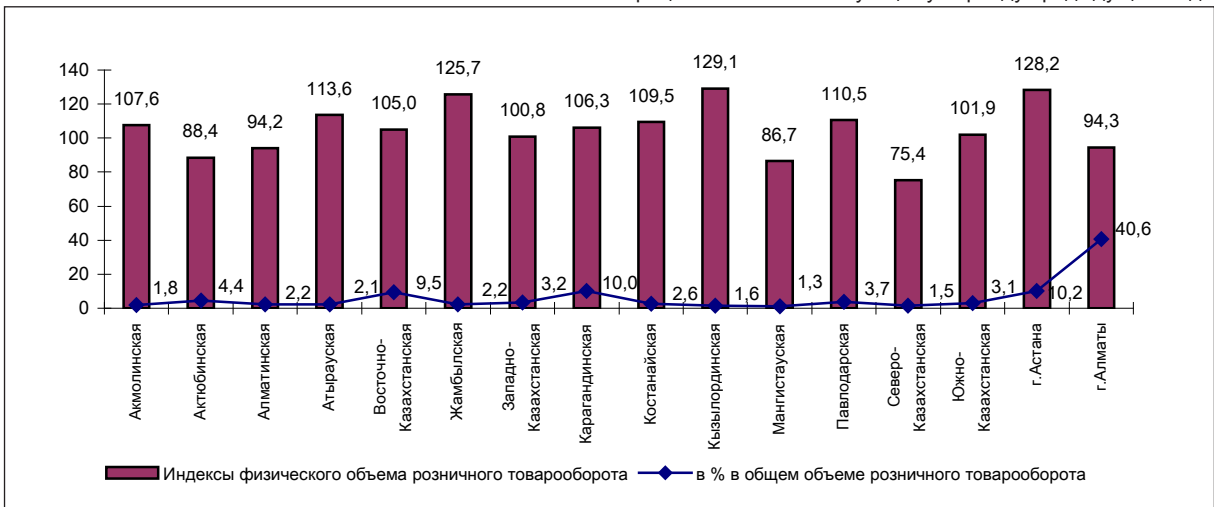
в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

В январе-июле продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 83,1 тыс. тенге, что на 12,3 тыс. тенге выше аналогичного периода 2007г.

Индексы физического объема розничного товарооборота по регионам за январь-июль 2008г.

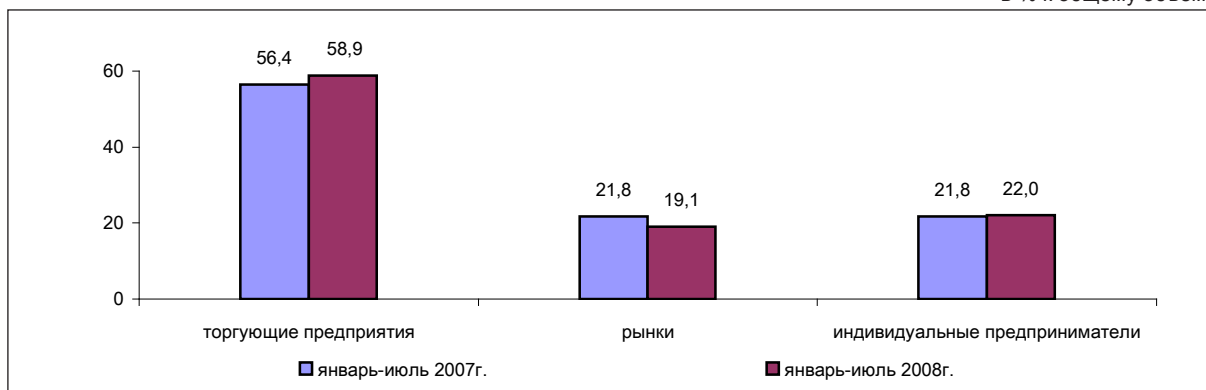
в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

В формировании объема розничного товарооборота значительная доля принадлежит негосударственному сектору. С начала года оборот по реализации товаров предприятиями с частной формой собственности, индивидуальными предпринимателями и на рынках получен в сумме 1255 млрд. тенге (96,6%), предприятиями других государств, их юридическими лицами и гражданами – 43,3 млрд. тенге (3,3%).

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

в % к общему объему

Следует отметить, что сохраняется тенденция формирования розничного товарооборота в основном за счет продажи товаров торговыми организациями и индивидуальными предпринимателями, осуществляющими деятельность в стационарной торговой сети. Их доля в структуре формирования оборота розничной торговли в январе-июле 2008г. составила 80,9%. Одновременно продолжает снижаться доля продаж на рынках с 21,8% в январе-июле 2007 года, до 19,1% за соответствующий период 2008 года.

Оптовый товарооборот республики за январь-июль текущего года составил 3179,2 млрд. тенге или на 0,9% больше, чем за соответствующий период 2007г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-июль 2008г. составил 56,2 млрд. тенге или на 7,9% больше, чем за соответствующий период 2007 года. При этом, 15,2% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 11,3 млрд. тенге. Значительная часть (58,8%) данных услуг предоставляется в сфере малого предпринимательства (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Выпуск продукции (товаров и услуг) активными субъектами малого предпринимательства за январь-июль 2008 года увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 3,7% и составил 1217,5 млрд. тенге.

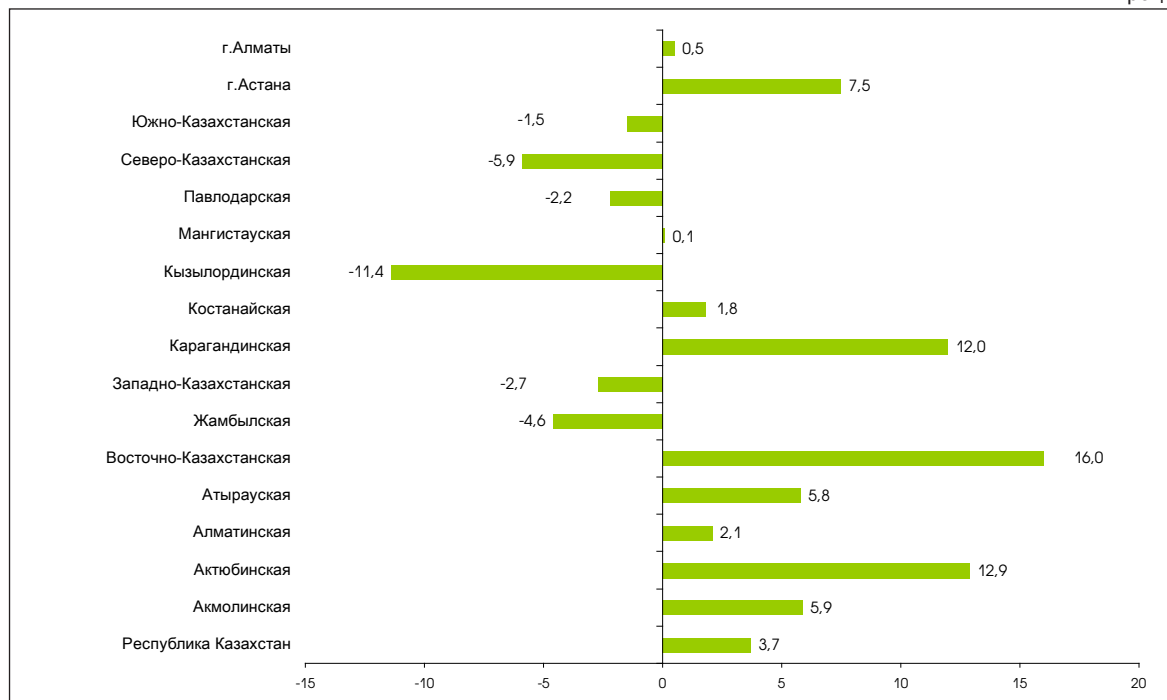
в % к соответствующему периоду прошлого года

	Количество активных субъектов малого предпринимательства	Численность занятых	Выпуск продукции (товаров и услуг)
Республика Казахстан	107,4	107,6	103,7
Акмолинская	111,5	105,5	105,9
Актюбинская	106,3	103,4	112,9
Алматинская	110,7	102,8	102,1
Атырауская	106,5	123,1	105,8
Восточно-Казахстанская	113,5	113,8	116,0
Жамбылская	110,4	105,1	95,4
Западно-Казахстанская	115,9	108,4	97,3
Карагандинская	110,7	107,9	112,0
Костанайская	103,5	101,7	101,8
Кызылординская	118,5	115,5	88,6
Мангистауская	93,6	94,3	100,1
Павлодарская	108,5	104,2	97,8
Северо-Казахстанская	91,8	90,1	94,1
Южно-Казахстанская	98,2	104,4	98,5
г. Астана	116,5	116,7	107,5
г. Алматы	112,2	115,3	100,5

Рост выпуска продукции отмечен в г.Астане, Восточно-Казахстанской, Актюбинской и Карагандинской областях. Снижение выпуска продукции наблюдается в Кызылординской, Северо-Казахстанской, Жамбылской, Западно-Казахстанской, Павлодарской и Южно-Казахстанской областях.

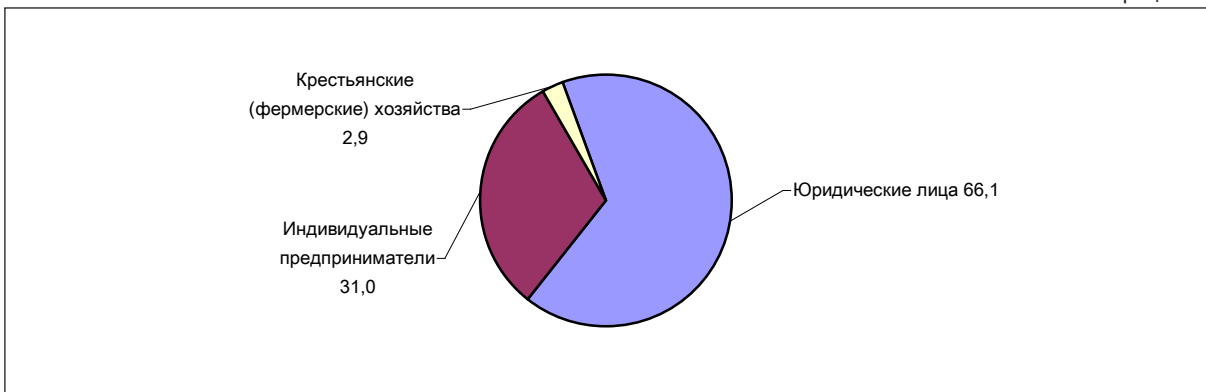
Снижение (увеличение) выпуска продукции субъектами малого предпринимательства

в процентах

Структура выпуска продукции (товаров и услуг) субъектами малого предпринимательства

в процентах

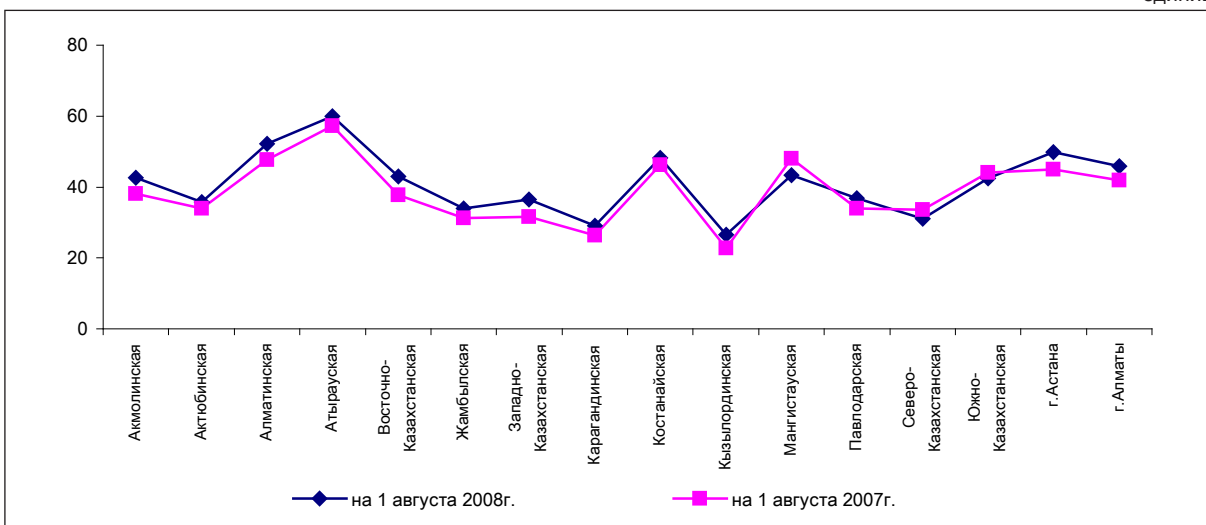

Количество субъектов малого предпринимательства на 1 августа 2008г., активно работающих на рынке, по сравнению с соответствующим периодом прошлого года выросло на 7,4% и составило 648598 единицы, в том числе - 61862 юридических лиц, 416800 - индивидуальных предпринимателя и 169936 крестьянских хозяйств.

В тринадцати регионах республики зафиксирован рост числа активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей. Увеличилось их число в Восточно-Казахстанской (на 5,2 единицы), Западно-Казахстанской (на 4,8 единиц), Акмолинской (на 4,6 единиц), Алматинской (на 4,5 единиц) областях и г.Астане (на 4,9 единиц). Снижение произошло в Мангистауской (на 4,8 единиц), Северо-Казахстанской (на 2,5 единиц) и Южно-Казахстанской (на 1,6 единиц) областях.

Распределение регионов по количеству активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей

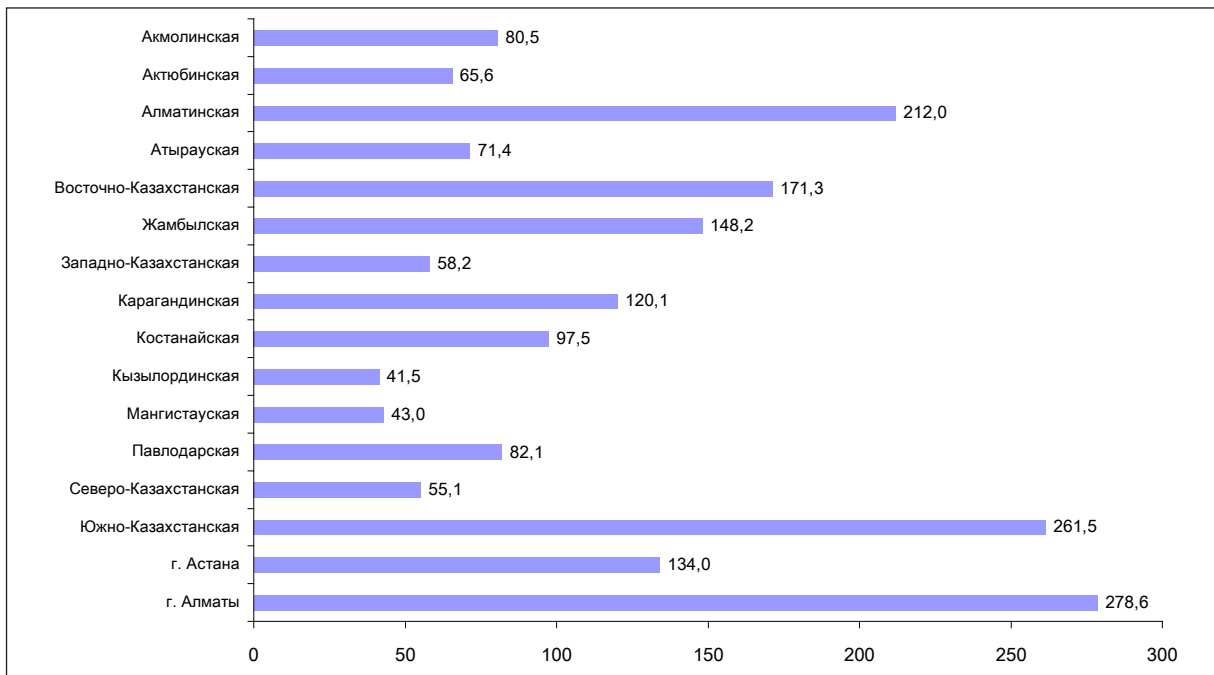
единиц

Численность занятых в малом предпринимательстве увеличилась на 7,6% и составила 1920,7 тыс. человек.

Численность занятых в малом предпринимательстве

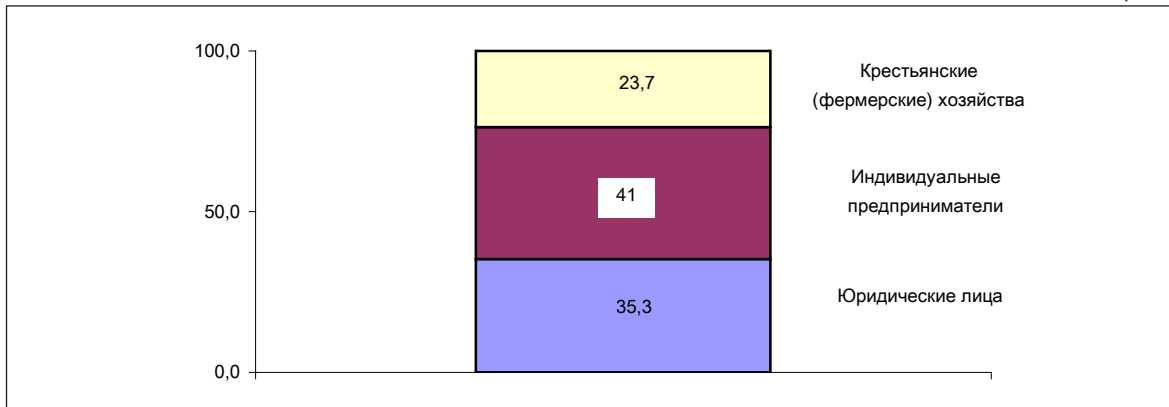
тыс. человек

Наибольший рост численности занятых в малом предпринимательстве на 1 августа 2008г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в Атырауской (на 23,1%), Кызылординской (на 15,5%) и Восточно-Казахстанской (на 13,8%) областях, в г.Астане (на 16,7%), г.Алмате (на 15,3%). Снизилась численность занятых в Северо-Казахстанской (на 9,9%) и Мангистауской (на 5,7%) областях.

Структура численности занятых в малом предпринимательстве

в процентах

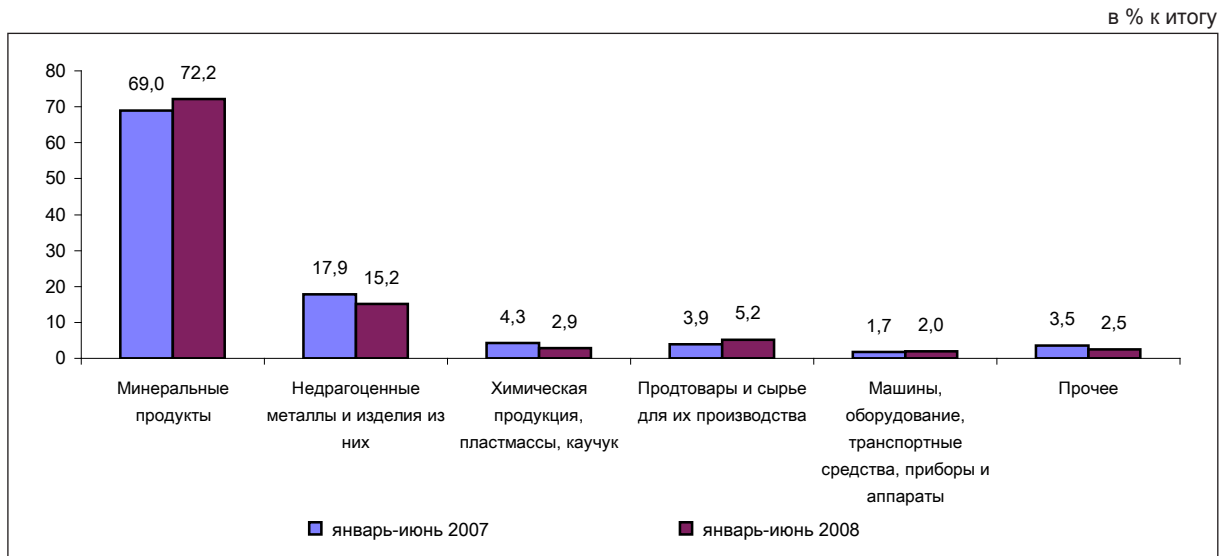
4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-июне 2008 года составил 52140,2 млн. долларов США и по сравнению с январем-июнем 2007 года увеличился на 42,5%, в том числе экспорт – 35047,0 млн. долларов США, увеличился на 60,7%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) – 17093,2 млн. долларов США, увеличился на 15,5%.

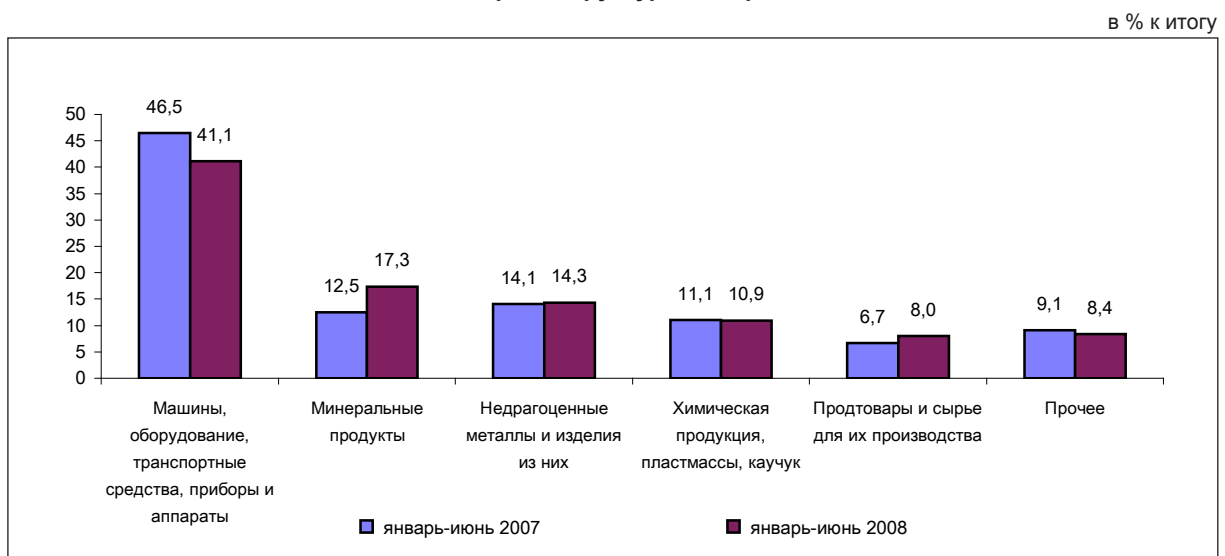
Товарная структура экспорта

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (18,3%), Швейцария (15,3%), Китай (9,5%), Российская Федерация (8,8%), Франция (7,5%), Нидерланды (5,5%), Израиль (3,5%), Иран (3,4%), Украина (3%), Турция (2,8%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 15,8% (в январе-июне 2007г. – 16,5%).

Товарная структура импорта

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-июне 2008 года составили 7727,5 млн. долларов США или 45,2% (в январе-июне 2007г. – 6761,2 млн. долларов США или 45,7%).

В январе-июне 2008 года на страны СНГ приходилось 47,5% всех импортных поставок (в январе-июне 2007г. – 43,9%). Основными поставщиками импортной продукции являются: Российская Федерация (38,3% от общего объема импорта), Китай (10,2%), Германия (6,8%), США и Украина (по 5,2%), Япония (3%), Италия (2,7%), Турция (2,6%), Франция (2,4%), Великобритания (1,7%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-июне 2008 года внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 13642,3 млн. долларов США и по сравнению с январем-июнем 2007 года увеличился на 35,3%, в том числе экспорт – 5521,3 млн. долларов США, увеличился на 53,6%, импорт – 8121 млн. долларов США, на - 25,1%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 26,2% (в январе-июне 2007г. – 27,6%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-июне 2008 года составил 52% (в январе-июне 2007г. – 49%), продовольственных товаров – 12% (12%), химической продукции – 10% (16%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-июне 2008 года составила 23% (в январе-июне 2007г. – 25%), минеральных продуктов – 35% (27%), металлургической продукции – 16% (18%), химических товаров – 8% (10%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-июне 2008 года составила 95% (в январе-июне 2007г. – 94%), металлургической продукции – 53% (56%), продовольственным товарам – 61% (61%), химическим товарам – 35% (38%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-июне 2008 года внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 38497,9 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом 2007 года увеличился на 45,2%, в том числе экспорт – 29525,7 млн. долларов США, увеличился на 62,1%, импорт – 8972,2 млн. долларов США, на 8%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-июне 2008 года составил 76% (в январе-июне 2007г. – 73%), продукции металлургической промышленности – 14% (18%).

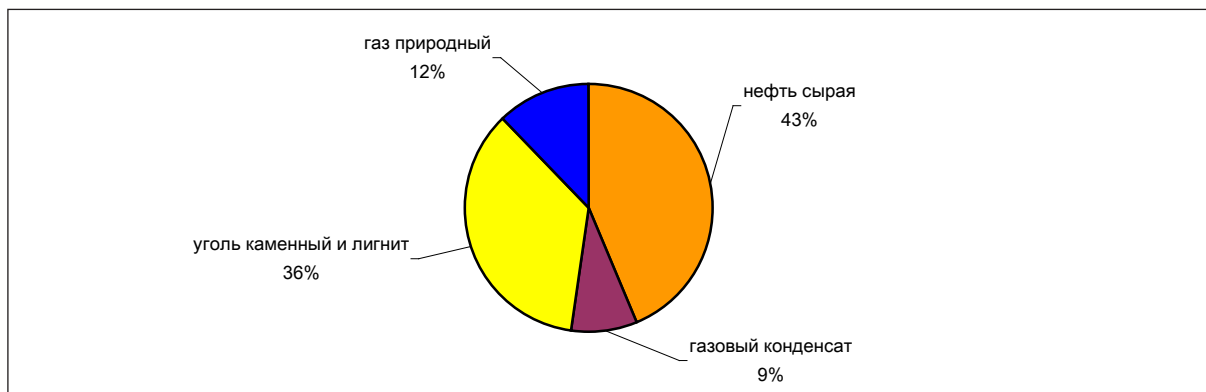
Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-июне 2008 года составила 57% (в январе-июне 2007г. – 63%), продовольственных товаров – 6% (5%), химической продукции – 14% (12%), продукции металлургической промышленности – 13% (11%).

Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-июне 2008 года составила 73% (в январе-июне 2007г. – 76%), фармацевтическим товарам – 89% (89%), одежде – 86% (82%), продовольственным товарам – 39% (39%) от общего импорта указанных товаров.

5. ТОВАРНЫЕ РЫНКИ

В январе-июне 2008г. природные топливно-энергетические ресурсы, вовлеченные в экономический оборот республики, в пересчете в условное топливо, по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличились на 12,2% и составили 93,6 млн. тонн. Существенную долю в их структуре традиционно занимают сырая нефть и уголь.

Структура ресурсов природного топлива в январе-июне 2008 года

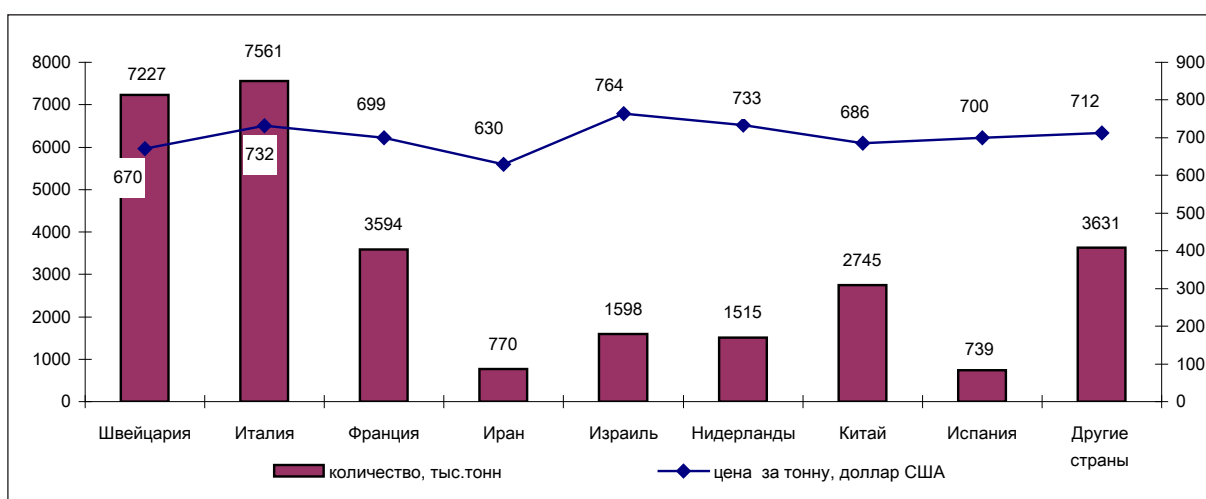
Топливо-энергетические ресурсы в январе-июне 2008 года составили 42,8 млрд. кВт.ч электроэнергии (на 5,9% больше, чем в январе-июне 2007г.), 54,1 млн. тонн каменного угля и лигнита (на 19,5% больше), 6,4 млн. тонн газового конденсата (на 4% больше), 9,7 млрд. куб. метров природного газа (на 13,5% больше), 33,1 млн. тонн нефти сырой (на 8,2% больше).

В январе-июне 2008 года ресурсы газа природного обеспечивались на 61,2% собственной добычей и на 38,8% импортом из стран СНГ. Импорт природного газа осуществлялся из Узбекистана (47,9% от общего объема импорта природного газа или 1801,5 млн. куб. м), России (29% или 1092 млн. куб. м) и Туркменистана (23,1% или 866,9 млн. куб. м).

Ресурсы нефти и угля сформировались практически за счет добычи в республике (88,1% и 99,8% от общего объема ресурсов соответственно).

Нефтяной рынок республики пока имеет экспортносырьевую направленность. Так, большую часть ее ресурсов (88,7%) идет на экспорт, на внутреннем рынке республики переработано нефти сырой 11,3%. Нефти сырой экспортировано за январь-июнь 2008 года 29,4 млн. тонн, в том числе в страны вне СНГ – 29,1 млн. тонн (99,2% от общего объема экспорта). Объем поступившей нефти сырой на переработку в январе-июне 2008 года составил 3,7 млн. тонн.

Объемы и цены экспорта нефти сырой в январе-июне 2008 года

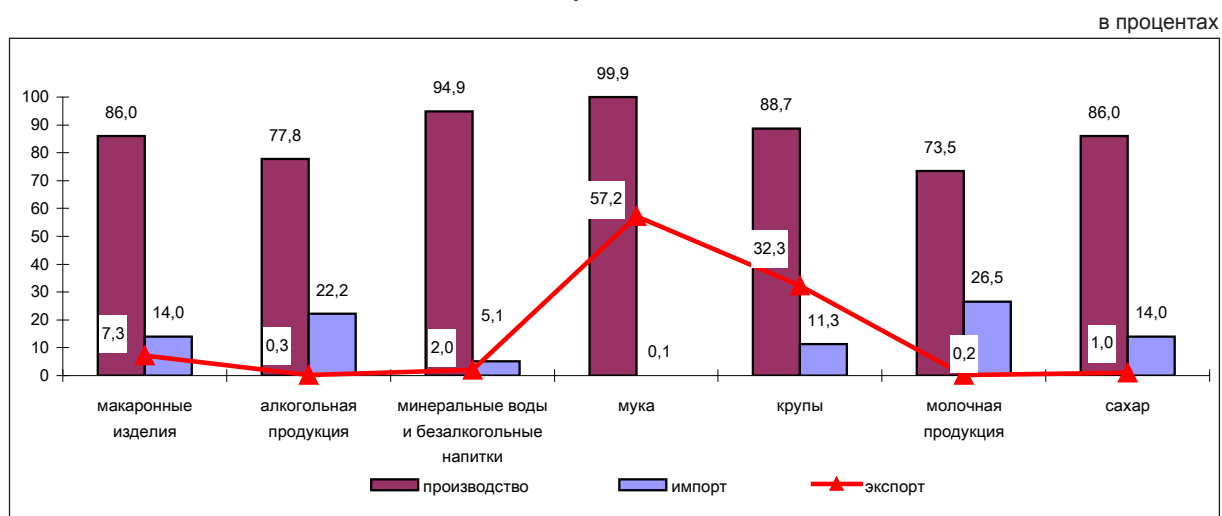
Ресурсы нефтепродуктов формируются в основном из собственного производства (71,8% – 99,7% от общего объема ресурсов). Спрос на нефтепродукты частично восполнен их импортом. В январе-июне 2008 года по сравнению с соответствующим периодом прошлого года в структуре ресурсов автомобильного

бензина наблюдается повышение доли импорта с 20,1% до 28,2%, газойлей, керосина, мазута, наоборот, снижение с 13,4% до 8,1%, с 31,4% до 23,8%, с 9,1% до 0,3% соответственно.

По продовольственным товарам производство в республике продолжает превалировать над их импортом: почти полностью обеспечиваются отечественным производством ресурсы муки (99,9% от объема ресурсов), минеральной воды и безалкогольных напитков (94,9%) и круп (88,7%). Более половины произведенной муки идет на экспорт (57,2%), объем которого по сравнению с аналогичным периодом 2007 года практически сохранился на уровне прошлого года (100,6%). В ресурсах молочных продуктов, макаронных изделий, водки, ликероводочных и табачных изделий, пива, сахара, растительного масла на долю отечественного производства приходится от 62% до 86%.

По отдельным продовольственным товарам импорт превалирует над производством. В ресурсах плодов и орехов переработанных он составляет 93,8%, овощей и грибов консервированных – 89,3%, мяса птицы – 68,1%, кофе и чая – 64,1%, рыбы консервированной – 62,2%.

Структура формирования ресурсов и экспорт по отдельным продовольственным товарам за январь-июнь 2008г.

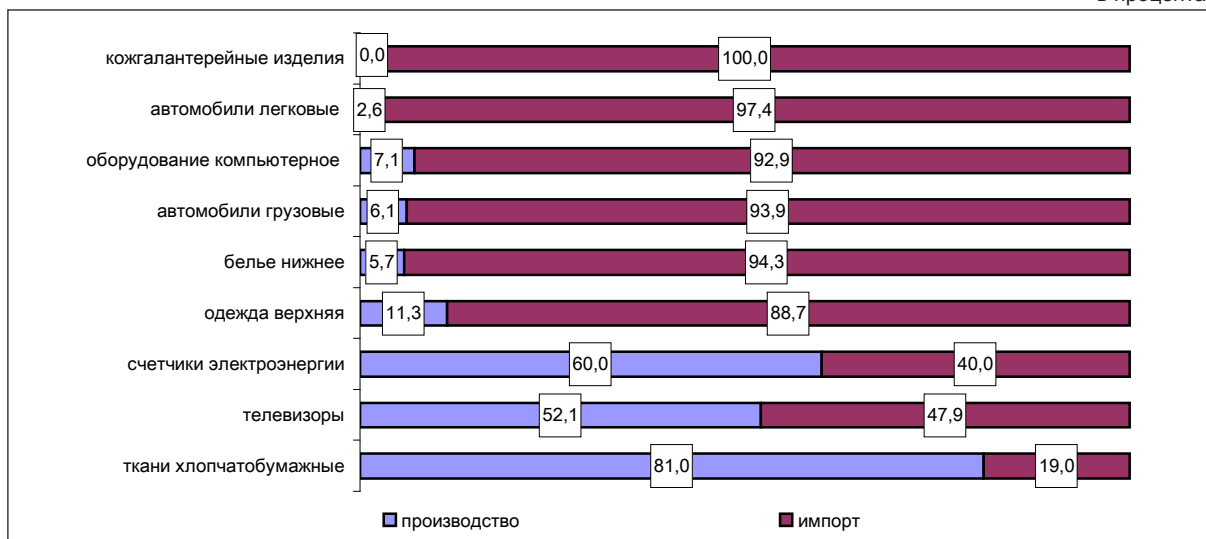

Рынок непродовольственных товаров обеспечивается, наряду с их производством в республике, ввозом из других стран. В связи со значительным сокращением производства импорт предметов домашнего обихода, столовых, кухонных, туалетных принадлежностей за январь-июнь 2008г. составил 83,2% от общего объема ресурсов, шампуня и средств для волос – 96,9%. Существенна доля импортных поставок моющих средств – 96,4% и фармацевтических препаратов – 89,3%. На потребительском рынке средства гигиены полости рта и зубов, кожгалантерейные изделия представлены только импортного производства.

Среди электрических бытовых товаров импортируются стиральные машины – 73,9% от общего объема ресурсов, миксеры и соковыжималки – 97,9%, прочие бытовые приборы со встроенным электродвигателем – 98,8%. На рынке компьютерного оборудования отмечено увеличение объемов отечественного производства, что обеспечило долю производства в ресурсах в 7,1%. На рынке телевизоров доля импорта в объеме их ресурсов составляет 47,9%.

Структура ресурсов недовольственных товаров в январе-июне 2008 года

в процентах

Для большинства видов строительных материалов характерно наполнение ресурсов за счет импортных поставок. Плиты древесностружечные, линолеум и покрытия напольные импортируются полностью, стекловолокно – на 97,8%, плиты и плитки керамические – на 97,3%. Импорт красок и лаков составляет 66,6% объемов ресурсов, кирпича керамического – 82,4%. Отечественное производство преобладает в строительных материалах, являющихся природным сырьем – известь (92,5% от общего объема ресурсов), пески природные (98,2%), известняк и гипс (98,4%), мел и доломит (99,5%), глина и каолин, асбест (по 99,6%).

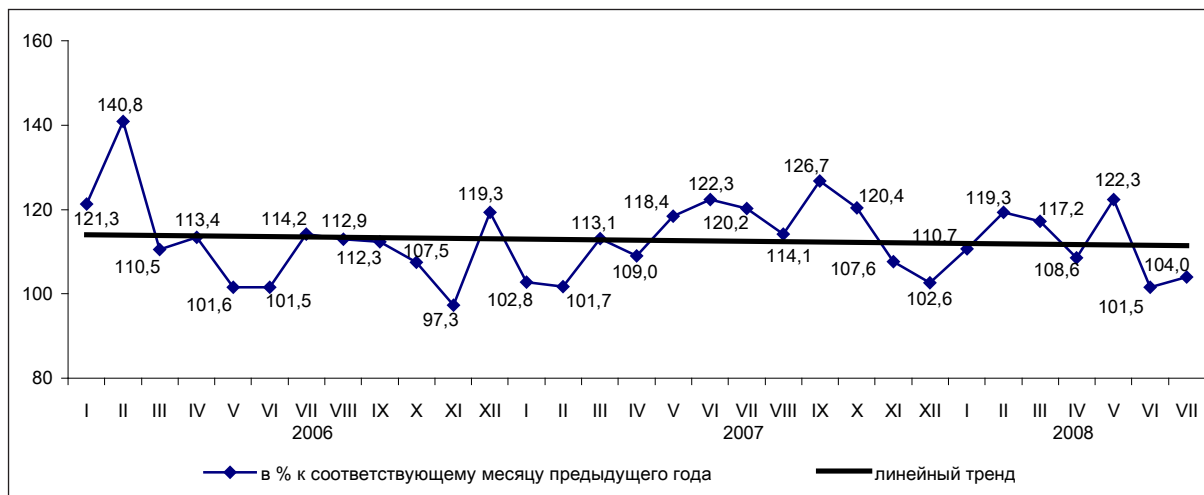
Ресурсы цемента за январь-июнь 2008г. против соответствующего периода 2007г. уменьшились на 12,3%: за счет отечественного производства – на 10,2%, импорта – на 16,9%. Доля отечественного производства в общем объеме его ресурсов составила 70,9%. Цемент почти полностью потребляется на внутреннем рынке (97,9%).

6. ИНВЕСТИЦИИ

ИНВЕСТИЦИИ В ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ

В январе-июле 2008г. объем инвестиций в основной капитал с учетом оценки составил 1831,8 млрд. тенге, что на 10,9% больше, чем в соответствующем периоде 2007г.

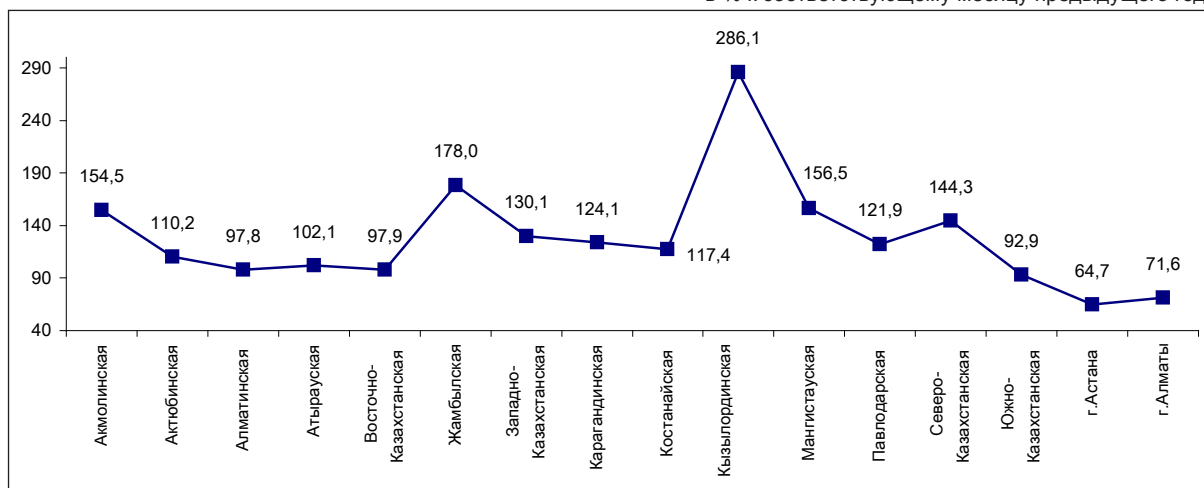
Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

Увеличение инвестиций в основной капитал по сравнению с соответствующим периодом прошлого года отмечено во всех регионах республики. При этом наибольший рост наблюдался в Жамбылской области (в 2,3 раза) в связи с началом строительства завода по производству цемента. За счет увеличения вложений в обустройство месторождений нефти и строительство нефтепровода возрос объем инвестиций в Кызылординской области (в 1,9 раза). В Акмолинской области, где более активными темпами инвестировалось строительство цеха по обогащению руд цветных металлов и заводов по производству кирпича, рост составил 148,6%.

Темпы освоения инвестиций в основной капитал по регионам

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Наиболее активными инвесторами выступили хозяйствующие субъекты частной формы собственности. Ими освоено 55,5% всех инвестиций в основной капитал. Удельный вес предприятий и организаций других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан, составил 26,8%. На долю государственного сектора пришлось 17,7% вложений.

В технологической структуре инвестиций 54,5% составили работы по строительству и капитальному ремонту зданий и сооружений, 28,2% - машины, оборудование, инструмент, инвентарь, 17,3% - прочие капитальные работы и затраты.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

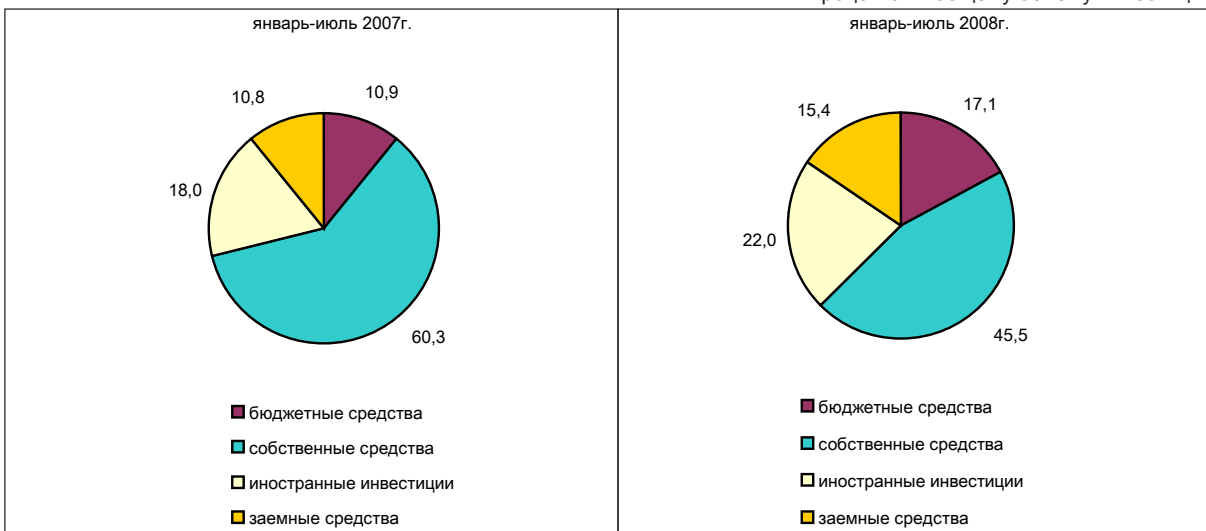

Из отраслей промышленности наиболее приоритетной для вложений отраслью остается добыча сырой нефти и природного газа, предоставление услуг в этих областях – 24,4 % от общего объема инвестиций в основной капитал.

По сравнению с январем-июлем 2007г. наиболее значительно увеличились инвестиционные вложения в образование (в 2 раза), производство и распределение электроэнергии, газа и воды (на 76,4%), сельское хозяйство, охоту и лесное хозяйство (на 64,1%).

Структура инвестиций в основной капитал по источникам финансирования

в процентах к общему объему инвестиций

Собственные средства инвесторов освоены в основном в горнодобывающей промышленности (37,0% инвестиций из указанного источника). 64,6% бюджетных средств были направлены на развитие отрасли «Транспорт и связь», «Производство и распределение электроэнергии, газа и воды» и «Образование». 58,3% заемных средств использованы предприятиями с видом экономической деятельности «Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям».

Более половины иностранных инвестиций (50,7%) направлены на развитие горнодобывающей промышленности. Наиболее привлекательна для иностранных инвесторов Атырауская область, где за отчетный период освоено 61,2% всех иностранных инвестиций.

7. ЦЕНЫ

7.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в июле т.г. составила 0,9%, что на 0,3 процентных пункта меньше, чем в предыдущем месяце. Наибольший прирост цен зафиксирован на непродовольственные товары – 1,2%. Цены на платные услуги населению выросли на 1%, продовольственные товары – на 0,6%. «Вклад» в инфляцию названных составляющих составил по 0,3%.

На рынке продовольственных товаров отмечено уменьшение темпов прироста цен на хлебобулочные и крупяные изделия с 4,8% в июне т.г. до 1,8% в июле. Рис подорожал на 8,2%, крупы – на 1,9%, мука – на 1,6%, макаронные изделия – на 1,3%, хлеб – на 0,3%.

В июле т.г. прирост цен на мясо и мясопродукты составил 1,1% (в июне – 1,2%). Увеличение цен зарегистрировано на свинину на 1,5%, колбасные изделия и птицу – по 1,4%, баранину – на 1,1%, говядину – на 0,9%, конину – на 0,6%.

Уровень цен на масла и жиры за прошедший месяц вырос на 1,2%, что на 0,6 процентных пункта меньше, чем в предыдущем месяце. Маргарин стал дороже на 2,1%, масло подсолнечное – на 1,5%, животное – на 0,5%.

Цены на сахар в июле т.г. увеличились на 2,7%, превысив значение июня на 0,7 процентных пункта, что связано с традиционным для летнего периода повышением спроса на него.

Сезонное снижение цен на молочные продукты на 0,1%, яйца – на 6,8%, плодоовощную продукцию – на 1,4% внесло отрицательный «вклад» в общий прирост цен.

В июле т.г. в группе непродовольственных товаров наблюдался заметный рост цен на горюче-смазочные материалы. Дизельное топливо подорожало на 11,6% (в июне т.г. – на 6,8%), бензин – на 7,3% (на 2%).

Цены на моющие и чистящие средства выросли на 1,6%, печатные издания – на 0,8%, предметы домашнего обихода – на 0,7%, медикаменты, товары личной гигиены – по 0,6%, строительные материалы, одежду и обувь – по 0,3%.

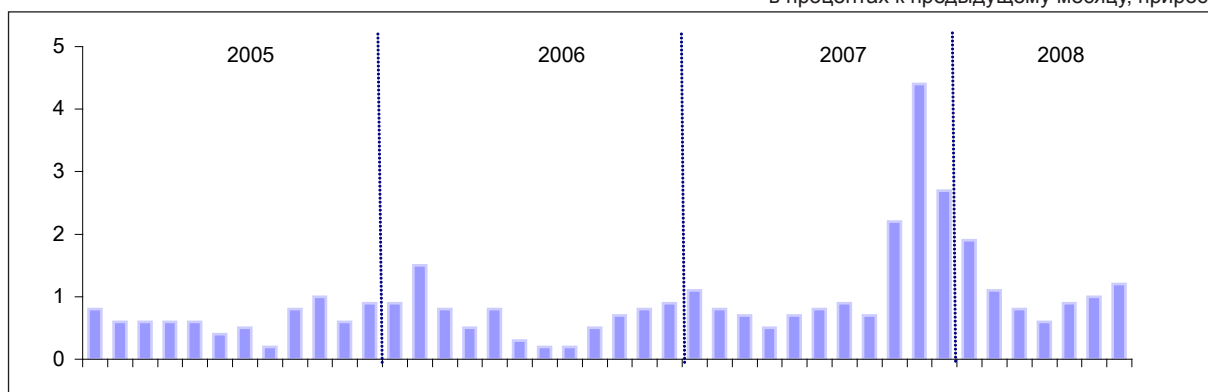
В сфере платных услуг в июле т.г. оплата за проезд на пассажирском транспорте повысилась на 2,6% (в июне – на 2,9%). Услуги автомобильного транспорта стали дороже на 2,8%, железнодорожного и воздушного – по 2%.

Повышение цен на жилищно-коммунальные услуги за прошедший месяц отмечено на 0,8% против 0,1% в июне т.г. Тарифы за электроэнергию возросли на 2,7%, газ – на 1,7%, холодное водоснабжение – на 0,4%, канализацию – на 0,2%, содержание жилья – на 0,1%.

Уровень цен на услуги ресторанов и гостиниц за месяц стал выше на 1,3%, медицинских учреждений – на 1%, парикмахерских – 0,7%, культуры и отдыха – на 0,4%, образования – на 0,3%.

Инфляция в 2005-2008гг.

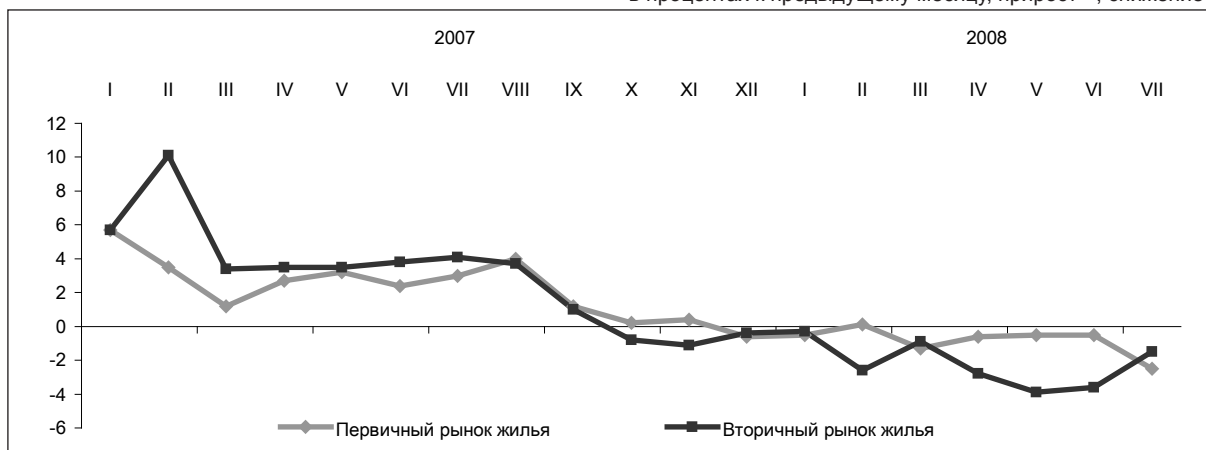
в процентах к предыдущему месяцу, прирост

В июле 2008г. в среднем по республике цена продажи одного квадратного метра нового жилья составила 152,3 тыс. тенге и по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 2,5%, перепродажи благоустроенного жилья, соответственно, 116,2 тыс. тенге и на 1,5%.

Изменение цен на рынке жилья в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь, в июле т.г. составила 0,8%, июне – 1,1%.

Инфляция в Республике Казахстан в 2008г.

в процентах, прирост

	Июль 2008г. к				Январь-июль 2008г. к январю-июлю 2007г.
	июню 2008г.	декабрю 2005г.	декабрю 2007г.	июлю 2007г.	
Инфляция	0,9	37,2	6,6	20,0	19,3
Базовая инфляция	0,8	34,8	5,9	19,7	18,8
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	1,0	45,3	8,5	26,2	24,2
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,7	33,8	6,0	17,6	17,4

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в июле 2008г. относительно декабря 2007г. увеличилась на 17,8%, предыдущего месяца – уменьшилась на 1,5% и составила 12682 тенге (продукты питания – 7609 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 5073 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в июле 2008г. занимала 18,2%, молочных, масложировых изделий и яиц – 15,2%, фруктов и овощей – 15,2%, хлебобулочных изделий – 9,4%, сахара, чая и специй – 2%.

7.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Цены предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в июле т.г. относительно июня повысились на 7,2%, декабря 2007г. – на 38,9%. Произведенная продукция за месяц подорожала на 7,4%, услуги производственного характера – на 1,1%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на средства производства увеличились на 0,7%, потребительские товары – на 0,8%, продукцию промежуточного потребления – на 8%.

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции в Республике Казахстан в 2008 году

в процентах, прирост +, снижение-

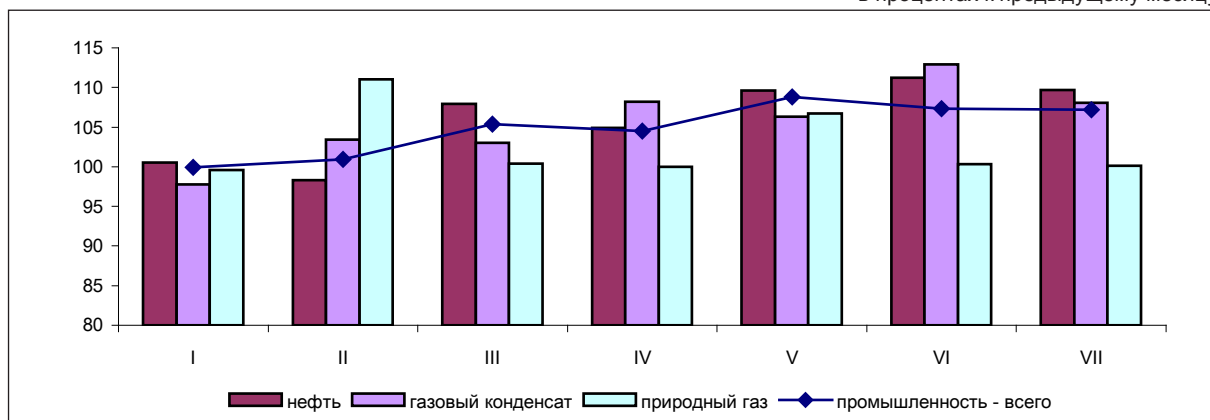
	Июль 2008г. к				Январь-июль 2008г. к январю-июлю 2007г.
	июню 2008г.	июлю 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	7,2	66,1	38,9	109,9	49,7
Произведенная продукция	7,4	69,7	40,8	116,2	52,5
Средства производства	0,7	37,4	17,4	54,1	34,6
Продукция промежуточного потребления	8,0	74,6	43,6	125,9	56,1
Потребительские товары	0,8	21,1	10,0	34,8	18,1
Услуги производственного характера	1,1	8,0	3,8	22,0	7,9

Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в июле т.г. против июня составил 105,8%, декабря 2007г. – 129,4%.

Динамику цен в промышленности в прошедшем месяце, как и ранее, во многом определяло их увеличение на энергоресурсы на 8,8%, что внесло 5,3% в общий прирост цен на готовую промышленную продукцию. В основе этого повышения заложен рост цен на нефть, вызванный ее удорожанием на мировых рынках. Цены ее добычи в республике в минувшем месяце увеличились на 9,7%. В наибольшей степени они возросли на нефть, поставляемую в дальнейшем зарубежье – на 9,8%, а реализуемую внутри республики – на 2,9%. Рост цен на нефть на внутреннем рынке в истекшем месяце повлек за собой их повышение у производителей на мазут на 13,3%, дизельное топливо – на 6,1%, бензин – на 3,2% и керосин – на 0,4%. Цены добычи металлических руд в республике за это время стали выше на 18,2%, газового конденсата – на 8,1%, каменного угля и природного газа – по 0,1%.

Индекс цен предприятий-производителей на энергоресурсы в 2008 году

в процентах к предыдущему месяцу

Прирост цен в обрабатывающей промышленности ускорился с 1,5% в июне т.г. до 2,5% в июле под влиянием аналогичного их изменения в металлургической промышленности – соответственно, с 1,7% до 2,8%. Из продукции этой отрасли за месяц прокат черных металлов подорожал на 12,2%, ферросплавы – на 3,3%. Неблагоприятная внешнеторговая конъюнктура цен на цветные металлы способствовала их удешевлению в республике на 1,3%, на свинец – на 7%, цинк – на 2,3% и медь – на 1,8%. В тоже время цены производителей на драгоценные металлы повысились на 1,7%, алюминий необработанный – на 1,6%. В прошедшем месяце вновь зарегистрировано увеличение цен на химические товары на 8% (в июне – на 6,6%) за счет удорожания продукции основной химии на 9,9% при неизменном их уровне на фармацевтические

препараты, краски и лаки. Текстильные и швейные изделия из-за сохраняющейся конкуренции импортируемых аналогов стали дороже лишь на 0,4%, а кожа и изделия из нее – дешевле на 0,1%.

Цены на продовольственные товары у отечественных производителей в июле т.г. возросли на 1,1%. Их динамика во многом зависела от изменения цен на сельскохозяйственное сырье. Увеличение аграриями цен реализации мяса скота повлекло их повышение на эту продукцию в промышленном производстве на 3,3%, а затем и на продукты его переработки – на 1,5%. В прошедшем месяце наблюдалось традиционное для этого времени года снижение цен на молочные продукты на 0,8%, вызванное сезонностью их производства. Вместе с тем удорожание зерна у сельхозпроизводителей способствовало повышению цен на продукты его переработки – на 1,6%.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в истекшем месяце заметное увеличение тарифов отмечено при распределении газообразного топлива по трубопроводам на 19,8%, печатании газет – на 10,1%. Тарифы на услуги по добычи нефти и газа выросли на 0,3%, ремонту машин и оборудования – на 0,2%.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в июле т.г. относительно июня составил 102,5%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике, повысились на 2,1%, странах Содружества – на 2,4%, дальнем зарубежье – на 16,1%.

Цены на товары, поставленные за рубеж, в июне т.г. по сравнению с маем стали выше на 10%, декабрем 2007г. – на 31,9%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по конечному назначению, в июне т.г. относительно мая полуфабрикаты подорожали на 14,8%, сырье – на 8,7%, готовые товары – на 1,2%.

Заметное увеличение цен экспортных поставок зафиксировано на продукцию цветной металлургии на 29,3%, ферросплавы – на 16,8%, химические товары – на 8,9% при их снижении на драгоценные металлы – на 4,9%. Цены на минеральные продукты, вывезенные из республики, за это время повысились на 9,1%, на газовый конденсат – на 13,4%, нефть – на 10,2%, продукты ее переработки – на 9,9%, уголь – на 7,4%, а на природный газ – снизились на 7,4%. Из сельскохозяйственной продукции овощи стали дороже – на 13,6%, зерно – на 2,7%, шерсть – на 2,6%, а табак – дешевле на 11,2%, фрукты – на 7,9% и хлопок – на 2,3%.

Индекс цен на продукцию, поставленную в Казахстан, в июне 2008г. относительно мая составил 102,9%, декабря 2007г. – 115,4%, из ближнего зарубежья – соответственно, 103,3% и 118,9%, дальнего – 102,4% и 111,3%. Наибольший прирост цен за месяц сложился на импортируемую фармацевтическую продукцию на 9,9%, рыбу – на 8,8%, алкогольные и безалкогольные напитки – на 8,3%, кофе – на 7%, бумагу и картон – на 6,1%. Цены на обувь, напротив, снизились на 14,8%, краски и лаки – на 9%, мяso птицы – на 4,9%, древесину – на 3,2%.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в июле т.г. по сравнению с предыдущим месяцем выросли на 0,6% (в соответствующем периоде 2007г. – снизились на 0,1%). Цены на продукцию растениеводства за прошедший месяц т.г. повысились на 1,5% против 0,5% в аналогичном периоде прошлого года, животноводства уменьшились - соответственно, на 0,8% и 1%.

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

	Июль 2008г. к				Январь-июль 2008г. к январю-июлю 2007г.
	июню 2008г.	июлю 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	0,6	51,4	13,4	72,7	45,3
Продукция растениеводства	1,5	71,5	19,5	103,1	62,7
Продукция животноводства	-0,8	25,6	5,3	36,1	22,8

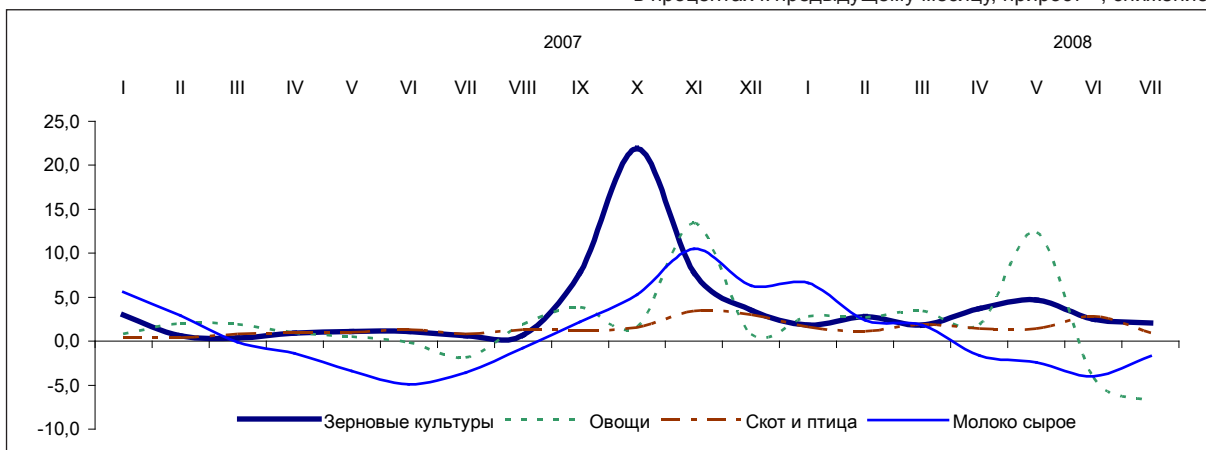
Цены на зерновые культуры в июле т.г. относительно июня увеличились на 2,1%, на рис - на 5,4%, пшеницу - на 2%, ячмень – на 1%, кукурузу - на 0,4%, овес - на 0,1%.

Овощная продукция в минувшем месяце подешевела на 6,9%, огурцы - на 17,8%, капуста - на 13,2%, помидоры – на 3,8%, морковь подорожала на 0,4%, а цены на лук и свеклу остались без изменения. Цены на семена подсолнечника выросли на 1,6%, горох - на 0,8%, картофель - на 0,1%. Сезонный прирост цен отмечен на ягодные и бахчевые культуры - на 5% и 2,6% соответственно.

В июле т.г. мяso свиней стало дороже на 2,9%, крупного рогатого скота – на 0,9%, овец - на 0,7%, лошадей – на 0,6%, птицы - на 0,5%. Цены реализации на яйца снизились на 9,5%, молоко сырое коровье – на 1,7%, а кобылье, напротив, выросли на 10,5%.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства в 2007-2008гг.

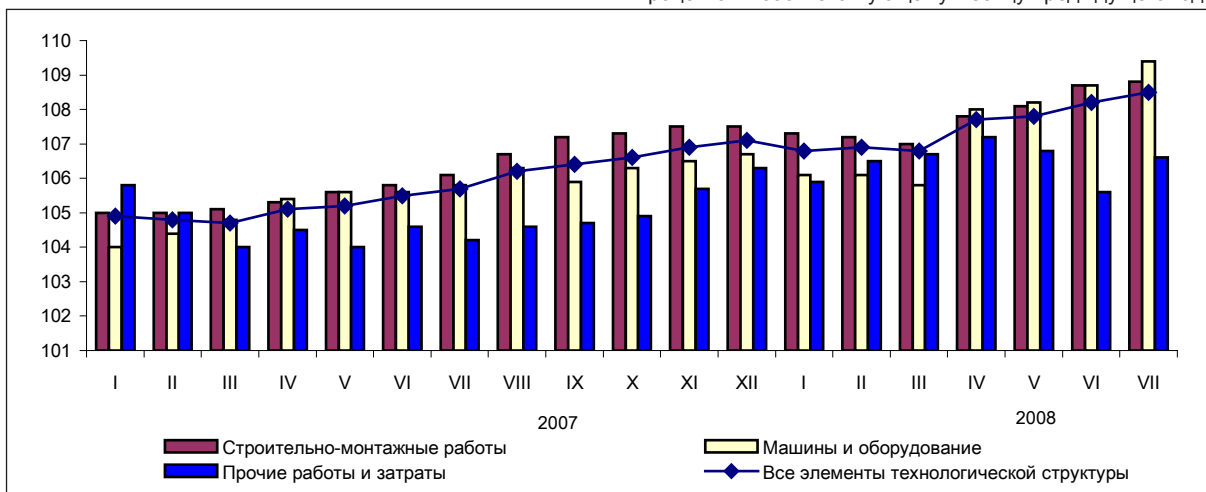
в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение-

Индекс цен в строительстве в июле т.г. по сравнению с июнем составил 100,9%, декабрем 2007г. – 105,2%, на строительные-монтажные работы - соответственно, 100,8% и 105,4%, технологическое оборудование – 101% и 106,3%.

Индекс цен в строительстве в 2007-2008гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

Цены на материалы, детали и конструкции, приобретенные строительными организациями, в июле т.г. относительно июня выросли на 0,5%. Уголки и профили из стали подорожали на 3,3%, стекло листовое - на 3,1%, гравий керамзитовый и металлы черные – на 1,9%, изделия кровельные – на 1,5%, металлоконструкции – на 1,3%, прокат плоский из стали – на 1,2%, а краски и лаки подешевели на 1,6%, трубы неметаллические – на 1,1%, кирпич – на 0,7%, портландцемент и линолеум – по 0,2%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в июле т.г. по сравнению с июнем составил 100%, декабрем 2007г. – 110,4%.

Доставка грузов автомобилями за прошедший месяц подорожала на 0,9%. Наибольший прирост тарифов зафиксирован на их перевозку на внутригородских сообщениях – на 2,2%, а на пригородных и внутриреспубликанских по 0,4%. Тарифы на услуги воздушного транспорта повысились на 0,1%, а трубопроводного - снизились на 0,1%. Грузовые тарифы на железнодорожном транспорте не изменились.

8. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

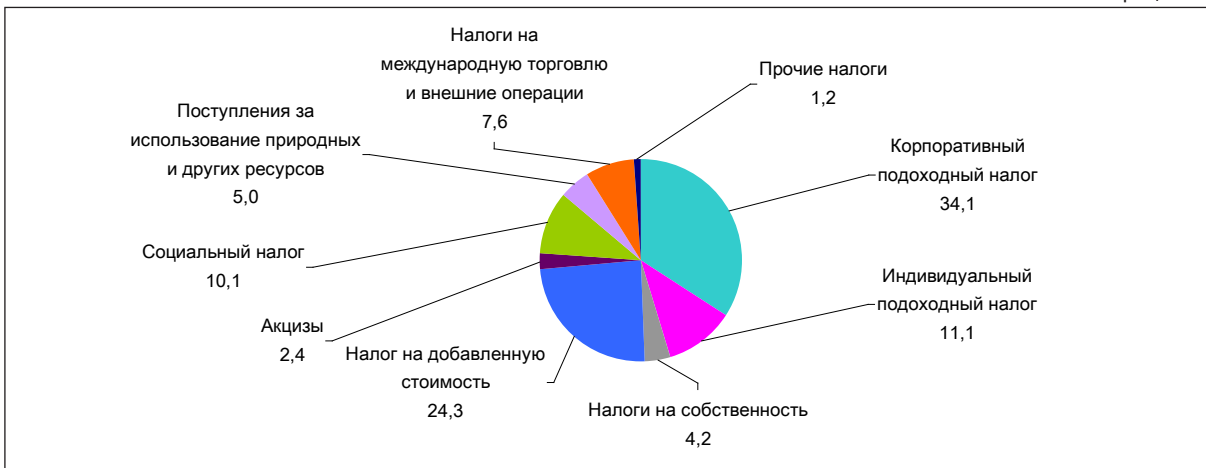
8.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Государственный бюджет Республики Казахстан. По оперативным данным Министерства финансов Республики Казахстан по состоянию на 1 июля 2008г. доходы государственного бюджета составили 1599 млрд. тенге, или 46,6% по отношению к исполняемому бюджету. Исполнение бюджета по затратам составило 1547,2 млрд. тенге или 44,7% к сводному плану на отчетный период. По сравнению с соответствующим периодом 2007 года доходы увеличились на 21,7%, а затраты на 27,2%. Дефицит бюджета (с учетом чистого бюджетного кредитования и сальдо по операциям с финансовыми активами) сформировался на уровне 112,2 млрд. тенге.

В структуре доходов государственного бюджета значительную долю занимают нало-говые поступления (74,6%). Основными бюджетными источниками остаются корпоративный подоходный налог, налог на добавленную стоимость и социальный налог.

Структура налоговых поступлений государственного бюджета
(по состоянию на 1 июля 2008г.)

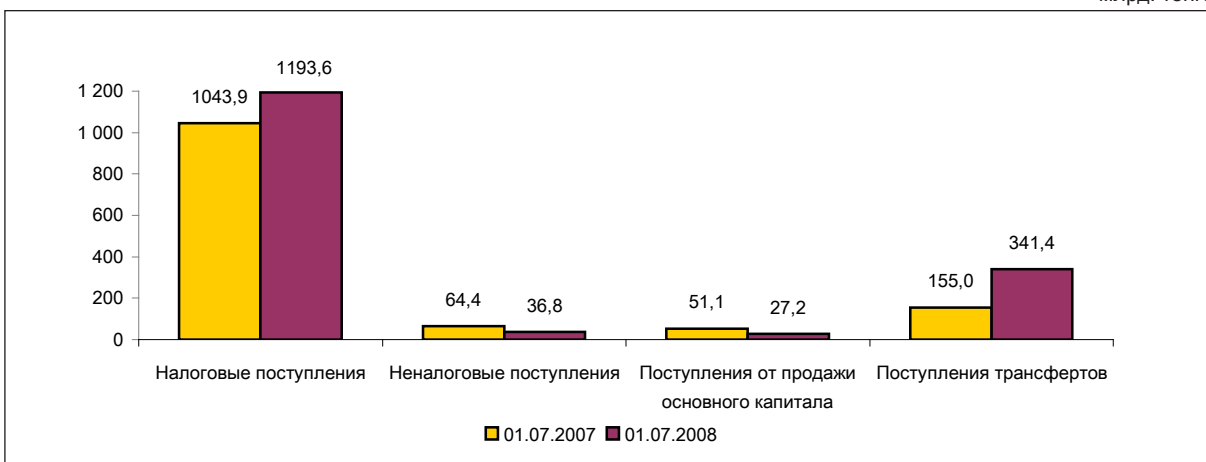
в процентах

В январе-июне 2008 года в структуре доходов государственного бюджета неналоговые поступления составили 2,3%, поступления от продажи основного капитала – 1,7%, поступления трансфертов – 21,4%.

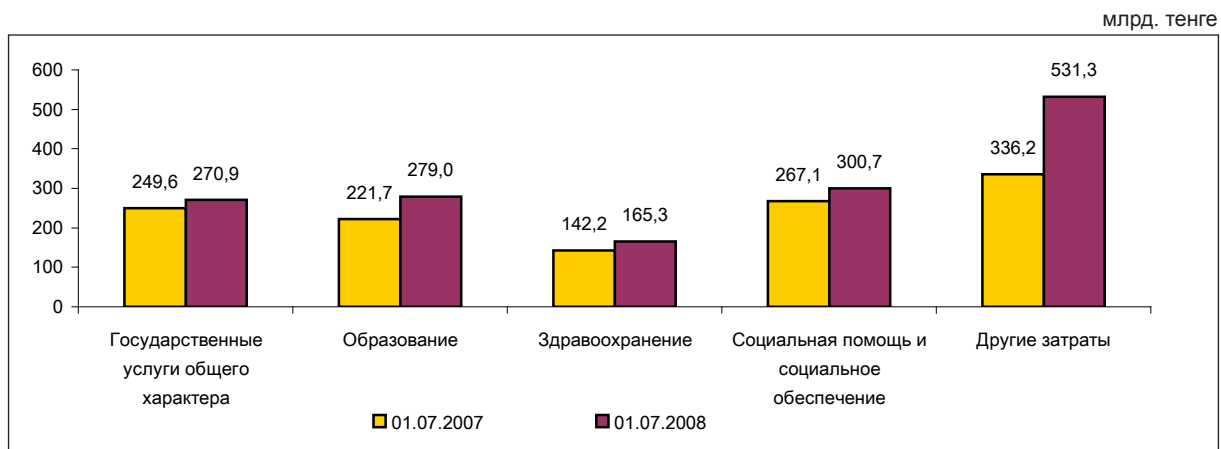
Доходы государственного бюджета
(по состоянию на 1 июля 2007-2008гг.)

млрд. тенге

Затраты на социальную помощь и социальное обеспечение за январь-июнь 2008г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 12,6%, на государственные услуги общего характера – 8,5%, на образование – 25,9% и на здравоохранение –16,3%.

Затраты государственного бюджета (по состоянию на 1 июля 2007-2008гг.)

По состоянию на 1 июля 2008г. доходы Республиканского бюджета составили 1261,4 млрд. тенге. Затрат произведено на сумму 1253,3 млрд. тенге. Дефицит бюджета определен на уровне 133,2 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года доходы возросли на 23,7%, а затраты на 28,6%.

В республиканском бюджете 66,3% доходов составляют налоги, 2,5% – неналоговые поступления, 0,2% – поступления от продажи основного капитала и 31% – поступления транс-фертов.

В затратах республиканского бюджета на социальную помощь и социальное обеспечение приходится 21,9%, на государственные услуги общего характера – 17,1%, на транспорт и коммуникации – 9,4%, на образование – 6,3%, на здравоохранение – 3,9%, и на культуру, спорт, туризм и информационное пространство – 3,4%

Доходы местных бюджетов составили 877,9 млрд. тенге, затраты – 834,3 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом 2007 года доходы возросли на 26,6%, а затраты – на 30,2%. Профицит бюджета сложился на уровне 22,8 млрд. тенге.

8.2 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным **Национального Банка Республики Казахстан** на конец июня 2008г. денежная база (резервные деньги) определена в сумме 1753 млрд. тенге (на конец июня 2007г. – 1666,7 млрд. тенге) и по сравнению с маем текущего года увеличилась на 3,4%. В составе денежной базы наличные деньги вне Национального Банка Казахстана (НБК) составили 883,1 млрд. тенге, депозиты банков второго уровня и других организаций в НБК – 869,9 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 891,3 млрд. тенге и 775,4 млрд. тенге соответственно).

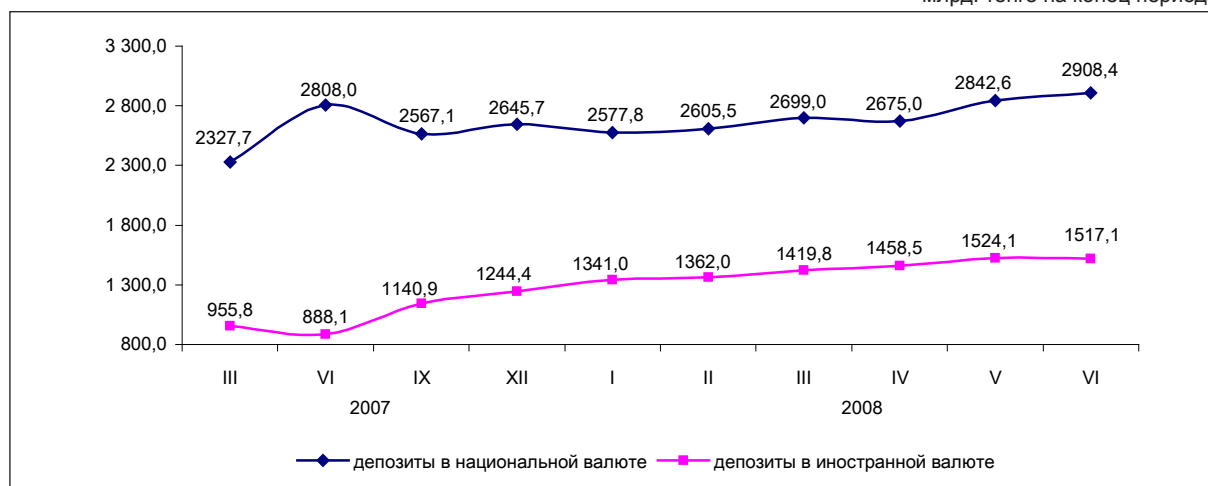
Наличные деньги в обращении (M0) на конец июня 2008г. по сравнению с маем 2008г. увеличились на 3,8% и составили 769,6 млрд. тенге.

Денежная масса (M3) на конец июня т.г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 1,7% и составила 5195,2 млрд. тенге (4489,2 млрд. тенге – на конец июня 2007г.).

Общий объем депозитов резидентов в банках второго уровня на конец июня 2008г. определен в сумме 4425,5 млрд. тенге (3696,1 млрд. тенге – на конец июня 2007г.). Депозиты в национальной валюте по сравнению с предыдущим месяцем увеличились на 2,3% до 2908,4 млрд. тенге, а в иностранной – уменьшились на 0,5% до 1517,1 млрд. тенге. В июне 2008г. депозиты физических лиц определены в сумме 1452,3 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 1354,7 млрд. тенге), что составляет 32,8% от общей суммы депозитов.

Депозиты в национальной и иностранной валюте в 2007-2008гг.

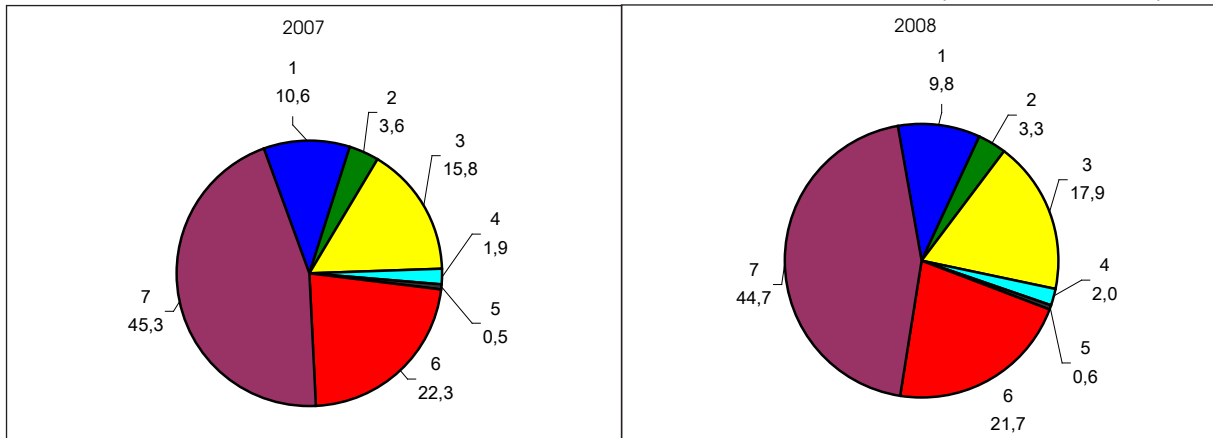
млрд. тенге на конец периода

На конец июня т.г. кредиты банков второго уровня составили 7248,2 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 6568,6 млрд. тенге). Сумма кредитов небанковским юридическим лицам за названный период по сравнению с маем 2008г. увеличилась на 0,4% и составила 4776,5 млрд. тенге, физическим лицам – уменьшилась на 1,1%, что составило 2471,7 млрд. тенге.

Отраслевая структура кредитов банков второго уровня в июне 2007 и 2008гг.

в процентах на конец периода

1 – промышленность; 2 – сельское хозяйство; 3 – строительство; 4 – транспорт; 5 – связь; 6 – торговля; 7 – прочие

Сумма долгосрочных кредитов (свыше одного года) на конец июня 2008 года составила 5837,1 млрд. тенге (5122,7 млрд. тенге – на конец июня 2007г.) и по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 0,4%. В структуре кредитов они занимают наибольшую долю – 80,5% (в соответствующем периоде 2007г. – 78%).

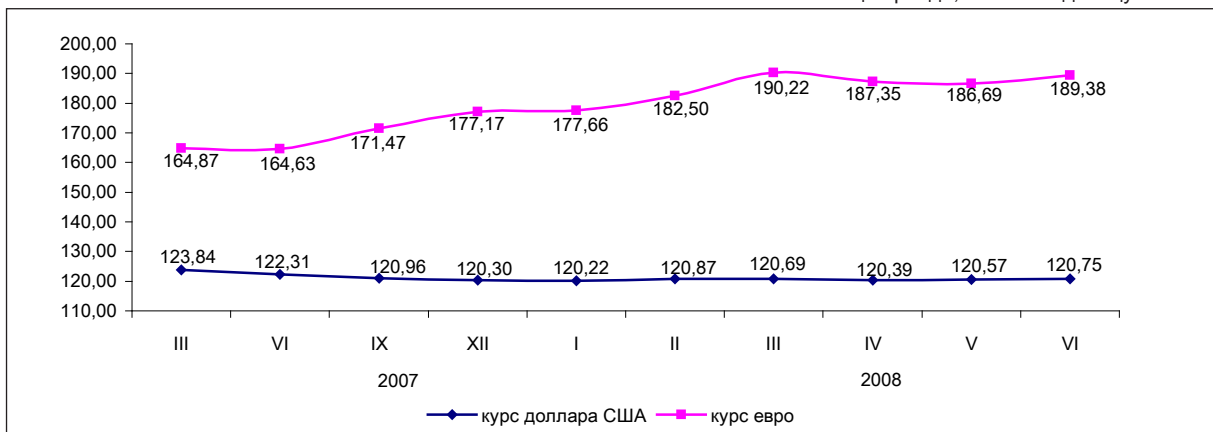
По объектам кредитования наибольшую долю занимают кредиты, выделенные на приобретение оборотных средств – 24,9% (1807,5 млрд. тенге), наименьшую – на приобретение ценных бумаг – 1,6% (112,5 млрд. тенге). Кредиты, представленные на потребительские цели граждан, занимают 16,5% (1192,5 млрд. тенге), новое строительство и реконструкцию – 13% (941,3 млрд. тенге), на приобретение основных фондов – 11,5% (830,6 млрд. тенге), на строительство и приобретение жилья гражданами – 11,1% (807,9 млрд. тенге), прочие цели – 21,4% (1555,9 млрд. тенге).

На конец июня 2008г. кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства составили 1478,3 млрд. тенге, что на 1,1% меньше, чем в предыдущем месяце. Это составляет 20,4% от общей суммы выданных кредитов (20% в соответствующем периоде 2007г.).

По данным Национального Банка Республики Казахстан в июне т.г. объемы продаж иностранной валюты обменными пунктами превысили объемы ее покупки: евро в – 2,1 раза, доллара США – в 2,8 раза, российского рубля – в 1,5 раза. Объемы продаж иностранной валюты по сравнению с предыдущим месяцем по доллару США увеличились на 5,5%, по евро – на 21%, российскому рублю – на 17,4%.

Официальные обменные курсы доллара США и евро в 2007-2008гг.

на конец периода, тенге за единицу валюты

9. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

9.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

В июле 2008 года (по оценке) численность наемных работников составила 5,1 млн. человек, что больше, чем в соответствующем месяце прошлого года на 203,5 тыс. человек (на 4,2%).

Наемные работники в Республике Казахстан в 2007-2008гг.

	2007г.				2008г.	
	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	I квартал	II квартал
Численность наемных работников, тыс. человек	4896,2	4953,4	5009,7	5035,8	5138,3	5186,0
Доля в численности занятого населения, %	65,4	64,8	64,9	65,6	66,2	65,9

Во втором квартале 2008г. в государственных и негосударственных организациях работали 4,2 млн. человек (80,6% от всех работающих по найму), у физических лиц – 0,6 млн. (12%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 0,4 млн. человек (7,4%).

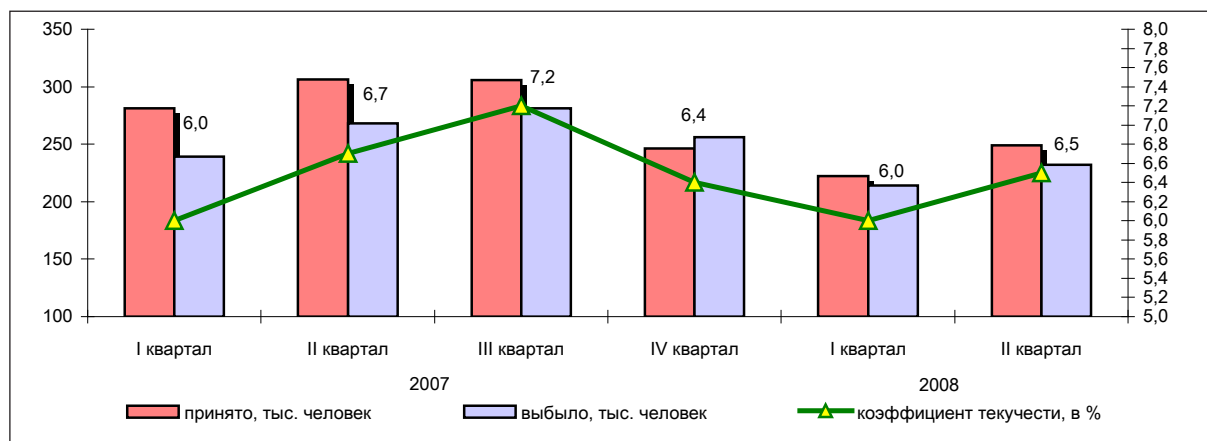
На крупных и средних предприятиях во II квартале т.г. были заняты 3 млн. человек, или 56,9% от общего числа наемных работников. Это на 107,8 тыс. человек (на 3,8%) больше, чем в соответствующем квартале прошлого года. Численность работающих в образовании за указанный период возросла на 21,4 тыс. человек (на 3,9%), торговле – на 20,8 тыс. человек (на 21,6%), в области здравоохранения – на 13,2 тыс. человек (на 5,1%), на транспорте и в связи – на 12,9 тыс. человек (на 4,9%), промышленности – на 11,9 тыс. человек (на 1,7%), в финансовой сфере – на 7,9 тыс. человек (на 12,6%).

На конец июня 2008г. на крупных и средних предприятиях имелось 26,8 тыс. вакантных мест (0,9% к списочной численности), что меньше против предыдущего месяца на 2,3 тыс. единиц (на 7,8%). Значительное число вакансий зафиксировано на предприятиях промышленности – 6487 единиц (24,2% от их общего числа), в организациях государственного управления – 6521 единица (24,4%), а также в области здравоохранения – 3224 единицы (12%), сфере по осуществлению операций с недвижимостью – 2944 единицы (11%), на транспорте и в связи – 1722 единицы (6,4%).

На крупные и средние предприятия во II квартале т.г. было принято 249 тыс. человек, или 8,4% к общей численности работников, из них 14,1 тыс. человек, или 5,6% - на вновь созданные рабочие места. На промышленные предприятия устроились 64,1 тыс. человек, из них на вновь созданные рабочие места – 3,6 тыс. человек (5,6% от числа принятых), строительства – соответственно, 45,6 тыс. и 3,7 тыс. человек (8,1%), в сфере по осуществлению операций с недвижимостью – 24,5 тыс. и 2,5 тыс. человек (10%), на транспорте и в связи – 20,5 тыс. и 0,6 тыс. человек (3,1%), в области здравоохранения – 12 тыс. и 0,3 тыс. человек (2,2%), в образовании – 11 тыс. и 0,2 тыс. человек (1,6%).

Выбыло по различным причинам за II квартал 2008г. 232 тыс. человек, в том числе по причинам текучести – 190,8 тыс. человек (82,3%). Коэффициент текучести составил 6,5%. Доля выбывших работников в промышленности составила 27,4% от их общего числа, строительстве – 18,1%, сфере по осуществлению операций с недвижимостью – 9,5%, торговле – 9,2%, на транспорте и в связи – 8,0%.

Движение численности работников на крупных и средних предприятиях в 2007-2008гг.

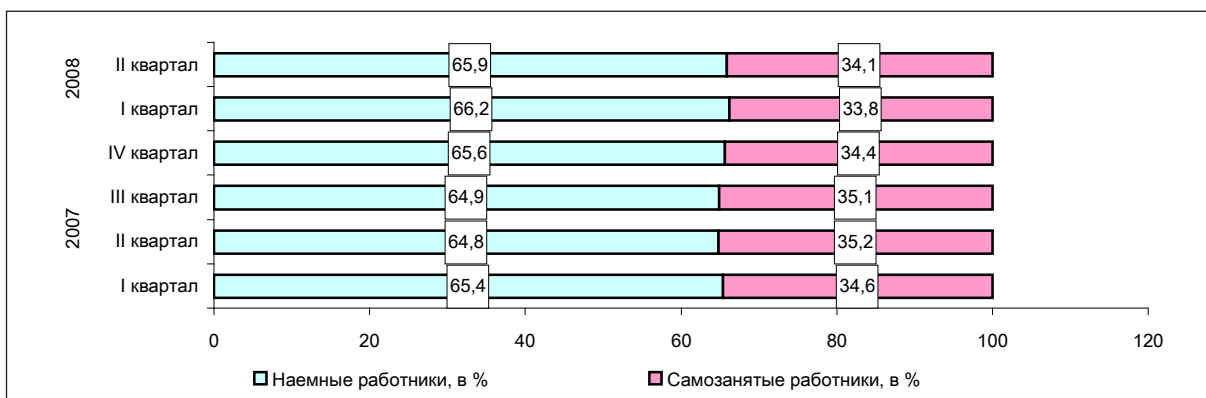
9.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

В июле 2008г. (по оценке) численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше составила 8,4 млн. человек, занятых в экономике – 7,9 млн. человек, безработных (лиц, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) – 531,2 тыс. человек. Уровень безработицы сложился в 6,3%.

Во II квартале 2008г. в экономике республики были заняты 7,9 млн. человек или 66,5% от числа лиц в возрасте 15 лет и старше. Это по сравнению с аналогичным периодом 2007г. больше на 226,3 тыс. человек или на 3%. Среди занятого населения в городской местности трудились 4,1 млн. человек или 51,6%, сельской - соответственно, 3,8 млн. или 48,4%. Мужчины составили 51,1% от общего числа занятых, женщины - 48,9%.

Численность наемных работников во II квартале текущего года составила 5,2 млн. человек или на 232,6 тыс. человек (на 4,7%) больше, чем в соответствующем периоде 2007г. Самостоятельно занятые лица – соответственно, 2,7 млн. человек или меньше на 6,2 тыс. человек (на 0,2%). Большая часть наемных работников занята в городской местности - 63,6% от общего их числа (3,3 млн. человек). Среди занятых на селе более половины составляют самостоятельно занятые работники – 50,5% (1,9 млн. человек).

Структура занятого населения по статусу занятости в 2007-2008гг.

За II квартал т.г. численность безработных составила 557,2 тыс. человек и сократилась по сравнению с аналогичным периодом прошлого года на 44,6 тыс. человек или на 7,4%. Уровень безработицы сложился в 6,6% (во II квартале 2007г. – 7,3%). Из общего числа безработных в городской местности зафиксировано 317,5 тыс. человек (уровень безработицы 7,2%), в сельской – соответственно, 239,7 тыс. человек (5,9%).

В общем числе безработных сохраняется численное преимущество безработных женщин – 328,5 тыс. человек (59%), или на 99,8 тыс. человек больше, чем мужчин. По возрастной структуре среди безработных наибольший удельный вес занимали лица в возрасте 25-39 лет – 46,6% (259,8 тыс. человек), а 40-54 лет – 26,6% (148,1 тыс. человек), молодые люди в возрасте 15-24 лет – 17,5% (97,5 тыс. человек). Уровень молодежной безработицы сложился в 7,4% (во II квартале 2007г. – 9,6%). Среди безработных высшее образование имели 22,2% от их общего числа, среднее профессиональное (специальное) – 23,2%, начальное профессиональное – 9,9%, среднее общее – 38,1%.

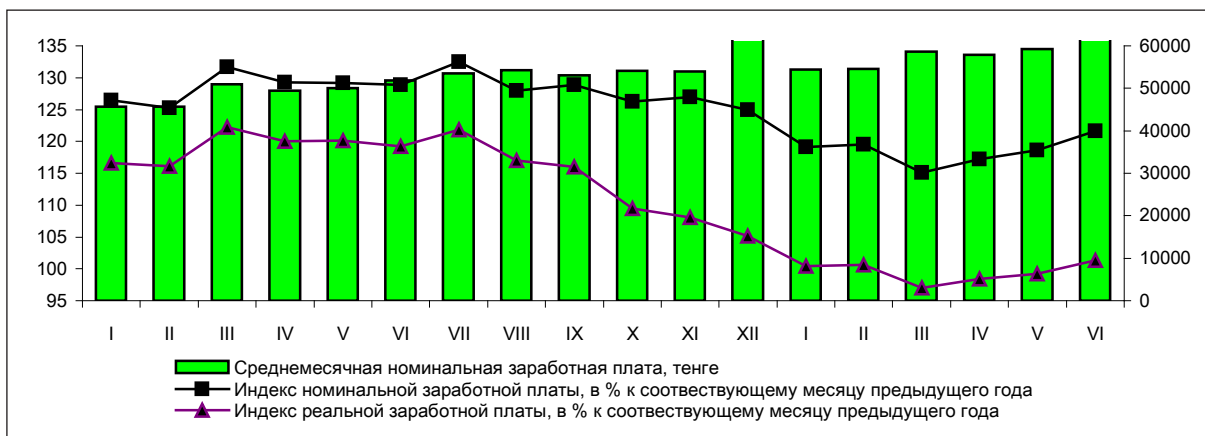
Отмечается сокращение числа безработных, ищущих работу более года: во втором квартале т.г. они составили 145,4 тыс. человек, или 26% от общего их числа (во втором квартале 2007г. – соответственно 185,2 тыс. и 30,8%). Уровень долгосрочной безработицы сложился в 2,7%, это ниже против соответствующего периода прошлого года на 0,6 процентных пункта.

Число лиц, зарегистрированных в качестве безработных (по данным Министерства труда и социальной защиты населения) на конец июля 2008г. составило 65,1 тыс. человек, что на 9,8 тыс. или на 13,1 % меньше, чем в аналогичном периоде предыдущего года. Среди зарегистрированных безработных значительную часть составляют женщины – 68,2% (44,4 тыс. человек), жители села - 50% (32,5 тыс. человек). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения сложилась в 0,8% (в июле 2007г. – в 0,9 %).

9.3 ОПЛАТА ТРУДА

В июне 2008г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 62998 тенге и увеличилась по сравнению с июнем 2007г. на 21,6%, в реальном выражении – на 1,3%. В январе-июне 2008г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 57719 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 18,1%, в реальном выражении снижение составило 0,8%.

Оплата труда в Республике Казахстан в 2007-2008гг.

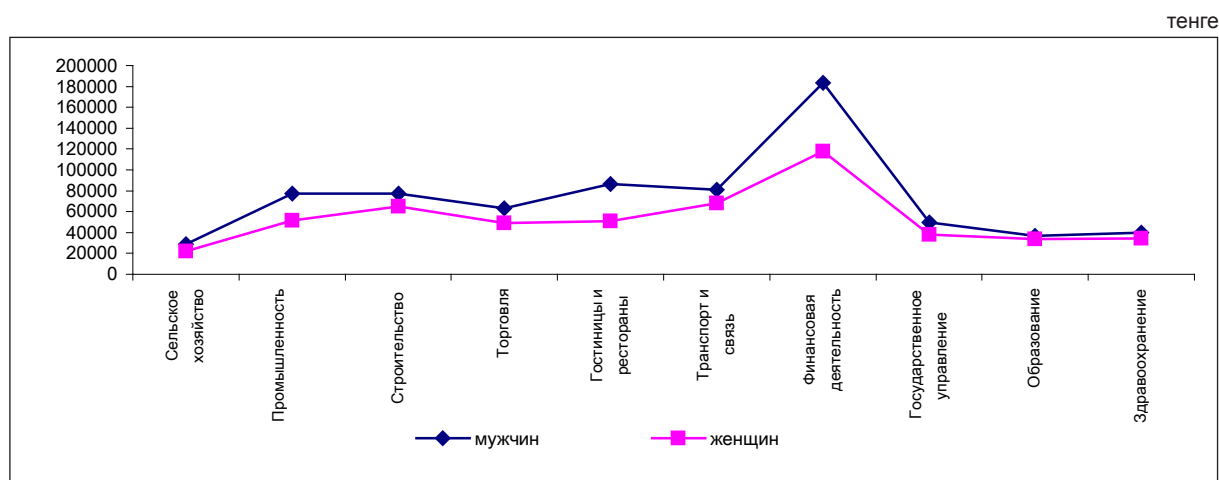
Повышение оплаты труда наемных работников отмечается во всех видах экономической деятельности. Заработная плата в июне 2008г. относительно аналогичного месяца 2007г. увеличилась у работников финансовой деятельности – на 35,1%, промышленности – на 31,5% и сельского хозяйства - на 30,6%.

В июне 2008г. заработная плата у работников, занятых в финансовой сфере составила 144,2 тыс. тенге, это в 2,3 раза выше, чем в среднем по стране, в сфере осуществления операций с недвижимостью, в горнодобывающей промышленности - от 96 тыс. до 116 тыс. тенге (в 1,5-1,8 раза), на транспорте и в связи – 80,3 тыс. тенге (в 1,3 раза). Самая низкая заработная плата у работников сельского хозяйства – 31121 тенге (это ниже, чем в среднем по республике на 50,6%), здравоохранения и предоставления социальных услуг – 38354 тенге (на 39,1%), образования - 40459 тенге (на 35,7%).

Оплата труда в промышленности в январе-июне 2008г. составила 69902 тенге и выросла по сравнению с соответствующим периодом 2007г. на 25,3%. Среди отраслей промышленности наиболее высокооплачиваемыми остаются занятые добычей сырой нефти и природного газа, где зарплата составила 157,9 тыс. тенге и в табачном производстве - 180,5 тыс. тенге, что в 2,3-2,6 раза больше, чем в среднем по отрасли.

В январе-июне 2008г. средняя заработная плата у мужчин составила 69296 тенге или в 1,5 раза выше, чем у женщин (45100 тенге). В гостинично-ресторанном бизнесе разница в зарплате сложилась в 1,7 раза, в финансовой деятельности и промышленности – в 1,6 раза, в торговле и государственном управлении – в 1,3 раза.

Заработная плата мужчин и женщин по отдельным видам экономической деятельности в январе-июне 2008 года

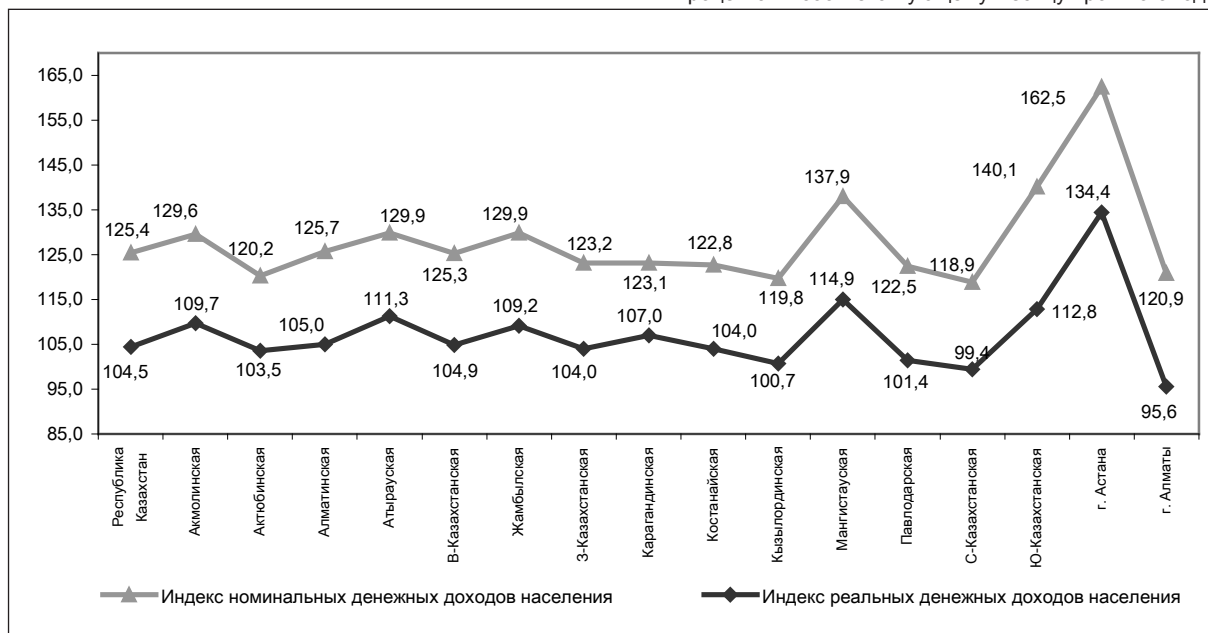
10. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

ДЕНЕЖНЫЕ ДОХОДЫ

В июне 2008 года среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 31092 тенге, что на 25,4% выше, чем в июне 2007 года, реальные денежные доходы за указанный период возросли на 4,5%.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за май 2008г. (оценка)

в процентах к соответствующему месяцу прошлого года

11. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

11.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 июля т.г. по текущим данным составила 15676,9 тыс. человек, в том числе городского - 8344,5 тыс. (53,2%), сельского - 7332,4 тыс. человек (46,8%). По сравнению с началом года она увеличилась на 105,4 тыс. человека, или на 0,7%. Рост численности населения за этот период произошел почти во всех регионах страны, за исключением Акмолинской, Костанайской и Северо-Казахстанской областей.

Естественный прирост населения республики в январе-июне т.г. составил 95410 человек (76530 человек - здесь и далее в скобках приведены показатели за январь-июнь 2007г.). Общий коэффициент естественного прироста на 1000 жителей на 1 июля т.г. составил 11,3 (10,1) человек.

За январь-июнь т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 176702 (159110) новорожденных, что на 17592 больше, чем за январь-июнь 2007г. Число родившихся в городских поселениях увеличилось по сравнению с аналогичным периодом прошлого года на 12,1% и составило 96628 рождений, в сельской местности - на 9,8% и 80074 рождения соответственно. За этот период родилось 90870 мальчиков и 85832 девочки, или 106 мальчиков на 100 девочек. По сравнению с январем-июнем 2007г. мальчиков родилось на 11,1% больше, девочек - на 11,0%. Общий коэффициент рождаемости на 1000 жителей составил 21,4 (20,5) родившихся. Уровень рождаемости по регионам страны колеблется в пределах 12,9 - 31,0 родившихся на 1000 жителей.

Число зарегистрированных умерших по стране за январь-июнь т.г. составило 81292 (82580) человека, в том числе в городских поселениях - 47311 (48254) и в сельской местности - 33981 (34326) человек. За этот период умерло 45513 мужчин и 35779 женщин, или 1272 мужчины на 1000 женщин. В общем числе умерших 39,4% умершие трудоспособного возраста. Свыше половины смертей (52,8%) среди мужского населения приходится на трудоспособный возраст. Смертность мужчин в трудоспособном возрасте превышает смертность женщин этой же возрастной категории в 3 раза. Общий коэффициент смертности составил 10,1 (10,4) умерших на 1000 жителей. Уровень смертности по регионам страны колеблется от 5,8 до 13,8 умерших на 1000 жителей.

Среди основных классов причин смерти населения наибольший удельный вес занимают болезни системы кровообращения, на долю которых приходится 51,3% (53,2%), несчастные случаи, отравления и травмы составляют 12,7% (13,2%), новообразования - 11,3% (11,2%) от всех зарегистрированных смертных случаев. В общем числе умерших от болезней системы кровообращения смертность от ишемической болезни сердца занимает 46,4% (45,2%), сосудистого поражения мозга - 24,3% (23,9%). По сравнению с январем-июнем 2007г. уменьшилось число погибших от убийств на 12,3%, самоубийств - на 0,8%, дорожно-транспортных происшествий - на 8,3%.

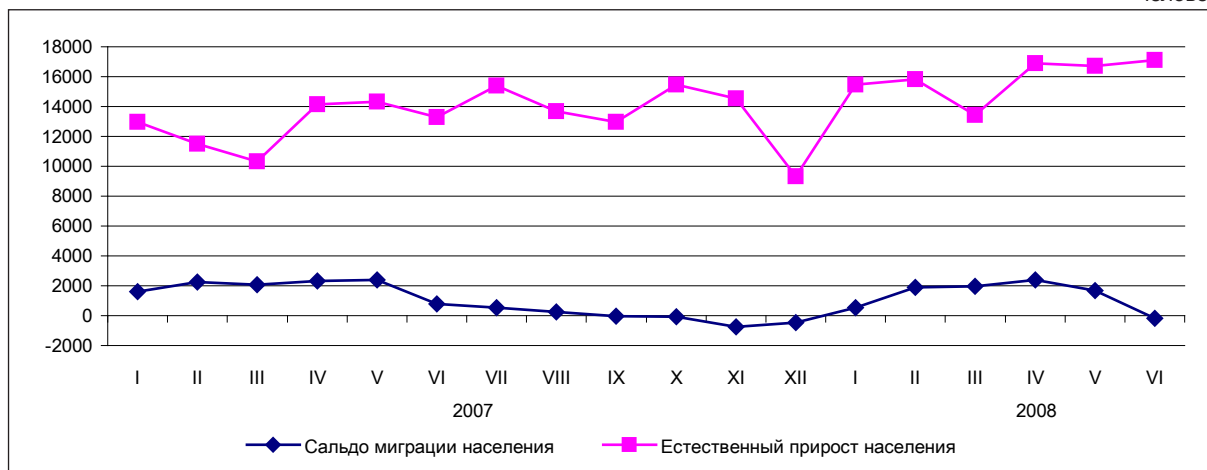
В январе-июне т.г. в стране зарегистрировано 3704 (2307) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 18,0 (14,3) умерших на 1000 родившихся. Уровень младенческой смертности на 1000 родившихся по регионам страны колеблется в пределах 11,9 - 23,1 умерших детей в возрасте до 1 года. Распространенными причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-июне т.г. умерло 2240 (1148) детей, или 60,5% (49,8%), от врожденных аномалий - 611 (434) младенцев, или 16,5% (18,8%) от общего числа умерших в возрасте до 1 года.

Число браков и разводов в январе-июне т.г. по сравнению с январем-июнем 2007г. уменьшилось и составило 56575 (59505) и 17007 (18231) соответственно. Общий коэффициент брачности остался на уровне соответствующего прошлого периода и составил 9,2 браков, общий коэффициент разводимости составил 2,2 (2,4) развода на 1000 жителей.

На увеличение общей численности населения, кроме естественного прироста, также оказывает влияние миграционный прирост. Миграционный прирост за январь-июнь т.г. в стране составил 9940 (11454) человек, из них со странами СНГ - 2428 (7413) человек. За этот период в республику прибыло 24626 (28111) человек, а выбыло за ее пределы - 14686 (16657) человек.

Изменение естественного и миграционного приростов населения по месяцам 2007-2008гг.

человек

В январе-июне т.г. по сравнению с январем-июнем 2007г. число прибывших в Казахстан уменьшилось на 3485 человек, или на 12,4%, число выбывших из Казахстана - на 1971 человек, или на 11,8% соответственно. Основной миграционный обмен страны происходит с государствами Содружества. В общем числе прибывших в республику 66,0% (80,9%) ранее являлись жителями стран СНГ. Выезжают из республики также, главным образом, в страны СНГ - 94,1% (92,1%) от общего числа выбывших.

Наибольшее число прибывших из Узбекистана, России и Китая, на долю которых приходится 35,1%, 20,6% и 20,4% соответственно от общего числа прибывших в республику, а выезжают, в основном, в Российскую Федерацию - 89,6% от общего числа выбывших за пределы республики.

В числе прибывших доля лиц в трудоспособном возрасте составила 69,9%, выбывших - 74,5%. В целом по стране на 1000 выбывших мигрантов в трудоспособном возрасте приходится 1573 прибывших мигрантов этой же возрастной категории.

Основная часть мигрантов, прибывших в Казахстан, расселяется в Восточно-Казахстанской, Мангистауской, Южно-Казахстанской и Алматинской областях, а выезжает за ее пределы, в основном, из Северо-Казахстанской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской и Костанайской областей.

В структуре миграционных потоков, прибывших в республику по этнической принадлежности, значительную часть представляют казахи - 76,0% (78,7%), русские составляют 13,1% (11,9%), украинцы - 1,4% (1,2%), немцы - 1,1% (0,9%). Из общего числа мигрантов, выехавших за пределы республики, на долю русских приходится 69,7% (67,6%), казахов - 6,0% (6,3%), украинцев - 8,1% (7,6%), немцев - 6,0% (7,6%).

Численность мигрантов, переезжающих в пределах страны, составило 157037 человек, что на 13511 человек, или на 9,4% больше, чем в январе-июне 2007г. В межрегиональной миграции участвовало 68918 (62788) человек, или 43,9% (43,7%) от общего числа мигрантов в республиканской миграции.

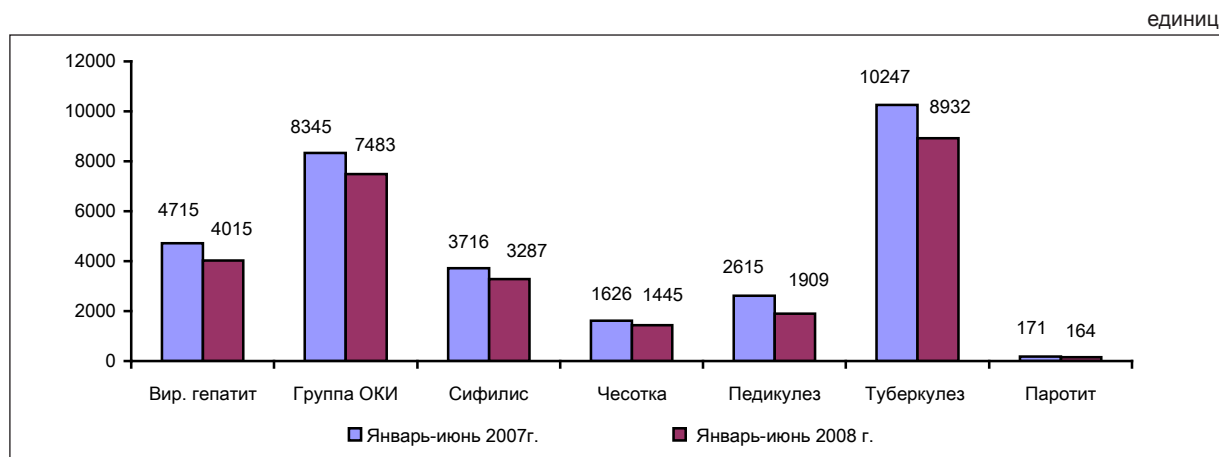
При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции населения наблюдается в 5-ти регионах страны, из них в городах Астана и Алматы самое большое по величине: 10763 (8507) и 8346 (8800) человек соответственно. Больше всего прибывших в январе-июне т.г. было зарегистрировано в г.Алматы (18,1 тыс. человек), г.Астана (14,4 тыс.) и Алматинской области (8,8 тыс. человек).

11.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-июне 2008г. по сравнению с январем-июнем 2007г. отмечается рост числа заболевших краснухой (на 39%), ротавирусным энтеритом (на 48,5%), впервые диагностированным бруцеллезом (15,4%). Число заболевших СПИДом составило 74 случая; выявлено 1218 носителей ВИЧ-инфекции (за соответствующий период прошлого года – 984).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в рассматриваемом периоде текущего года получили острые инфекции верхних дыхательных путей (9678,6 случая на 100 тыс. населения), острые кишечные инфекции (96,4), туберкулез органов дыхания (115,0), вирусные гепатиты (51,7), сифилис (42,3), педикулез (24,6) и чесотка (18,6).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний в январе-июне 2007-2008гг.

Среди детей в возрасте до 14 лет в январе-июне 2008г. увеличилось число заболевших бактериальной кишечной инфекцией неуточненной (на 17%), краснухой (30,2%), ротавирусным энтеритом (43,6%). Выявлено 28 носителей ВИЧ-инфекции (в январе-июне 2007г. – 42).

В июне 2008 года по сравнению с июнем 2007г. возросло число заболевших ротавирусным энтеритом (на 55%), бактериальной кишечной инфекцией неуточненной (14%), впервые диагностированным бруцеллезом (13%), эхинококкозом (9%). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 222 случая (в июне 2007 года – 170).

В сельской местности за этот месяц увеличилось число случаев заболевания впервые диагностированным бруцеллезом (на 13%), увеличилось число инфекционных болезней перинатального периода (25%). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 66 случая (в июне 2007 года – 39).

11.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-июне 2008г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-июнем 2007г. увеличилось на 2,5% и составило 66,6 тыс., из которых 27,1% совершено в отношении женщин (за 6 месяцев 2007г. – 26,9%, здесь и далее приведены данные за соответствующий период прошлого года), в отношении несовершеннолетних – 4,7% (5%). Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 85 случаев (85).

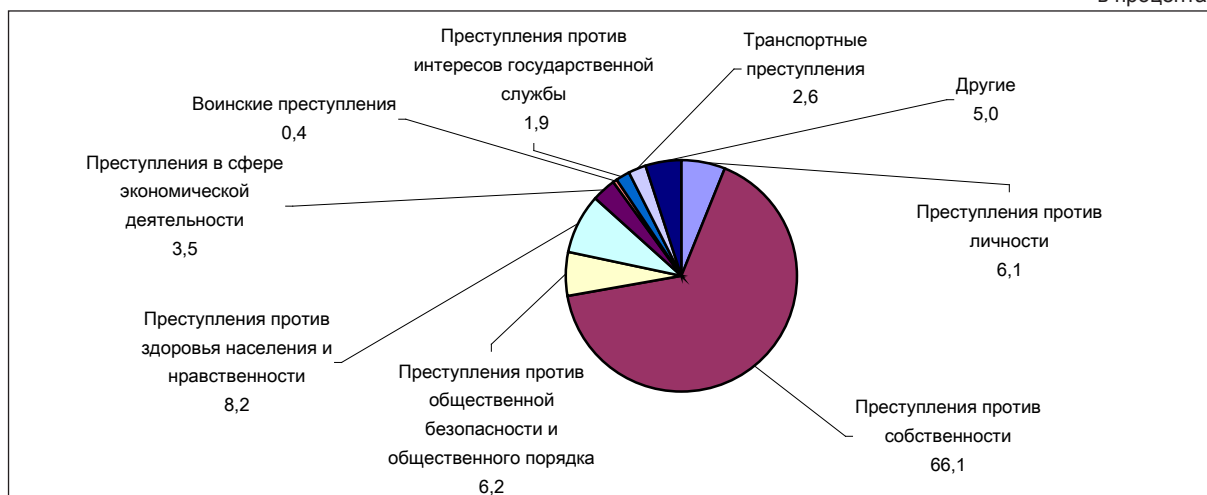
В структуре преступности наибольший удельный вес (65,4%) приходится на преступления против собственности (62,8%). Значительную часть (41,4%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличилось на 6,7%.

Отмечается незначительное уменьшение преступлений против здоровья населения и нравственности (на 2,2%), их доля составила 8,2%. В данной группе наибольший удельный вес (7,9%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество уменьшилось на 2,4%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ, уменьшилось на 0,5% и составляет 2799 случаев. Раскрываемость этой группы преступлений составила 89,5% (88,9%).

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 6,3% (7,7%), преступлений против личности – 6,3% (7%). Среди преступлений против личности на 1,1% увеличилось число умышленных убийств и покушений на убийство, в то время как количество умышленных причинений тяжкого вреда здоровью и умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью уменьшилось на 13,6% и 5,6% соответственно.

Структура преступности в январе-мае 2008г.

в процентах

Число преступлений против интересов государственной службы уменьшилось на 1,8% и составило 1279 случаев, число транспортных преступлений составило 1856 случаев, что на уровне соответствующего периода прошлого года.

Количество воинских преступлений возросло на – 13,6%. Из числа зарегистрированных преступлений, совершенных военнослужащими около 35% составляет злоупотребление властью, превышение или бездействие власти (35,4%), 27,4% - нарушение уставных правил взаимоотношений (19,8%), 21,2% - самовольное оставление части или места службы (24,9%).

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 63185,5 млн. тенге (28573 млн. тенге), из них 37,9% приходится на преступления в сфере экономической деятельности (63,2%), 19,7% - на преступления против собственности (25,6%).

Правоохранительными органами республики выявлено 39809 лиц, совершивших преступления (на 2,9% меньше, чем в январе-июне 2007г.), привлечено к уголовной ответственности 29782 лиц, что на 2,5% больше чем в соответствующем периоде 2007 года. Из числа выявленных лиц, совершивших преступления 11,5% составляли женщины, что на уровне соответствующего периода прошлого года, 9,9% - несовершеннолетние (10,7%), на долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 2,9% (3,5%). Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 7% (7,7%).

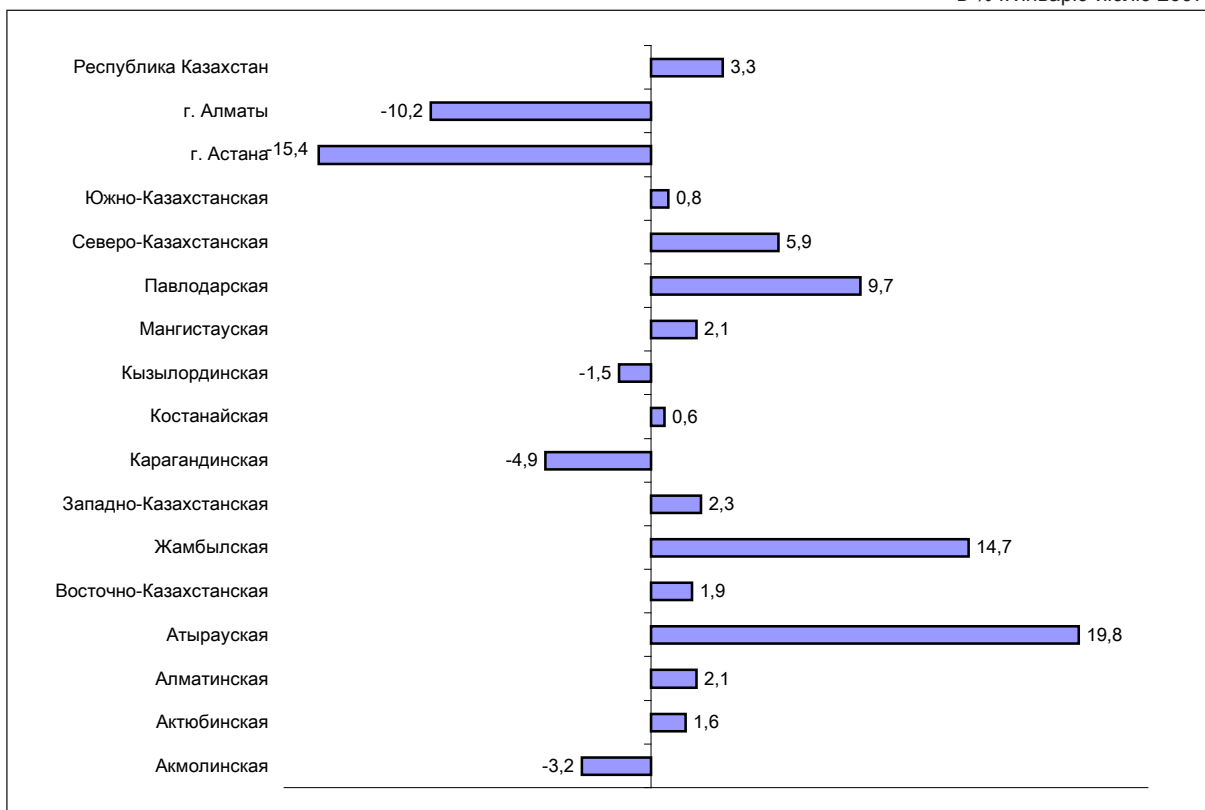
В среднем по Казахстану каждый одиннадцатый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий - в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные – 73,7% (за 6 месяцев 2007г. – 72,1%).

12. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-июль 2008 года по сравнению с аналогичным периодом 2007 года рост объемов промышленного производства отмечался в 11 регионах республики. Наибольший прирост достигнут в Атырауской (на 19,8%), Жамбылской (на 14,7%) и Павлодарской (на 9,7%) областях. При этом 4 региона превысили республиканский уровень промышленного производства. Снижение производства промышленной продукции наблюдалось в Акмолинской (на 3,2%), Карагандинской (на 4,9%), Кызылординской (на 1,5%) областях, также в г.Астана и Алматы соответственно на 15,4% и на 10,2%.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-июле 2008г.

в % к январю-июлю 2007г.

Добыча сырой нефти возросла в Атырауской (на 22,9%), Жамбылской (на 5,9%) и Западно-Казахстанской (на 2,0%) областях. В Актюбинской и Кызылординской областях она снизилась соответственно на 2,4% и на 3,5%.

Увеличилась добыча газового конденсата в Мангистауской (на 91,1%), Жамбылской (на 5,9%) и Западно-Казахстанской (на 2,0%) областях.

В Костанайской области производство окатышей железорудных снизилось на 9,9%.

Возросла добыча руды медной в Павлодарской (в 2,5 раза) и Восточно-Казахстанской области (на 47,2%), а в Карагандинской области ее добыча снизилась на 6,0%.

Выплавка стали возросла в Павлодарской (на 40,5%), Костанайской (на 36,8%) областях, а в Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях ее производство снизилось соответственно на 6,1% и на 7,5%.

Увеличилось производство цинка необработанного в Восточно-Казахстанской области - на 1,0%, а в Карагандинской области ее добыча снизилась на 2,1%.

Выплавка меди рафинированной снизилась в г.Алматы на 15,2% и Карагандинской области на 8,7%.

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских снизился на 15,7%.

Наибольший прирост объемов производства электроэнергии отмечен в Жамбылской (на 57,8%), Актюбинской (на 22,7%), Северо-Казахстанской (на 22,0%), Алматинской (на 16,2%), Западно-Казахстанской (на 14,1%) и Южно-Казахстанской (на 10,9%) областях, также в г. Астана и Алматы соответственно на 7,7% и на 0,3%, наибольшее снижение произошло в Акмолинской области (на 19,9%).

Наибольший прирост объемов производства масла сливочного наблюдался в Западно-Казахстанской (в 2,9 раза), Кызылординской (на 33,3%) и Акмолинской (на 18,6%) областях. В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в Южно-Казахстанской (на 70,6%), Алматинской (на 67,4%) и Карагандинской (на 46,3%) областях.

Увеличение производства масла подсолнечного рафинированного наблюдалось в Восточно-Казахстанской области (на 76,2%). Наибольшее снижение производства масла подсолнечного рафинированного отмечалось в Южно-Казахстанской (на 75,9%) области и г.Алматы (на 43,1%).

Производство соков фруктовых и овощных возросло в Южно-Казахстанской (на 39,9%) и Костанайской (на 35,7%) областях. Наибольшее снижение его производства наблюдалось в Жамбылской (на 74,2%) области и г.Астане (на 71,2%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 августа 2008г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей, отмечен рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,1%), овец и коз (на 5,3%), лошадей (на 5,5%) и верблюдов (на 5,0%).

В январе-июле 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики, за исключением гг.Астана и Алматы. Наибольший прирост объемов производства мяса достигнут в Северо-Казахстанской (на 8,3%), Восточно-Казахстанской (на 6,8%), Актыубинской (на 6,0%) и Южно-Казахстанской (на 5,0%) областях. Снижение его производства наблюдалось в гг.Астана и Алматы соответственно на 66,7% и 25,0%. В Кызылординской области объемы производства мяса сохранились на уровне января-июля 2007г.

По сравнению с январем-июлем 2007г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением Павлодарской области, гг.Астана и Алматы. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в Мангистауской (на 10,5%), Карагандинской (на 9,0%), Южно-Казахстанской (на 8,9%) и Кызылординской (на 6,1%) областях. Снижение его производства наблюдалось в Павлодарской области на 0,6%, в гг.Астана и Алматы соответственно на 7,7% и на 25,6%.

Увеличение производства яиц в январе-июле 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. отмечено в 10 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Мангистауской (на 33,3%) и Алматинской (на 30,1%) областях. Наибольшее снижение отмечается в Кызылординской (на 56,7%) области. В гг.Астана и Алматы объемы производства яиц сохранились на уровне января-июля 2007г.

Инвестиции. В январе-июле 2008г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 1831,8 млрд. тенге, что на 10,9% больше, чем в соответствующем периоде 2007 года.

Рост инвестиций отмечен во всех регионах республики, за исключением гг.Астана и Алматы. Наибольший прирост зафиксирован в Жамбылской (в 2,3 раза), Кызылординской (в 1,9 раза), Акмолинской (в 1,5 раза) и Западно-Казахстанской (в 1,4 раза) областях. Высокие темпы прироста отмечены в Мангистауской, Актыубинской, Северо-Казахстанской, Павлодарской и Восточно-Казахстанской областях. Снижение объемов инвестиций отмечалось в гг.Астана и Алматы соответственно на 2,6% и на 5,0%.

Ввод в эксплуатацию жилых домов. В январе-июле 2008г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года в 12 регионах республики.

Наиболее активное жилищное строительство ведется в Восточно-Казахстанской (на 45,0%), Акмолинской (на 28,5%), Северо-Казахстанской (на 26,2%) областях и г. Астана (на 11,8%).

Снижение объемов ввода в эксплуатацию жилых домов наблюдается в Атырауской (на 12,8%), Кызылординской (на 11,3%), Южно-Казахстанской (на 40,0%) областях и г.Алматы (на 37,2%).

Розничный товарооборот. За январь-июль 2008г. объем розничного товарооборота составил 1298,6 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) на 2,6%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-июле 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007 года (в сопоставимых ценах) наблюдался в 11 регионах республики. Так, увеличение наблюдалось в г.Астане (на 28,2%), в Кызылординской (на 29,1%), Жамбылской (на 25,7%), Атырауской (на 13,6%) и Павлодарской (на 10,5%) областях. Снижение объемов розничного товарооборота отмечалось в Северо-Казахстанской (на 24,6%), Мангистауской (на 13,3%), Актыубинской (на 11,6%) и Алматинской (на 5,8%) областях, а также в г.Алматы (на 5,7%).

Индекс потребительских цен. Индекс потребительских цен в июле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 106,6%. Цены на продовольственные товары выросли – на 8,8%, непродовольственные товары – на 5,0% и платные услуги – на 5,2%.

В июле 2008 года по сравнению с декабрем 2007г. наибольший прирост цен зафиксирован в Павлодарской (на 7,9%), Восточно-Казахстанской (на 7,7%), Западно-Казахстанской (на 7,5%), Акмолинской (на 7,3%) и Северо-Казахстанской (на 7,0%) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 7,4% и на 7,2%).

Цены на потребительские товары и услуги в январе-июле 2008 года по сравнению с январем-июлем 2007г. возросли на 19,3%. Наибольший прирост цен зафиксирован в Южно-Казахстанской (на 23,3%), Мангистауской (на 20,2%), Жамбылской (на 19,4%), Павлодарской (на 19,3%) и Алматинской (на 19,2%) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 19,9% и на 26,3%).

В январе-июле 2008г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен отмечено в Мангистауской (на 33,6%), Жамбылской (на 29,4%), Северо-Казахстанской (на 29,3%), Южно-Казахстанской (на 27,7%), Костанайской (на 27,5%) и Восточно-Казахстанской (на 27,2%) областях, также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 29,7% и на 38,3%.

По непродовольственным товарам отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в Алматинской (на 12,7%), Атырауской и Мангистауской (на 12,2% в каждой), Павлодарской (на 11,7%) и Кызылординской (на 11,5%) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 12,6% и на 14,2%).

Во всех регионах республики, наблюдается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Южно-Казахстанской (на 29,2%), Павлодарской (на 16,8%), Акмолинской (на 16,5%), Алматинской (на 15,2%), Западно-Казахстанской (на 14,0%) и Жамбылской (на 13,4%) областях, а также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 12,4% и на 20,8%.

Денежные доходы населения. В июне 2008г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 31092 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауская области, в которых среднереспубликанский уровень превышен соответственно в 2,1 раза и в 1,8 раза. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно в 2,5 и 1,9 раза). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Южно-Казахстанской, Алматинской и Жамбылской областях.

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец июля 2008г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 65,1 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 0,8% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 6 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Западно-Казахстанскую (1,2%) и Восточно-Казахстанскую (1,1%) области. В гг.Астана и Алматы этот показатель составил соответственно 0,7% и 0,5%.

13. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

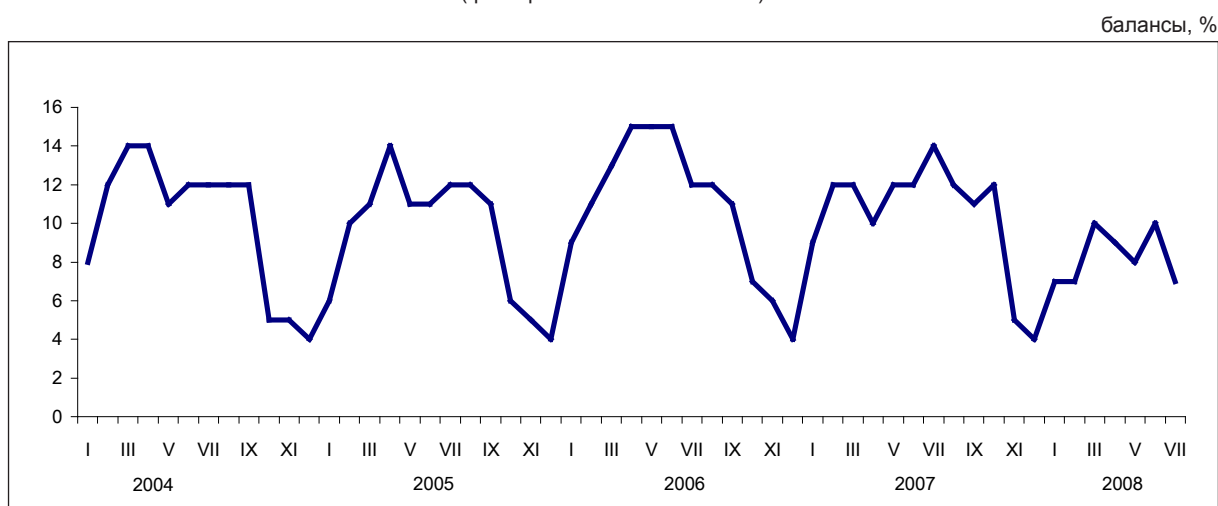
13.1 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

В июле 2008г. было обследовано 842 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 106 (12% от общего числа опрошенных), обрабатывающей промышленности – 569 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 167 (20%).

В июле 2008г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 3 процентных пункта и составил (+7)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (август–октябрь 2008г.), по оценке большинства руководителей, существенных изменений в отношении деловой активности обследованных промышленных предприятий не ожидается. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с июлем т.г. уменьшится на 1 процентный пункт и составит (+6)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

На предприятиях горнодобывающей и обрабатывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем соответственно на 4 процентных пункта и составил (+13)% и (+8)%.

На обследованных предприятиях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды индекс предпринимательской уверенности увеличился по сравнению с июнем т.г. на 7 процентных пунктов и составил (+2)%, что обусловлено фактором сезонности.

13.2 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТОРГОВЛИ

В конце июля 2008г. были получены анкеты от 1444 торговых предприятий, в том числе 529 предприятий розничной торговли (36% от общего числа опрошенных), 886 - оптовой торговли (62%) и 29 - торгового посредничества (2%).

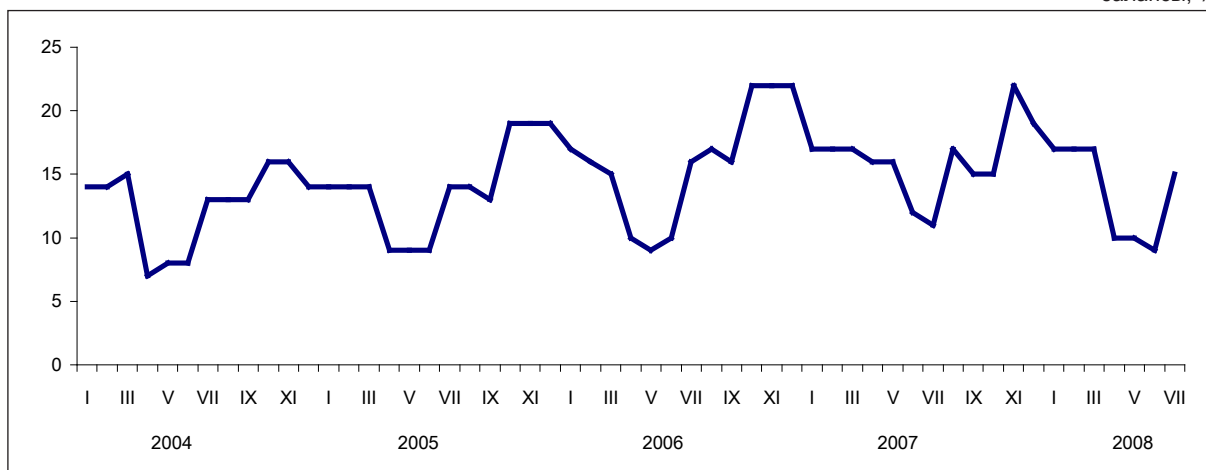
В июле 2008г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как «хорошее» и «удовлетворительное», по сравнению с предыдущим месяцем не изменилась и составила 95%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в июле т.г. по сравнению с июнем т.г. увеличился на 6 процентных пунктов и составил (+15)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (август–октябрь 2008г.) по оценкам большинства руководителей, ожидается увеличение деловой активности их предприятий, индекс предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с июлем т.г. на 2 процентных пункта и составит (+17)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли (фактор сезонности исключен)

балансы, %

В июле 2008г. индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой и розничной торговли по сравнению с предыдущим месяцем не изменился и составил соответственно (+14)% и (+13)%.

В сфере торгового посредничества данный индекс был равен (+2)%, что на 3 процентных пункта выше показателя, полученного в июне т.г.

13.3 ОБСЛЕДОВАНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

В июле 2008г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

«Индекс ощущений потребителей» в июле 2008г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличился на 1 процентный пункт и составил **(+8)%**.

«Индекс экономического климата» вырос на 1 процентный пункт и составил **(+8)%**.

«Индекс желания покупать» по сравнению с предыдущим месяцем увеличился на 1 процентный пункт и составил **(+9)%** (см. диаграмму).

В июле т.г. лишь 28% респондентов отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 20% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Менее трети респондентов (28%) ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 19% считают, что оно может ухудшиться.

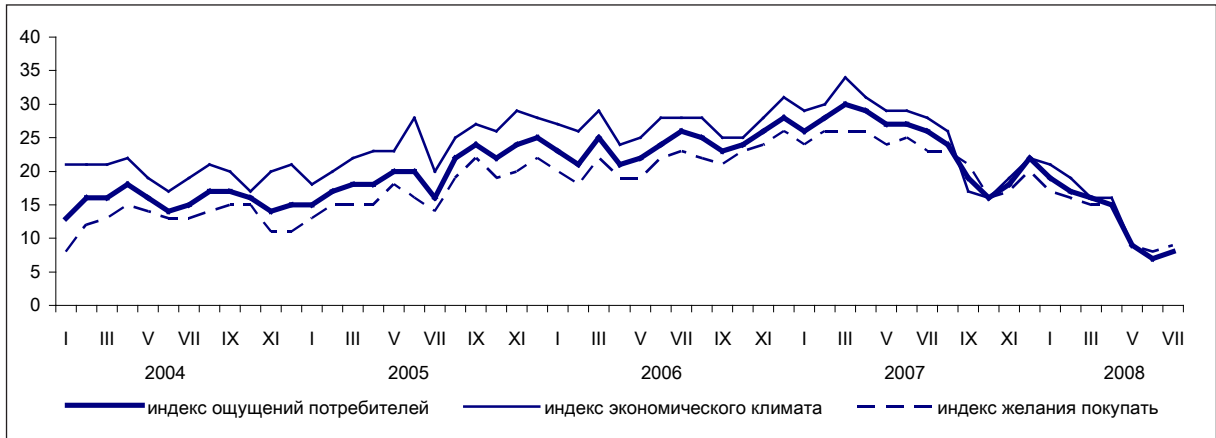
Более 29% респондентов в июле т.г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 21% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 10% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 6% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 15% опрошенных потребителей, а 18% - их уменьшения.

Оценка потребителей

балансы, %

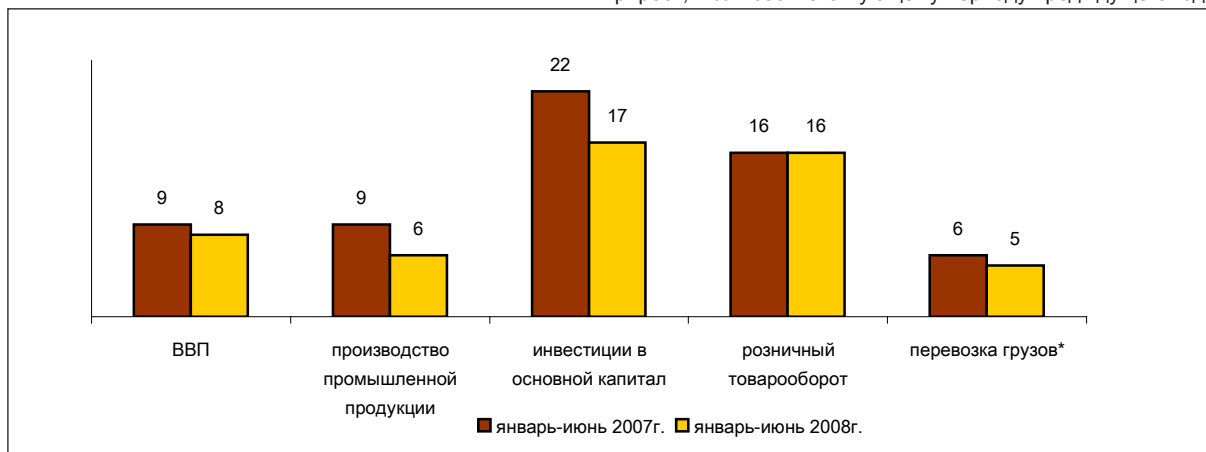
14. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В январе-июне 2008 года, по оценкам, валовой внутренний продукт по сравнению с соответствующим периодом прошлого года, в среднем по странам Содружества увеличился на 8% (в январе-июне 2007 года – на 8%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

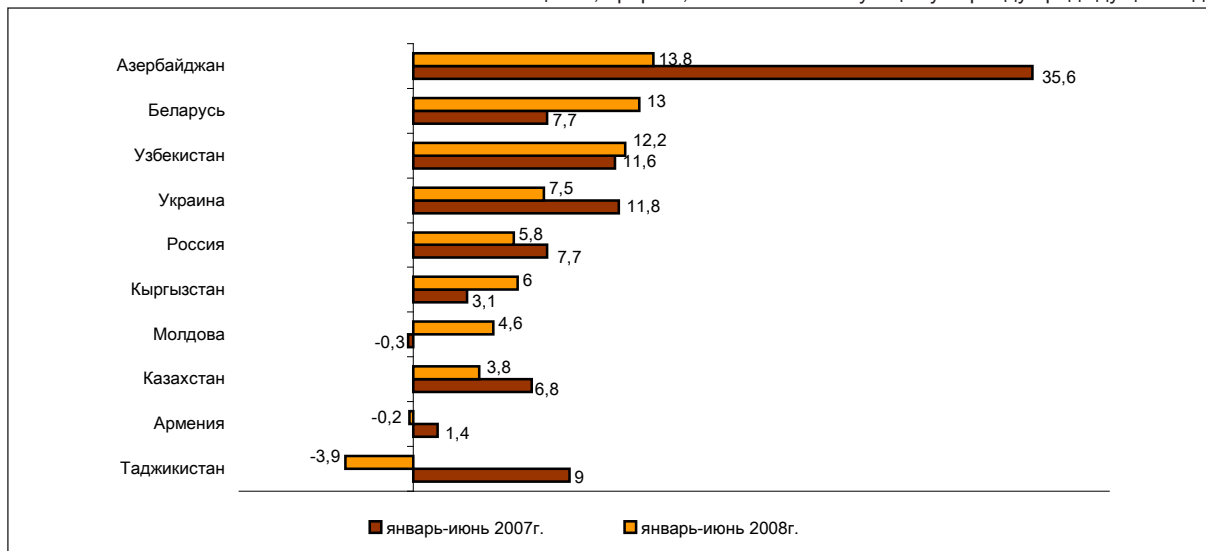

* Без трубопроводов.

Прирост **промышленного производства** в январе-июне 2008 года по отношению к аналогичному периоду предыдущего года, в среднем по странам Содружества составил 6% (в январе-июне 2007 года – 9%). В Армении и Таджикистане наблюдалось снижение производства промышленного производства.

Промышленное производство в странах Содружества

в постоянных ценах; прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-июне 2008 года по отношению к январю-июню 2007 года, в среднем по странам Содружества составил 128% (в январе-июне 2007 года – 110%). В июне 2008 года по сравнению с маем цены в среднем по Содружеству увеличились на 5% (в июне 2007 года – на 2%).

Сельское хозяйство. Растениеводство. На южных территориях стран Содружества приступили к уборке урожая. В Азербайджане к началу июля 2008 года зерновые и зернобобовые культуры (без

кукурузы) убраны с площади 496 тысяч гектаров (57% площади подлежащей уборке). Намолочено 1,3 миллиона тонн зерна (в первоначально оприходованном весе), или на 42% больше, чем к началу июля 2007 года; урожайность составила 26,4 центнера с 1 гектара убранной площади против 25,9 центнера - в прошлом году.

В Кыргызстане обмолочено 2% площади зерновых культур, подлежащей уборке, с которых собрано 44 тысяч тонн зерна, или на 31% больше, чем на соответствующую дату в прошлом году.

В Молдове зерновые культуры убраны на площади 10 тысячи гектаров (3% подлежащей уборке) и получена 31 тысяча тонн зерна.

В России к 1 июля 2008 года зерновые культуры обмолочены на площади 286 тысяч гектаров (0,8% площади подлежащей уборке), что в 3 раза меньше, чем на соответствующую дату прошлого года. Намолочено 1,2 миллиона тонн зерна, или на 61% меньше, чем к этому времени в прошлом году. Урожайность составила 42,7 центнера с гектара, что на 24% больше уровня 2007 года.

К началу июля 2008 года в Таджикистане скошено 24% подлежащей уборке площади зерновых и зернобобовых культур (71 тысяча гектаров), намолочено 145 тысяч тонн зерна (на 13% больше, чем на ту же дату прошлого года), урожайность составила 20,4 центнера с гектара (на 1% меньше).

Обмолоченная площадь зерновых культур в Украине к началу июля 2008 года составила 442 тысячи гектаров (3% от подлежащей уборки), с которой собрано 1,4 миллиона тонн зерна, с одного гектара получено по 30,7 центнера.

Животноводство. Производство скота и птицы на убой (в живом весе) в январе-июне 2008 года по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года в среднем по странам Содружества увеличилось на 6%, молока и яиц – на 1%.

Инвестиции и строительство. Объем инвестиций в основной капитал (в постоянных ценах) в январе-июне 2008 года в странах Содружества увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем на 17% (в январе-июне 2007 года – на 22%).

В январе-июне 2008 года в странах Содружества общая площадь жилых домов, введенная в эксплуатацию в среднем на 3% больше, чем в аналогичном периоде прошлого года (в январе-июне 2007 года – на 34%).

Транспорт. В январе-июне 2008 года объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с январем-июнем предыдущего года, в среднем по странам Содружества увеличился на 5% (в январе-июне 2007 года – на 6%), грузооборот – на 7% (на 8%).

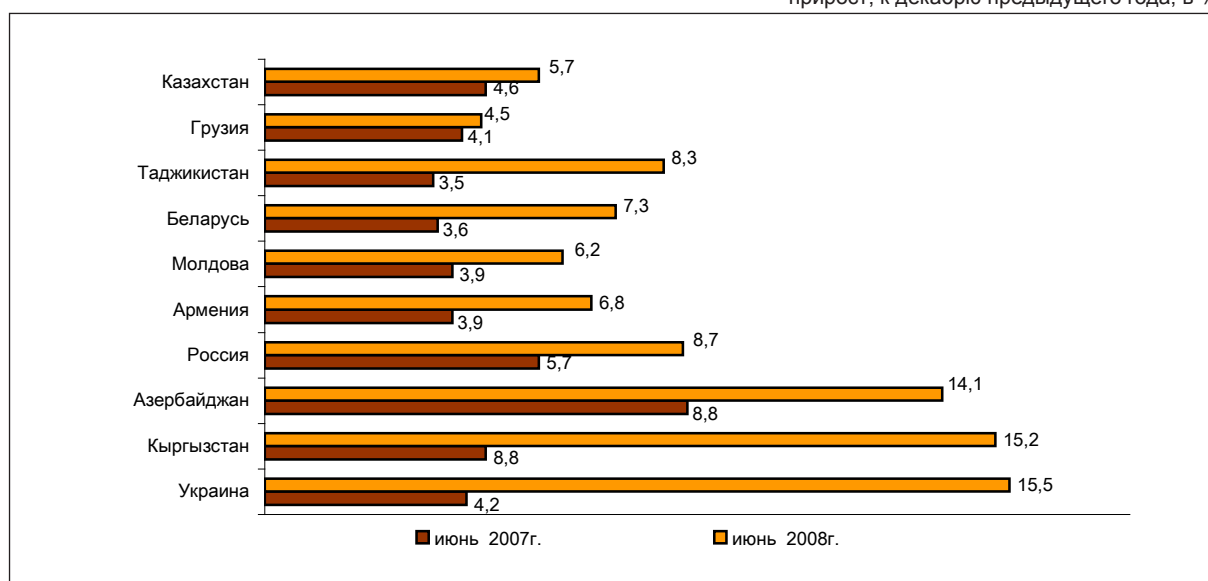
Пассажиروоборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с соответствующим периодом 2007 года в среднем по странам Содружества увеличился на 2% (в январе-июне 2007 года – снизился на 2%), пассажиров перевезено на 6% больше (на 3%).

Потребительский рынок. В январе-июне 2008 года по сравнению с аналогичным периодом 2007 года реальный объем розничного товарооборота в странах Содружества возрос в среднем на 16%.

Цены на потребительском рынке. В январе-июне 2008 года во всех странах Содружества рост потребительских цен был выше, чем в соответствующем периоде прошлого года.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

прирост; к декабрю предыдущего года, в %

В июне 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года самый высокий темп прироста потребительских цен отмечен в Украине (на 15,5%), Кыргызстане (на 15,2%) и Азербайджане (на 14,1%). В Казахстане прирост потребительских цен составил 5,7%.

Наибольший прирост цен на продовольственные товары в июне 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года отмечен в Азербайджане (на 20,1%), Кыргызстане (на 18,5%) и России (на 11,4%). В Казахстане прирост цен на продовольственные товары составил 8,1%.

В июне 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года наибольший прирост цен на непродовольственные товары отмечен в Кыргызстане и Азербайджане (на 6,8% в каждой). В Казахстане прирост цен на непродовольственные товары составил 3,8%.

Наибольший прирост цен на платные услуги в июне 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года отмечен в Таджикистане (на 18,2%), Кыргызстане (на 17,9%), Беларуси (на 13,5%) и России (на 10,8%). В Казахстане прирост цен на платные услуги составил 4,2%.

Финансы. На валютных рынках стран Содружества в июне 2008 года наблюдался рост курса евро и падение курса доллара США по отношению к национальным валютам.

К концу июня по сравнению с концом мая текущего года курс доллара США в Азербайджане снизился на 1,6%, Армении – на 0,9%, Беларуси – на 0,4%, Грузии – на 1,8%, Кыргызстане – на 1,0%, Молдове – на 3,2%, России – на 1,2%, Украине – на 4,0%. В Казахстане и Узбекистане он возрос на 0,2%; в Таджикистане и Туркменистане – остался на уровне предыдущего месяца.

В июне в большинстве стран Содружества наблюдался рост курса евро к национальным валютам. К концу июня по сравнению с концом мая текущего года евро подорожал: в Азербайджане – на 0,1%, Армении и Кыргызстане – на 0,7%, Беларуси – на 1,3%, Казахстане – на 1,0%, России и Таджикистане – на 0,3%, Туркменистане – на 0,6%, Украине – на 1,1%; в Грузии, Молдове и Узбекистане отмечалось падение курса евро соответственно на 0,1%, 2,1% и 0,8%.

Внешняя торговля. В январе-мае 2008 года общий объем внешнеторговых операций товарами в среднем по странам Содружества увеличился по отношению к аналогичному периоду 2007 года на 52% (в январе-мае 2007 года – на 24%), в том числе экспорта – на 56% (13%), импорта – на 46% (45%).

В январе-мае 2008г. в среднем по странам Содружества стоимостной объем взаимной торговли товарами увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года на 44%.

В январе-мае 2008 года на долю взаимной торговли между странами СНГ приходилось 22% общего объема внешнеторгового оборота товарами стран Содружества, в том числе 18,4% общего объема экспорта товаров и 28,8% общего объема импорта товаров.

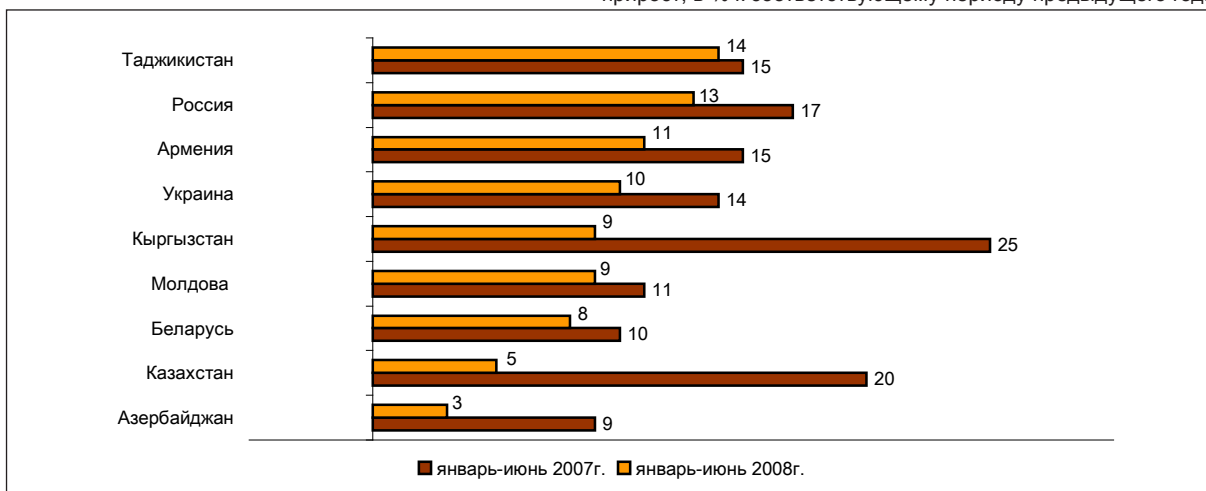
За январь-май 2008 года по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года общий объем экспорта товаров стран Содружества в другие страны мира увеличился в среднем на 58%, импорта товаров – на 49%.

В январе-мае 2008 года положительное сальдо торгового баланса с другими странами мира возросло в Азербайджане, Беларуси, Казахстане и России.

Заработная плата. Начисленная номинальная среднемесячная заработная плата в среднем за январь-июнь 2008 года составила в Азербайджане 250 манатов, в соответствующем периоде прошлого года – 171 манат, Армении – соответственно 86,6 и 71,3 тысячи драмов, Беларуси – 817,3 и 660 тысячи белорусских рублей, Казахстане – 57,7 и 48,9 тысячи тенге, Кыргызстане – 5029 и 3640 сома, Молдове – 2429 и 1926 лев, России – 16202 и 12457 рублей, Таджикистане – 217 и 159 сомони, Украине – 1707 и 1225 гривен.

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

Исходя из официальных курсов валют, установленных национальными (центральными) банками стран Содружества, средняя заработная плата в Азербайджане в июне 2008 года, по оценке, соответствовала 311 долларам США, в июне 2007 года - 212, Армении - соответственно 294 и 220, Беларуси - 419 и 331, Казахстане - 522 и 425, Кыргызстане - 165 и 112, Молдове - 273 и 181, России - 755 и 529, Таджикистане - 76 и 53, Украине - 388 и 271 доллару США.

Рынок труда. Численность занятого населения в странах Содружества на середину 2008 года составила примерно 125,5 миллиона человек, или 45% общей численности населения. Для сравнения: в 2006 году этот показатель был равен в Германии 45%, Италии и Мексике - около 40%, Румынии - 43%, Финляндии - 47%, Японии - 50% (данные ежегодника «Статистика труда», Международная организация труда, 2007).

В течение января-июня 2008 года были трудоустроены (включая трудоустроенных из числа обратившихся в службы занятости в поисках работы в предыдущие периоды) в Азербайджане - 62,1% обратившихся незанятых граждан, Армении - 19,7%, Беларуси - 64,3%, Казахстане - 85,1%, Кыргызстане - 50,0%, Молдове - 45,8%, России - 94,0%, Таджикистане (в январе-мае) - 21,8% и Украине - 77,0%.

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы**Бөлімдер мазмұнына
жауапты адамдар**

Бөлім атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар	Әбутәліпова Дана Тілеуқызы <i>Стратегиялық жоспарлау және деректерді тарату департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-58
Жалпы ішкі өнім Ақша-кредит жүйесі Мемлекеттік қаржы Төлем балансы Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Конъюнктуралық зерттеулер ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Тайжанов Қажығали Әбдиярұлы <i>Ұлттық шоттар және зерттеулер департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-59
Баға	Кривко Нина Ивановна <i>Баға статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-57
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Шағын бизнес мониторингі Кәсіпорындар мен ұйымдар қаржысы Инвестициялар Құрылыс	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы <i>Өндіріс статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-56
Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рыногы	Якупова Зифа Рафиковна <i>Қызметтер көрсету статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-93-18
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстылық Еңбек рыногы Еңбекақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Әсия Қаналбайқызы <i>Демографиялық және әлеуметтік статистика департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-61

**Социально-экономическое развитие
Республики Казахстан**

**Ответственные лица
за содержание разделов**

Наименование раздела	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан Основные социально-экономические индикаторы	Абуталипова Дана Тлеуовна <i>Директор Департамента стратегического планирования и распространения данных</i>	8(7172) 74-90-58
Валовой внутренний продукт Денежно-кредитная система Государственные финансы Платежный баланс Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования Социально-экономическое положение стран СНГ	Тайжанов Кажигали Абдиярович <i>Директор Департамента национальных счетов и исследований</i>	8(7172) 74-90-59
Цены	Кривко Нина Ивановна <i>Директор Департамента статистики цен</i>	8(7172) 74-90-57
Промышленность Сельское хозяйство Мониторинг малого бизнеса Финансы предприятий и организаций Инвестиции Строительство	Епбаева Айгуль Токтархановна <i>Директор Департамента статистики производства</i>	8(7172) 74-90-56
Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки	Якупова Зифа Рафиковна <i>Директор Департамента статистики услуг</i>	8(7172) 74-93-18
Демографическая ситуация Заболеваемость населения Преступность Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Касенова Асия Каналбаевна <i>Директор Департамента демографической и социальной статистики</i>	8(7172) 74-90-61